

EGYETÉRTÉS

Előfizetési árak: Egész évre 28 korona. Félévre 14 korona.
Negyedévre 7 korona. Egy hónapra 3 korona 40 fillér.
Egyes szám helyben és vidéken 10 fill., vasúti állomásokon 12 fill.

Főszerkesztő
Dr. PAP ZOLTÁN

Szépirodalmi főmunkatárs
EÖTVÖS KÁROLY

Szerkesztőség és kiadóhivatal: VI., Eötvös-utca 32.
TELEFON-SZÁM: 788.
Szerkesztőség 788. Kiadóhivatal 708.

Programm-köd

Irta: Mezei Ernő.

Nem keressük, mi okozta a Justh-pártnak oly nagyméretű választási bukását, amely már teljes katasztrófa-számba megyen. Több részök volt-e benne a külső okoknak, azaz a párt ellen összpontosított hatalmi tényezőknek, vagy azoknak a belső okoknak, amelyek a párt szervezetében és személyes viszonyaiban gyökereztek, meddő dolog volna e helyütt kimutatni. Bizonyosra vesszük azt az egyet, hogy a nagy pártnak oly váratlan gyengeségét és hirtelen összeroppanását nem az az eredeti követelés okozta, amelynek jog-czímén ez a párt külön alakulását a mult országgyűlésen végrehajtotta, sem az első jelszó, amelyvel a választási harcra neki indult. Ne állítsa senki, hogy a gazdasági önállóság programja és ennek a programnak legközvetlenebb követelése, az önálló nemzeti bank nem keltenek teljes visszhangot a magyar közvéleményben. De talán inkább ott volt a baj, hogy éppen a választási harc folyamán ennek a programnak vezető csillagfénye mindinkább elhomályosult, szinte láthatóan óráról-órára kétebbé vált és végül ködgomolylyá foszlott. Ma a választások lezajlása után már szinte rejtjelmes kérdés is, milyen irányzatot akar a Justh-párt az új par-

lamentben képviselni és mily hivatást készül ott betölteni?

Kivonultak hatalmas hadseregül a gazdasági önállóság zászlaja alatt, viszszerültek gyöngé zászlóaljnak — az általános szavazati jog kicserélt lobogójával. Közben micsoda furcsa összeköttetések, furcsa kanyarodások mentek végbe a jó közönség szemelattára. A döntő napok közeledtére Lukács László miniszter onnét, az erőszakos ostromra gyülekezett kormányparti tábor közepéből ismét eljászotta legfurfangosabb klauzulás dallamait. Batthyány Tivadar a Justh-párt nevében viszonzásul elzengte lelkes danáját egy immár bizonyosan bekövetkező új pártalakulásról, amelynek a klauzulás pénzügyminiszter segítségével kell megtörténnie. A függetlenségi közönség mégis különösnek találhatta ezeket a szerelmi vallomásokat, amelyeket ellenséges táborok vezetői egy gyilkos csata előestéjén zengenek egymás felé és legalább is klauzulásnak sejtette az olyan pártprogramot, amelynek egy új pártalakulás keresztisége és pénzügyminiszteri keresztapáság után vajmi kevés köze lehetne a gazdasági önállósághoz, a nemzeti bankhoz, akármily igazi nemzeti követeléshez. Némi malicziával a kormánypart rettentés választási győzelmét és főleg a Justh-párt vereségét még olyképp is lehetne kommentálni, hogy a nagyon megriadt nemzeti közvélemény egyszer-

mindenkorra el akarta üzni a klauzulás pártalakulásnak csufságos rémét és Lukács László nemzeti apostolságának kísértetét. Ez már szerencsésen el van temetve.

De mit akar a Justh-párt ezután abban az ellenzéki hivatásban teljesíteni, amelyhez se új pártalakulásra, se pénzügyminiszteri apostolságra szükség nincsen. Maradt-e még oly eszméje és szándéka, amely az igazi nemzeti ellenzéki misszióját továbbra is hozzája tűzze? A bankhatáridőről ma ugyan már kevés szó esik, bizonyára a dolgok elemi kényszerénél fogva. De bizonyos zivataros hangokból, amelyek egyre sürűbben törnek ki a belső pártélet falai közül, azt kellene hinni, hogy a Justh-párt a maga új elvi feladatát közelebbi határidőkben akarja érvényesíteni, mint aminők a bankügygel kapcsolatosak. Dobolják szerte, hogy a Justh-párt nyomában a parlament megnyitása után a demokratikus választójog teljes sorozatát fogja napirendre tüzetni és minden parlamenti kényszereszközt igénybe fog venni avégből, hogy kormány és parlament ezt a reformot első sorban és záros határidőre megalkossák. Ezeket a messzeriadó hangokat talán nem kell felette komolyan venni, hiszen megérezni rajtuk azt a változatos rezgést, aminőt a serdülő kor hangja, kivált kiállott nagy betegség után feltüntet. Magunk igazán nem tudjuk megállapí-

A mágus tanácsa.

Irta: Hevesi József.

(Utánnyomás tílos.)

I.

Rómában, a forum romanum napvilágra ébresztett évezredes rom-utczáin ismerkedtem meg véletlenül egy hírneves bolognai egyetemi tanárral, aki úgy ismeri a mondák világába vesző lezajlott évezredek, mint Marczali tanár a mult század történetét.

Nagyon kapóra jött nekem ez a tudós ismeretség, mert éppen egy regényen dolgoztam, mely Perikles korában játszik és biztos voltam benne, hogy ez a meglevenedett ókor, amint a tanár urat a bolognai egyetem hallgatói nevezik, sok hasznos utbaigazítást fog majd nekem adni.

A tanár ur, aki éppen olyan járatos a régi Athén Kydathenaius utczájában, a Caesárok Rómájának via sacráján, Ninivének Bél templomához vezető utczáján, mint a modern Bologna egyik legszebb terén, a Piazza Vittorio Emanuelen, a tudós tanár ur még feltűnően fiatal ember.

Már megszoktuk, hogy ezek a Mommse-nek mumiaszerűen kiaszott, vértelen, öszkopasz, töpörödött, gyöngé emberek legyeknek, valóságos vén pergamenek, kopott szürke kövek Naramszin király ékírataival. Anélkül meglepőbb volt tehát, hogy egy fiatal,

modern, asszonyok meghódítására számító dandyt láttam magam előtt, akinek tudós híret az egész tudományos világ ismeri.

Inkább a szalónok hódító lionját árulja el szép daliás külseje, mint a ködös multnak szerencsés kutatóját, rég lezajlott évezredeknek alapos ismerőjét.

Ugyanezt mondta neki szemtől-szembe pár nappal később egy bájos, szép fiatal olasz contessa a francia követség egy estélyén, melyre hivatalosak voltunk.

— Ön az a híres tudós régész, aki folyvást régi sírokban bujkál, keshedt vén kövek feliratait magyarázza, érthetetlen ákombákomokból varázsolja elő a multak alvó szellemeit és igazságot szolgáltat kimondhatatlan nevű, régi hírük-veszett nemzeteknek, népeknek, fejedelmeknek és hercegnőknek? Igazán mondhatom, hogy egészen másminőnek képzeltem magát, tanár ur.

— Örveudek, contessa, hogy a külsőben — remélem, egy meggörnyedt vén professzornak tartott — nem kellemetlenül csalódott. Ohajtom, hogy tudományom —

De a contessa közbevágott:

— Jaj, kérem, csak a tudományról ne beszéljen. Szégyenlem, röstellem, de a komoly tudományoktól mindig irtóztam. Rettenetesen félek minden komoly dologtól.

— Mert rossz professzorai voltak, contessa. Nem tudták önnek érdekesen, megkapóan, lebilincselően előadni azt a sok szépet, megragadót, épületeset, amit a komoly-

nak látszó tudományok magukban rejtnek.

— Igaza lehet, tanár ur, ámátor azt hiszem, hogy az ön pergamenjei, kiásott kövei kevés érdekeset, pikánsat tartalmazhatnak, legalább kevés olyant, ami minket asszonyokat is érdekelne.

— Nagyon csalódik, asszonyom, olyan bábajos szép történeteket mesélnek ezek a kopott, keshedt betűk, sőt néha olyan csintalan dolgokat is, melyeket bizony el sem mernék mondani.

— Hohó, — szólt a contessa, ennek már fele sem tréfa! De bizony el kell önnek mondania egy babyloni Maupassant, vagy egy susaniai Zolának csiklandósbabb történetkáját, vagy talán Semiramisról, Sába királynőjéről, Kleopatráról tud egy kis kalandoskát?

— De contessa, —

— Most már mitsem használ a vonakodása, tanár ur, — ha ön proselytákat akar nyerni a tudomány számára, ám tegyen ki magáért. A tudomány szent nevében szólítom föl tehát, vondjon el nekünk valami régi pikantiát.

Egész kör fogta közbe a tudós tanárt és a vele évődő contessát. Mindenkinek arczán jókedvű mosoly és mindenki érdeklődéssel várta, no most, hogy fogja magát a tanár ur kivágni?

A tudós, látva az általános érdeklődést, kénytelen volt beadni a derekát.

— Ám jól van, majd elmondok egy kis babyloni történetkét. Hanem figyelmeztetek

tani, mi a Justh-pártnak — mint olyan-
nak — választójogi programja. Ismer-
jük Justh Gyula formuláját: általános,
egyenlő, titkos. De a választási pro-
gram-nyilatkozatok során hallottunk
ugyanannak a pártnak köréből másféle,
néha a pártvezérétől teljesen elütő for-
mulákat is. Nehéz elképzelni, hogy ily
szabatosan meghatározott választójogi
követelés híján mi módon fogná a Justh-
párt az ő feltétlen diktatúráját érvénye-
síteni. De ha gróf Batthyány Tivadar
varázsló hatalma csakugyan előidézné
azt a kényszert, hogy ez a parlament
minden egyéb nagy kérdést a jövőre
bizva, egyedül a teljes demokratikus
választójogot alkossa meg — ahogy ezt
utolsó beszédeiben hirdette — hát ez,
mint igazi varázslat, nagyon emelné a
grófi politikusnak nemesak demokra-
tikus hírét, de semmiesetre sem lehetne
azt mondani, hogy ezzel a Justh-párt a
választók akarataiból ráruházott megbí-
zatást hajtaná végre. Nem bizony!

Nem is az egyetemes választási
eredmény a biznyság erre. Még ha ezt
a választási eredményt teljesen őszinté-
nek és becsületesnek lehetne venni, pe-
dig száz és egy okból nem fogadjuk
olyannak, akkor sem bizonyítana az oly
korszerű, a lelkeket mélyen megmoz-
gató reform szükségére ellen, mint a vá-
lasztójog demokratikus kiterjesztése.
Dehogy, nem, az általános és egyenlő
formulának közvetlen követelése ma
nem a nemzet közszelleméből folyik,
nincs erre határozottabb tanúság, mint
amit éppen Justh Gyula adott saját cso-
dalatos körutjáról. Talán Amiens-i Péter
keresztes buzgósága óta nem folytatott
senki oly tüzes propagandát, mint ő,
talán Amiens-i Péter keresztes hadjárata
óta nem végződött még választási harc
oly szerencsétlenül, mint az övé. És sok-
sok apostoli járás-keelésének végeztével,
közvetlenül a választási döntés előtt
eltelve lelkes tömegek és a fényes sike-
rek dagadó emlékeitől, az újságkrónika
számára megállapította utja számadá-

sát. Ő megtalálta mindenütt a magyar
nép lobogó lelkesedését a régi függet-
lenségi eszmény iránt, ami azonban az
általános, egyenlő szavazatjogot illeti
— úgy mondotta — ezt idáig a néptö-
megek közömbösen, hidegen vették,
csak szónoki hevületének kiapadhatlan
forrása ömlesztette bele a tömegekbe
ennek a kérdésnek lelkes átérzését. Hi-
szén érhető, még apostoli léleknel is
természetes, ha azt, amit kizárólag sa-
ját hatásának tart, többre becsül, mint
azt, ami a közérzület hagyományos tá-
pláléka. Nos, negyvennyolcz órával ké-
sőbb világossá lett, mennyit jelentett
ez az improvizált lelkesedés az általá-
nos szavazatjogért, ami annyira bele-
ragyogott Justh Gyula lelkébe. El-
zárkózhatik-e valaki ama föltevés elől,
hogy a Justh-pártnak katasztrofális le-
sülyedtét nagy részben éppen ez a ket-
tős irányzatu agitáció okozta, mely
egy hangzatos, de csak csirázó, a mai
választó közönséget nem melegítő esz-
méért háttérbe szorította az ősi függet-
lenségi hagyományt.

Ki mondja meg, miféle alakzatba
fog a Justh-pártiság mai programköde
összesűrűsödni? Csillagászok sokszor
nem tudják, hogy egy égi ködfolt fel-
oszló vagy ujonnan alakuló csillagot
jelent-e? De nem kétséges előttünk,
hogy az Justhra nézve csak eddigi bal-
sorsának végleges beteljesülését hozná
meg, ha azt tenné sarkalatos feladatává,
hogy valamely választójogi formulának
erőszakos kényszerét teremtsen meg a
magyar parlament számára. Ennek az
új parlamentnek feltétlenül meg kell te-
remtenie a nemzetien demokratikus vá-
lasztójogi reformot. Igenis, ezt valljuk,
csakugy, anint már az előbbi parla-
ment idején is vallottuk, folyton figyel-
meztettük rá azokat a törvényhozói ké-
réseket, kiknek minden más sürgősebb
volt és erről a kérdéstről csak úgy gon-
dolkoztak: Utánunk az özönvíz. Nos, az
özönvíz már beláthatatlanul terjed előt-
tünk és a nyomorult kérések bele is

fultak. De ha feltétlenül meg is kell
oldani e korszakos kérdést, úgy kell
történnie, hogy a magyar parlament
szabad megfontolással, a nemzeti és
haladó eszmék lelkiismeretes leszűrésé-
vel igazi nemzeti munkát alkothasson.
Éppen az olyas kényszerhelyzetnek kell
véget vetni, amelyet Bécsből a nemzet
örök ellenségei a legveszesebb szándék-
kal idéztek ránk. Se felülről, se alulról
nem lehet a reform irányát és mértékét
a parlamentnek szegzett ultimátumok-
kal kirevolverezni. A Justh-pártnak pe-
dig, amelynek tagjain még nagyon meg-
látszik a kezdetleges tojásbéj, ezer oka
van arra vigyázni, nehogy még kakuk-
tojás nyomát is ismerjék fel rajta és
a nemzet úgy találja, hogy a legnemze-
tibbnek mondott párt Kristóffy örö-
kébe került bele.

Budapest, június 11.

A szerb kongresszus. Karlóczáról jelentik:
Bogdanovics Luczian patriárka elnök a kongresszusi
ülést fél 11 órakor nyitotta meg. Napirenden
volt a peticionális bizottság jelentése. A napirend
előtt felszólalt dr. *Radivojević* Jovan (radikális-
párti) a kongresszusi elnök eljárása ellen, amely-
lyel a tegnapi ülés végén a napirendet tüzte ki,
t. i. hogy a mai ülésen tárgyalatni fognak a kon-
gresszus albizottságainak jelentései. A kongresszus-
nak kilencz albizottsága van és így a kisebbség
joggal számíthatott arra, hogy a mai ülésen a
számvizsgáló bizottság jelentése fog tárgyalatni.
Kéri az elnököt, hogy jövőben a napirendet rész-
letezze. *Pribicević* Szvetozár (önállópárti) kije-
lenti, hogy a napirendre kerülendő ügyeket nem
lehet külön felolvasni. Indítványozza, hogy a na-
pirend megállapításánál mindenkor külön nevezék
meg a bizottságokat. *Pribicević* indítványát a
kongresszus elfogadja. *Podunavac* Dane, a peticio-
nális bizottság előadója egész halmaz különböző,
legtöbbnyire segélyek iránti kérvényt referál egyen-
ként. Dr. *Letics* György temesvári püspök indít-
ványozza, hogy a peticionális és az előterjeszté-
seket előkészítő bizottságok egyesüljenek. *Zmeja-
novics* Gábor verseczi püspök ellenzi a bizottság
egyesülését, mert minden bizottságnak megvan a
saját külön hatásköre. Az elnök hivatkozik az ed-
digi gyakorlatra és kéri a kongresszust, hogy a
peticionális bizottság hatáskörébe eső ügyeket
egyenként tárgyalja. A kongresszus e szerint jár el.
Több lelkes övezvények segély iránti kérvénye ke-
rült tárgyalásra, amelyekre nézve a kongresszus
elfogadja *Zmejanovics* püspök indítványát, hogy
ezek a kérvények a kongresszusi választmánynak
pártólól adassanak ki, amely a rendelkezésére

mindenkit, hogy egy kicsikét esiklandós. Aki
tebát — igen tisztelt hölgyeim — azt hiszi
magáról, hogy nem igen tud megbarátkozni
a régi világ erkölcsi felfogásával, jól eselek-
szik, ha itt hagyja ezt a kis szalont, mert
nem szeretném, hogy aztán később pirulva
süsse le a szeméit.

A tanár ur egy perczig várakozott.

Egyetlen lélek sem hagyta el a kis
szalont.

Vidáman mosolygott mindenki és vára-
kozásteljesen leste a tanár ur elbeszélését.

II.

És szólt a tudós:

— Nabopolassar idejében élt vala Baby-
lonban egy Nabonedos nevű fiatalember
aki —

Itt félbeszakította a tudóst egy kis frau-
czia menyecske:

— Jaj istenem, milyen nevek!

De a contessa rászólt:

— Kérem, hallgassuk meg a tanár urat!

A tanár folytatta:

— Ami a neveket illeti, ezek autentiku-
sak. Különbö is meg kell jegyezni, hogy
ezt a történetet egy régi khaldei könyvben
találtam följegyezve, melyet Indiában vet-
tem. De hogy a történetemet folytassam, er-
ről a Nabonedos nevű fiatalemberről azt a
feljegyzést találtam, hogy nagyon jómódu
fiatalember volt, előkelő szülők gyermeke és

nagy tisztelettel viseltetett a három fő-isten
Anu, Bál és Ea iránt. Ezenkívül sok dicső-
séget szerzett magának haditetteivel a biro-
dalomba betörő perzsák elleni ütközetekben.

Eddig minden szép is volna, jó is volna,
de Nabonedosnak az élete derűjére csakha-
mar sötét felhő borult. Mylitta istennő,
ugyanis, akire a szívek érzéseinek gondja
van bízva, kegyetlen tréfát üzött a fiatalem-
berrel. Az történt ugyanis, hogy Nabonedos
egyszerre érzett szerelmet két leány iránt és
a szívében kegyetlen tanakodás támadt, hogy
melyiket szereti jobban? Szép volt mind a
kettő és ha egyenként látta őket, mindig azt
találta szebbnek és abba lett szerelmes, aki-
vel szemben volt.

Ha Anaitist látta, aki szöke volt és a
szemei dióbaruák, őt tartotta a világ legszebb
leányának, ha meg Nikoval találkozott, aki-
nek olyan sötét volt a szeme, mint a vissza-
térés nélkül való alvilági birodalom éjszakája
és amellet úgy ragyogott, mint maga Samas,
a nap istene, akkor meg ennek a lábai elé
borult mámoros szerelemmel.

Sokat szenvedett emiatt a szegény Nabo-
nedos, és törte, egyre törte a fejét, hogy mi-
tevé legyen? Elvehette volna ugyan mind a
kettőt is, de ez az örök pokol lett volna reá
nézve, mert ez a két nő örökösen torzsalko-
dott, vetekedett és veszekedett volna az el-
sőbbiségért.

Azzal tisztában volt magával, hogy azt
fogja elvenni, amelyik a szebbik. De mikor

mind a kettő olyan nagyon szép volt! És
aztán ki mondhatja meg neki, hogy melyik
a szebbik?!

Egy öreg mágushoz fordult tehát tanács-
ért. Ez mindig a csillagokat lesi, olvassa
bát ki abból a rejtelmes világból, hogy mi-
tevé legyen?

És mikor másnap eljött a mágushoz, ez
már mosolyogva fogadta. Kész volt a vá-
laszszal.

— Erre igazán kíváncsi vagyok! — szólt
most közbe a spanyol konzul felesége.

Mindenki nevetett ez önkénytelen elszó-
láson.

A tudós tanár folytatta:

— Amit a mágus tanácsolt az ifjunak,
azt megerősítve találtam Herodot mester tör-
téneti feljegyzéseiben is, melyekben babyloni
utazásait írja le. Itt ugyanis egy igen rut
szokással kell önöket megismertetnem, mely-
től a modern felvilágosodott kor gyermekei
arczifimorgatással kell, hogy elforduljanak.

Babylonban ugyanis az a pogány szokás
uralkodott, — már Herodot is gyalázatosnak
bélyegzi meg, — hogy minden nőnek szigorú
kötelessége volt egyszer fölkeresni Mytila
templomát és ott a szerelem áldozatát hozni.
Addig ebből a templomból nem volt szabad
távoznia, míg nem akadt idegen, aki őt ez
áldozatra méltónak találta és őt egy pénz-
adományyal — ez természetesen a papoké
volt, — megváltotta. Sokan bizony, akiket
nem áldott meg szépséggel Mytila, hóna-

álló forrásokból segítve a papi özvegyeket. A kongresszus délután fél kettőkor befejezte a peticionális bizottság jelentése feletti tárgyalást, mire az elnök az ülést berekeszti. Legközelebbi ülés hétfőn délelőtt lesz az előterjesztéseket tévő és a költségvetési bizottság jelentéseinek tárgyalásával.

A gyöngéd Khuen.

Budapest, június 11.

Tud ám a hatalom gyöngéden is figyelmeztetni, hogy ne próbálja senki az ő többségét kikezdeni, petíciókkal megtámadni. Ha azt mondaná, hogy száz petíció közül három se végződik szerencsésen s hogy a kuriai bírások nem sok kárt tesz a hatalom mandátumaiban: akkor a felháborodás vihara támadna a kormány czinikus és erkölestelen kijelentésének nyomában. De mért is gyanúsítaná meg a kormány a Kuriát? Mi szüksége van ilyen kétségbeesetten brutális fegyverre? Van arra sokkal gyöngébb forma is, hogy a kormány a peticionálók kedvét elvegye s a kérvények zápora ellen védő erényt fesszitsen. A gyöngédebb forma: a statisztika. A kormány közvetve vagy közvetlenül gondoskodik róla, hogy egy látzólag egészen ártatlan statisztikai kimutatás jelenjék meg, hány perzentje a petícióknak vezetett célra, hány perzentjét utasították el és — ez a legfontosabb — mennyibe került a kérvényezőknek egy-egy mandátum megsemmisítése iránt kezdett és rendszerint sikertelen munkája? A „mennyibe kerül egy petíció?” szempontja kipróbált erejű elriasztás. Nincs az a tüzes kisebbség és nincs az a kétszerkettőnégybizonyosságú igazság, mely valamelyest meg ne hőkölné, ha azt hallja, hogy a peticinálás ritkán vezet sikerre s rengeteg pénzbe kerül.

Mi tehát ráismerünk a Khuen stílusára abban az ártatlan színezetű statisztikában, mely ugyanazon a napon jelent meg az összes ujságokban, mikor az alibi-sampion Khuen horvát birtokaira utazott, hogy babérait kissé megpihenjen. Igen, ezt az ártatlan színezetű statisztikát csak az ő géniusza sugalmazhatta. Csak az ő bájos

pokig, sőt évekig is leshették a megváltás nagy pillanatát.

(Elfojtott vihogás hallatszott, az asszonyok kis csipkekendőjüket vették elő és apró legyezőjüket, és az arczukat rejtegették. A tudós úgy tett, mintha nem vette volna észre. Folytatja):

— A mágus aztán ezt a tanácsot adta Nabonedosnak:

— Te azt akarod tudni, hogy a két leány közül melyik a szebbik? Nehéz kérdés ez. Mikor mind a kettő szép! A csillagokból azonban azt olvasom, hogy ezt úgy tudhatod meg legbiztosabban, ha mind a kettőt egy időben küldöd Mytilla templomába. Az aztán, amelyiknek előbb akad ott megváltója, aki tehát előbb jöhet majd ki onnan, kétségtelenül azt tekintheted a szebbiknek, és azt vedd el majd feleségül.

Nabonedosnak nagyon megtetszett a mágus böles tanácsa és meg is fogadta.

És másnap Anait és Niko bevonult Mytilla templomába...

— A tudós elhalgatótt.

— Nos? Nos? — ostromolták mindenfelől.

— Nincs tovább. A khaldeus-forrás adós marad a felelettel, hogy melyik leányból lett aztán később Nabonedos felesége.

ötlete lehetett, hogy a tömeges petíciókkal való fenyegetésre ilyen statisztikai figyelmeztetéssel kellene felelni. Az ellenzéki kerületeknek nem volt elég, hogy egyszer beléjük gázolt pénzzel, erőszakkal és megfélemlítéssel? Még eltiporva is sziszegnek, felütik a fejüket? Petícióval akarják megtámadni az erőszakos választást? Helyes. Tudják meg tehát, hogy mit mond a statisztika. A statisztika azt mondja, hogy az utolsó ciklusban tizennégy petíció közül tizenkettőt elutasítottak s hogy a kérvényezők a bukás szígyénén s a választás költségein felül viselheték még a petíció költségeit is, ami átlag hat-hétezer koronába, de olykor tizennégyezer koronájába is került a nyughatalan, kérvényező kisebbségnek. Ezt mondja a statisztika. Ezt üzeni Khuen. Ha tehát van kedvetek még tíz-tizennégyezer koronát az ablakon kidobni: hát tessék, peticionáljatok! Így tud a kormány gyöngéden figyelmeztetni. Így üzeni Khuen a buzgó peticionálóknak, hogy — hátrább az agarakkal, mert a petíció egy vagyona kerülhet.

S mi azt mondjuk a Khuen üzenetére, hogy a mosolygó ártatlanságu statisztika éppen olyan erőszakot takar, mint ahogy Khuen állandó mosolygása mögött is ott rejtegett az erőszak. Az utolsó ciklusra vonatkozó statisztika semmit sem jelent, mert az utolsó ciklus választásait a nemzeti kormány vezette s azokban a választásokban a Khuen-féle eszközökből semmi, de semmi sem szerepelt. Maga az a körülmény, hogy összesen csak tizennégy petízióról volt szó: eleget bizonyít. Az akkori választás ellen tizennégy kerületben mutatkozott egy-egy petíció erejéig elkeseredés, most azonban majdnem annyi a panaszos kerület, ahányban választás volt. De az akkori tizennégy petízióból is azért utasították el tizenkettőt, mert akkor tiszta választások voltak, mert akkor ellenzéki jelölt is alig volt, nemhogy pénznek, katonának és hivatali presszióknak jutott volna döntő szerepe. De vajjon hasonlítható-e a mostani választások a nemzeti fellángolás hevében szinte oppozíció nélkül lefolyt választásokhoz? Akkor a tigris is hasonlít a báránéhoz. Hiszen éppen ma olvasható, hogy Szilágyimegye központi választmánya hivatalosan tiltakozik az állami és törvényhatósági tisztviselők törvényellenes korteskedése ellen. A kirendelt katonák alkalmazása fölött pedig most folyik a Reichsrath vitája. Most száz és száz kerületen történt erőszak és a petícióknak egész zuhataga van utban a Kuria felé. Ezt a felháborodást nem lehet összehasonlítani a koalíciós választások nyomában járó okvetetlenkedéssel. Most nem tizennégy petízióról van szó. Most nem okvetetlenkedésről van szó. Most elpusztult emberek, megvesztegetett kerületek, korteskedő tisztviselők s egy országos ostrom-állapot vannak a rováson. S most más is lesz a petíciók sorsa, más lesz a — statisztika is.

Khuen ravasz módon piacra dobta a statisztikai figyelmeztetést s rá akar ijesztetni a peticionálókra az anyagi kockázat hangsúlyozásával. De a legázolt ellenzék nem fog ettől a naiv figyelmeztetéstől megijedni. Az erőszak megtorlásában nem gátolhatja meg az ellenzék az a statisztika, melyet Khuen ijesztésre akar felhasználni, mely azonban csak azt bizonyítja, hogy ez a mai ellenzék, mikor ő volt hatalmon, becsületes választásokat csinált. Khuen sta-

tisztikája erkölcsi bizonyítvány a mai ellenzék mellett. Az ellenzék majd csinál most statisztikát, mely képet nyújt a Khuenék választási erkölceiről.

Az új kölcsön.

Budapest, június 11.

Ma már kétségtelen, hogy mihelyt a parlament összeül, Lukács László új kölcsönjavaslatot terjeszt be. Hogy mekkora összegről, azt e pillanatban talán még maga a pénzügyminiszter sem tudja, de az összeg semmi esetre sem lesz kisebb 800 millió koronánál.

A valutaszabályozás óta még nem volt államkölcsön, mely elé nagyobb aggodalommal nézhettünk volna, mint aminővel ez elé a kölcsön elé kell néznünk. Nem az összeg nagysága miatt csupán, hanem főleg azok miatt a súlyos feltételek miatt, amelyek mellett ezt a kölcsönt fel fogjuk venni.

A kölcsön legnagyobb részét ugyanis Párisban akarja Lukács László, félhivatalos híradás szerint, elhelyezni. Emlékezzünk csak arra, hogy ez volt már Wekerlének is a terve, de még sem helyezte el az akkor felvetni szándékozott 500 millió kölcson kötvényeit Párisban, hanem inkább lemondott az egész kölcsöntervről. Lemondott pedig azért, mert reánk nézve egy francia kölcsön a mai viszonyok közt megbélyegző is, drága is s egész valutarendezésünket illuzóriussá teszi.

Az összes pénzpiacok közt a legdrágább Franciaország. Franciaország szinte be van rendezve arra, hogy apró-cseprő exotikus államok hitelezője legyen. Ha egy ázsiai vagy délamerikai államnak pénzre van szüksége, a francia tőke mindig szívesen áll rendelkezésére, mert óriási nyereséget tud a szegény, megszerült adótló kistrófolni. Annak tudatában, hogy ilyen papírok befogadására egyetlen más állam sem képes s hogy minden hitelkereső kis állam végül is a francia pénzpiacra szorul, rengeteg drága árt szab meg minden külföldi hitelre. Magas kamatlábat, alacsony kibocsátási árfolyamot, két százalék külön tőzsdei illetéket s végül kiköti, hogy a kötvények ne az illető állam pénzürtékére, hanem francia frankokra szóljanak s hogy a szelvények aranynyal váltassanak be.

Mikor három év előtt Caillaux az akkori francia pénzügyminiszter Budapesten járt, Wekerle tárgyalásokat folytatott vele egy 500 millió kölcson fölött, de Caillaux a magyar államkölcsonnel szemben is azokat a követeléseket támasztotta, mint támasztotta volna például egy patagoniai államkölcsonnel szemben is. Ragaszkodott minden egyes fent felsorolt követeléséhez és feltételhez s hogy a kölcsön nem jött létre, nem Caillaux-nak, hanem Wekerlén, aki inkább lemondott a kölcsön tervéről, semhogy ilyen megáldozó feltételeket fogadjon el.

Lukács László azonban nem ily finnyás. Neki pénz kell bárhonnán is és bármilyen feltétel alatt is. Folyton azt hangoztatja, hogy a koalíziós uralom elzüllesztette Magyarországot pénzügyeit, de ez a legujabb kölcsönterv, ha meg is valósítatik, valósággal katasztrófa lesz az országra.

Mert mit jelentenek ezek a feltételek? Legelőször jelentik azt, hogy a kibocsátandó új járadékért 2 százalék tőzsdei illetéket kell fizetnünk, tehát a kibocsátandó 800 millió korona értékű járadék után 16.000.000 koro-

nát kell csak illeték fejében fizetnünk azért, hogy a járadék a párisi tőzsdén jegyezzessék. Ezt a 16 millió koronát meg kell fizetnünk, mert ha az új kötvények a párisi tőzsdén nem jegyeztetnek, akkor a kölcsön Franciaországban el sem helyezhető. A francia kölcsön tehát már 16 millióval drágább, mint volna, ha másutt helyeznők el. Tekintetbe kell venni azt is, hogy a magyar állampapírok árfolyama ma kedvezőtlen, nyilvánvalóan a legjobb esetben sem lesz az új járadék átvételi árfolyama 92 százaléknál magasabb. Annyi sem lesz, de vegyük ezt a legkedvezőbb esetet, akkor is veszítünk 800.000.000 koronánál 64 millió koronát, úgy, hogy a 16 millió korona tőzsdei illeték és a 64 millió korona tőkevesztés folytán 800 millió helyett legjobb esetben is csak 720 millió koronát kapunk, tehát a tőke 10 százalékát már elveszítjük.

De ez még a kisebb baj volna.

Sokkal nagyobb baj az, hogy a kötvények nem koronaértékre, hanem frankra fognak szólni s hogy a kamatok nem koronaértékben, hanem aranyban lesznek fizetendők. Ez pedig azt jelenti, hogy mind az a rengeteg sok áldozat, amibe nekünk 1892 óta a valutaszabályozás került, kárba veszett, mert ime a magyar pénzügyminiszter az, aki elismeri, hogy valutánk szabályozva nincs, s hogy a koronaérték nem aranyérték.

A legveszedelmesebb praecedens terejtjük azzal, ha az eddigi koronajáradékok helyett most egyszerre frankra szóló járadékokat bocsátunk ki. Lukács Lászlónak, aki egy évtizeddel ezelőtt saját tapasztalatából tudhatta meg, minő rengeteg pénzbe került az országnak az a milliárdos konverzió, melyet ő vitt keresztül, nem volna szabad kifenni az országot annak, hogy egy újabb konverzió szüksége elő állítsa az országot. Mert ha már az is furesa fényt vetett az egész valutaszabályozásra, hogy az egységes típusu koronajáradékok mellett fennmaradtak forintra szóló aranyjáradékok, még inkább leszálítja a valutaszabályozás tényleges eredményébe vetett hitet az, ha most a koronajáradékok és aranyjáradékok felül még frankra szóló járadékokat bocsátunk ki. Mert az aranyjáradék mentésére legalább azt lehet felhozni, hogy mikor az kibocsátattott, a forint volt nálunk a pénzegység s a forintra szóló aranyjáradék éppen azért bocsátattott ki, hogy a valutaszabályozáshoz szükséges aranyat megszerezzük. De most, mikor a valutaszabályozás állítólag már megtörtént frankra szóló, tehát idegen pénzegységre szóló járadék kibocsátása egész pénzrendszerünk szoliditását megdönti. S furesa képét adja annak a komolyságnak, melylyel Lukács László pénzügyeinket vezet. Mert akkor, mikor a koronaértékben való számítás törvény teszi kötelezővé minden polgárra, akkor éppen az államra nézve nem kötelező a koronaszámítás?

Éppen ilyen veszedelmes praecedens az is, hogy a kamatokat aranyban kell fizetnünk.

Mikor az egész ország az önálló magyar jegybankot követelte és pedig készfizető formában, akkor a 67-es bölcsek s köztük első sorban Lukács László mint szaktekintély, ezt feleslegesnek mondta azzal az abszurd indokolással, hogy az Osztrák-magyar bank amugy is készfizető, ha arra törvény nem is kötelezi. Most aztán láthatjuk, hogy ez mennyire nem igaz. Az aranyzásió ma is 19 szá-

zalék, míg ha az Osztrák-magyar bankot törvény kötelezi a készfizetésre, akkor ez az ázsió megszűnik. De ma még nem készfizető bank az Osztrák-magyar bank, a 19 százalékos aranyzásiót a felveendő kölcsön kamatai után is fizetnünk kell. Így áll elő aztán az az abszurdum, hogy mikor az Osztrák-magyar bank kamatlába 4 százalék s amikor elsősorú kereskedőink az Osztrák-magyar banktól 4 százalék mellett kapnak kölcsönt, sőt pénzügyeink még ennél is olcsóbban, akkor a magyar állam a kibocsátandó új kölcsöne után névleg 4 százalékos kamatot fizet ugyan, de tényleg 5.23 százalékos. Tehát valósággal uzsorakamatot. Éppen ezért a magyar parlamentnek ezt a kölcsönjavaslatot addig tárgyalnia nem szabad, míg előzőleg az Osztrák-magyar bank készfizetői kötelesege törvényben biztosítva nincs. Mert ha törvényben lesz erre az Osztrák-magyar bank kötelezve, akkor csak ez után az egy kölcsön után is évente 6.688.000 koronát takarítunk meg kamatokban. Egyik bécsi lapban azt olvassuk, hogy a magyar kormány a kötelező készfizetések felvételét köti ki feltételül a jegybank meghosszabbítására. Éppen Lukács László volt az, aki egyszer már meg is állapodott erre nézve a volt Koerber-kormányval, sőt erről törvényjavaslatot is terjesztett a parlament elé. Az osztrák birodalmi gyűlés azonban akkor megtagadta a javaslatához való hozzájárulását. Most Lukács Lászlónak először ezt a javaslatot kell tető alá hoznia, a készfizetések felvétele legyen az első „nemzeti munka”, s csak azután lásson hozzá ahhoz, hogy 800.000.000 koronát vesz fel uzsorakamat mellett.

Khuen pihenője.

— Akinek husz millió ember parancsol, —

A többes mandátumok sorsa.

Budapest, június 11.

A „nemzeti munka” első része véget ért: a vérrel, vassal, pénzzel és szeszszel összeterezt többség megszerzése. A másik részre, a liferálásra majd csak ezután kerül a sor. Khuen és Tisza is a további munka előtt néhány nap pihenőt engedélyeztek maguknak. Tisza már elment, Khuen holnap rándul a Drávántulra, holott már ma akart utazni. Hja, — mondotta, — nekem huszmillió ember parancsol, de azt elfelejtette hozzáfűzni, hogy csak addig parancsol neki, amíg azt akarja, amit ő, jaj azonban, ha más akarna, akkor jön „a végtelen nyomor és szenvedés, a golyó és akasztófa.” Am most nyugodt és boldog a császár helytartója, a cenzusos választói rendszer a maga korrupciójával pompásan működött s talán ez okból meg is fog feledkezni egykori szerelméről, az általános választói jogról. Csodálatos, hogy amíg hatalmon volt ettől várta az ország megváltását és ma... És ma minden úgy van jól neki, ahogy van.

Azaz, hogy még sem lehet minden olyan nagyon jól, aminek bizonyossága, hogy többes mandátumok birtokosai nem mernek lemondani valamelyik kerületről, mert félnek, hogy el találni veszni a munkapárt részére. Hát halogatják a dolgot, s amint Serényi miniszter megjegyezte, augusztus előtt nem is lesz döntés e tárgyban. Addig, úgy látszik, iemét „preparálni” akar a kormány.

Kossuth és Apponyi utja.

A Kossuth-párt Andrásy-uti körhelyiségében az est folyamán igen sokan jártak fenn a párt

képviselő és kültagjai. Hat óra után megjelent a pártkörben Kossuth Ferencz, a párt vezére, majd gróf Apponyi Albert is. Mindketten hosszabb időt töltöttek a pártkörben és a jelenvotakkal élénk eszmecsere folytattak a politikai helyzetről. Kossuth vasárnap Dunavecsére utazik gróf Benyovszky Móricznak, a Kossuth-párt jelöltjének támogatására. Hétfőn a kezeleti kerületbe megy Pozsgay Miklós támogatására, kedden pedig Zentán lesz, ahol dr. Ellinger Jenő küzd a mandátumért Kossuth-párti programmal. Gróf Apponyi holnap reggel Halasra utazik a párt ottani jelöltjének, Babó Mihálynak támogatására.

Szegény miniszterelnök!

Ma délután híre járt, hogy Khuen-Héderváry gróf miniszterelnök délután elutazik horvátországi birtokára, ahol már régebben nem volt. Általános csodálkozásra azonban este megjelent a nemzeti munkapárt országos körében, ahol rosszat sejtve, többen megintépeltek, hogy mi az oka utja elmaradásának. Khuen az ő stereotip mosolygásával az arcán ezt a napoleoni választ adta:

— Hja, én nem mindig mehetek akkor, amikor akarok, nekem husz millió ember parancsol.

A körülállók meg voltak hatva és csodáltak a nagy férfiut, akit ugyanannyi millió ember gondja gyötör, mint ahány millió forintba a választás került. De a kedélyek hamarosan megnyugodtak, mert kiderült, hogy a husz millió ember csak egy napig parancsolhat a miniszterelnöknek, — holnap délután három órakor ugyanis mégis elutazik két napra mustári birtokára, ahonnan szerdán szándékozik visszatérni.

Volt a klubban még egy el nem utazott miniszter, Hazai Samu, akiről félhivatalosan azt jelentették, hogy délután elrobogott Bécsbe, elintézendő a hadügyminiszterrel az oszti nyugatmagyarországi hadgyakorlatok dolgát. De ő sem ment el, hanem valószínűleg a reggeli gyorsvonattal siet a császárvárosba.

Gróf Tisza István azonban egész komolyan már tegnap este elzónázott Gesztre, ahol a jövő hét közepéig marad.

A munkapárt megalakulása.

A nemzeti munkapárt körhelyiségében ma este nagy számmal gyűltek össze a képviselők. A pártkörben megjelentek Khuen-Héderváry gróf miniszterelnök, Hieronymi Károly, Lukács László, Székely Ferencz és Hazai Samu miniszterek, azon kívül Jeszenszky Sándor, Rohonyi Gyula és Kazy József államtitkárok. A képviselők élénken érdeklődtek a pártnak, valamint a képviselőháznak megalakulásával összefüggő személyi kérdések iránt. Khuen-Héderváry gróf miniszterelnök megjegyezte, hogy a személyi kérdésekről a párttervezlet lesz hivatva határozni.

Amint értesülünk, a vezetőség Berzeviczy Albertet, Tisza István gróf jelöltjét fogja ajánlani a képviselőház elnöki tisztére, alelnököknek — ha elfogadják — Návay Lajost és Kabos Ferenczet fogják kandidálni. A munkapárt elnöke Perczel Dezse lesz.

Héderváry gróf miniszterelnök és Perczel, a párt végrehajtó bizottságának elnöke közt történt megbeszélés alkalmával létrejött megállapodáshoz képest az országos nemzeti munkapárt e hónap 10-én, vasárnap tartja meg alakuló értekezletét, a melyen megválasztja tisztikarát. E napon vagy pedig másnap a párt banketten fogja ünnepelni a kormány tagjait.

A pártközi konferencia a képviselőházi elhelyezkedés dolgában valószínűleg 21. vagy 22-én lesz.

Csak augusztusban!

Besztercebányáról jelentik: Ma délelőtt a városbáza nagytermében több száz választópolgár jelenlétében adta át gróf Serényi Béla földművelésügyi miniszternek a mandátumot Flittner Károly pártelnök. Serényi miniszter hosszabb, lelkes beszédben köszönte meg a bizalmat, de a kerület megtartásáról párthatározat folytán csak augusztusban nyilatkozhatik. Délben a főispánnal gróf Serényi tiszteletére ebéd, este a Hungáriában közvacsora volt.

Az új kultuszállamtitkár.

A pártkörök elnéptelenedtek néhány napra. A politikai szélesödés a képviselőknek módot ad arra, hogy választóik közé mehessenek egy kis diadalmi torra, de meg a pótválasztásokra is leutaztak többen, hogy szorongatott elvtársaiknak segítségére siessenek. A munkapárt klubjának csupán egy érdekes híre volt, hogy a kultuszminisztérium politikai államtitkára dr. Demeczky Mihály, a Ferencz József-intézet volt kormányzója s József főherceg gyermekeinek egykori vizsgáztatója lesz, akit a Fejérváry-rezsim idején kultuszminiszter-jelölt gyanánt emlegettek. Az udvari tanácsos ur jelenleg is a kultuszminisztériumba van beosztva s csupán törtéteiről s klerikális érzelmeiről ismeretes. Nátermettsége egyáltalán nincs, nem is szólva arról, hogy kinevezésével megsértetnek egy régi usis, amely szerint protestánsnak kell lennie a kultuszállamtitkárnak. Érthető, hogy a Demeczky-kombináció nagy recenziust keltett a munkapártban, ahol tüntetni készülnek a merénylet ellen.

A tapolezaiak Darányinál.

A tapolezai választókerület küldöttsége tisztelt ma Takács Jenő választási elnök vezetésével Darányi Ignácnál, hogy neki, a kerület képviselőjének a mandátumot átadja. Darányi a küldöttséget Dunaörsön, a birtokán fogadta. Takács határozott beszédet intézett a megválasztott képviselőhöz, aki válaszában őszinte köszönetének adott kifejezést a kerület iránt és biztosította a választókat, hogy mindenkor lelkiismeretesen fogja a közérdeket és a kerület jogos érdekeit képviselni. A beszéd után Darányi ebédet adott a küldöttség tiszteletére. Ebből után a választók megtekintették Darányi gyönyörű nagy kertjét, valamint mintagazdaságát.

A kormány törvényjavaslatai.

A kormány a feloszlott képviselőháznak január hó 24-én tartott ülésében beterjesztette a többek között a következő törvényjavaslatokat: a felhatalmazási törvényjavaslatot a Romániával 1909. április 23-án kötött pótszerződés becikkje lejegyzéséről, a konzuli bírások törvénye hatályának meghosszabbításáról, az ujonczlétszámnak az 1910. évre való megállapításáról és az 1910. évre kiállítandó ujonczok megajánlásáról szóló törvényjavaslatokat. A kormány mind a javaslatokat a képviselőház megalakulása és a bizottságok megválasztása után, a megfelelő módosításokkal ismét be fogja nyújtani a képviselőházhoz.

A horvátok állásfoglalása.

A horvát-serb koalíció végrehajtó-bizottsága hétfőn értekezletet tart, amelyen első sorban is megbeszélnek a magyar országgyűlésre kiküldött képviselők tenni valóját és tárgyalni fogják a horvát miniszteri tárcza betöltésének kérdését. A koalíció plénuma szintén értekezletet fog tartani június hó 24-én.

Mandátumok a Kuria előtt.

A kir. Kuriához benyújtott petíciók elbírálására alakított két tanács a következő tagokból áll: I. tanács: elnök: *Sebestyén* Mihály, tanácselnök; tagok: *Fittler* Imre, *Janecskó* István, *Staud* Lajos és *Karay* Lajos bírák; póttagok: *Lábat* Lajos, *Forster* József és *Mennyey* László bírák. II. tanács: elnök: *Zachár* Emil, tanácselnök; tagok: *Somogyi* Mihály, sárói *Szabó* László, *Árvidék* Simon és *Hanák* Kolos bírák; póttagok: *Pecháta* Endre, *Weis* Károly és *Bohunitzky* Ödön bírák.

Vér Sárkeresztúrom.

Székesfehérvárról jelentik: A sárkeresztúri választókerületben, melyet tudvalevően egyhuzamban hatvan esztendőig idős Madarász József képviselt, veszedelmes pártvillongás folyik, amelynek a minap egy emberélet is esett áldozatul. Ismeretes, hogy a lefolyt választáson három jelölt küzdött a mandátumért: Idős Madarász József pártönkivüli függetlenségi, dr. *Fiáth* György munkapárti és *Koller* Tivadar Kossuth-párti. Mivel abszolút többséget egyik jelölt sem tudott elérni, a legtöbb szavazatot nyert *Fiáth* és Madarász között pótválasztás lesz, melynek határnapját június 17-ére tűzték ki. Külö-

nösen Soponya község Madarász-párti választói nem voltak megelégedve az eredménnyel s ezért a választás után, éjnek idején, zajongó tömeg rohanta meg a *Fiáth*-párti *Kováts* Lajos soponyai gazda házát, bevverte az ablakokat, a ház kapuját pedig kiemelte a sarkából és behatolt az udvarra. *Kováts* fölriadva, azt hitte, hogy rablók törtek a házába, revolvért fogott és kilőtt az ablakon. A golyó *Takács* István husz éves soponyai legényt hasban találta. Veszedelmes sérülésével beszállították a székesfehérvári kórházba, ahol két napi szenvedés után meghalt. *Kováts* önként jelentkezett az ügyészségen, ahol jegyzőkönyvet vetek föl vallomásáról és kihallgatás után szabadon bocsátották. A jövő pénteken végbemenő pótválasztásra nagyobb számú katonaságot rendelnek ki Sárkeresztúrra.

A szakolczai választás.

Scotus Viator, aki évek óta gyűlölködő és rosszhiszemű írásaiban a magyar közállapotoknak hamis képét festi a külföld előtt, egy bécsi újság hasábjain a szakolczai választással foglalkozik s azt igyekszik kimutatni, hogy Szakolczán a tót választókkal mindenféle sérelem esett meg. A valóságnak ezzel a teljesen elferdített előadásával szemben illetékes helyen a tényállást így állapítják meg:

A legsúlyosabb vád abban csucosodik ki, hogy a tót választók tábort, mintegy négyezer embert, közöttük ezerkétszáz asszonyt egész napon át a perzselő napon kordonok között tartottak. Erre nézve a valóság az, hogy a szakolczai kerületben az összes választók száma 2600, s ha ugyan tényleg négyezer ember tartózkodott volna a kordonok között, azok között a választásra jogosultak száma vajmi csekély lehetett. A tábor legnagyobb része, amint azt maga *Scotus Viator* is kénytelen legalább részben beismerni, asszonyokból és nem szavazókból állott. Hogy ezt a felizgatott csöcseléklet a választási helyiség környékére nem bocsátották, azért a hatóságok szemrehányást tenni nem lehet. A nemzetiségi jelölt választóit senki a szavazástól vissza nem tartotta, sőt maga a választási elnök több ízben megjelent a tót választók között és felszólította őket, hogy szavazzanak. Ha *Scotus Viator* azt állítja, hogy ő délután öt órakor látta, amint a csendőri háromszáz tót választót a városból kiűzték, valószínűleg a szemé káprázott. A tót választók maguk fordultak a választási elnökhöz, fegyveres fedezetet kérve az elvonuláshoz.

Szilágymegye ítélete.

Szilágymegye központi választmánya a hónap 8-án ülést tartott, amelyen a képviselőválasztásokról szóló jelentés után *Kiss* Ernő indítványára a következő határozatot hozta:

A központi választmány a tudomásvételével egyidejűleg sajnálatát fejezi ki azon elszomorító jelenség fölött, hogy a vármegye területén a választások megelőző időben és a választások folyamata alatt úgy az állami, mint a községi és törvényhatósági tisztviselők és hivatalnokok nagy részéről nem tapasztalta a törvény által megkövetelt semlegességet és a választások irányításától, valamint a keszkeskedéstől való tartózkodást. Sajnálatlalt veszi tudomásul a vármegye főispánjának, *Péchy* Imrénének a törvényhatósági és községi tisztviselők politikai irányításában a kormány érdekében kifejtett hivatalos nyomását és tevékenységét.

Egyben elismerését fejezi ki azon törvényhatósági, állami és községi tisztviselők iránt, akik férfiasan ellenállottak a felsőbb nyomásnak s egyedül lelkiismeretükre hallgatva, adták le szavazatukat választókerületeiknek a szigorú alkotmányosság, törvényesség, politikai és gazdasági függetlenség alapján álló jelöltjeire.

A központi választmány magáévá teszi *Sántha* Dezső tasnádi választási elnök írásbeli azon panaszát, hogy a tasnádi választókerületben a választás napján a katonai karhatalom parancsnoka neki, a választási elnöknek az engedelmességet megtagadta, sőt a katonai karhatalmat az ő intézkedéseivel ellenkezőleg működtette és *Dull* László zilahi választási elnök szóbelileg előadott azon panaszát, hogy a kért és megígért katonai segély a zilahi választásra nem érkezett meg s a választást csak a pártok vezetőinek felelősségvállalása biztosította és miután az előbbinek valódsága esetén súlyos alkotmányosérték forog fenn: kimondja a központi választmány, hogy a belügyminiszterhez felír a vizsgálat elrendelése és a megtorló intézkedések megtétele iránt. Utasítja a

központi választmány elnökét, hogy a határozat értelmében járjon el s az eredményről a központi választmánynak tegyen jelentést.

Az oláhok akeziója.

A románok hivatalos lapja a „Lupta” holnap megjelenő száma hosszasan nyilatkozik a román nemzetiségi párt jövő terveiről, a lap szerkesztőjével folytatott beszélgetés során. Mindenek előtt részletesen bizonygatja, hogy mandátumainak elvesztésével a román nemzetiségi párt még egyáltalán nem szűnt meg, sem el nem vesztette az aktivitáshoz szükséges talaját. A párt meggyökerezett már a hazai románság köztudatában s ebben már másodrendű fontosságú, hogy a párt hány képviselővel szerepel a parlamentben. Nem vesztette el a románság megfoghatkozott mandátumaival a talaját az aktivitásra sem. Megzafolja a lap azt a hírt is, mintha a románok klubja megszűnnék. Először, ez a klub továbbra is fenn fog maradni és dolgozni fog. Hiszen maga a klub volt elnöke: *Mihályi* Tivadar továbbra is tagja marad a Háznak és a klubnak vannak továbbra is képviselő tagjai. Ami azokat a román nemzetiségi képviselőket illeti, akik beléptek a nemzeti munkapártba, ezektől egyáltalán nincs mit tartania a románságnak, ezek igen kevés vizet fognak zavarni. Elődeik a 67-es pártban sokkal nagyobb kaliberű emberek voltak és mégis semmit sem érthettek a románság ügyeinek.

Bukarestből jelentik: A magyarországi választások „áldozatai” nevében mindinkább növekvő agitációt fejtenek ki a különféle romániai ligák. Így a turnszeverini fiók-liga június 19-én gyászistentiszteletet rendez a fogarasi áldozatok emlékére s ugyanakkor gyűlést is tartanak, amelyre meghívják több erdélyi román vezérlő férfit, akik a gyűlésen szónokolni is fognak. A gyűlés, a hivatalos jelentés szerint, „tiltakozó gyűlés” lesz. Maga a román kormány egyáltalán nem nézi jó szemmel ezt a szertelen agitációt, amely határozottan Magyarország belügyeibe való avatkozás jellegével bír.

Petíciók.

Fogaras. A fogarasi választás a békés lakosság föllázítása és a féktelen nemzetiségi terror miatt a csak huszonhét szavazattal kisebbségben maradt választók megpetícionálják.

Nagylak. Szoljka Kálmán nagylaki munkapárti képviselő mandátumát a kisebbségben maradt Justh-párt petícióval támadja. A függetlenségi párt közadakozásra szólítja fel a vármegye közönségét, hogy a petícióhoz szükséges összeget előteremtse.

Battonya. A battonyai kerületben Vertán Etela Justh-párti képviselő ellen gyűjtik az adatokat, hogy mandátumát megpetícionálhassák.

Esztergom. A kerület függetlenségi választói elhatározták, hogy petícióval támadják meg *Kálmán* Gusztáv államtitkár mandátumát. A petíció vesztegetés, etetés és itatás címén kéri a mandátum megsemmisítését.

Alvincz. Maniu Gyula érdekében, aki az alvinczi kerületben lépett fel román nemzetiségi programmal és kisebbségben maradt *Mayr* Ödön munkapártival szemben, Maniu választói petíciót nyújtanak be a Kuriához s már meg is bízták annak megszerkesztésével *Erdélyi* János budapesti ügyvédet.

Kitűzött pótválasztások.

Június 15.
Ujarad, Mezöcsáth.
Június 16.
Mohács, Kisjenő, Székelyhid, Poér, Halas.
Június 17.
Sárkeresztur, Zenta.
Június 18.
Somogysszill, Hódmezővásárhely.
Június 20.
Versecz, Békéscsaba.
Június 21.
Oroszáza, Gyoma.
Június 22.
Nagyigmánd, Apatin.

Képviselőknak korhú, magyar díszruhát, elegáns kivitelben, olesón készítenek *Tiller* Mór és *Társas*, udvari szállítók, Budapest, Váci-utca 35. szám alatt.

KÜLFÖLD.

Törökország és a hármasszövetség.

— Elhidegülés az entente-hatalmak iránt. —

Budapest, június 11.

A tavalyi balkáni konfliktus lezajlása után többször merült fel az a hír, hogy az alkotmányos Törökország nem fog megmaradni elszigeteltségében, hanem igyekezni fog valamelyes megállapodásra jutni vagy a hármasszövetséggel vagy pedig a triple-ententével. Sok szó esett akkoriban állítólagos lépésekről, melyeket a német és az osztrák-magyar nagykövetek tettek a portának abból a célból, hogy Törökországgal katonai megállapodásra jussanak. Ennek a megállapodásnak éle egyenesen Oroszország ellen irányult volna, mert arra volt alapítva, hogy a török hadsereg háboru esetén teljes létszámával leküsse az orosz hadsereg egy részét. A tárgyalások azonban nem vezettek eredményre, állítólag azért, mert Törökország nem tudta, vagy nem akarta azokat a kötelezettségeket vállalni, melyek ezzel a szövetséggel jártak volna. Németország ugyanis azt kívánta, hogy a porta Kis-Ázsiában rögtön kiépítse a sztratégiai vasúthálózatot az orosz határ felé, mert Törökország támogatásának csak akkor volna gyakorlati értéke, ha hadseregét a hadiüzenet után, a lehető legrövidebb idő alatt a határra szállíthatja. A porta azonban Törökország zilált pénzügyi helyzetére hivatkozva, kijelentette, hogy egyelőre nem is gondolhat oly mérvű vasúti építkezésekre, mint azt tőle a hármasszövetség kívánja. Az igazi ok azonban nem ez volt, amiért a porta visszautasította Németország és a monarchia ajánlatát. Bosznia annexiója után ugyanis az ifju-törökök között nagy volt az ellenszenv a monarchia iránt. Természetesen ez az ellenszenv Németországra is kiterjedt, mint a monarchia hű szövetségeseire. Ezt az elhidegülést rögtön kihasználta a triple-entente, különösen Anglia. Mikor az ellenük irányult bojkott a legerősebb volt, tudvalevőleg a monarchia hadihajók védelme alatt akarta kereskedelmi hajóinkat a Levantére küldeni. Anglia volt az, amely meghiusította ezt a tervet. Máltánál már összpontosítva volt a Földközi tengeri flotta, hogy szükség esetén erőszakkal megakadályozza hadihajóink megjelenését a levantei vizeken. Természetesen egész Törökországban nagy volt a lelkesedés akkoriban Anglia iránt. Csakhogy azóta nagyot fordult a világ és a törökök lassanként belátták, hogy köztük és a triple-entente között sokkal nagyobbak az érdek-ellentétek, sem hogy reá támaszkodva politikai eredményeket tudnának elérni.

A kijózanodás hatása alatt most Konstantinápolyban az a jelszó hogy szorosabb viszonyra kell lépni a hármasszövetséggel. Még a legnagyobb angolbarátok is elismerik most, hogy a politikában nem számíthatnak sem Anglia, sem Oroszország támogatására, sőt Franciaországára sem. Az elhidegülés különben a porta és az entente-hatalmak közt már akkor kezdődött, mikor 4 százalékos vámemelésnél a monarchia elsőnek járult hozzá, míg a három entente-hatalom nehézségeket támasztott. A teljes családást a krétai kérdés hozta meg és most már olyan lapok is, mint az eddig angol-orosz barát Tanin, Szabali, Yeni Gazette és Jeun-Turque — tehát az ifju-török pártorgnumai — nyíltan szeméretre vetik a triple-entente-nek, főleg Angliának, hogy cserben

hagyta Törökországot. A Jeun-Turque konstataálja, hogy kár volt az utóbbi időben Angliát Németország hátrányára gazdasági előnyökben részesíteni. A Turquie pedig figyelmezteti a képviselőházat és a kormányt, hogy noha Ausztria-Magyarország s Németország nincsen krétai védőhatalmak közt, nekik, mint a berlini szerződés aláírójának, *joguk van a krétai kérdés végleges rendezésébe beleszólniok s hogy e jogukról nem mondtak le. Hakky pasa, nagyvezér a legutóbbi időkben beható tanácskozásokat folytatott az osztrák-magyar és német nagykövetekkel, úgy a krétai kérdés, mint Törökország nemzetközi helyzete felől és valószínű, hogy a két közép-európai nagyhatalom és Törökország közt bizonyos megállapodások fognak létrejönni.* Török politikai körökben remélik, hogy Olaszország is hozzájárul azokhoz és ily módon sikerül megszilárdítani az ozmán birodalom nemzetközi pozícióját.

Az osztrák költségvetés. Az osztrák képviselőház ma folytatta a költségvetés általános tárgyalását. Fel szólaltak *Bielchler, Jaeger és Kolessz* képviselők. *Bugato* olasz kijelentette, hogy az olaszok kénytelenek lesznek a kormányval és a többségi pártokkal szemben tanúsított eddigi magatartásukat megváltoztatni, mert ezek nem gyakorolják befolyásukat abban az irányban, hogy az olaszok az olasz fakultás rendkívül hosszúra nyúló ügyének parlamenti elintézésében segítsék.

A ezári család utazása. A ezári család utazási terve a következő: A ezári család június 15-én a „Standard”-jachtton Kronstadtba megy, ahol a ezár meg fogja nézni az új útegeket. Június 17-én megkezdődik az utazás a balti tengerpartra egészen Libauiig. A finnországi partokra nem megy el a ezári család a finnországi politikai helyzet bizonytalansága miatt. A ezári család biztosságáról gondoskodó rendőrök már eddig is több fonyegőlevelet kapott. A ezári család július 17-én Rigában lesz és jelenlétében fogják Nagy Péter szobrát leleplezni. Július 19-én visszaérkeznek Péterhofba s innen augusztus végén utaznak Darmstadtba.

A török trónörökös útja. Jussuf Izzedin török trónörökös belgrádi elutazásáról még a következőket jelentik: A tegnapi esti hangverseny után Jussuf Izzedin török trónörökös a királyi palotából kizéretével, a királyllyal, a trónörökössel, valamint az összes miniszterekkel éjjel feltizenkét órakor a pályaudvarra ment. A pályaudvaron nagy közönség gyűlt össze, amely a trónörököst lelkes zsviözással üdvözölte. A trónörökös a legszívesebben bucsuzott el a szerb királytól és trónörököstől és köszönetet mondott a fogadásért, melyben részesítették. A király kérte a trónörököst, hogy Mehmed szultánnak a legszívesebben üdvözlését tolmácsolja. Azután a trónörökös elbucsuzott *Pasies* miniszterelnöktől és *Milovanovic* külügyminisztertől. A bucsuzavahat, melyeket a trónörökös török nyelven mondott, *Rifaat* basa külügyminiszter francia nyelven ismételte. Végül a trónörökös a török követtől és nagykövetség személyzetétől bucsuzott el és ezután kíséretével a külvonatra szállt. A szalonkessi nyitott alakából a trónörökös még egyszer elbucsuzott a királytól.

A trónörökös ma reggel érkezett Nissbe, ahol ünnepélyesen fogadták. A határon táviratot küldött Belgrádba, amelyben köszönetet mondott a szíves fogadtatásért. A trónörökös meghívására *Sándor* szerb trónörökös a nyáron látogatást fog tenni Konstantinápolyban. A látogatás programját a napokban állítják össze. Délelőtt 11 óra 20 perczkor Szófiába érkezett Jussuf Izzedin és a pályaudvaron *Ferdinánd* király üdvözölte. A két kíséret bemutatása után a királyi kastélyba hajtottak. Az első kocsiiban Jussuf Izzedin herezeg, *Ferdinánd* király és *Musztafa* Asszim török követ ültek. Az utvonat mentén nagy emberömeg állott sorfalat. A város bolgár és török zászlókkal gazdagon volt díszítve. A kastély előtti téren a helyőrségi tisztek várták a herezeg érkezését, akik katonailag tisztelgettek.

A krétai bonyodalom. A görög király a hét végén érkezik vissza Athénbe. Udvari körökben a krétai kérdésnek kétféle megoldását tartják lehetségesnek. Az egyik az, hogy konferenciát hívnak össze, amelyben a krétai kérdést véglegesen megoldanák, a másik pedig az, hogy Törökország Krétát huszonötmillió frankért engedje át Görögországnak. A második megoldást valószínűen az olasz kormány fogja ajánlani. A görög hadügyminisztériumban tegnap az általános katonai helyzetről folyt a tanácskozás, amelyen a vidéki hadosztálytábornokok és nagyobb állású tisztek is résztvettek. Szmirnában a hatóságok tegnap engedelmet adtak, hogy a görög gőzösök berakó munkálatait a hajók legénysége, valamint keresztény munkások elvégezzék. Mohamedán krétaiak csoportja a berakást erőszakkal meg akarta akadályozni. A görög konzulátus dragománja kényszerítve látta magát, hogy háromszor revolverből a levegőbe löjjön. A rendőrség közbelépett és szétszórta a zavargókat, mire a gőzösök berakása akadálytalanul végezhető volt.

Abdul Azisz reménysége. Egy Tangerből érkezett jelentés szerint *Abdul Aziz* volt szultán a hó 8-án elhagyta Marokkót és Szíriába utazott. Egy francia újságíró beszélgetést folytatott az ex-szultánnal és ez kijelentette előtte, hogy méltóságát és büszkeségét sértendő, ha a jelen pillanatban, amikor a nehézségek egyre jobban összehalmozódnak, az országban maradna. A trónra való visszahelyezése — *Muley Hafid* helyébe — ugyan bizonyos, de mégis mindent ki akar kerülni, ami szultáni méltóságával ellenkezhetnék. — *Muley Hafid* mahallája a lázadéktól teljesen körül van véve és a víztől el van vágva. Négy várost, amely a kormányhoz hű maradt, *Muley el Kibir* csapatai felgyújtottak.

Milovanovic tanácskozása Rifaat pasával. A tegnapi belgrádi tanácskozáson a török és a szerb külügyminiszterek között éppen nem kizárólag azokról a kérdésekről volt szó, amelyek Törökországot és Szerbiát különösképpen érintik, hanem általában a Balkán-helyzetről. A két külügyminiszter véleménye mindenben megegyezik és alaposnak látszik a remény, hogy a két állam között az eddiginél is barátságosabb lesz a viszony.

Német-amerikai vetélkedés Kis-Ázsiában. Konstantinápolyból jelentik, hogy ottani diplomáciai és politikai körökben nagy feltűnést kelt a *Tanin* című lap egy indiszkréziója. Ez az újság ugyanis, melynek *Huszejn Dzsavid* képviselő, ifju törökpárti vezér a főszerkesztője, megírta, hogy báró *Marschall* német nagykövet a portán kifogást tett ama szerződés ellen, melyet a török kormány egy amerikai vasutépítő konzorciummal kötni szándékozik. A szerződés szerint a konzorciumnak joga lesz az általa Kis-Ázsiában építendő vonalak mentén fölfedezett bányákat és petroleum-forrásokat kiaknázni. A németek, kik tudvalevőleg a bagdadi vasutvonalat építik, ezt a bánya és petroleum-konzessziót magukra nézve sérelmesnek tartják. Követelik, hogy vagy ők is kapjanak ilyen kedvezményt, vagy az amerikaiaktól is tagadtassék meg. A nagyvezért rendkívül kellemetlenül érintette az indiszkrézió s mint hozzá közelálló mondják, heves szemrehányásokat tett *Dzsavid* bey pénzügyminiszternek, aki a vele közölt állami ügyet azon melegiben elbeszélte leghízelmasabb barátjának, a *Tanin* főszerkesztőjének. A közvélemény ingerült a németek beavatkozása miatt, annál is inkább, mert remény van arra, hogy egy newyorki nagy pénzesoport rövidesen 2—300 millió kölcsönt fog szerezni a török államnak. Az ifju-törökök azt hiszik, hogy ha az Egyesült Államok pénzügyi és gazdasági téren szoros összeköttetésbe lép az ottmáni birodalommal, lerázhathják magukról az európai nagyhatalmak befolyását és politikai gyámködését.

AZ „EGYETÉRTÉS”

szerkesztősége és kiadóhivatala

VI., Eötvös-utca 32. alatt van.

A szerkesztőség telefonja 788.

A kiadóhivatal telefonja: 706.

VASÁRNAP.

*
Turgenyev éjszakája.

Meghalt Viardot asszony, Turgenyev imádottja, akiért elhagyta barátait és hazáját. Viardot asszony íróasztalának fiókjában most megtalálták Turgenyev egy regény-kéziratát, melyet kizárólag imádottjának írt, s a melyért most az orosz akadémia egész vagyont ígér.

...Édesem! Ugy lépek ma be ide a maga bensőséges, meleg kis fészkebe, mint aki szüsz ajkát először viszi csókra. Ugy kuporodok a két ölelő karjába, mint akit még sohasem öleltek, sem az asszonyok, sem az élet és amikor az ölebe hajtom a fejem és felnézek a két ragyogó szemébe, felforró vérem a szívemet csókolja és érzem a lellem elcsüggedését: mit adhatok én magának azért, amit nekem adott? Maga volt az életemben a szín és a hangulat, a köny és a mosoly, magában fogamzott meg az egész élet, amelyben és amelyért élni érdemes volt, az éjszakáim álma volt maga, Pauline és maga volt a megvalósulása mindennek, ami vágy volt, ami remény volt, ami után egy egész élet ábrándozása sóhaj. Istenem, Pauline, meddig töprengtem, amíg ajkammal megindultam az ajka felé és most, amikor itt állok maga előtt, félek, a csókomban nem tudja átadni a szív izzó üzenetét és a két ölelésre vágyó karom elvesztette az erőt, amit elhoztam, hogy egy szorításban fejezzem ki mindazt a nagy hálát, amire nincsenek szavak, amit csak a szóztalan dalok, a csókok perzselő melódiaja tud megértetni a szívvel, amit csak egy meleg, öntudatlan tekintet és két férfikar ösztönös szívhez szorítása tud tolmácsolni. Én elhoztam magának az életem minden igazi csókját, amit az ember magányos éjszakáin elharap, elhoztam minden ölelésem, melyekhez egy életen gyjtöttem az erőt és elhoztam a szemem nézését, melynek fényét elzártam a pillámmal és eltemettem a szívemben, hogy egyszer majd minden sugarát odaöntsem a szemöldöke legszebb templom-íve alá. És most mégis úgy érzem, hogy hiába éltem, hiába szenvedtem, álmodtam, gyönyörködtem, amit maga adott nekem: a pompás virágos kertért, egy marék vadvirágot sem tudok visszaadni.

Mit adhat az író annak, akit szeret? Ha király lennék, aranypenzt veretnék a maga és az én képmásommal. És érzem, hogy kétségbeesnék, ha öszbevegyülök hajam egy ország koronájára tartaná rendben. Mert mi az az aranypenz annak, aki szeret, aki a világ minden kincsét adná ajándékba, hogy legalább valamit adjon. Az időrsón lepörögnek az évek, az évszázadok, s az aranypenz elveszti értékét. Uj királyok jönnek, uj pénzek gurulnak az aranyak országutjára, s az uj Mammon előtt uj emberek borulnak imára. Kétségbeesnék, ha király lennék. Mert mit adhat egy király annak, akit szeret? Én egy új bálványt szeretnék teremteni, a Szerelmem örök Istenképét, melybe belelehelném a maga lelkét, amelynek kriptát építtetnék a szíve helyére, hogy oda temethessem magam. És én ott pihennék a lelke ölelésében és álmodva is látnám a nagyszerű valóságot, amint kései emberek elzarándokolnak a szobrához, hogy ott megtanulják az életet és egy csendes imát mondjanak a halhatatlan szerelmemért. A mi szerelmünkért, Pauline, a mi két szívünk összedobbanásáért, a mi lelkünk örök üdvös-

ségeért. Nézzon ki, édesem, az ablakon, arra a bretagnei mezők felé, arról hozzánk sóhaj el az élet. A levegőben csókot cserélnek az ezüst sugarak és lent virít a gardénia és lágyan álmodozik a heliotrope. A nyár szerelmesen borul a bágyadt, elernyedtt földre, fölérzem ide a Mindenség lihegését és érzem, hogy a négy fal közé sűrítve itt van most minden, minden, ami élet, ami természet, ami szerelem. Maga van itt, Pauline és magával az egész, nagy világ, melybe én most ezen a forró nyári éjszakán elhoztam egy atomnyi meleget, egyetlen remegve őrzött virágát, egyetlen kiszűrődött lihegését a szívemnek. A szerelmemet, az életemet hoztam el, Pauline, az életem egyetlen regényét, amit ne olvasson senki, csak maga, csak maga egyedül. Elhoztam a legbensőbb világomat, amiben csak maga éljen egyedül, amit nem nyitok meg soha senkinek, ahol minden virágot magának ültettem, s amelynek minden utját a véremmel öntöttem fel, hogy a maga apró lábain végig suhanjanak rajta.

Mit adhat egy író annak, akit szeret? Hiszen az írónak semmije nincs, ami nem a másé. Amit az író kapott, az egész világnak adatott. A világnak jussa van hozzá és a világ él a jussával. Az életünk minden mozzanata, az álmaink minden színe, vonala, csak annyiban a miénk, amennyiben az egész világnak. Amim csak van, az egész világnak. Jól van, elvették. Vegyék! Szeressék, dédelgessék, prédálják, rugdalják meg, üssék, verjék, hiszen az övék. De ezt, ezt az egyet nem adom. Ezt az egyet ellopom tőlük. Ellopom magának, nekem, a szerelmünknek. A többi csak vegyék, az övék, éljenek, tobzódjanak benne, szellőztessék, turkáljanak benne, de ezt, ezt az egyet nem adom. Ez a miénk. A magáé, Pauline. Ide hozom a puha, meleg fészkebe és alázatosan, félelemmel nyujtom át, fogadja el és, ha úgy szeret, ahogyan szeretném, akkor majd egyszer, ha ideje lesz, olvassa el, senki, csak maga egyedül. És talán egyszer, egy ilyen forró, nyári éjszakán, jöjjön elém az ajtóhoz és, ha a két puha, fehér kezébe fogja a kezemet, szorítsa meg erősen, nézzon bele a szemembe, nyit, kerek nézéssel és mondja azt, csak annyit mondjon: — köszönöm! És ez elég nekem, ez több: minden. Nézzon, Pauline, én elhagytam Oroszországot, ahol születtem és éltem, elhagytam a barátaimat, az enyéimet, mindenkit, akit szerettem, s akik szerettek és átplántáltam magam az idegen, francia földbe, idegen emberek, idegen viszonyok közé. Miért? Ezért az egy szóért, ennek az egy szónak ellopott gyönyöréért. Ugy-e, hogy elolvassa ezt a könyvet, amit csak magának írtam, s amit ne olvasson el senki más! Majd egyszer, később, ha mi már nem leszünk, ha virágokban ölelkezünk a sírunk felett, majd akkor olvassák el ők is, hiszen örökre úgy sem vehetjük el tőlük, ami az övék. Csak percekre loptatjuk el, hiszen az örök életből is csak percek a miénk. Akkor majd hadd olvassák, czirogassa őket az emlékezés szele, az elmulhatatlan mulandó visszazálló melanchóliája. Hadd olvassák, s ha a szerelmünk, az ifjúságunk új életre ébred, új virágzásra hajt, hadd élvezzék a márnak gyönyörűségeit, ami a miénk volt, egyedül a miénk, amit csak lopva tudunk megszerzni magunknak és ami végül mégis csak az övék, mint minden, ami a miénk, szegény gazdag álma, semmi birtoku iróké. Tőlük

loptam el ezt a csókot, szerelmem, és elhoztam ide magának. Fogadja el! És, ha keveset adtam, mert érzem, hogy kevés, bocsássa meg a szegénységemet, bocsássa meg, mert ha kevés is, de loptam. A világtól loptam.

Mit adhat egy író annak, akit szeret?

Relle Pál.

Hofrichter visszavonta vallomását.

— Halál helyett börtön. —

Budapest, június 11.

A cziánkális merénylet meggyőztört hőse, Hofrichter főhadnagy, ma egy új fordulóponthoz érkezett életének. A mai este meghozta az egész ügy szenzációját és ezzel együtt a hirt, hogy a bűnös főhadnagyot, aki vallomását a tizenkettedik órában visszavonta, nem itéli halálra, hanem husz évi súlyos börtönbüntetést kap embert gyilkoló merényletéért.

Ezt a hirt már töredelmes vallomása óta vártuk, de Hofrichter a legnagyobb bűnösök konzekvenciájával kivárta az utolsó pillanatot. Már-már elhitette, hogy teljes bünbánat diktálta neki a végzetes vallomást, de most a visszavonás utolsó pillanatában egészen tisztán látható a terv, melyet a bűnös katona szabadulása érdekében végrehajtani szándékozott.

A vádlott minden áron el akarta hitetni bírúival, hogy beszámíthatatlan és csakis ezúrt vállalta az önbeismerés ódiomát. Azután várt, szinte példátlan türelemmel és megadással leste, hogy hátha lépne mennek az orvosok és megnyitják előtte az szabadság ajtaját. Az utolsó pillanat rohanást közelgett, de Hofrichter még mindig hallgatott, még mindig remélt. Hátha kórházba küldik, hátha felmentik, ki tudja? De amikor rémálmaiban már maga előtt látta a bitót, akkor az ő nagy energiája is megtörött, visszazivta előbbi vallomását és ezzel, ha meg is mentette az életét, de végleg megadta magát a börtönnek. Hogy husz évi rabsága után még mi vár rá az életből, kérdés, melyre nem igen lehet felelni. De hogy sok nem vár rá, az bizonyos. Az ő életét az enyhébb ítélet is végleg befejezte.

Az érdekes és mindenfelé nagy meglepetést keltő fordulatról a következő tudósítást adjuk:

Egy bécsi estilap hozta elsőnek a hirt, hogy Hofrichter Adolf főhadnagy a végtárgyaláson visszavonta töredelmes vallomását s emiatt az ítélet nem szólhatott halálra, hanem husz évi súlyos börtönrre ítélték a méregkeverőt. Érdekes, hogy a bécsi estilap Londonból, Párisból, Frankfurtból, Berlinből, Prágából és Krakóból kapta ezt a szenzációs hirt.

Ugy látszik, a külföldön ezuttal jobban voltak értesülve, semmint Bécsben s csakugyan igaz, hogy a katonai törvényszék husz évi súlyos börtönnel sújtotta Hofrichtert. Mielőtt a katonai törvényszék az érdemleges tárgyalást megkezdte, a katonai bírák megesküdtek, hogy lelkiismeretük és minden tudásuk szerint fognak ítélni, az ítéletet pedig senkivel sem közlik mindaddig, míg az ítélet előtt nem hirdetik ki. Így történt, hogy a tárgyalás érdemleges részéről egy árva szó sem jutott a nyilvánosságra, sőt még az sem szivárgott ki, hogy Hofrichter a végtárgyaláson visszavonta vallomását. Már pedig a katonai büntető-törvénykönyv úgy szól, hogy ha a gyilkos bevallja tettét, halálra kell ítélni, de ha tagad, halálos ítéletnek nincs helye, ellenben súlyos terhelő körülmények és döntő bizonyítékok esetén a legnehezebb büntetést, 20 évi súlyos börtönt kell alkalmazni.

Köztudomásu, hogy Hofrichter első ízben nem a vizsgálóbíró Kunz százados-hadbíró előtt, hanem a katonai orvosszakértők előtt ismerte be a gyilkosságot. Az is kitudódott, hogy mikor Hofrichter a töredelmes vallomást tette, olyan zavgván, össze-vissza beszélt, hogy a katonai pszichiaterket is zavarba hozta egy pillanatra, de aztán észrevették az orvosok,

hogy a vádlott szimulál, el akarja velük hitetni, hogy nem beszámítható. A törvényszéki orvosok utján kérte Hofrichter, hogy vezessék a vizsgálóbíró elé és Kunz hadbíró előtt megismételte vallomását.

Már akkor számítottak azzal az eshetőséggel, hogy a döntő pillanatban, ha majd látja, hogy a törvényszéki katonai orvosok nem mentek neki lépre, vissza fogja vonni vallomását.

Igy is történt. A végtárgyaláson Hofrichter azt mondta, hogy pillanatnyi elmezavar jöhetett rá, az a remény kuszálta össze gondolatait, hogy talán segíthetne helyzetén és javíthatna sorsán, ha magára veszi a gyilkosságot és ilyen körülmények között tette azt a vallomást.

Kétségtelen, hogy Hofrichter ellen az ítélet 20 évi sulyos börtönről szól és az is bizonyos, hogy a főtörvényszék meg fogja erősíteni az ítéletet.

A táviratok, amelyek külföldről érkeztek, így szólnak:

Páris, június 11.

A Temps jól értesült forrásból Bécsből azt a hírt kapta, hogy Hofrichter főhadnagy a katonai törvényszék előtt a végtárgyalás alkalmával visszavonta vallomását és ennek következtében nem halálra, hanem 20 évi sulyos börtönről ítélték.

Frankfurt, június 11.

A Frankfurter Zeitung szenzációs hírt kapott Bécsből. Arról van szó, hogy a méregkeverő Hofrichter főhadnagy a hadi törvényszéken az utolsó pillanatban visszavonta vallomását és a katonai bíróság 20 évi sulyos börtönről ítélté.

Prága, június 11.

Feltétlenül hiteles bécsi forrásból jelenti a Tagblatt tudósítója, hogy Hofrichter főhadnagy a végtárgyaláson visszavonta vallomását és a katonai törvényszék május 28-án 20 évi sulyos börtönről ítélté a vádlottat.

Berlin, június 11.

A Vossische Zeitung-nak táviratozzák Bécsből, hogy Hofrichter főhadnagyot nem lehetett halálra ítélni, mert a végtárgyaláson visszavonta vallomását. Az ítélet 20 évi sulyos börtönről szól.

Krakó, június 11.

A Csasz illetékes bécsi helyről ezt a hírt szerezte: Hofrichter főhadnagy a katonai törvényszék előtt visszavonta töredelmes vallomását és így a hadbíró 20 évi sulyos börtönnel sújtotta.

Ezzel a százzal egyik legizgalmasabb bűnpőre, legalább az elítélte nézve, véglegesen befejezettnek tekinthető.

TÁVIRATOK.

A mexikói indiánok lázadása.

Newyork, június 11. A yucatanai lázadás egyre veszedelmesebb jelleget ölt. A maya-indiánok élén Diaz elnök ellenségei állanak. A lázadók száma mintegy 8000 és már Merida városa előtt állanak, ahova a kormány kétezer főnyi csapatot küldött.

Közgazdasági táviratok.

Amerikai őzsdék zárllasa.

Newyork.		Jun. 11.	Jun. 10.	Jun. 9.
Buza	Helyben	106½	106½	—
	juliusra	100¾	101¾	—
	szeptemberre	96½	97¾	—
Tengeri	juliusra	67¾	68¼	—
	szeptemberre	67¼	68	—
	decemberre	64¾	65½	—
Chicago.				
Buza	juliusra	92¾	94½	—
	szeptemberre	89¾	90¾	—
Tengeri	juliusra	58¾	58¾	—

Newyork, június 11. Gyapot Newyorkban, helyben 15.20 (15.40). Gyapot júliusra 15.19 (15.30). Gyapot szeptemberre 13.18 (13.34). Gyapot New-Orleansban, helyben 15 (15). Petroleum Stand white Newyorkban 7.65 (7.75). Petroleum Stand white Philadelphában 7.65 (7.75). Petroleum Refined in Cases 10.95 (10.15).

Petroleum Credit Blancas at Oil City 1.80 (1.85). Zsir Western steam 12.60 (12.65). Zsir Rohe és Brothers 13.15 (13.15).

Chicago, június 11. Zsir júliusra 12.30 (12.40). Zsir szeptemberre 12.25 (12.35). Szalonna short clear 13.87 (13.62). Sertéshus szeptemberre 21.82 (21.92).

Fekete zászló.

— Ninesen repülés! — Tarlózások az aviatikai versenytérről. —

Budapest, június 11.

Zivatar és eső és szél váltakozott ma egész délután. És az aviatikai versenytéren a nagy árbocon ott leng a fekete zászló:

„Ninesen repülés!”

„Öröme azoknak az aviatikusoknak, akiknek a gépjük az utolsó napokban összetört s éjjel és nappal szorgalmas kopácsolással, furás-faragással javítják a gépjüket. Illner és Wagner, Latham és Pischof, Paulhan mind nyertek egy napot, hogy a megrongált gépeket rendbehozzák; szegény Frey Andrén természetesen ez a nap sem segít: a szomorú emlékü „Quo vadis?” annyira összetört, hogy nem leht rajta egykönnyen segíteni, a gépet különben is bünygyi zár alá vette a rendőség. A többi aviatikusnak azonban huszonegy órával több idő áll rendelkezésül arra, hogy toldozzon, foltozzon és a motorjait kipróbálja. Az utolsó napok alattmos, gonosz indultu szelei nagyon osunyan elbántak az aviatikusokkal, akik egyre-másra potyogtak le a levegőből. Latham tegnapelőtt már másodsor zuhant le, Efimoff ma is a kórházi ágyat nyögi, a tegnapi vihar a Wagner és az Illner gépein kívül, amelyek lezuhantak s így rongálódtak meg, alaposan megtépte a Chavez biplánját is, melyet egy hirtelen jött szélrohám a földön álltában fordított hirtelen a hátára. Ma azután még a Montigny monoplánja zárta be a sort és maradt roncsokban a versenytéren, amikor a fiatal francia aviatikus éppen ki akarta próbálni a vidéken összetört és újra rekonstruált gépjét. Az egy napi nyert idő főleg az osztrákoknak szerenésje, akiknek mind a három startja: Wagner, Illner, Pischof rongált gépjével bajlódik.

*

Érdekes és jellemző dolog, hogy azok a sebesültek, akik a Frey lezuhanásának áldozatai lettek, csaknem kivétel nélkül azt vallják, hogy Frey a katasztrófában nem hibás. Hibás a szél, mely utjából elcsapta, hibás a gép, mely fölmondta az engedelmességet, hibás ezer apró momentum, mely gonosz végzettséggel tevődött össze abban, hogy a magasan keringő gépet földre huzza. Frey azonban, akinek az élete szintén csak egy hajszálon függött, Frey, aki teljes lélekjelenléttel rajta volt, hogy a katasztrófa végzetes következményeit elhárítsa, mert zuhanás közben nem önmagára gondolt első sorban, hanem arra, hogy a közönséget a megbomlott gép utjából eltávolítsa, nem hibás.

Van valami megható és kedves vonás abban, ahogy betegágyon fekvő, szenvedő emberek ilyen objektivitással tudják megítélni azt a katasztrófát, amelyik csontjukat törte, testüket zúzta s a maguk szenvedése közben ráérnek mentegezni azt az embert, aki a halálos veszedelmet nyakukba zudította. Gyöngéd és ösztönszerű érzés diktálja nekik ezt a védőbeszédet, hódolás azok előtt, akik az embernek legvégőthódító diadalutjában napról-napra közkára teszik az életüket, a testi épségüket. S hogy ezt a védőbeszédet el tudják mondani akkor is, amikor sebeik legjobban sajognak és még az sem egészen bizonyos, hogy az életük megmarad, nekik dieserétük s nagy győzedelmés ünnepe azoknak a kulturtörékvésekben szolidáris nagy emberi érzéseknek, amelyek a társadalmat előrevizik.

*

Lathamtól is, Paulhantól is, Chaveztől is láttunk már egy-két szép repülést. Ezeket kívül azonban — leszámítva Chavezt, aki egyike a legszorgalmaabb repülőknél — Latham többet bajlódik a motorjával, mint amennyit repül, Paulhan rendszerint meg-

elégzik egy-két körrel, hogy Va felemelkedik, a világhírű Rougier mindössze három perczet, de Laroche bárónó öt perczet repült. Távolsági, időtartam, magassági rekord — mind messze a világrekord mögött, ez időszertint még mind az osztrákoké, a francziák — mintha csak kóstolgatnák a magyar levegőt — muló próbálkozás után cigarettázva járják versenyidő alatt is a magyar ugart.

Kétségtelenül nem azért, mert kicsinylik a földatott. A díjak összege olyan imponáló, hogy ezt ök, a levegőjárás diadalmas próbálkozói, akik valamennyien már előbb megsokszorozták a Budapestén teremtett rekordokat, semmiképen sem fogják küzdelem nélkül átengedni az osztrák kollegáknak. Ugy látszik, hogy — hozzászámítva azt a sok pechet is, ami őket itt Budapestén érte — egyelőre taktikáznak. Azt akarják, hogy az osztrák és német aviatikusok java erejüket kiadják, gépjüket összetörjék: ök, a tapasztaltak, ezalatt a hangárok előtt állva csendesen figyelik és tanulmányozzák a magyar levegő veszéyleit.

Az utolsó napokban azután — vagy talán éppen a legutolsón — amikor látják már mi a maximuma a veszedelmes vetélytársak produkcióinak, s mit kell nekik megmutatniok, lehúzzák a németek és osztrákok minden eredményét és zsebrevágják a díjakat.

Ugy látszik, az utolsó napok alatt izgató finisht fogunk látni.

A mai verseny elmaradt.

A napsugarak már a délelőtti órák óta viskodtak a komoran gyülemelő füstös felhőgomolyagokkal. Időnként forrón tüzött le a nap, de a győztes a felhőtábor maradt, melyől jótékony eső hullott alá a hőségben kimerült fővárosra. Kétségessé vált tehát a repülőverseny s maga a vezetőség adta meg a felvilágosítást, hogy a szeles, esős viharos időjárás miatt a mára kitűzött repülőversenyt holnapra halasztják.

Ennek legalább meg van az a haszna, hogy a megsérült gépek tulajdonosai teljes napi előnyt nyernek vele. Így reményünk lehet arra, hogy Illnert, Chavezt és Wagnert holnap repülni láthatjuk.

(Montigny lezuhan.)

Az eddigi sajnálatos balesetek száma ma egygyel megszorodott. Gróf Montigny, a kiváló francia pilóta, aki szegedi balesete miatt nem mutathatta be eddig aviatikai képességeit, az ujjabb áldozat.

Ma hajnali fél öt órakor történt a csaknem végzetes szerencsétlenség az aviatikai telepen. Gróf Montigny gépének kipróbálása közben gépével lezulant és lábán a bokájában erősebben, arczán és orrán pedig könnyebben megsérült. A szerencsétlenül járt pilótát az orvosi készenlét tagjai vették nyomban ápolás alá. Első igyekezetük volt a gépmadár alól kihuzni és azután hordágyon az orvosi szobába vitték. Tüzetes vizsgálat után megállapították, hogy jobb lábának bokája kifeszamodott és azonnal ellátták a megfelelő kötésekkel. Arrát és orrát szintén bekötötték és egy óra mulva automobilon szállították a Hungária-szállóban levő lakására. Itt a baleset híre már elterjedt, még mielőtt az automobil a megsérült aviatikussal odaérkezett volna és ugy a szálló vendégei közül, valamint az aviatikusok részéről sokan összesereglettek az előcsannokban és várták Montigny érkezését.

Ezalatt erősen tulzott hírek keringtek mindenütt a városban, ahová a baleset híre eljutott. Egyik verzió szerint a gróf eltörte mind a két lábát és agyarázkódást szenvedett. Más hírforrás szerint koponyája is megpedett. Egész délelőtt valóságos bucsujárást rendeztek a Hungáriába az ifjú gróf iránt érdeklődők. A várakozó közönség csak akkor nyugodott meg kissé, amikor az automobilon megérkezett Montigny és nyilvánvaló lett, hogy sérülése nem sulyos természetű. De képtelen volt második emeleten levő szobájába felmenni, bokájában erősen megdagadt lába miatt s így egy hamarosan előkerített hordágyon vitték föl. Itt orvos újólág megvizsgálta s elrendelte, hogy azonnal feküdjék le ágyába.

A lezulant gépet a montörök nyomban a hangárba vontatták és hozzáfogtak helyreállításához.

Azt hiszik, hogy néhány nap múlva használható állapotban lesz és gróf Montigny elindulhat vele újból föl a levegőbe, ahol már nagyon szép utakat tett meg. A fiatal grófról tudnunk kell, hogy ő az első pilóta, akinek a Magyar Aero-Club állította ki az oklevelet, azoknak a repüléseknek alapján, amiket a miting megkezdése előtt kint a Rákoson végzett. Akkor igen szép, biztos és nyugodt repüléseket produkált a gróf, de már Szegeden, ahol Croquetval együtt járt, kevesebb szerencsével dolgozott s kétszer egymásután is lezuhant, két cinos és kedves Bleriot-gépét téve tönkre.

Gróf Montigny a lezuhanásról a következőket mondotta:

— Ez idő szerint igazán nem tudom teljes biztossággal megállapítani, hogy tulajdonképpen mi okozta bukásomat. Azt hiszem, hogy gépemet nem jól állították össze és valamelyik csavar, vagy talán a motor nem működött rendesen. Repülőgépetem vidékről csak néhány nap előtt szállítottam haza és a vonaton való szállítás alkalmával egyes alkatrészeket szét kellett szedni. Azt hiszem, hogy montörjeim nagyon siettek a munkával és nem voltak eléggé figyelmesek.

Én magam ma reggel fél négy órakor indultam ki automobilon a versenyterre, hogy a délutáni versenyés előtt kipróbáljam gépemet. Négy óra harmincz perczkor emelkedtem a levegőbe és csakhamar észrevettem, hogy nem vagyok teljesen ura a gépemnek. Éppen le akartam szállni, amikor hirtelen éreztem, hogy szédületes sebességgel esem lefelé. Most már minden igyekezésem oda irányult, hogy úgy essem, hogy nagyobb bajom ne történjék. Ez sikerült is. Sérüléseim nem súlyosak és úgy hiszem, hogy néhány nap múlva újból megkísérlehetem, hogy a versenyeken részt vegyek. De most legalább hosszú idő után ismét jól ki fogom magamat aludni.

(A tegnapi sebesültek.)

A lezuhant repülőgép két legsúlyosabb áldozata, Horváth Jenő és a felesége lázasan feküsznek a Vas-uteza 7. számú házában. Látogatók sürin jönnek, rokonok épp úgy, mint ismeretlen érdeklődők. Tegnapi résztvevők sorában gróf Sztáray Sándor kamarás is megjelent. Dr. Kovách Aladár a mentőegyesület igazgatója kísérte. A gróf és az orvos József főherceg és Augustia főhercegnő megbízásából keresték fel a sebesülteket. Dr. Mangold Béla, Horváthné bátyja fogadta a vendégeket.

— Öfenségeik kimerítő és állandó értesítést öhajtanak a katasztrófa áldozatainak hollylétéről: mondta dr. Kovách, aki félóráig tartózkodott gróf Sztárayval a betegek mellett.

(A kártérítés.)

A beteg Horváth Jenő sógora, dr. Halom Dezső fővárosi ügyvéd — a kártérítés dolgában — következő beadványt intézte az Aero-Club vezetőségéhez:

Ügyfelem és sógorom, Horváth Jenő ur megbízásából, aki általános képviselővel megbízott, van szerencsém önöket felkérni, hogy az őt, valamint feleségét ért balesetből eredő kárának megtérítésével segédkezni sziveskedjék. E végből felkérem önöket, hogy úgy Frey, mint Illner uraknak járó díjakat és fizetéseket, nemkülönben a repülőgépeket visszatartani sziveskedjenek, hogy a bírói eljárás megindításáig is ügyfeleimnek kártérítési igénye biztosítva legyen. Egyben kifejezést adok azon nézetemnek, hogy a balesetből származott károsodásért az Aero-Club is felelős, miután ő rendezte és úgy rendezte a versenyt, hogy a baleset előrelátható volt... Kérem is, sziveskedjék kijelenteni, hogy az ügyfeleimet ért kárt meg fogják teríteni.

Horváthok ügyvédje ezenkívül a bíróságnál is megtette a szükséges lépéseket. Ma délelőtt megjelent a büntetőbíróságnál és a kártérítési igény biztosítása érdekében zárlatot kért Frey André és Illner Károly aviatikusok repülőgépeire és a Klubtól járó díjaikra. A rendőrség ezt a kérvényt soron kívül még ma áttette a vizsgálóbíróhoz határozat céljából.

A kártérítés kérdése aligha fog nehézséget okozni, mert a biztosításban öt nagy biztosítási társaság vett részt.

(Frey a rendőrségen.)

A főkapitányságon ma délelőtt feltizenegykor hallgatt aki Becker fogalmazó Frey aviatikus és az általa okozott szerencsétlenség másik gyanúsítottját, Illner aviatikus. A tolmácsi tisztét Arányi Taksony rendőrtanácsos vállalta el. Frey riadt arcezzal, sápadtan várakozott az előszobában. Egyszerű turista-ruha, zsekósapka volt rajta. Amig rákerült a sor, védőjével, dr. Papp Dáviddal beszélgetett, akitől izgatottan tudakolta, vajjon megbüntetik-e. Feltizenegykor került rá a sor.

— Hogy hívják? — kérdezte a fogalmazó.

— Frey André a novem. Toursban születtem, huszonnégyéves, viroslai illetőségű, vagyontalan aviatikus vagyok.

— Mondja el, hogy történt a szerencsétlenség.

— Sommer-rendszerű 11-es számú biplánommal először szálltam fel a baleset napján. A gép kitünően működött és már negyvenöt perczig voltam a levegőben. Éppen fordulni akartam, amikor az utolsó pilon és az indulási vonal között a gyorsan repülő Illner Taube nevű gépe elért. Illner tíz méterrel volt felettem. Ahelyett, hogy a szabályok értelmében jobbra került volna el, balra került és így a gyors és erős légáramlat elsodorta gépemet abból az irányból, amelyben haladni akartam. Így jutottam azután a közönség fölé, amikor a légáramlat lenyomta gépemet. Nyolcz-tíz méter magasságban lehettem a levegőben és így lehetetlen volt egy kormányozni gépemmel, hogy az a közönséget ne érintse. Nem tudtam fölemelkedni, pedig csak így érhettem volna el azt, hogy a bajt elkerüljem. Kormánykészülékem még a leszállás után is jó karban volt. A szerencsétlenség okozója tehát nem én vagyok, hanem Illner, mert neki be kellett volna tartani az előirt huszonnégy méteres távolságot.

Ezzel Frey kihallgatása egyelőre véget ért. Szünet közben Frey az előszobában lepedett egy padra s ezeket mondta a várakozó újságíróknak:

— Első eset volt, hogy lezuhanam. Legjobb lelkiismeretemre mondom, hogy a katasztrófának nem én voltam az okozója. De azért nem vette el kedvemét a dolog. Röpülni fogok, amig csak esztendőm épek lesznek. Bármilyen legyen a rendőrség ítélete, nem bántam meg, hogy Budapestre, ebbe az igazán kedves és szimpatikus világvárosba eljöttem.

(Illner vallomása.)

(Ezután Illner Károly schatzlari (Csehország) születésű, 33 éves aviatikus lépett a rendőrfogalmazó elé és így vallott:

— Junius 9-én ötnegyed óráig röpültem, amikor a baleset bekövetkezett, Frey előttem két-három méternyire volt és lassabban haladt, mint én. Frey gépe jobbra tartott a közönség felé. Tisztában voltam azzal, hogy szabályszerűen jobbra nem fordulhatok, mert akkor én kerültem volna a közönség fölé. Amikor Frey elértem, huszonné méter magasságban voltam fölött. Erős szellőkést éreztem, amely az én gépemet is a tribün felé sodorta. Ugyanesek a légáramlat sodorta el rendes irányból Frey gépét is és mert én abban az irányban voltam, azért gondolta ő, hogy én okoztam a szélámlást. Aznap ugyanily távolságban több gépet kerültem el és nem történt semmi baj. A szerencsétlenség oka a szél volt, amely miatt Latham és Bielovucie aviatikusok is lezuhanak.

Illner kihallgatása ezzel véget ért. Az előszobában Illner a következőket mondotta:

— Vagyok olyan aviatikus, hogy ne ijedjek meg semmitől. Évek óta vezetek automobilt is és tessék elhinni, ékszor kerültem olyan helyzetbe, hogy teljes józanságra és szivre volt szükségem. A levegőben is mindig ura voltam akaratomnak és gépemnek. Gépem, amely megsérült, nemsokára kész lesz és elindulhatok a győri útra. Legközelebb fel fogok szállani Svachulai gépén, amelyet a legjobb magyar repülőgépeknek tartok.

A rendőrség elbocsátotta a két repülő hóst. Ez ügyben még több tanut és szakértőt fognak kihallgatni. Az eljárást hétfőn folytatják.

(Aviatikusok a francia konzulnál.)

Fontenay vicomte francia főkonzul ma vendégül látta a repülő emberek nagyrészét, köztük

Wagnert is, a tegnapi szerencsétlenség szerencsés menekültjét. Paulhan, Jullerót, Bielovucie, Kutassy, Rougier, Chavez, Noser, Paulhanné, Mille Schaumann és Laroche báróné voltak jelen, azonkívül Festetich és Zichy grófok s Edelsheim-Gyulay Lipót gróf. A háziur rögtönzött kis beszédet mondott honfitársaira, akik annyi dicsőséget hoztak Franciaországra s annak a reményének adott kifejezést, hogy Magyarországból jó emlékek fognak távozni. Mire Mr. Rougier kijelentette, hogy ilyen nagyarányú aviatikus meeting még egyáltalában nem volt sehol, s elragadtatásának adott kifejezést a nagy rend fölött, mely a telepeit honol. A villás reggeli után az aviatikusok azonnal a repülőterre mentek. Holnap a főkonzul vendégszerető házában ebéd lesz a többi aviatikus tiszteletére.

(Efimoff állapota.)

A vakmerő orosz pilóta még mindig orvosai gondozására szorul. Az István-uti szanatóriumban fekszik Efimoff, aki ebben a meetingben aligha ülhet már repülőgépre.

Állapotáról az István-uti szanatórium operatőre, dr. Boross Ernő a következőket mondotta:

— Efimoffon kicseréltük a kötést. Sebei meg lehetős jól gyógyulnak, már a hámosodás is megindult. Az agyrázkódás tünetei tűnőben vannak, a bal veséje tájékát is kevésbé fájlalja. Ugyátszik vesevérzése, amely legsúlyosabb baja, szívtén szűnőfélben van. Érverése 56, hőmérséke 36.4. Hogy fog-e mostanában Budapesten repülni, az nem valószínű.

Az orosz aviatikus következőképen van bejelentve a szanatóriumban:

Folyószám 203.

Felvétel napja: június 7.

Neve: Efimoff Mihály.

Kora, vallása: 28, gör. kath.

Családi állapota: nőtlen.

Foglalkozása: aviatikus.

Születési helye: Taskend (Oroszország.)

Lakhelye: Odessza.

Nejének neve és kora: —

(Az akadályversenyek.)

A vasárnapi és a következő versenynapok programja szenzációs repülési produkcióit ígér. Vasárnap kezdődnek ugyanis az akadályversenyek, amelyek elé maguk az aviatikusok is nagy érdeklődéssel néznek, délelőttönként próbákat tartanak belőle. E versenyszámnál a pálya területén 150 méter távolságban 25 méter magas oszlopok vannak felállítva, az oszlopok pedig zsinórral összekötve olyképpen, hogy minden 50 méter távolságban színes ballón függ le. Az aviatikusnak kigyószzerű ivelésben kell repülnie. Az első ballonnál le, a középsőn fel, a harmadiknál pedig ismét lefelé kell repülnie. A második körnél fordított a sorrend. Az első győztes 2500 koronát, a második 1500 koronát, a harmadik 1000 koronát, a vigaszdíj pedig 500 korona. A díjat az az aviatikus kapja, aki a leg-
rövidebb idő alatt végzi el ezt a művész produkciót.

(Az utasverseny.)

A terhelési versenyben az első főlzállás hétfőn délután lesz. Az első starterek Pischof és Paulhan, naponként több főlzállást fognak véggezni. Az első napon való felszállásra jelentkezett gróf Károlyi Imre, Windischgraetz Lajos herceg, egy arisztokrata hölgy és több főúr. Illner készülékén lázasan dolgoznak a szerelők és mechanikusok és valószínű, hogy egy-két nap alatt teljesen helyreállítják.

(A következő napok versenyszámai.)

A verseny zsűrije és pótbizottsága új versenyszámokat fog összeállítani a meeting következő napjaira. Ezek között igen érdekes lesz a különböző típusú gépeknek a felvonulása, amint a levegőben egymást hajszolni fogják. De Laroche bárónő, a világ egyetlen női aviatikusa bejelentette, hogy vasárnap fölig kedvező időben is főlzáll és megpróbálkozik Illner és Chavez magassági rekordjának leverésével. Rougier, a vakmerő francia pilóta fogadást kötött, hogy még a budapesti meeting alatt 1000 méter magassági rekordot teremt. Vasárnap repülni fog egyébként Latham is, akit a budapesti versenyeken eddig a balszerencse üldözött.

(A király Illnernek.)

Bécsből jelentik, hogy a király 1000 koronát adományozott Illner pilótának kitüntetésül gyönyörű repüléséért, mikor Bécsujhelyből Bécsbe szállott.

(Sikkasztás a versenypénztárnál.)

Már napok óta feltűnt a versenyigazgatóság-nak, hogy a repülőversenyek látogatottsága napról napra nagyobb mérveket ölt, holott ez nincsen arányban a bevétellel. Így tegnapelőtt 60 ezer ember volt a versenyterén s a bevétel mégis csak 24,000 Koronára rugott.

Az igazgatóság a saját hatáskörében óvatosan kutatgatni kezdett s meggyőződést szerzett, hogy a pénztárnál nagyszabású szabálytalanság folyik. A bűnözés szálai Horváth Andor fővárosi tisztviselőig vezettek, aki a repülőverseny pénztárosa volt. Gálos Kálmán igazgató megtette a feljelentést a rendőrségen. A nyomozás beigazolta a gyanu alaposágát és Horváth Andort behozták a rendőrségre. Kiderült, hogy ezerszáma lopta el a 20 és 10 koronás jegyeket s azokat ügynökei által 1-2 koronáért árusította.

A rendőrség őrizetébe vette Horváthot s folytatja a nyomozást, mert általános a nézet, hogy itt egy nagy kiterjedésű bünszövetkezet üzemel-ről van szó.

Mindenestre laza volt az ellenőrzés és könnyűvé tették a jegylopást azáltal, hogy a jegyek mincenek számozva.

Holnapra többeket beidézték; letartóztatások várhatók.

Ez indította az igazgatóságot arra, hogy figyelmeztesse a közönséget, hogy kéz alatt sem kedvezményes, sem rendes áru jegyeket ne vásároljon, mert az ilyen módon orgalomba hozott jegyek érvénytelenek és felmutatóik igen komoly következményeknek teszik ki magukat.

(Jegyek érvényessége.)

A VII. repülőverseny-napot szombat helyett ma, vasárnap tartják meg, eszerint ma, vasárnap érvényesek azok a jegyek, amelyeket a VII. versenynapra váltottak. A VIII. verseny-napra (vasárnapra) előreváltott jegyek hétfőre érvényesek, azonban, akik már vasárnap akarják azokat használni, akadálytalanul bebocsátást nyernek a versenyterre, kivéve a számozott páholyjegyeket, mert ezek mindig csak arra a versenynapra érvényesek, amelyekre váltattak. A VIII. verseny-napra váltott jegyek a VIII. verseny-napon, vagyis hétfőn érvényesek.

Belépőjegyek csak az alább felsorolt fő-elárusítóknál, valamint a versenyterén levő pénztárnál válthatók, ahol a 20 százalék felülfizetést megszüntették.

Központi menetjegyiroda: Vigadó-tér 1.

II. ker. Tisza Testvérek zeneműkereskedése: Fő-utca 12.

IV. ker. Özv. Simonsics Jenőné, nagytőzsde, Károly-körut 26.

IV. ker. Bárd Ferenc és Testvére zeneműkereskedés, Kossuth Lajos-utca 4.

IV. ker. Rózsavölgyi és Társa zeneműkereskedés, Kristóf-tér 3.

IV. ker. Szénássy Béla papirkereskedése, Ferenciek-tere 9.

IV. ker. Magyarai Alajos különlegességi tőzsde, Váci-utca 11.

IV. ker. Özveggy Gansel Árminné dohánytőzsde, Kigyó-tér, ideigl. pavillon.

V. ker. Schiffer Vilmos dohánytőzsde, Hold-utca 23.

VI. ker. Breuer nővérek dohánytőzsde, Teréz-körut 54.

VI. ker. Musica részvénytársaság, Teréz-körut 1-A. szám.

VI. ker. Hirsch Jakabné dohánytőzsde, Andrássy-ut 19.

VI. ker. Bárd Ferenc és Testvére zeneműkereskedés, Andrássy-ut 2.

VI. ker. Méry Béla zeneműkereskedés, Andrássy-ut 12.

VII. ker. Gömöri és Fuchs tőzsde, Erzsébet-körut 29.

VII. ker. Reiner Mátyás csemegeüzlet, Károly-körut 5.

VII. Goldberger J. H. magyar áruház, Rákóczi-ut 30.

VIII. ker. Gottlieb Mátyásné, dohánytőzsde, József-körut 2.

VIII. ker. Kirschenbaum Edéné, dohánytőzsde, Rákóczi-ut Luther-udvar.

VIII. ker. Budapesti helyiérdekű vasutak Ke-repesi-uti állomása.

VIII. ker. Sopronyi Dezső nagytőzsde, Rákóczi-ut 1.

Ma vasárnap egyébként teljes számban mennek versenybe az aviatikusok, mert a tegnapi szünnapon a megrongált gépeket is kijavították.

Halál részletekben.

Kisértet jár a bécsi katonai törvényszék épületében. Nem fölhevült és felizgatott agyvelőnek a fantazmagóriája. Nem is a sirból jó és nem légi alak, melyen nem fog sem vas, sem golyó. Mégis félelmesebb és iszonyubb, mint azok a népképzelti kisértetek, amelyek a sirban nem tudnak nyugodalmat találni, hanem feltörve koporsóikat, feljárnak éjszakánként, hogy rettegéssel töltsék az élőkét és az első kakasszóra megint eltűnjenek és semmiségbe oszlojanak.

Hofrichter ez a kisértet. A cziánkális főhadnagy, akit nem is kétszeresen, hanem százszorosan halálra ítélték. Halálra ítélt egyszer a katonai főtörvényszék. Az ember azt hinné, hogy ezzel és az ítélet végrehajtásával vége a tragikus ügynök. A mérgekeverő főhadnagy volt, nincs. Büne folytán letépte magát a társadalom kebléről, mely annak rendje-módja szerint végzett vele. Pont. Az idő azután elvágtat fölötté s a társadalom megszabadult egy szörnyetegétől.

De nem így áll a dolog. A megsebzett törvény ilyen könnyen nem végez vele. Neki részletekben kell meghalnia. Ott ül a börtönben szézsugorodva, rémképektől rázatva. Ha a zárban a kulcs megcsörren, meghal; ha lépteket hall ajtaja előtt, meghal. Ha a profosz, ételt tesz eléje, meghal. Ha nem közeledik hozzá seuki, megint meghal, mert a börtön homálya rémképekkel van tele; alakatlan és kifejezhetlen szörny-rajzolatokkal, amelyek egyenkint alkalmasak arra, hogy részletekben megöljenek egy embert.

És minden rémkép fölött ott áll a legiszonyubb; minden gyilkosnak félelmes szimbóluma; a bitó, melynek sötét fáján az agyongyötört képzet kék fényt lát felvillanni és mindegyik fellobbanás egy-egy részlet-halált jelent.

Igy hal meg apránként a cziánkális büns, mióta artikulált nyelven mondották ki fölötté a halálítéletet. Már nem kíván semmit. Már nem is akar látni senkit. Már nincs is semmi kívánsága többé, ha csak az nem: hogy legyen vége ennek a szörnyűségnek, amelyet leirtam és amelyet nem nevezhetek másnak, csak részletekben való meghalásnak.

Csak az a kérdés: okvetlen így kell ennek lennie? Csakugyan olyan fontos az, hogy képzetlet meghaladó kinszenvedések közt kelljen meghalnia valakinek, akit a törvény szelleme szerint el kell pusztítani? A régiek, ha valakit halálra ítélték, rövidesen végezték vele. Vagy hamarjában kivégezték, vagy méregpoharat adtak neki, hogy végezzen magával, ha kedve tartja. De nem csináltak pesenyét belőle, hogy részletekben darabolják föl.

Nálunk a kivégzési eljárás czerimóniája is brutálisan barbár a maga körülményességében és hosszadalmasságában. De minden barbarizmusnál barbárabb dolog az, hogy hosszú időt engednek a meggyötört embernek a halálítélettől a kivégzésig. Ez valóban nem méltó ehhez a társadalomhoz, mely magát oly szívesen nevezi a humanizmus társadalmának. Ha bűnösségét bebizonyították, ha pálcát törtek élete fölött, ha mindenképen leszámoltak vele és kegyelemre nem lehet kilátása: ám végezzék el rajta a végső exekucziót és értsék meg azt az eget hasító sikolyt, mely a meggyötört büns szívéből kitör valahály-

szor testének és lelkének egy részlete meghal. De az a lassúság és várakozás barbárabb és iszonyubb, mint az inkvizíció minden kínzása. (t.)

Felhők az égen

vagy

nagy dolgok készülnek.

A szerb és a montenegrói udvarok közt nagy elhidegülés észlelhető. A cettinjei szerb követ, aki most Belgrádban van, nem tér vissza állomáshelyére.

A fejedelem: A szerbek mit küldtek a jubileumomra?

A miniszterelnök: Semmit.

A fejedelem: Ugy élj?

A miniszterelnök: Ugy éljek. Ne lássam szüleimet.

A fejedelem: Jó, jó, fiacskám, tudom én, hogy a szüleid rég meghaltak és te még egy pár évig nem kívánod látni őket. Azonfelül pedig a multkor is esküdtél, hogy a mellényemtel nem te vitted el és az államtanácsban mégis rajtad csiptem.

A miniszterelnök: Ezuttal nem hazudok. A szerbek nem küldtek semmit. Tervbe volt véve egy pár sárga csizma, de

A fejedelem: De ...

A miniszterelnök: De most Petár király hordja őket. Mert nincs ám szívük ezeknek a szerbeknek. Megirtuk nekik, hogy föl akarod venni a királyi címet és azt írták vissza, hogy hol akarod fölvenni. Talán egy szerb takarékpénztárban?

A fejedelem: Ezt merészelték, amikor az összes nagyhatalmak már beleegyeztek? Amikor már meg is csináltattam az új névjegyeimet? Jól van, de magukra vessenek, ha megbolygatják Európa békéjét. Ez súlyos következményekkel fog jární.

A miniszterelnök: A lapok holnap megírják, hogy komoly felhők tornyosulnak a diplomácia égen. Nagy dolgok készülnek. Vagy röviden és vélelősen: der Czar wird sich kratzen.

A fejedelem: Petárnak írok egy goromba levelet, a trónörökösnek nyílt levelezőlapon megírom, hogy nyomban küldje vissza a három koronámat, Pasitstól visszakövetelem a bajszkötőmet ...

A miniszterelnök: Sok lesz ez uram. Ebből világháboru lehet.

A fejedelem (elszántan): Nem bánom. Az általam vizipuskát, amit kölesön adtunk a szerbeknek, hogy a konak kertjét öntözzék, nyomban vissza kell kérni. Az a gumi stambul, amivel most papirpénzüket csinálják, az is a mienk, ugy-e?

A miniszterelnök: Igen, egy borvigécz felejtette itt.

A fejedelem: Vissza vele. Majd adok én azoknak a rongyoknak.

A miniszterelnök: Szóval, teljes elhidegülés.

A fejedelem: Mi az: elhidegülés?

A miniszterelnök: Az, amivel az udvarok a frocizást kezdik. A követnek keresztül kell nézni a fején, hátat kell fordítani neki, amikor beszélni akar, nem kell megkérdezni, milyen a termés odaát.

A fejedelem: Helyes. Küldd ide a szerb követet.

A miniszterelnök: Csak hogy az szabadságon van és azt írta egy anzikozon, hogy küldjük vissza a megbízólevelét, mert füttyül ránk.

A fejedelem (dühösen): Ugy? Akkor annak is írok, hogy adja vissza az üveg tréberemet, amit kölesönkért, mert különben bepanaszolom a cázárnál.

A miniszterelnök: Nagyon helyes. Szakítsunk meg minden összeköttetést. Csak aztán ...

A fejedelem: Mit csak aztán?

A miniszterelnök: Csak aztán ezért föl ne boruljon valahogy az európai egyensúly.

(Komoran sóhajt és fejcsóvál.)

Raj.

Erettségi és revolver.

— Ijedelem egy gimnáziumban. —

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, június 11.

Erettségi és revolver. Ez a két fogalom — sajnos — össze szokott kerülni abban az időszakban, mely az iskolaév végét jelenti. Az erettségvizsgálat értelmének félreismerése folytán. A modern pedagógia éppen mostanában foglalkozik az erettségvizsgálattal, hogy valamilyen enyhítsék ezt az ijesztő mumust. Holott sok minden nehezebb az életben, mint az erettség. Az Élet, a nagy professzor, sokkal nehezebb megpróbáltatások, vizsgák elé állítja az embert, mint az erettségvizsga, s már ebbe a hatáskörbe is beleütköznek az igazgatói lelkű fiatalok.

Ma a Barcsay-utcai főgimnáziumban tette emlékeztető az erettségvizsgát egy revolverdörrenés. Most folynak az erettségvizsgálatok, amelyekben résztvevett Fleischl Sándor is. Jómódu szülők huszonkét éves gyermeke, aki különben szép állású bankhivatalnok. Ezelőtt négy évvel nyerte el a kereskedelmi erettségét, de Fleischl rendkívül ambiciózus fiatalember. Hogy előrehaladjon pályáján, gimnáziumi erettségét akarta tenni, azáltal jogot végezni. El akarta nyerni a doktorátust.

Fleischl Sándor az osztályvizsgát jelesen tette le a Barcsay-utcai gimnáziumban. Ugyancsak jók voltak írásbeli erettség feladatai. A szóbeli vizsgálatoknak hétfőn kellett volna folytatódni, de miután hétfőn és kedden zsidó ünnepek vannak, dr. Cherven Flóris cz. főigazgató kihirdette, hogy azok az ifjak, akik hétfőn és kedden ünnepelnek, szombaton jöhetnek vizsgára. Jelentkező csak egy alakult. Fleischl Sándor. A második turnusba osztották be. Az első turnus vizsgája nyolcz órákor kezdődött s fél tizenegy után végződött. A vizsgálatokat végighallgatta Fleischl Sándor is.

Szünet alatt a tanári kar visszavonult az igazgatói irodába. Ezalatt szellőztették a vizsgatermet. Az ifjak pedig a feljáró mellett zugolynál beszélgettek. Egyszerre csak revolverdörrenés zaja vértó fel a gimnázium széles folyosóját. Tanárok, tanulók, szolgák összeszaladtak. A falnál állott meglapulva krétafehér arccal Fleischl Sándor, kezében a füstölő revolver. A mögötte levő tejüveges ablakú csapóajtó egyik ahlaktáblája csörömpölve hullott be a keresztülhaladó golyó nyomán.

A fiúk kérdezték Fleischl-t, hogy mi történt. De oly izgatott volt, hogy nem tudott válaszolni. Az igazgató barátságosan hangon kérdezte:

— Mi történt, fiam?

Fleischl homlokán hideg veríték gyöngyözött — Én... én... nem tudom, igazgató ur... Olyan ideges... izgatott vagyok... Nem tudok számot adni róla.

— Miért hoz ide magával revolvert? Ide a gimnáziumba? — faggatta tovább az igazgató.

Fleischl roppant izgatott volt, szeme lázban égett.

— Én... nem tudom...

— Mit akar azzal a revolverrel? Kárt tenni másban, vagy magában? — kérdezte az igazgató.

— Másban? — tiltakozott Fleischl — hiszen ilyesmire nincs okom.

— Akkor magában, ugy-e bár?

— Nem tudom... valami rendkívüli izgalom fogott el. Nem emlékszem, mit akartam. Nem tudom, hogy került elő a zsebemből a kezembe a fegyver. A vizsgára való készülés nagyon igénybe vette az idegeimet...

— Nézze, fiam, senki sem kényszeríti magát az erettségire. Maga jelentkezett, minden kötelesség nélkül.

— Pedig ennek a vizsgának meg kell történnie — hebegte Fleischl.

Az igazgató jószágon bátorította:

— Nézze, fiam, maga most izgatott. Ilyen állapotban nem lehet vizsgázni.

S hogy az iskola minden ódiomot elhárítson magáról, dr. Cherven Flóris igazgató intézkedett, hogy a VII. kerületi rendőrkapitányság kihallgassa.

Ott se tudott felvilágosítást adni szándékáról. Haza kísérték a szüleihez azzal, hogy vigyázzanak rá!

Tudósítónknak alkalma volt beszélgetést folytatnia a Barcsay-utcai gimnázium igazgatójával:

— A sajnálatos eset valóban megtörtént. Más-ként nem tudom okát adni, minthogy Fleischl talán izgatottá tette az a tudat, hogy nincs eléggé jól elkészülve a szóbeli erettségvizsgálatra. Vagyis az öntudat hiánya okozta idegesség folytán jutott kezébe a revolver. Ő maga mondta nekem, mikor kihallgattam, hogy olyan állapotban érezte magát, mintha villanynyal lett volna telítve. Ideges feszültségében nem tudta, mit cselekszik.

Pedig osztom tanárainak azt a meggyőződését, hogy az erettségvizsgát sikerrel kiállhatta volna. Mert aki osztályvizsgája és írásbelije után ilyen szép készülségről tett tanúságot, az megállta volna helyét a szóbeli erettségvizsga előtt is. Fleischl rendkívül szimpatikus, jó modoru, derék fiatalember. Tartalékos tiszt is s éppen ezért érthetetlen előttünk félelmes elhatározása.

Természetesen gondot okozott nekünk a további teendő, vagyis: szóbeli erettségvizsga-bocsátás-e? Általános volt a vélemény, hogy Fleischl nagy izgatottsága folytán ajánlatos a szóbeli vizsgálat elhalasztása. Viszont több tanár egyértelműen kijelentette, hogy ilyen körülmények között nem intéznek kérdéseket Fleischlhez. Egyik se akarja magára venni az ódiomot, ha esetleg Fleischl nem tud felelni és kárt tesz önmagában. Másrészt pedig megeshetik, hogy Fleischl tud s átmegegy az erettségben. Akkor azt hinné a világ, hogy a tanári kar megijedt a revolverlövéstől s azért bocsátotta keresztül a jelöltet. Nem szabad azt senkinek sem hinnie, hogy egy revolverdörrenés elég az erettségvizsga bizonyítványhoz. Majd szeptemberben jön erettségvizsgára Fleischl s ha annyit tud, mint most, le is fogja tenni.

UJDONSÁGOK.

A fehér ördögök ellen.

A mi ördögünk fekete. A szerencsének ördög ellenben fehér. Mindig a szokatlan az ördög, az új, az idegen. Ijedelem, félelem, gyűlölködés származik abból, hogy ha valami nagyon elüt a megszokottól. A benyomás kelletlen, zavaró, kellemetlen lesz, mihelyt nem a jól meggyazott, százszor kijárt idegpályákon fut keresztül, hanem szűztalajon törve át, kénytelen új fogalmakat, új részleteket préselni az agyba. Az agy örök lusta, örök tespedő, a nyitott szemmel, nyitott füllel örök harcban álló. A nyitott szem, a nyitott fül a változó világban folyton-folyvást hozza az új benyomásokat. Az agy azonban hozzáméri az új benyomásokat a régi skatulyákhoz s erőszakos munkával kell rá tukmálni az új igazságot, hogy ha az nem fér el a régi skatulyában. Minden konzervatívizmusk, maradi reakciónak örökérvényű s örökéig tartó forrása ez.

A sárga arcu kínai szemében is ördög minden fehér, aki a menyéi birodalom földjére teszi a lábát. „Fehér ördögök” — vagy „idegen ördögök” — ez ott a nevünk. És hogy ha Európából a leghatalmasabb király fia kiköt Sangaiban, vagy Hongkongban, a legrongyosabb kínai kuli köp egyet utána. Még jó, hogy ha csak köp: mostanában úgy jelentik a kínai táviratok, titokban a bicskáját élezi. Kínában rejte, titokban, falukon s kikötőváros csatorna piszkában rejtőzve, forradalom parazsa izzik s nagy mérszáró kedv támadt a bevándorló fehér arcúak ellen. Miért? Azért, mert száraz, rossz esztendő volt, nem jól termett a rizs. A rizs a kínainak kenyere és husa egyben. A drága rizs tehát koplalást vagy éhínséget jelent. S amikor a kínai kuli kérdezte, miért drága a rizs, voltak, akik azt felelték neki, hogy az idegen ördögök miatt, akik idejöttek messziről füstölő aczélahajókon, összevásárolják és elviszik a rizst, messzire, a többi

fehér arcu ördögnek. A gyomor önzése itt versenyezni kezd a régi, konzervatív önzéssel, melyet pokoli találmányaikkal, új rendjükkel, új erkölcsökkel zavarni kezdenek a betelepített fehérek. Az agy lustasága s a gyomor éhsége egyformán az idegenek ellen fordul, hogy ha forradalom lesz Kínában, ebből a két forrásból eredő gyűlölet futi majd a forradalmat.

S ezzel egy lépéssel közelebb jöhetünk Kínából s fölkülthetünk egy szabályt, idegen ördögök, faji, naczionalista ellentétek mindenütt vannak s a gyomor elégedetlensége mindenütt szívesen választja bünlakul az idegen ördögöket. Mélyebb bonczolással majd nem minden nemzeti harcban, nemzeti forradalomban föl lehet ismerni ezt a materialista vonást. Legkönnyebb ezt olyan példával magyarázni, ahol ellenünk agyarkodik a naczionalista gyűlölködés. A mi től, a mi oláh parasztunkban az agitátorok ilyen beszéddel élesztik a tüzet:

— Látjátok: az urak mind magyarok! A magyarok hintón járnak, hűvös kastélyokban vendégeskednek, amíg ti a krumplitokat kapjátok a forró napon! Hogy ha ti lesztok urak ebben az országban, ti fogtok hintón járni, kastélyban vendégeskedni!

Ebből az érvelésből egyszerűen elszakasztják azt az igazságot, hogy magyar paraszt is van, görnyedő munka közben magyar homlok is izzad a forró napon. És az éhes gyomor elégedetlensége fölolvad az idegen faj gyűlöletében. A kettő egy lesz: mert a bűnösök mindig az idegen ördögök.

NAPIREND. Naptár: vasárnap, június 12. — Róm. kath.: Ek. János. — Prot.: Görög-orosz: május 30. Izácz ap. — Zsidó: Szivan T. Sel. jeme hageb. — A nap két reggel 4 óra 3 perczkor, nyugszik este 7 óra 56 perczkor. — A hold két este 9 óra 5 perczkor, nyugszik déiben 12 órákor.

A miniszterek nem fogadnak. A Magyar csipke- és háziipari kiállítás az Ipar-egyesületben (Gróf Zichy Jenő-utca 4.) Nyitva 9—1-ig. Belépődíj nincs. — Petőfi-ház (ereklémúzeum) Bajza-utca 21. szám. Nyitva 10—2-ig. Belépődíj 1 korona, keddi napokon ingyenes. — A Nemzeti Szalon svájci kiállítása. Nyitva 9—6-ig. Belépődíj 1 korona. — A Nemzetközi Amatőr Fényképkiallítás a városligeti Múcsarnokban. Nyitva 9—6-ig. Belépődíj 1 korona, délután 1 órától 40 fillér. — A Művészház nemzetközi impresszionista tárlata. Nyitva 10—8-ig. Belépődíj 2 korona. **Nyitvalevő múzeumok és könyvtárak:** A Nemzeti Múzeum összes tárai 9—2-ig. — A Szépművészeti Múzeum 10—2-ig. — A Mezőgazdasági Múzeum 10—1-ig. — A Néprajzi Múzeum 9—12-ig és 3—6-ig. — A Fővárosi Múzeum 9-től fél 2-ig. — Az Iparművészeti Múzeum 9—1-ig. — Történelmi Képesarnok 10-től fél 2-ig. — A Földtani Intézet Múzeuma 10—1-ig. — A Közlekedési Múzeum 9—12-ig. — Az Aquineumi Múzeum egész nap. — A Technológiai Iparmúzeum és könyvtár 9—1-ig. — Az Erzsébet Múzeum 9-től fél 1-ig. — A Fővárosi Könyvtár 9—12-ig. — A Pedagógiai könyvtár és tantervkiallítás 9—12-ig.

Hétfő, június 13. — Róm. kath.: Pádai sz. Antal. — Prot.: Tóbiás. — Görög-orosz: május 31. Herma vt. — Zsidó: Szivan G. Sabuoth 1. n. — A nap két reggel 4 óra 3 perczkor, nyugszik este 7 óra 56 perczkor. — A hold két este 10 óra 17 perczkor, nyugszik délután 12 óra 6 perczkor.

A miniszterek nem fogadnak. A pénzügyi államtitkár fogad déli 12 órákor.

— Az „Egyetértés Vasárnapja” ezuttal szenzációs tartalommal szolgál olvasóinknak, amennyiben minden illusztrált lapnál bőségesben hozza a hét érdekességeit, különösen a budapesti repülőverseny érdekfeszítő mozzanatait. Képeink sorozatát a király boszniai utjáról készült főlvételekkel kezdjük meg.

A király megérkezése Szerajevóba: ez a cím az első képnek, azután következik **a király a tábornokok csoportjában,** **a király a papságot üdvözli,** **a király a bosnyák katonai növendékek díszmenetét szemléli és végül bemutatjuk a szerb házaspárt, aki illuzsében nemzeti táncokat mutatott be az uralkodónak. Nagy képen közöljük**

V. György angol király proklamálását indiai császárrá és nagyon érdekes az a főlvételeink, amelyen

Nagy Péter szobrának a teleplezése Pétervárott látható.

Három szép képünk van a bécsi derbyről. Az első

a freudenau gyep a bécsi derby napján, a második

Rascal, a diadalmas magyar ló befutása, a harmadik

Janel Géza, a magyar sampionzsoké Rascal nyergében.

Érdekes lóversenykép az, amelyik az angol derby napján az epsomi lóversenyteret ábrázolja és az a fölvétel, amelyik „Lemberg”-ről, az angol derbygyőztesről készült.

Szenzációsak a repülő-versenyről készült képeink. Bemutatunk mindenkit, aki szerepel és bemutatjuk az egyes gépeket a földön és a levegőben.

A „Taube II.”, nyergében Illner pilótával magasan szelte a levegőt, amikor lemezre rögzítették. Bemutatjuk a

„Taube II.” repülés előtt, amint Illner pilóta olajozza.

Bemutatjuk a

„Taube II.”, előtte Etrich mérnököt, a szeniális konstruktort és Illner pilótát, a legvalószínűbb repülőik egyikét.

Külön portrét is adunk

Etrich mérnökről és Illner pilotáról.

Következik

Pischhoff indulása a győri utazási versenyben, amint monoplánjával magasan szeli a levegőt.

Pischhoff arczképét is közöljük, továbbá Pischhoff feleségének jól sikerült képét.

Adjuk

Efimoff biplánját közvetlenül a lezuhanás előtt.

A magyar repülők közül bemutatjuk a szeniális magyar föltalálót

Zsélyit a monoplánján ülve és

Zsélyit a levegőben, amint lezuhanása előtt a levegőben szánt.

Kutassy biplánja nyergében: ez a következő kép czíme, amely után a közönségről készült képeink következnek:

Lánczy Leó főrendiházi tag beszélget dr. Bárczy István polgármesterrel.

Egy másik képen

ifj. Tolnay Lajos, az Aero-Klub elnöke látható, amint Paulhannal diskurál.

Végül bemutatjuk

a budapesti újságírók asztalát, amelynél a kiküldött tudósítók jegyeznek.

Közöljük

a belga királyi pár látogatását Berlinben és

Ferdinánd bolgár czár látogatását a brüsszeli világkiállításon és

Vilma hollandi királynő bevonulását Amsterdamba.

Bemutatjuk

Ferencz Ferdinánd trónörökösét és nejét a bécsi katonatisztek lovasünnepén.

Bemutatjuk

Horthy Pál, a Bombayban elhunyt magyar szobrászművész síremlékét és a síremlék leplezését a kerepesi temetőben, ahová hazahozatala után temették az elhunytat.

A bécsi virágkorzóról két képünk van. Az egyik

a Halley-üstökös kocsit, a másik egy pompásan díszített

galambkocsit ábrázol.

A hamburgi állatkertről két képünk van. Az egyik

egy samoai kunyhó, a második samoai asszonyok láthatók.

Végül bemutatjuk a monacoi herceg boszantására készült

satirikus levelezőlapot és

a párisi automobil-omnibuszt, amelynek látulsó nagy kerekei csodálatra méltóak.

Bizonyosak vagyunk abban, hogy ehhez hasonló melléklettel egy lap sem kedveskedett olvasóinak és hisszük, hogy az „Egyetértés Vasárnapja” a legnagyobb mértékben megnyeri olvasóink tetszését.

— A konzulátusok köréből. A király a külügyminiszter előterjesztésére German Burmeister triestini argentiniai főkonzul, Ignacio Belvis budapesti argentiniai főkonzul és Teobaldo Checci fiumei argentiniai konzul kinevezési okmányához a legelső exequatort megadta.

— A király a vadászati kiállításon. Bécsből jelentik nekünk: A király ma is künn volt a vadászati kiállításon. Különösen hosszú időt töltött a magyar pavillonban, ahol Esterházy Miklós, Ottlik államtitkár és Földi főerdőtanácsos kalauzolták, akikkel az uralkodó magyarul beszélt. Nagyon érdekelte egy primitív puska a régi betyárvilágból, amelyet fadarabbal lehet csak elsütni. A király mosolyogva jegyezte meg:

— Talán még lópor sem kellett hozzá.

Jó egy óra hosszat maradt a király a magyar kiállításon, majd az olasz és a francia pavilonokat nézte meg.

A király ezután folytatta körutját a vadászati kiállításon és elsősorban az angol pavillont tekintette meg, melynek bejárta előtt Cartwright nagykövetség személynéjét várta. Ezután Kanada pavillonját tekintette meg, ahol az angol konzul végezte a házigazda tisztjét. A perzsa pavillon előtt a perzsa követ várta a királyt a követség tagjaival, akik a keleti pompában ragyogó pavillonban kalauzolták. Ezután következett a norvég osztály megtekintése, ahol Paus ügyvivő vezette a királyt, aki ebben a pavillonban és a hozzátartozó vadászaknyhóban egy negyed óráig tartózkodott és nagy érdeklődéssel nézte az ott összegyűjtött ritkaságokat. A pavillonban megjelent az itteni norvég kolónia is. Kőburg Fülöp herceg saját pavillonjában fogadta a királyt, aki a pavillon elhagyása előtt beírta nevét az aranykönyvbe. Ezután Avarna herceg nagykövetségével behatóan megtekintette az olasz kiállítást, majd Crozier nagykövetségét és Clary gróf biztos kalauzolás mellett behatóan megtekintette a francia kiállítást, végül pedig a bajor vadászati kastélyban jelent meg, ahol báró Tucher követ és gróf Luxburg követségi tanácsos teljesítették a házigazdai tisztet.

— A belügyi államtitkár Fiumében. Jakabffy Imre belügyi államtitkár, aki most Fiumében tartózkodik, délelőtt a Cárpathián a kivándorlók behajózását nézte végig. Az államtitkár többeket megszólított a kivándorlók közül. Délben gróf Wickenburg István kormányzóhelyettes az államtitkár tiszteletére dezsónét adott. Délután a rendőrség és a biológiai állomás megtekintése volt programon. Az államtitkár este visszautazott Budapestre.

— Zichy Nándor aranylakodalmá. Adonyból jelentik, hogy teljes csöndben ünnepelte gróf Zichy Nándor aranylakodalmát. Gróf Mailáth Gusztáv Károly erdélyi püspök is misét mondott, mely alatt szent áldozáshoz járultak úgy az aranymenyegzős pár, mint gyermekeik és unokáik. Mailáth püspök megindító beszédet intézett az aranymenyegzős párhoz, kik azután térdelve fogadták a püspök áldását.

— Pápai kitüntetés. Szekszárdról jelentik: X. Pius pápa Zichy Gyula gróf pécsi püspök előterjesztésére Horváth Ignác szekszárdi róm. kath. tanítót, a pécségházmegyeyi Róm. Kath. Tanítóegyesület világi elnökét a katolikus tanügy terén 33 év alatt szerzett kiváló érdemeinek elismerésül a „Pro Ecclesia et Pontifice” diszkereszttel tüntette ki. Az érdemkereszt átadása f. é. július hó 5-én történik az Országos Kath. Tanügyi Bizottság gyűlésén. Horváth Ignác a vidéki hírlapirodalomnak is ismert és kiváló munkása és a Tolnamegyeyi Közöny főmunkatársa.

— Varesanin magyar báró. Szerajevéből jelentik, hogy Varesanin tartományi főnök a következő királyi kéziratot kapta:

„Kedves Varesanin gyalogsági tábornok! Azoknak a feltehető örvendetes tapasztalatoknak háta alatt, amelyeket a Boszniában és Hercegovinában tett utam alkalmából szereztem, szívek önnek, különösen nagy szolgálataidért elismerésemet kifejezni és önnek azokért az érdemekért, amelyeket ön, mint ezen tartományok főnöke szerzett, a magyar bárói méltóságot díjmentesen adományozom. Bécsben, 1910. június 6-án. Ferencz József, s. k.”

— Politikai párbaj Fiumében. Fiuméből jelentik, hogy a reprezentanza üléstermében a képviselőválasztás eredményének kihirdetésekor Kőporossy Tivadar járásbíró és Baccich Toilio ügyvéd második választási elnök között történt szóbeli sértésből kifolyólag, ma a nevezettek kardpárbajt vívtak, melynek során mindketten könnyen megsebesültek. A felek kibékültek.

— Vilmos császár Magyarországon. Bécsből jelentik: Frigyes főherceg a vadászati kiállításon tegnap közölte a királylyal, hogy Vilmos császár szeptemberben Magyarországra jön és a bélyei uradalom egyik erdészlakában, a karapancsai erdészlakban fog lakni, ugyanott, ahol első látogatása alkalmával, 1897-ben lakott. A Vilmos császár tiszteletére rendezendő vadászatot részvesz Ferencz Ferdinánd trónörökös is.

— Egy igazgató ünnepése. Szép és meleg ünnepelésben volt ma része a budapesti tanítóegylet egyik kiváló tagjának, Moussong Gézának, akit huszonöt éves tanítói munkássága alkalmából kartársai nagy ünnepélyvel üdvözöltek. Az ünnepesség a Czákó-utcai elemi iskolának, amelynek Moussong Géza igazgatója, virágokkal és zászlókkal feldíszített tornatermében folyt le. A terem egyik sarkában Moussongnak Szabó János festőművész által festett igen sikerült képe volt felállítva. Az ünnepély alkalmából a nagy termec teljeseleg megtöltötte az ünnepelt barátainak és kartársainak serege. A hatóságok részéről ott volt a kir. tanfelügyelőség képviselőjében Mos. dössy Imre kir. tanácsos, tanfelügyelő, a főváros képviselőjében dr. Wittinger Gyula tanácsjegyző, az I. kerületi iskolazárkék képviselőjében pedig Szabony Antal orsz. képviselő és dr. Plattky György fővárosi bizottsági tag.

— Turgenjev ismeretlen regénye. Tudvalevő, hogy néhány nap előtt a Párisban ellamnyl énekesnő, Pauline Viardot íróasztalának titkos fiókjában Turgenjének egy ismeretlen regénykéziratára akadtak. A regény czíme: „Élet a művészetért” s a szerzője Pauline Viardot-nak ajánlotta. Amint ezt most megbízható forrásból jelentik, az ujonnan fellelt kézirat Turgenjének Viardothoz való szerelmi viszonyát írja le. Az elhalt énekesnő kedvéért Turgenjev ugyanis örökre elhagyta hazáját és barátait. Viardothoz írt leveleiben Turgenjev a legsodálatosabb hangokat hallatja a nagy művésznő iránt érzett szerelméről. A most felfedezett kézirat azonban az oroszországi kezdettől egészen a költő haláláig (a bougivali villa Viardot-ban halt meg Turgenjev Páris mellett), foglalkozik izzó szerelmével és plasztikus képekben vázolja mindazokat az eseményeket, melyek Paulinehoz való hosszu viszonya alatt lejátszódtak. Az „Élet a művészetért” című egyúttal Turgenjev életét is szimbolizálja, amit a költő szintén Viardot-nak áldozott fel. Állítólag törvénytelen leányáról is megemlékezik regényében. A pétervári akadémia részéről most követ ment Párisba, hogy a regény megvételeért tárgyaljon. A regényt Viardot asszony végrendeletének szerint csak tíz évvel halála után lehet nyilvánosságra hozni.

— Az olasz király és a szókimondó szenátor. Érdekes épületes tapasztalatokat szerzett a rettenetes földrengési katasztrófától sujtott Messinában az olasz király, aki most a királynéval együtt meglátogatta Messina városát. Így történt aztán, hogy a kórházban volt ugyan betegápoló, de nem volt orvos. A király emiatt nagyon megsajnálta a beteget, elítélte a piszkot, amit a kórházban láttott és azt kérdezte egy kísérőjéről, hogy ily körülmények közt lehet-e operációkról szó? Amikor átment a barakk-negyedre, észrevette, hogy az 1909. után látott romok még most sem tűntek el és azt kérdezte Todaro szenátortól:

— Tehát csakugyan semmi sem történt itt utolsó látogatásom óta?

Todaro, aki szókimondó szicíliai ember, így válaszolt:

— Ha a lakosság talpára nem áll, Messina még ma is egy romhalmaz volna.

A gyermekmenhelyben a király megint boszankodott; 40 gyermek számára csak hat dajka volt ott. Erre a király táviratilag utasította capodimonte-i jószágigazgatóját, hogy küldjenek azonnal egy tehenet a menhelyre.

A királynénak azt mondotta Todaro szenátor:

— Ha felséged itt van, egészen megelégnék itt a munka. Ha felséged azt akarja, hogy a város mihamarabb felépüljön, jöjjön minden hónapban ide!

És ez nem hízogás. Bizonyosság „Elena” falu, amelyet a királyné a maga költségén teremtett és maga kezel.

— A Feministák Egyesülete kedden este hajóünnepélyt rendez, amelyre meghívta a repülőverseny aviatikus résztvevőit is. Az ünnepet a Lenyifalu-gőzcsón tartják, amely 8, 9, 10 és 11 órakor kiköt az Eötvös-téri állomáson. Jegyeket a Feministák Egyesületében és a Bárd-féle színházjegy-irodában tagok részére két koronáért, hozzátartozók részére három koronáért és idegenek részére négy koronáért lehet kapni.

— A gégetuberkulózis gyógyítása. Elődig a gégetuberkulózist éppen olyan gyógyíthatatlannak tartották, mint a tüdőgyümökört. Ha azonban a Kopenhágából érkező hírek himni lehet, akkor ezt a súlyos és halálos nyavalyát is gyógyítani lehet már. A kopenhágai hír azt jelenti, hogy a malmői kórházban dr. Pfannenstiel főorvos, aki több, mint tíz éve kísérletezik a gégetuberkulózis gyógyításán, bemutatta találmányát és betegek demonstrálta, hogy gyógyszere bevált. Dr. Pfannenstiel Ozon-nak nevezte el az új szert, amelynek főalkatrésze klórnátrium.

— A „Pluviose“ sorsa. A huszonhat tengerész vaskoporsójának a kiemelési munkálatait a múlt éjjel is folytatták. A balsors még a tenger alatt is üldözi ezt a szerencsétlen Pluviose-t, mert az este is több olyan baleset történt vele, hogy már szinte le kellett mondani a Pluviose-kiemelhetőségéről. Mindamellett éjjel kettőfél órakor a legnagyobb óvatosság mellett sikerült a Pluvioset kiemelni és egészen a kikötőig vontatni. A hajó háromnegyed kettőig eljutott a kikötő bejáratáig, ahol éppen ebben a pillanatban megérkezett a *Pas de Calais* személyszállító gőzös, ugyanaz, amely a Pluviose szerencsétlenségét okozta. Egy torpedóhajó a személyszállító hajó elé sietett és gyorsan elterelte az irányból és ezzel elejét vette egy újabb összeütközésnek. Háromnegyed háromkor végre a kikötőhöz elért volt a tenger alatt járó naszád. A rendőrök és csendőrök kordont vontak s visszaszorították a sok ezerre menő tömeget. A csendőrök katonai tiszteletben részesítették a nagy vaskoporsót. — Calaisból, mint legújabbat jelentik, hogy a Pluviose tenger alatti naszádot ma reggel három órakor a *Quai Colonne* átellenében a külső kikötőben apadásnál, két méternyire víz alatt lévő szigetre vontatták. Reggel félöt órakor a munkások leoldották a láncokat. Teljes apadásnál a hajórom három méternyire fog kiállni a vízből. Most már előreláthatólag megkezdhetik a nagy vaskoporsó átvizsgálását.

Calaisból jelentik: Furógéppel levették a Pluviose bádofalát. A *Ventose* tenger alatt járó naszádot, amelyen a matrózok kis fakeresztet helyeztek el, a Pluviose előrészehez kapcsolták. A Pluviose hajóroncsát kifeszítették. Kaucsukkeztükkel és Kaucsukcipőkkel ellátott tengerészeti egészségügyi csapatok húzták elő az első holttestet, amelyet lepedőbe tettek s ágyba vittek. A nézők mélyen meg voltak hatva. A matrózok sirtak. A kihozott első holttestet a *Ventosa* legénysége Lebreton második kormányzónak ismerték fel. Lebretonnak a felső kármány és a hajótér csapóajtaja között volt a helye. A holttest nem torzult el. Az orvosok szerint a hulla olyan, mintha csak öt nap óta volna vízben. Délelőtt 11 órakor a Pluviose felső részét ismét elborította a víz. A hajó testének megvizsgálásából kiderült, hogy a hajóttest egész normális állapotban van. Az elmerülés óta az összes hajónyílások teljesen el vannak zárva.

— A svédok az alkohol tiltása mellett. A svédországi nagy anti-alkoholista-egyesületek népszavazás útján felvetették az általános alkoholtiltalmat Svédországra. Most Stockholmban összehívták az érdekes szavazás eredményét, amelyből kitűnik, hogy a szavazáson, melyben minden 18 éven felüli férfi s nő részt vehetett, 1,845,249 ember *igennel* szavazott, vagyis az alkoholtiltalom behozatala mellett, *10,471 pedig nemmel*. Svédországnak 5,300,000 lakosa van, amelyek közül a 18 évnél idősebb lakosok száma 3,380,000 és így a felnőtt lakosság 54 százaléka szavazott a tilalom behozatala mellett és csak 0.5 százalék foglalt ellene állást. A többi 45.5 százalék lakosság azért nem szavazott, mert részben a szavazatgyűjtő emberek, akik házról-házra jártak, nem találták őket otthon. Több városban össze sem gyűjtötték a szavazatokat, sokan pedig vonakodtak színt vallani.

— Elégett vasuti kocsik. A Déli Vasutnak Bécsből délután két órakor elindult személyvonat postamellékkocsija esütörtökön Gelse állomás és Ujnépuzta megállóhely között, eddig ki nem derített okból belül kigyuladt. A tüzet Ujnépuzta megállóhelyen vették észre s minthogy azt eloltani már nem lehetett, a kocsit visszahagyták. A vonat emiatt huszonkilenc perc késéssel érkezett Nagykanizsára.

— Egy város lángokban. Seattleben ma tűzvész tört ki, mely tíz házcsoportot teljesen elpusztított. A kárt egy millió dollárra becsülik. Azt hiszik, hogy emberéletben nem esett kár. Ötezer ember hajléktalan.

— Az Eötvös-alap bajai. Az Eötvös-alap országos tanítói segélyegyesületben régi, heves, szenvedélyes harc dúl egy kisebbség és az egyesület választmánya körül tömörült többség között. A vizsgálódás következtében az egyesület elnöke, *Ujváry Béla* még január végén beadta lemondását. A folytonos egyenetlenkedés, mely az egyesület minden belső házi ügyének intézése közben kitört, végre a kultuszminiszter figyelmét is magára volna, aki *Trajtler* alelnöknek egy fölterjesztésével kapcsolatban elrendelte, hogy azokat a szabálytalanságokat, amelyek a jelentés szerint a gondnokot terhelik, a választmány egy saját kebeléből kiküldött bizottsággal vizsgáltsa meg. A vizsgálatot szabályszerűleg lefolytatták és *Sretvizer Lajos*, az Orsz. Közokt. Tanács elnöke tanácsosa, a bizottság elnöke egy hozzászólás bekezdésben *„Nyilt Levél”*-ben mondja el tapasztalatait s felhívja az egyesület tagjait, akik közel tízezeren vannak, hogy az augusztusi közgyűlés alkalmával csináljanak rendet az egyesületben. *Sretvizer Lajos* „Nyilt Levelében” egész terjedelmében közli a vizsgáló-bizottság jegyzőkönyvét, mely jelenleg a vallás- és közoktatásügyi miniszter előtt van. Az ügy eldöntését a tanítószegély tizezrei kíváncsian várják.

— Pusztít a vihar és a villám. Erdély egyes vidékein napok óta óriási felhőszakadások és jégesők járnak. Különösen Krassó- és Hunyadmegye-kelet felé látogatta meg borzalmas vihar. A jelentés szerint Hunyadmegye északi részén különösen nagy pusztításokat vitt véghez a felhőszakadás. Hercegány községet majdnem elsöpörte. Alsókajánél az ár elszakította az állami hidat. — Nyugat-Németországban a villám és felhőszakadás több helyen is pusztított. *Bielefeldben* a villám két földmunkást munka közben agyonhajtott. *Bochumban* a víz elárasztotta a város melyében fekvő részeit. Ugyan ott a villám egy munkást agyonhajtott. *Kolbachban* egy erdész villámcsapás következtében meghalt és több erdőmunkás veszedelmesen megsérült.

— Öngyilkos pénzügyminiszteri titkár. Illetékes helyről felkértek bennünket annak kijelentéséig megállította a gyorsvonatot. A derék gédtitkár öngyilkossági okairól megjelent különböző híradások tévedésen alapulnak. Az elhunyt családi viszonyaiban korrekt magatartást tanúsított és hivatalos teendőit mindvégig szorgalmasan és lelkiismeretesen végezte. Az öngyilkosság gondolatával sem foglalkozhatott előzőleg, mert kedélye az utolsó napokban mutatkozó heves főfájásig változatlanul derült volt és csakis pillanatnyi elmezavar adhatta kezébe a fegyvert.

— Egy texasi rabló a gyorsvonaton. Texas réghíres a szegénylegényeiről, de mégis „rekordot” csinált az az egy szál rabló, aki Texas államban, Elpazo közelében, a múlt éjjel megállította a gyorsvonatot. A derék texasi legény bement a hálókocsiba s revolverével fenyegetőzve felszólította az utasokat, hogy adják neki át pénzüket és ékszerüket. A rabló ily módon több millió dollárhoz jutott s azután elmenekült.

— Berlin nyárou. Berlinben, mint tudósítónk jelenti, a hőség tűrheterlen. Naponta temérdek ájulás és napszúrás fordul elő az utcákon. A külvárosokban nagy a vízhiány, de Berlin maga elegendő vízzel rendelkezik, azonban jég alig van. A községi jéggyárak telepén a villamos gépek elromlottak s így a hűtőházak jég nélkül maradtak, ami a főváros hussal való ellátását veszélyezteti. Ma délután nagy zivatar és felhőszakadás volt Berlinben.

— Reményi díj az Országos Zeneakadémián. Szombaton tartották meg az Országos Magyar Zeneakadémián azt a versenyhegedülést, melynek pályadíjával Reményinek egy sajátkézzel készített hegedűje volt kitűzve. A díjért csak a Zeneakadémia legfelsőbb osztálybeli hegedűsei versenyezhetek. A zsűri tagjai az igazgatóság részéről dr. Moravcsik Géza titkár, Hubay, Popper, Kemény, Bloch, Grünfeld, Szerényi, Mambryni és Schiffer tanárok voltak. A díjat Hubay tanár tanítványa, Temesváry nyerte meg. Paganini Capris és Hubay III-ik Concertójával.

— Titokzatosan meggyilkolt színész. Már írtunk arról a rémes halászsákmányról, melyet két halász egy bőröndben halászott ki a Comotóból. E bőröndbe volt begyömészölve az írtatósan összeszurkált s a vizsgálat folyamán felismert Crittendon-Castle Mary kalandos multu amerikai színésznőnek a holtteste. A színésznő utoljára egyik Como-parti villában lakott Parker Károly nevezetű fiatalemberrel, aki azonban nyomtalanul eltűnt. Ellenben letartóztatták Parkernek a legjobb barátját, egy szentpétervári orosz, Ispalov Konstantint, akit azzal gyanúsítanak, hogy része volt a bestialis gyilkosságban. Magáról az áldozatról még a következő érdekességeket jelentik: Carlton színész, akinek a holttestét a comoi tóban találták meg, előkelő sanfranciscoi családból származik. Atyjának, Henry Scottnak nagy üzlete van, 1898-ban miss Scott egy Neville Castle nevű sanfranciscoi lakoshoz ment nőül, akitől rövid idő múlva elvált és később Carlou filadelfiai milliomas nejevé lett, de ezt is ott hagyta és színész lett, azonban a színpadon nem nagy sikereket aratott. Néhány éve azzal keltett feltűnést, hogy Newyorkban, az Assoria-szálloda liftjében revolverből rálőtt William Craig ügyvédre, aki állítólag tolokodó módon lépett fel vele szemben. A lővés nem talált és Craig kijelentette a rendőrség előtt, hogy ő a hölgyet sem nem értette, sem hozzá tolokodó módon nem közeledett. A színésznőt erre bevitték a tébolydába, ahonnan nemsokára elbocsátották. Fivére mint százados szolgál az északamerikai hadseregben.

— A győztes katasztrófája. Aschaffenburgból jelentik, hogy Kahl és Dettingen között délbem sajnálatos baleset történt. Az osztrák Daimler-művek egy autómobilja, amely a Prinz Heinrich-turaut díjait vitte magával, egy kanyarulatnál összeütközött egy mozdonyval. A sofför és egy mechanikus kiestek az autóból és súlyos sérüléseket szenvedtek. Az autóból erősen megrongálódott. A mozdony mintegy száz méternyire maga előtt tolt. A láda, melyben a díjak voltak, állítólag sértetlen maradt.

— Kisiklott a konstantinápolyi gyorsvonat. A budapest-belgrád-szofia-konstantinápolyi konvencionális gyorsvonat Luleburgas hidján kisiklott. Több kocsi, köztük a postakocsi összetört. Kilenc ember megsebesült, ezek között három súlyosan.

— Kémkedő léghajósok. Franciaországban, Narray város közelében, egy német léghajó kötött ki. Utasai egy porosz tűzteriszt és egy bonni egyetemi hallgató voltak. A csendőrök mindkettőt letartóztatták annak a vádnak alapján, hogy kémkedni mentek át a határon.

— Nyári multság. Fényesen sikerült nyári multságot rendezett ma délután 6 órakor a Tiszviselőtelepi Kaszinó, a tisztviselőtelepi hölgyek közreműködésével. Örv. Szathmáry Györgyné, Horváth Béláné, Fehér Antalné, dr. Ballagi Aladárné, dr. Muraközy Károlyné, dr. Kaiser Károlyné, Okolicsányi Gyuláné, dr. Csapláros Gézné, Konkolyi Józsefné, Koch Károlyné, Gröber Lászlóné, Marenits Jánosné, dr. Orvénny Béláné, Rekenye Józsefné urhölgyek felügyelete alatt díszes lombsátrakban frissítőket, fagyaltot, jegeskávét, süteményeket, majd rózskákat, szegfűket árultak a nagy számban egybegyűlt mulató közönségnek. A multság jövedelme a Tiszviselőtelep 25 éves fennállásának jövő évre történendő megünneplése alkalmára a Kaszinó részére megfestendő II. Rákóczi Ferenc és Kossuth Lajos arcképei költségeinek alapjára fordított. A tánc este 9 órakor kezdődött s jóval hajnal után végződött. Az első négyest 60 pár táncolta.

— Az „Ujpesti Református Egyház” javára e hó 18-án a rákospalotai parkvendéglő összes helyiségeiben tavaszi táncmultságot rendeznek.

— Házasság. Vas megyeri Megyery István es. és kir. kamarás és neje, tóthváradgyai Kornis Sarolta leányát: *Irmát* eljegyezte berthóti *Berthóty Elek* honvédelmszázadosnaggy.

Anisz Aladár, a m. kir. Operaház tagja, hegedűművész, e hó 16-án, esütörtökön, tartja esküvőjét *Havas Mór* leányával, Margittal.

Neu Samu fővárosi kereskedő június 10-én vezeti oltárhoz a Dohány-utcai izr. templomban *Schmidl Sándor* nyomdatulajdonos leányát, *Jolánt*.

Jónás Andor Nagyváradról eljegyezte *Talács Erzikét* Szekesfehérvárról.

Szöl Géza czinkotai nagybérlő eljegyezte *Pinkas Elzát* Sopronból.

Roth Ede fővárosi kereskedő eljegyezte *Frcund Jeanette* kisasszonyt Pancsován.

— **A miskolci bizonyítványgyár.** A miskolci rendőrség veszedelmes szélhámot tartóztatott le. Miskolcon négy éven át lakott egy magát magántanárnak nevező Fehér Béla név alatt. Itt sikerült a jobb társaságokba befurakodnia. Fehér az utóbbi időben áthelyezte működési terét Ugyörbe, ahol tanítványai elég nagy számban voltak. A napokban névtelen följelentés figyelmeztette a rendőrséget, hogy a tanár csaló. A „tanár urat” letartóztatták és ekkor bevallotta, hogy hamis bizonyítványokat gyártott. Blankettákat a debreczeni főgimnáziumban szerzett oly módon, hogy május 10-én megjelent az oltani iskolaszolgánál s ezen-zornak adta ki magát, bevezette magát az igazgató szobájába, ahol megnézte a pecsétet és az aláírásokat, amelyekből mintákat vett. A pedellus két koronát kapott a tanár úrtól, aki a mintákkal egész csomó csalást követett el. Budapesten elkészítette a bélyegzőket. Kiss dr. debreczeni tanárnak adta ki magát. A bélyegző-készítő gyanusnak találta a tanárt, a bélyegzőt nem adta neki oda, hanem a rendőrséggel fenyegette. Fehér lenyomatot vett a bélyegzőből s azzal hamisította a Lizonyítványokat. Kiderült, hogy a „tanár ur” neve Weisz Vilmos, sohasem volt tanár, hanem összesen két gimnáziumot végzett és minthogy szép írása van, kinevezte önmagát tanárnak s felvette a „Fehér” nevet. Egyébként okirathamisításért Egerben már két és fél évi fogságot ült. Foglalkozása nincs és régen szélhámosságokból élt. A rendőrség letartóztatta a tanár urat és folytatják a nyomozást.

— **Zsebtolvajok.** A rendőrség tegnap két zsebtolvajt tartóztatott le, akik a repülőversenyek után a haza igyekvő közönség soraiban szedték a zsákmányukat. Az egyik zsebtolvaj *Ferenci Kálmán*, 38 éves gyógyszerári laboráns, akit akkor értek tetten, amikor *Andor László* belügyminiszteri fogalmazó zsebéből kilopta a pénztárcáját. A másik zsebtolvaj *Löwinger Gyula*, 19 éves kereskedősegéd, aki *Balla Mór* gépészmérnök aranyóráját csente el. Mind a kettő rovtomultu. Letartóztatták. — Tegnap este a központi vásárcsarnok előtt egy fiatal-ember kikapta dr. *Grönczer László* fővárosi tisztviselő feleségének kezéből a ridikült és futásnak eredt. A közönség azonban üldözőbe vette és sikerült elfogni. A főkapitányságon megállapították, hogy a tolvaj *Szelinger János*, 21 éves kádársegéd. Azzal védekezik, hogy a szülei, akik Csepelen laknak, földhöz ragadt szegény emberek s neki kell eltartani 13 testvérét, akik között a legtöbb 10 éven aluli. Munkája az utóbbi időben nem volt, otthon éheztek és ezért vetemedett a lopásra. Letartóztatták.

— **A forró olajban elégett munkások.** Hamburg mellett, a harburgi olajgyárban két munkás beleesett a katlamba, amelyben olaj forrt. A két munkás teste szénné égett.

— **Kenyér-trust Amerikában.** Newyorkban kenyér-trust van alakulóban. Egy Oscher nevű st. louis-i milliomosnak sikerült tavaly az összes st. louis-i kenyérgyárakat egy hatalmas trustbe tömöríteni és ez a trust oly kitűnő eredménnyel dolgozott, hogy Oscher a múlt őszel a chicagói kenyérgyárakat is hasonló trustbe tömörítette. December hónapban Oscher hasonló kísérleteket tett Newyorkban is, de az akkoriban nem sikerült, most azonban, úgy látszik, hogy az élelmes amerikaiak mégis csak sikerül a newyorki trustot is létrehozni, mert miként egy kábelsürgöny jelenti, a trust a múlt héten 20 millió dollár alaptőkével már meg is alakult. A kenyérgyárak egységes tömörítésének célja nem a kenyér áremelése, hanem a termelési költségek csökkentése. Oscher szerint ugyanis az üzemeltetési költségek legfőbb megtakarítása abban áll, hogy a kenyérelőzést a fogyasztók körében egyformán szervezik és fölöslegessé válna, hogy ugyanazok a kenyérgyárak szállítsanak kenyereket ugyanazon vevőknek, amikor a trust központosított irodája egy szállítmányban képes el látni az illető kenyérkereskedő egész szükségletét. Szóval a trustnek lesz kenyere, de a közönség zsebéből veszi ki azt.

— **Buziásfürdő a „Magyar Nauheim”** elnevezést teljes joggal megérdemli, mert dacára annak, hogy hazánk ezen legkisebb fekvésű gyógyfürdőjében a szívbetegek kezelése és gyógyítása még csak 12 év óta folyik, máris sok száz gyógyult álja Buziás-fürdő páratlan hatású gyógyforrásait. Buziásfürdő, mint elsőrangú szívbeteg elleni gyógyfürdő, immár az egész világon el van ismerve és ezért látogatottsága évről-évre növekszik, annál is inkább, mivel Buziásfürdő tulajdonosa, *Muschong I.* páratlan áldozatkészséggel és fáradhatatlan szorgalommal működik azon, hogy Buziás-fürdőt, mely a betegeknek a legnagyobb kényelmet és szórakozást nyújtja, mérsékelt árk mellett, a kontinens legelső gyógyfürdői sorába emelje és világfürdővé tegye.

— **Vasuti tolvajok.** Az érsekújvári állomás-főnökség táviratban értesítette a főkapitányságot, hogy Budapest és Érsekújvár között a gyorsvonaton egy utas zsebéből kilopták a pénztárcáját, a melyben 400 korona volt. — Özvegy *Jovanovits István* né bejelentette a főkapitányságon, hogy Szeged és Budapest között a vonaton ellopták a kézitáskáját, amelyben 18.000 koronát érő értékpapír volt. A rendőrség a vasuti tolvajokat nyomozza.

— **Megszökött a büntetés elől.** A rendőrség nyomozza *Bloch Róbert* negyvenéves tollkereskedőt, aki régebbi időben pénzügnök volt s nagyobb összeget sikkasztott el. Az elsikkasztott pénzről tollkereskedést rendezett be, de bűnét felfedezték és a budapesti büntetőtörvényszék nyolcz napi elzárásra ítélte. *Bloch* megfélemberte az ítéletet, azután megszökött. Most jogerőssé lett az ítélet és a büntetőtörvényszék vizsgálóbírója elfogató parancsot adott ki a büntetés elől megszökött tollkereskedő ellen.

— **Lopás a fürdőben.** Szalay Róza magánzónó följelentést tett a főkapitányságon, hogy a Klauzál-utcai gőzfürdőben feltörték a kabinját és ellopták onnan 80 koronát érő ruháját és 16 korona készpénzt.

— **Felrobbant petroleum.** Tegnap este *Messinger Alajos* Váci-ut 30. szám alatti motorgyárában *Malinka Ferenc* 18 éves gépésztanoncz petroleumot öntött az égő tüzre. A kezében levő petroleumos üveg felrobbant és meggyújtotta a fiu ruháját. Amire eloltották, a szerencsétlen tanoncz egész testén sulyosan összeégett. A Rókus-kórházban ápolják.

— **Balesetek.** Ma délelőtt a Csáky-utca 30. sz. ház építkezésénél a ház tetejéről leesett *Nagy Sándor* 41 éves ácssegéd, aki életveszélyes zuzodásokat szenvedett. A Rókus-kórházban ápolják. — A Lövház-utca 15. számú ház építkezésénél *Rác József* munkaközben hirtelen rosszul lett, összeesett és meghalt. Valószínűleg szív-széllődés ölte meg. — A Toldy Ferenc-utca 44. számú ház építésénél *Tomján József* 14 éves nap-szamos fiu leesett az állványról és sulyos zuzodásokat szenvedett. Az Irgalmasok kórházában ápolják.

— **Elgázolások.** Tegnap délután a Koronaherczeg-utca 10. számú ház előtt egy teherkocsi elütötte *Agoston Mária* 38 éves szakásmót. A Rókus-kórházban ápolják. — A Burvillamos 16. számú kocsija Ujpesten a *Ferenc József-téren* elgázolta *Radeczki Antal* 51 éves villamos munkást. A Gróf Károlyi-kórházba vitték. — *Stefánia-uton* a *Kollegerszky-kioszk* előtt *Weisz Zsigmond* egyfogatu bérkocsija elütötte *Rimanóczy Jenő* nyugalmazott postászt. Sulyos sébével a *Murányi-utca* 30. számú lakására vitték.

— **A csodamajom.** A Beketow-czirkusuz nagy nézőtere minden előadásra az utolsó helyig megtelik közönséggel, a czirkusupénztár elé minden este kifüggesztik a táblát: minden hely elkelt. Budapesten ma semmire sem olyan kíváncsiak az emberek, mint *Prince Charles-ra*, a csodamajomra. Ha két ember találkozik, a rég szokásos „Hogy van?” helyett azt kérdezik egymástól: „Látta már Csári herceget?” — Az idomítás ezen óriási csodája tényleg meg is érdemli a nagy érdeklődést, még ember annyira sohase tudta utánozni a majmot, mint a hogyan ez a majom utánozza az embert. A csodamajom minden előadásban fellép, a vasárnap délutániban is.

— **Jardin de Paris.** Minden este zsufolt nézőtere van a Jardin de Paris gyönyörű kis színházának: ez a tény minden reklámnál hangosabban dicséri a júniusi programot. A német részben *Schwarze Mali* című párisi apache-komédia, *Milla Barry*, *Leo Körner*, *Nelly Block* stb., a magyar részben *Medgyaszay*, *Ferenczy*, *Sajó* új nótái aratnak esténként sikert. Június tizenötödikén több pompás új számmal bővül a kitűnő program. Az igazgatóság rövid vendégszerelésre szerződtette *Roda-Rodát*, a Csáky és Kalap népszerű íróját, aki kitűnő új kabaré-műsorával lép fel, egy artistikus szép külföldi attrakció, a *Hárem* jelenet, a kolosszális hatású *Czirkusuzban* új mókákat csinál a kitűnő két clown: *Bársony* és *Sajó*. Új tréfák, nóták teszik egészen frissé a kitűnő kabaré műsorát.

— **Halálozás.** *Bánhid Gyula* egri állami elemi iskolai igazgató-tanító e hó 9-én, életének 59-ik évében rövid szenvedés után elhunyt.

— **Keleti J.** orvosi műszer- és sérvkötő-gyára (Budapest, IV., Koronaherczeg-utca 17.) a legjobb hírnévnek örvendő cég hazánkban, amelynek szabadalmazott sérvkötői teljes bizalmat érdemelnek.

— **Pamásy Park-Szanatóriuma** Dunaharaszti-ban, Pestmegye. Első-rangú gyógyító-intézet alkoholisták, morfintisták és idegbetegek részére. Prospektust ki-vanatra küld az igazgatóság.

— **Szép a bajsz Hajdusági pedróvel.**

— **Fodor-féle vívóterem** a Koronaherczeg-utca 3. szám alatt a főváros legnagyobb és legjobban felszerelt torna- és vívóterme. Különös gond fordítatik a gyermektorna- és vívásra.

— **Szolgálatot** vélünk teljesíteni, ha felhívjuk a t. olvasóink figyelmét *Guttermuth János* (Baross-tér 20.) mai hirdetésére. E fogspezialista szájpadlás nélküli fogsorokat a természetes fogaktól meg nem különböztető módon, 10 évi szavatosság mellett készít.

— **Royal-Orfeum.** A Royal-Orfeum igazgatóságának az a merészégszámabemenő áldozatkészsége, hogy júniusban is nyitva tartja intézetét, teljes méltánylát és jutalmazást talált a közönségnél. Esterőlestere megtelik a nézőtér és különösen az aviatikai versenyekről visszatérők, akik a város belső területén semminemű más szórakozást nem találhatnak, fogadják lekes tapok formájában megnyilatkozó hálás köszönettel a rendkívül gazdag, csupa slágerszámából összehajtott pompás műsört. Az idegenek főként a *Grünbaum-pár* előadásáért jönnek s az a félóra, amelyet *Fritz Grünbaum* utólrhetetlen elmés és tréfás verseivel, *Carl Nagelmüller* pedig hatásos kabarédalokkal tölt ki, a legelőzetesebbek közül való. Ugyancsak az idegenek szórakozását szolgálja a 8 kitűnő táncszám látványosságából álló variété-műsor, amelynek vonzereje a *Little Taté* végtelenül komikus burleszk jelenése. A magyar műsoron a két bohózat dominál. A *Schlesinger bácsi* mint aviatikus kacagiató aktualitásaival regeget sok derűtséget kelt, a *Pepita Mukli* érdekes csibész-komédia is teljes méltánylással talál. *Szécsi Magda* és *Solti Hermin* új kupléit városszerte emlegetik és énekelik — s egyáltalán az egész műsor oly kitűnő, hogy a *Royal Orfeum*, amely egész június végéig játszik, kivételes sikerrel fejezi be szezonját.

— **A Diesel-motor** az üzemgépekkel szemben támasztott követelményeinek a legteljesebben megfelelő tüzelőanyag fogyasztása óránként és tényleges löcöröként körülbelül 1 fillér kezelése a lehető legegyszerűbb helyszükséglete fölötté esekély, minden pillanatban és minden előkészület nélkül üzemre kész füst- és szagmentesen dolgozik úgy, hogy akár nagyvárosban, akár a vidéken mindenütt alkalmazható. E motorokat a Fegyver- és Gépgyár Részvénytársaság Budapestén készíti mintaszertlen gyárában legelőzetesebb kivitelben. Érdeklődőknek szivesen nyújt kisebb tájékoztatást.

— **Bob hashajtó a legkellemesebb. 10 fillér.**

— **Felhívom figyelmét** azoknak, akiknek csak egy szeme van, hogy szükségletlen külföldi gyártmányt vásárolni; itthon is készül ez; olyanok, akiknek a szemgolyójuk még megvan, operáció nélkül is kaphatnak *Hatschek Bélánál*, Budapest, VII., Király-utca 69. földszint 2. sz.

Magyar fürdők és nyaralóhelyek

— **A dobsinai jégbarlang.** —

Szép hazánk északi részében, Gömör vármegye kies vidékén fekszik *Dobsina*, rendezett tanácsú bányaváros, melynek lakosai — akik a XIV. század elején telepedtek ide *Németszágból* — ősidőktől fogva nagy szorgalommal üzték a bányászatot és a vasipart. A lakosság hangyaszorgalmával meghozta a maga gyümölcsét: a bányatelep fölvirágzott s hatalmas, számottevő, gazdag várossá fejlődött. S habár a várost az idők folyamán számos tűzvész emésztette s a kincsvár török basák csordái sem kímélték meg, az ernyedetlen szorgalmu lakosságának mindig sikerült a pusztítás nyomait eltüntetni.

Dobsina városa és természeti szépségeiben gazdag vidéke turistikai körökben is igen jó hírnévnek örvend. *Dobsina* közelében található a körülbelül 5 km. hosszú sztraczenai sziklavölgyet, amelyben részint a pisztrángokban gazdag „Gölnicz-patak”, részint a meredek sziklafalak és pompás fenyvesek kötik le az utas figyelmét. A természet itt vadregényes vidéket teremtett; de a kies látványokban sincs hiány, mert ott, ahol a sziklavölgy kiszélesedik, eme gigászi sziklavilág középette kies, idyllikus erdei rétek kerülnek el. Tavaszszal és nyáron ezeket a réteket pompás és sajtós virágmező ékesíti. A Gölnicz völgyében találkozik ugyanis a balti és pontusi növényterület, amely nevezetes körülmény különösen a botanikusok figyelmére méltó. E völgy legkésebb kincsét azonban a föld mélyében bírja s ez Európa legsajátságosabb barlangjainak egyike: a dobsinai jégbarlang. Eme csoda-barlang a sztalagmitokkal és sztalaktitokkal ékes espekkőbarlangokéhoz hasonló alakulásokat mutat ugyan, ámde a jégbarlang „oltárai”, „döm”-jai és „fülkéi”, melyek a villamos fényáramban oly tündéresen csillognak, merev jégből valók, amely még a legforróbb nyárbán sem olvad el. 1870 július 15-én fedezték fel a barlangot s alig hogy híre ment, számos látogató kereste föl. *Dobsina* városa erre, hogy eme természeti csoda megsemmisítését könnyebbé és kényelmesebbé tegye, lépcsőket csináltatott s ösvényeket vágtatott s 1886 óta e csodás alvilágot villamos fényvel világíttatja meg. A barlang közelében levő új szálló, valamint a turistaház s több — részben idegeneknek is kiadó — magánvilla a hosszabb ott-tartózkodást is lehetővé teszik. A jégbarlangi telepet fekvésénél és ozonban gazdag tiszta levegő-

jénél fogva, mint klimatikus gyógyhelyet is számosan keresik föl, de különösen nyaralóhelyül ajánlható olyanoknak, akik üdülést keresnek; kényelmes lakásainak aránylagos olcsósága, a figyelmes és pontos kiszolgálás, valamint az általánosan elismert jó élelmezés külön említést érdemelnek.

A kerületi betegsegélyző bajai.

— Egy 100.000 koronás kölcsön története. —

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, június 11.

A Kerületi Munkásbiztosító Pénztárak sorsa kerülnek ki a bajból. Hol az orvosokkal van baj, hol a tagok nem részesülnek a megkívánt bányász-módban. A Budapesti Kerületi Munkásbiztosító és Betegsegélyző Pénztárnak régi rákfeneje az anyagi baj.

Daczára a horribilis tagszámmak és a bevételeknek, több százezerre menő deficiittal dolgoznak s mint az időnként felhangzó panaszokból kitűnik, nem tud eleget tenni kötelezettségének.

Több, mint egy éve nyilvánvaló, hogy a Budapesti Kerületi Munkásbiztosító és Betegsegélyző Pénztár nem tud megfelelni anyagi kötelezettségeinek.

Most megint úgy áll a dolog, hogy a pénztár erős kollizióba jön a gyógyszereszekkel.

Tudvalevőleg a pénztár legtekintélyesebb üzszegekben érdekelt hitelezői a gyógyszereszek. Ők kötelesek negyedévi hitelt nyújtani. Számláikat minden három hónapban betérjesztik közösen s a kifizetés a benyújtástól számított 30 napon belül történik, ha megtörténik. Azonban levonnak a számlából elsősorban harmincz százalék engedményt, kasszaskontót, nyugdíj s egyéb illetményeket, úgy hogy négy havi hitelezés után a gyógyszerész rendszeren 34—35 százalékkal kap kevesebbet a számla összegénél. Ráadásul visszatart a pénztár 5 százalékos óvadék gyanánt. Arra az esetre, ha esetleg a számlázásban tévedés fordulna elő.

Ha a kifizetés nehezen is ment, eddig valahogyan ment. Május elsején azonban kijelentette a budapesti munkásbiztosító pénztár egész egyszerűen és ridegen, hogy *nincs pénze*, fizetni nem tud. Így adták ezt tudomására a Budapesti Gyógy-szerésztestület elnökének, Filó Jánosnak.

Filó megmondta Friedrich Vilmos egyetemi magántanárnak, a betegsegélyző pénztár főorvosának, hogy ő ilyen ízenetet a gyógyszerész-testület tagjainak semmiképpen sem adhat át. Mert eltekintve attól, hogy négy havi hitel után szüksége van a gyógyszereszeknek a betegsegélyző pénzére, mint forgalmuk tekintélyes részére, a gyógyszereszek között amugy is barátságatlan áramlat dul a budapesti kerületi munkásbiztosító pénztár ellen. Ugyanis, amint emlékeztetes, a betegsegélyző pénztár tavaly husvétkor agent provokatórral szabálytalanságokba ugratta bele a budapesti gyógyszerártulajdonosokat abból a célból, hogy megbüntesse őket és kevesebb legyen a számlájuk. Csak Sztéry József akkori keresk. államtitkár tapintatos közbeszólásának volt köszönhető, hogy az affér elsimult. De a patikusok nem felejtették ezt el a betegsegélyző pénztárnak.

Igy állván a dolog, Filó, akit Friedrich tanárhoz régi barátság fűz, hogy szívességet tegyen a kátyuba jutott pénztárnak s hogy kollégáit is kielégítse: *ő maga több mint száz ezer korona kölcsönt vitt fel* a budapesti gyógyszereszek első negyedévi számláinak kiegyenlítésére.

Igy a patikusok megkapták a pénzüket, de Filó még nem, daczára annak, hogy a felvett összeg kifizetését a budapesti munkásbiztosító és betegsegélyző pénztár e hó elejére ígerte. Most eltolták a terminust júliusra.

Ezzel azonban még nincs kimerítve a pénztár bajainak kiapadhatatlan kutja. Itt van még a visszatartott óvadékok kérdése. Mint említettük, a számlák végösszegének 5 százalékát a pénztár visszatartotta. Vissza és pedig 1908 óta és ezen óvadé-

kokkal elszámolni nem tud vagy nem akar, daczára, hogy erre több ízben felszólítást kapott. A pénztár évi gyógyszerforgalma körülbelül félmillió koronát tesz ki, ami visszatartott 25—30.000 koronának felel meg. Viszont a pénztár nem számolt el 1908. óta az óvadékokkal s ráadásul még a kamatokat is ő élvezi, mert elvesztett kamatokat nem térít meg.

Miután a budapesti kerületi munkásbiztosító pénztár többszöri felkérés daczára sem akarja visszatéríteni az összeget, nagy az elkeseredés a gyógyszereszek között. S míg egyrészt panaszszal akarnak fordulni a kereskedelemügyi miniszterhez (amitől eddig Filó elnök barátságos intervenciója tartotta őket vissza) másrészt ki nem elégítés esetén — óvadékról lévén szó — bünygyre terelik a dolgot.

Tudósítónknak alkalmá volt ebben az ügyben Hieronymi Károly kereskedelemügyi miniszterrel beszélni. Meglepetten hallgatta a dolgokat, amikről nem tudott semmit sem.

— Ma szombat lévén, hétfőn azonnal érdeklődni fogok az ügyek állása iránt, mert a budapesti kerületi biztosító pénztár dolgai igen érdekelnek. A jövő héten szívesen adhatok felvilágosítást.

Amire igazán kíváncsiak vagyunk. Mert különös, hogy az állam protektorátusa alatt álló intézmény ne tudjon eleget tenni fizetési kötelezettségeinek vagy pedig csak úgy, ha valaki kölcsönt szerez neki!

WIEN, II. WIEN, II.

GRAND HOTEL NATIONAL

TABORSTRASSE 18.

Teljesen modern, 800 szoba minden kényelemmel berendezve. Lakosztályok fürdővel. Melegvíziűtés, villamos világítás, lift, telefon, interurban. Elsőrangú konyha és kávéház. Kényelmes, elegáns háló és vestibül. Minden pályaudvarról könnyen elérhető. Villamos közuti kocsik és omnibuszok megállóhelye.

Tulajdonos: **KASZHAR NÁNDOR,** a budapesti „Magyar Világ” kávéház volt tulajdonosa.

SZÍNHÁZ ÉS MŰVÉSZET.

(*) **Opera.** „Sába királynője”-nek előadásával az idei operaisont ma befejezték. És ez az utolsó est alkalmat nyújtott Lichtenberg Emil karmesternek, hogy ilyen nagyszabású dalmű vezényletével tegyen fényes művészi kvalitásairól bizonyosságot, Lichtenberg Emil nagy muzsikális képzettségét és kiváló művészi érzékét régóta ismerik az Opera intímabb köreiből. De ezeket a kiváló kvalitásokat a „Pillangó kisasszony” vezénylete nem juttatta teljességükben kifejezésre. Goldmark nagyfényű orkesztrális műve, a nagy ensemblek vezénylete alkalmat ad, hogy egy karmester kiállja a tüzpróbát. És ezt a próbát Lichtenberg fényes bravúrral állta meg. Kicsiszolta a legfinomabb árnyalatokat éppen úgy, amint hogy nagy, csillogó vonásokban vitte az egész együttest, erővel, bátorsággal, tökéletes rutinnal és átlátszó művészi érzékkel és gondossággal. Vezénylete virtuoz munka volt. Egész lélekkel hozta ki Goldmark esodaszép muzikáját. Érezte a közönség is, hogy aki a karmesteri székből ül, annak egész lelke összeforrt Goldmark szellemével, az megért és megértet minden hangot, minden nuanceot. A mai est minden esetre arra fogja indítani Mészáros igazgatót, hogy Lichtenbergert olyan pozícióba helyezze, amilyent művészi képzettsége megérdemel. Az előadás egyébként is ünnepi niveau állott. Szamosi Elza asszony nagystíli királynője, Szammer Teréz mélyen átértett poétikus Sulamithje, Arányi finom stíli Assádja, Erdős fenséges főpapja s a gyönyörű hangú Szemere Salamon királya magas niveau tartották a Sába kiváló együttesét. A nézőtér zsufooltság megelt és az előcsarnokban büszkén hirdették az arany betűk, hogy az összes jegyek elkeltek. (e. a.)

(*) **Színházaink műsora.** A Nemzeti Színháznak e hó 16-án záródó évad utolsó hetén egy jubiláris előadás és egy felújítás szerepel a műsoron. Holnap, vasárnap, „A piros bugyellárás” kerül színre Török biriné szerepében Biaba Lujzával. Hétfőn huszonötödik előadását éri meg ez évadban Shakespeare klasszikus remekműve, a „Szentivánéji álom”. Mendelssohn klasszikus zenéjét a Nemzeti Színház szimfonikus zenekara adja elő. Kedden megismétlik a „Mukányi” előadását a mult heti repriz szereposztásában, szerdán pedig új betanulással Schiller klasszikus tragédiáját, a „Walenstein halálát” eleveníti fel a színház. Ez lesz az évad utolsó előadása és június 17-től szeptember 1-ig a színház zárva lesz.

Az Operaházban holnap, vasárnap az Országos Magyar Kir. Zeneakadémia operai növendékeinek vizsgálati előadását tartják meg, mely alkalommal a Bajazzók, Otello, Pillangókisasszony, Carmen, Aida, Lakmé és Az eladott menyasszony című dalművekből fognak részleteket előadni. Közreműködnek Maleczkyne, Arányiné és Sik tanárok tanítványain kívül Pichler Elemér és Ney Bernát operaházi magánénekesek. A színpadi játék tanára Szerényi Zoltán, a zenekart Szabados Béla vezeti. Általános bérletszűnet, XIII. szám, olcsó helyárak, kezdete 7 és fél óraker. Június 13-ától szeptember 7-éig a Magyar Kir. Operaházban nem tartanak előadást.

A Vigaszínház jövő heti műsorát az „Ámor, a pénzügynök”, Forest Louis nagysikerű bohózata dominálja. A holnapi vasárnapon kívül még hétfőn, szerdán, csütörtökön, szombaton, valamint a következő vasárnap és hétfőn is játszózik. Kedden a „Théodore és társa”, Nancey és Armont mulatságos vígjátéka kerül színre. Pénteken repriz élénkíti a műsort, amennyiben új betanulással adják a „Diákélet”-et, Meyer-Förster kedvelt énekes színművét. Holnap, vasárnap délután a „Nick Carter”-t, Bisson Alexandre szenzációs színművét ismétlik.

A Magyar Színház vasárnap, e hó 19-én tartja ez évadban utolsó előadását. Ez utolsó hét műsora az ideai évad legsikerültebb darabjaiból van összeállítva. Holnap, vasárnap, szerdán és jövő vasárnap évadzáró előadásul a „Csákó és Kalap” van műsorra tűzve. Hétfőn „A milliomos” kerül színre Góth Sándor vendégfellépésével, kedden lesz „A koncert”-nek a 25-ik előadása. Ezen a jubiláris előadáson lép fel utoljára a szezonban a Góth-pár, mint vendég. Csütörtökön és pénteken „A kuruzsló” és a „Hivatalnok urak” van műsoron. Szombaton felújítják Vajda Ernő vígjátékának, a „Rozmárin néni”-nek az előadását.

A Királyi Színházban Fedák Sári, akinek minden eddigi fellépésére az utolsó helyig megtelt a nézőtér, e héten is minden este fellép és pedig: holnap, vasárnap este, hétfőn, szerdán, pénteken és szombaton Lehár Ferenc gyönyörű zenéjű operettjében, a „Luxemburg grófné”-ban, kedden és vasárnap este a „János vitéz”-ben fogja a közönséget gyönyörködtetni, csütörtökön „Az elvált asszony” Gonda szerepét adja. Holnap, vasárnap délután tartják meg rendkívül olcsó helyárak mellett Rákosi Szidi magánszínésziskolája vizsgáló előadását a Királyi Színház színpadán. A növendékek „Az elvált asszony”-ban fogják tudásukat bemutatni.

A Budai Nyári Színházban hétfőn „A dolovai nábob lánya” című eredeti színmű előadásra Tarján főhadnagy szerepében Thury Elemér vendégszerepel. Pénteken „II. Rákóczi Ferenc fogsága” című történelmi színművet adják, Rákóczi szerepében ugyancsak Thury Elemérrel, kedden a „Pillangókisasszony”, szombaton a „Lammermoori Lucia” ez. operák, szerdán a „Csák-király”, csütörtökön „A böregér” operettek vannak műsoron.

(*) **A „Füst” Nagyváradon.** A nagyváradi színházban tegnap mutatták be ifj. dr. Wlassics Gyula „Füst” című darabját, mely két év előtt a Nemzeti Színházban nagy sikerrel került színre. A nagyváradi közönség is élénk tetszéssel fogadta a szellemes darabot s a kitűnő szereplőket minden felvonás után sokszor hívta a lámpák elé.

(*) **Zenészet kongresszus.** A III. országos zenészet kongresszust Budapesten július hó 2., 3. és 4. napjain tartják meg. Mihailovich Ödön min. tanácsos, az „Orsz. M. Kir. Zeneakadémia” igazgatója átengedte a kongresszus számára a Zeneakadémia termét, ahol elsőrendű zenetekintélyek — művészek, írók, tanárok — fogják felolvasásukat, illetőleg szabad előadásukat tartani, csupa közérdekű és aktuális művészeti vagy zene-paedagógiai és zenésztársadalmi kérdéssről. — Ohajtandó, hogy a máris nagy érdeklődés, a vidéki értelmiség között is mentől nagyobb hullámgyűrűkben terjedjen; a kongresszuson résztvevőkre a pénztárosnál jelentkezhetni: Benkő Miksa zongoraművész, zenetanárnál (VIII., Szigetvári-utca 18. sz. a.), ahová 8 korona részvételi díj küldendő; minden más felvilágosítást az intéző igazgató, Ságh József, a „Zenelap” szerkesztője (V., Csáky-utca 6. sz.) adja meg.

(*) **Hegyi Aranka emléke.** Tegnap volt négy éve, hogy Hegyi Aranka, a régi Népszínház feledhetetlen művésznője, meghalt. A még mindig jelen sirt Hegyi Aranka barátnői kegyeletesen felvirágozták. Szeretnők e hírrel felrészni azok emlékezését, akik egykor gyönyörködték e korán elhunyt bájos teremts művészi alakításában. Azokhoz appellálunk, akik egykor a Hegyi Aranka poétikus „Lili”-jének, fenséges „Katalin”-jának, tüzesvérű „Szaffi”-jának és sok más különö sze-

repének hatása alatt állottak. Szóltatták meg a szépért és nemesért dobogó szívüket s küldjenek néhány koronát a Hegyi Aranka siremlékére. Örömmel vállalkozunk a közvetítésre és minden kegyeletes adományt nyilvánosan nyugtázzunk.

(*) A király a fényképkiallításán. A király az országgyűlés megnyitásakor Budapesten való időzése alkalmával meg fogja tekinteni a városligeti Műcsarnokban a Magyar Amatőrfényképezők Országos Szövetségének első nemzetközi fényképkiallítását. Az uralkodó fiatalabb korában maga is szenvedélyesen hódolt a fényképezés művészetének a fotografálást azóta is mindig élénk figyelemmel kíséri.

(*) Vizsgahangversenyek. A „Belvárosi Zongora-tanintézet” június 16-án, csütörtök d. u. fél 6 órakor a székesfővárosi Vigadó kis termében rendezi VIII. vizsgálati hangversenyét.

A Lovas-féle Zene-Conservatorium akadémiai előkészítő iskola június 12-én, vasárnap délelőtt 10 órakor az intézet nagy hangversenytermében (Andrássy-ut 67., I. emelet) tartja hangversenyét.

(*) A Kossuth-mauzóleum új szobordíszéi. A székesfőváros tanácsa már régebben foglalkozik azzal a tervvel, hogy a kerepesi-uti temetőben Kossuth Lajos mauzóleumát néhány történeti vonatkozású domborművel ékesíti és az egész monumentális építményt arkádós oszlopokkal veszi körül. A terveket Strobl Alajos szobrász és Garster Kálmán építőművész már elkészítették és bemutatták a mauzóleum építőbizottságának. A tervzet megvalósítása dolgában a tanács legközelebb fog határozni. A Kossuth-mauzóleumot különben az ez idő szerint fővárosunkban tartózkodó külföldiek igen nagy számban keresik fel.

(*) A „Flóra-szobor” — eredeti. Emlékezetes művészeti botrány történt néhány hó előtt Berlinben ama Flóra-szobor körül, melyet Bode Vilmos a berlini királyi képtár igazgatója Londonban vásárolt. Murray-Marcks londoni műáros akkoriban okmányokkal mutatta ki, hogy a szobor alkotója Leonardo de Vinci volt. De később kételyek merültek fel a szobor eredetiségére nézve és sokan azt állították, hogy a szobor egy Lucas nevű southamptoni embertől került az eladó birtokába, aki antik szobrok hamisításával foglalkozott és állítólag a Flóra-szobort is ő készítette. Nagy vizsgálat indult meg és az egész német sajtó heteken át tárgyalta ezt a kérdést. A tudósok Röntgensugarakkal vizsgálták át a szobrot és benne olyan alkatrészeket találtak, amelyek azt bizonyították, hogy a szobor nem származhatik Leonardo da Vinci korából. Így tehát rásütötték a hamisítás bélyegét és a szobrot kiközösítették a képtárból, dr. Bode pedig kénytelen volt lemondni állásáról és helyébe Tschudi műtörténészt nevezték ki. Most a Flóra-szobor ügye ismét szőnyegre került. Ugyanis a szobor londoni eladója, Murray-Marcks Southamptonban felkutatta a már régen elhunyt Lucas iratát és könyveit is, és ottan egy 1846-ból való számlakönyvet talált, amelybe Lucas sajátkezűleg ezt írta be: „Egy Flóra-szobor vétele — 8 font sterling.” Marcks ezt a bejegyzést lefotografálta és Berlinbe jött vele és meg akarja vele cáfolni azt az állítást, mintha Lucas maga készítette volna a szobrot. Marcks most már annyira biztosra veszi, hogy a szobor eredeti, hogy 300.000 márkát ajánlott fel Bodenak, ha a szobrot visszaadja neki.

IRODALOM.

* A magyar Büntetőtörvények és szabályok magyarázatokkal és jegyzetekkel a m. kir. csendőrség, állami, városi és községi rendőrség, valamint általában az összes nyomozó hatóságok és nyomozó közegek részére. Szerkesztették: Vaszy György székesfővárosi kezelőtiszt, IV. kor. városbírói kirendelt jegyző és Szij Gőza m. kir. csendőrszázados. — felülvizsgálták: Körner Károly m. kir. csendőralcazados, a honv. min. 16. oszt. vezetője és K. Nagy Sándor kir. ítélőtáblai bíró, a honvédelmi miniszter ur ő nagyméltóságának 5231/eln. 1909. számú és Belügyminiszter ur ő nagyméltóságának 46498/V. b. 1909. sz. a. kelt iratváltása alapján. Budapest, Franklin-Társulat magyar irod. intézet és könyvnyomda. Bolti ára 8 korona. Ritkán, vagy nem is akadt még kezünkbe a büntügyi törvényeknek, eljárásnak, határozatnak a gyakorlati élet szempontjából vett teljesebb gyűjteménye, mint a most előttünk fekvő 720 lapra terjedő, azért mégis könnyen zsebben hordozható, pompás nyomású és csinos kiállítású könyv, melynek tartalma dicséri a szerkesztőket és felülvizsgálókat — kik tudásukat és gyakorlati tapasztalataikat forrasztották itt egybe. A legszerencsésebb alkotás ez a könyv azok részére, akik büntügyi nyomozásokkal foglalkoznak s ismerni akarják kötelességeiket és jogait, — ismerni akarják azokat a törvényeket és szabályokat, melyekhez alkalmazkodniuk kell. És a büntügyi nyomozás most már nemcsak a bíróságokat érinti, hanem a teendői közé tartozik az a csendőrségnek, rendőrségnek, a közigazgatási hivataloknak és a községi előjárásnak is. És nemcsak a nyomozás, hanem — a csendőrséget kivéve, a többieknek — néha az ítélkezés is. A m. kir. csendőrség már negyedfél évtizedes intézmény, azóta rohamosan fejlődött, de egyúttal teendői is megszaporodtak, hatásköre szélesbbedt: és nem állott rendelkezésére a megsokasodott teendőit magában foglaló és könnyen áttekinthető könyv. Hasonló módon áll ez a rendőrségre. A közigazgatási hatóságok, községi előjárások pedig alig tudtak eligazodni a harminc év alatt hozott törvény módosítások, miniszteri rendeletek, a jogegység érdekében hozott kuriai döntvények és a hatásköri szabályok tömegeiben. A tartalom rövid áttekintése meggyőzhet mindenkit ennek a könyvnek nagy használatosságáról és gyakorlati nagy fontosságáról. Az első rész a nyomozásról, második a büntetőtörvénykönyvről, harmadik a kihágási büntetőtörvénykönyvről, valamint a kihágásokról rendelkező egyéb törvényekről és a rendőri büntető eljárásról, negyedik a kihágásokat megállapító egyéb miniszteri rendeletekről szól és mindezeknél közölve vannak a legújabb változások, a vonatkozó bírói és közigazgatási hatósági döntvények és határozatok, még pedig mind a kellő helyen, az illető törvényszakaszoknál vagy rendeleteknél, ami a téjékozódást megvilágítja, a betűsoros tárgymutató pedig megkönnyíti az eligazodást. A könyv megjelent a Franklin-Társulat kiadásában és kapható Lampel R. könyvkereskedésében (Andrássy-ut 21.) és minden könyvtárban.

* „Uj Idők.” Magas irodalmi színvonalu tartalommal jelent meg az Uj Idők e heti száma, amelyben Heltai Jenő feltyatja hosszabb novelláját, Biró Lajos a repülő emberről, l'Aignac a repülőverseny tribünjeiről ír. Az aviatikus hétről számos érdekes képet is közöl a lap, többek között Efmoff magassági versenyét, repülőgépét, a megsérült Latham-gép javítását stb. Az Idegen Irók rovatában Neerának egyik brilliáns novelláját találjuk. Czikket írt még Vértessy Gyula, verset Krüszelyi Erzsike, Kun József, Mühlbeck e héten a repülőversenyyel foglalkozik ötletes fejlczeiben. Számos érdekes illusztráció és apróbb cikkek egészítik még ki a gazdag számot. Az Uj Idők előfizetési ára negyedévre 4 korona. Mutatványszámot kérésre ingyen küld a kiadóhivatal Budapest, Andrássy-ut 10.

* A „Vasárnapi Ujság” június 12-iki száma a hét illusztráció aktualitásairól közöl feltűnően szép és érdekes képsorozatot: a repülőversenyről, a nemzetközi fotografiai kiállításról, a király boszniai utazásáról, Tiepolo és fia metszeteinek kiállításáról stb. Szépirodalmi olvasmányok: Mikszáth Kálmán legutolsó hátramaradt kiadatlan kézírata a magyar nyelv épségéről, Babits Mihály és Telekes Béla versei, Szemere György regénye, Szebenyei József elbeszélése, Anthony Hope új angol regénye stb. Egyéb közlemények: tárcázódik a Tiepolo-metszetekről dr. Tórey Gábertől, a fotografiai kiállításról, a hétről s a rendes heti rovatok: Irodalom és művészet, sakkjáték stb. — A „Vasárnapi Ujság” előfizetési ára negyedévre négy korona, a „Világ króniká”-val együtt négy korona 30 fillér. Megrendelhető a

„Vasárnapi Ujság” kiadóhivatalában (Budapest, IV. ker., Egyetem-utca 4. szám.) Ugyanítt megrendelhető a „Képes Néplap” a legolcsóbb ujság a magyar nép számára, félévre két korona 40 fillér.

* Ifjúsági könyvek. Az ifjúságot kell leginkább föltenünk a detektiv történetek és egyéb férczművek hatásaitól. A leghathatósabb védekezés az ilyen káros hatású olvasmányok ellen az, hogy érdekes és jó ifjúsági könyvekkel látjuk el őket. Erre a célra nem ismerünk alkalmasabbakat a „Filléres Könyvtár” könyveinél, amelyek legjobbak irónk irnak, egyenesen az ifjúság számára. Ezek a könyvek mindvégig irodalmi színvonaluak és ami fő, oly érdekesek, hogy állandóan ébrentartják az ifjúság érdeklődését. Háromszáz ilyen kötet jelent meg a „Filléres Könyvtár” gyűjteményében és most újabb huszonnégy kötetből álló sorozattal gyarapodott az ifjúságnak ez a kedves, népszerű könyvtára. Az új sorozatban ott találjuk Jókai Mór gyönyörű elbeszéléseit, „A rózsák szigetét” és Lőrinczy György könyvét Mikszáth Kálmánról. Sebők Zsigmond Maczkó ur vendégeiről mond el mulattató epizódokat és egy másik könyvében, elmés keretben, ötletes párbeszédben magyarázza meg, hogy hogyan beszéljenek a gyerekek. Herman Ottóné, Móra Ferencz, Dingha Béla és mások írták még a további köteteket, amelyek tele vannak szemből-szemből történetekkel, jókedvű mesékkel. Ezek a könyvek izléses keményfedelű kötésben s olcsó árukál (egy-egy kötet ára 60 fillér) fogva egyformán alkalmasak vizsgálati ajándéknak, valamint szünidei olvasmányul. Kapható Singer és Wolfner könyvkereskedésében, Budapestben, VI., Andrássy-ut 10. szám.

FŐVÁROS.

(*) (Bárczy polgármester Roosevelt Tivadarhoz. Dr. Bárczy István polgármester Roosevelt Tivadarhoz budapesti látogatása alkalmából ma a következő levelet intézte:

Mr. Roosevelt! Amidőn budapesti, előttünk feledhetetlen látogatása alkalmával önt udvözlőim szerencsés voltam, annak a meggyőződésnek adtam kifejezést, hogy ez a látogatás örökké emlékezetes eseménye marad városunk történetének. Rendkívüli örömmel tölt el, hogy önt most arról értesíthetem, hogy városunk képviselőtestülete gondoskodott e látogatás emlékének a város történeti okmányai között való megörökítéséről. Törvényhatósági bizottságunk elhatározta, hogy az ön budapesti látogatását megörökítő, Budapestre való érkezése alkalmával, valamint az interparlamentáris békeliga tagjai előtt mondott beszédeit ezó szerint beiktatja közgyűlési jegyzőkönyvébe és elrendelte, hogy ezek a beszédek a város levéltárában örök emlékezetül megőriztessenek. Városunk képviselői testülete azzal bizott meg, hogy ezt a határozatot Onnel közöljem és amikor ennek a kellemes megbízásnak eleget teszek, örömmel ragdom meg az alkalmat arra is, hogy köszönetet mondjak azért, hogy Budapestet, Magyarországi fővárosát, látogatásával megtisztelni szives volt és köszönetet mondjak az itt elhangzott szavaiért, a melyekből a nemzeteknek a humanizmus és a haladás érdekében való szolidaritása és a magyar nemzet iránt való szimpátia sugárzott ki. Ezek a szavak, ezek az érzelmek remélünk engedik, hogy Ön Magyarországon tett látogatását szives emlékezetben meg fogja őrizni. Fogadja ugy a magam, mint Budapest székesfőváros képviselőtestülete nevében a legmélyebb tisztelet és nagyrabecsülés kifejezését. Budapest, 1910 június 11-én. Dr. Bárczy István polgármester.

(*) (A gyermekvédelem. Az árvaszék nagyobb gondot akar fordítani a gyermekvédelemre s azért elhatározta, hogy a tömeges gyámság intézményét életbe lépteti s gyámnak első sorban a tisztí ügyészségnél alkalmazott ügyvédeket hívja meg. Kimondotta az árvaszék, hogy ezután nagyobb szigorúsággal fogja ellenőrizni, hogy a törvénytelen gyermek érdekében a tartáspórt megindították-e és hogy a tartásdíjat a gyermek érdekében használják-e fel.

(*) (A koksztvám ügye. A főváros közigazgatási és közlemezési bizottsága ma délelőtt Folkusházy Lajos tanácsos elnöklésével ülést tartott. A bizottság a kokszt felemelt városi vámjának ügyét tárgyalta. Mielőtt azonban a bizottság végleges álláspontot foglalt volna el, albizottságot küldött ki azzal az utasítással, hogy a lehető legrövidebb idő alatt a kérdést teljes részletességgel és az érdekelteket meghallgatása alapján előkészítve oly időben terjeszse a bizottság plénuma elé, hogy az ügy még a legközelebbi közgyűlés napirendjére tűzhető legyen.

**TARTÓS ÉS ELEGÁNS
MINDENÜTT KAPHATÓ.**

EGYESÜLETEK

(—) A Budapesti Józsefvárosi Kör ma délután tartotta 24. évi rendes közgyűlését Simonovits Béla elnöklésével a kör tagjainak nagyszámú részvétele mellett. Megnyitó beszédében az elnök bejelentette, hogy a kör elnöke, Hazslinszky Károly hosszabb betegsége folytán a kör elnökegéről lemondott. A kör a bejelentést mély sajnálattal vette tudomásul. Emőd József titkár terjesztette elő ezután az évi jelentést, Aczél Samu pénztáros a zárószámadat, Böhm Sándor pedig a számvizsgáló jelentését. A közgyűlés a jelentéseket jóváhagyólag tudomásul vette. Az 1910. évi költségeloirányzat elfogadása után a választásokra került a sor. Megválasztották elnöknek Hajniss Gézát, társelnöknek Simonovits Béla városbíró. Alelnökök lettek Krizsán Mihály és dr. Kiss József, háznagy botfai Huvós Iván, helyettes háznagy Danosics Ákos és Rosenberg Emil, pénztáros Aczél Samu, ellenőr Weinszeisz Lajos, titkár dr. Hajdu Marcell, másodtitkár dr. Emőd József, ügyész dr. Weiller Ernő, könyvtáros Kaán Géza, számvizsgáló Éber József, Laborcz Béla, Morbitzer Nándor. A választások befejezése után Hajniss Géza, az újonnan megválasztott elnök foglalta el az elnöki széket.

TÖRVÉNYSZÉK!

§ Az allensteini pör. Allensteinből jelentik nekünk: Ma nyilvános volt a tárgyalás. Schönebeck-Waberné zöld posztóval leterített asztalnál ült, elegáns kék selyem ruha van rajta, a nyaka szabad, homlokát tenyerébe hajtva az asztalra támasztja. Csupkés zsebkendőjével gyakran törli homlokát, mert a teremben fülledt a levegő. Mialatt a tanúk vonulnak föl, közömbösen néz maga elé, a közönség padjaira egy pillantást sem vet. Az agg törvényszéki elnök roppant nagy gyakorlattal vezeti a tárgyalást és a tanukat valóságos sarokba szorítja. Egyszerre észreveszi, hogy valaki a közönség soraiban színházi látcsövön kémleli a vádlott arcát. Haragosan szól rá:

— Menjen a színházba! Ez nem színházi előadás.

És azonnal elrendeli, hogy a törvényszéki szolgák kobozzák el a látcsövet, ami meg is történik.

Jelenti az elnök, hogy Dabschevski főtörzsorvos Konstantinápolyból táviratban értesítette a törvényszéket, hogy szabadságot kapott és rendelkezésére áll a bíróságnak. Közli azután, hogy a vádlott hétfőre pihenőt kért. Szeretne vasárnap és hétfőn pihenni, mert az eddigi tárgyalás nagyon kimerítette. A bírák rövid tanácskozás után ebbe beleegyeznek.

Most egy bizonyos Settler Ignác levelét olvas fel az elnök. Tudatja, hogy éveken át kocsi volt a meggyilkolt Schönebeck örnagynak és Göben kapitány megvesztegette, hogy hallgasson. Eddig egy árva szót sem árult el, most azonban vallani akar. A védők ellenzik megidőzést s általában az a benyomás, hogy Settler pénzt szeretne, de a törvényszék mégis úgy határoz, hogy ki fogja hallgatni tanuként.

Az első tanu Reichard kerületi bírósági tanácsos. Elbeszéli, hogy ő volt az első törvényszéki hivatalnok, akit a gyilkosság színhelyére hívtak. Mikor Schönebeckék házába ért, Göben elébe ment. A tanu egyenesen a meggyilkolt örnagy hálszobájába sietett. A villamos csillár a mennyezetén még égett. A holttest az ágy és az ajtó között feküdt, feje az ágy mellett, lába a küszöbön volt. A tanu részletesen leírja, hogy milyen rendetlenségben találta a szobát.

Ebner katonasorvos a következő tanu a boncolást végezte. A golyó az örnagy agyát járta át, elől hatolt be és a tarkón jött ki.

A törvényszék elhatározza, hogy a legközelebbi ülésre egy emberi koponyát szerez be, amelyen demonstrálni lehessen a golyó járását.

A tanukihallgatás meglehetősen unalmas volt és a közönség elcsilllingózott a tárgyalásról. Figyelemreméltó körülmény, hogy sem a törvényszéki elnök, sem a felk nem ejtik ki ezt a szót: Gyilkosság. A katonai tanuk ugyszólván teljesebb egybehangzóan vallanak. Egyik a másik után elmond-

ja, hogy miképpen találta a holttestet. Schönebeckné ezalatt mozdulatlanul ül, szemét lehunyja s, azt hinné az ember, hogy alszik, ha néha össze nem rázkódnék. Változatosságot az hoz a tárgyalásba, mikor két törvényszéki szolga becipelt egy bőröndöt és az elnök egymásután kiszedegeti belőle a meggyilkolt örnagy ruhadarabjait s azt a fehérneműt, amelyet a gyilkosság éjszakáján viselt. Schönebeckné elfordította a fejét és görcsösen reszkető kézzel takarta el szemét. A délutáni tárgyaláson alig volt közönség. A tanukihallgatást szemlő váltotta fel. A védőügyvédek, az ügyész, a katonai tanuk és az esküdtek az elnöki dobogón körülállották az elnököt, aki tüzetesen megmagyarázta a gyilkosság helyszínén felvett tervekrajzokat, a katonai revolver alkatrészeit és a golyó hordképességét. A vádlott ezalatt apatikusan ült helyén. Azzal végződött a mai tárgyalás, hogy Sello igazságügyi tanácsos, Schönebeckné védője, figyelmeztette a bíróságot és az esküdteket arra, a nevezetes körülményre, hogy Göbennek tudnia kellett, mikor és milyen uton fog menni a katonai őrző, biztosra vehette, hogy találkozni fog a csapattal és még sem választott más utat, amiből nyilvánvaló, hogy nem előre megfontolt szándékkal lötte le Schönebeck örnagyot. Ez a figyelmeztetés nagy hatást tett a törvényszékre és az esküdtekre egyaránt. Az elnök még kihirdette, hogy keddig szünet lesz, aztán berekesztette a mai tárgyalást.

§ A Kuria és a kir. Tábla nyári szünete. A kir. Kuria szüneti tanácsa július hó folyamán a következő beosztással fog működni: Elnök: Zsitvay Leó tanácselnök; bírák: Havas Károly (polgári), Tassy Pál (büntető), Tarnai János (büntető), Tolnai Antal (polgári), Tóthossy Béla (polgári), Lallovecics János (polgári) és Spóner Gyula (büntető). Augusztus hóban: elnök: Horváth Jenő tanácselnök; bírák: Havas Károly (polgári), Tarnai János (büntető), Szegheő Ignác (büntető), Karay Lajos (büntető), Lallovecics János (polgári), Wettstein Gyula (polgári) és Spóner Gyula (büntető). A Kuria a polgári ügyeket minden hét hétfőjén, a büntető ügyeket pedig minden kedden tárgyalják.

A budapesti kir. ítélőtábla július 2-án kezdi meg nyári szünetét. Július és augusztus havában épp azért a kir. táblán csupán csak egy-egy szüneti tanács fog működni, amely minden hét hétfőjén polgári ügyeket, minden kedden pedig büntető ügyeket intéz el. A július havi szüneti tanácsnak beosztása a következő: Elnök: Devich László tanácselnök; bírák: Zubovich Roman, Ringhofer Lajos és Isvánffy Lajos dr. büntető bírák, továbbá Forray Ferencz dr., Barthodeiszky Emil és Szekeres Sándor polgári bírák. Augusztus havában a szüneti tanács beosztása a következő: Elnök: Ráth Zsigmond tanácselnök; bírák: Eördögh András, Agoraszto Péter és Oláh András büntető bírák, továbbá Izsák Gyula dr., Reichard Zsigmond dr. és Ádám György polgári bírák.

Szeptember havában a táblán csak két büntető tanács fog működni. Az első tanács beosztása a következő: Horváth Béla tanácselnök, Polyák Gábor, Schmor Gyula, Sárkány Lajos és Csanády György dr. bírák. A második tanács beosztása a következő: Elnök: Csiky József kuriai bíró; bírák: László Aurél, Balonyi Imre, Sziráky Barna és Traeger Zsigmond.

Szeptember hó 26-ik napjától kezdődőleg, a kir. táblán mind a három büntető tanács a rendes beosztás szerint fog működni.

§ A nagykerési rablók a bíróság előtt. Nagy József és Nagy Károly nagykerési csipész munkások áprilisban a nagykerési vásáron le tölték és kirabolták Putton János gazdamebert. A kecskeméti esküdtszék ma foglalkozott ügyükkel s mindkét vádlottat 10—10 évi fegyházra ítélte.

§ Amerikai párbaj. A szegedi királyi ügyészséget egy kriminalgia szempontjából Magyarországon eddig páratlanul álló eset foglalkoztatta most. 1907 év nyarán ugyanis Szilágyi István hőmezővásárhelyi fiatalember amerikai párbaj következtében agyonlőtte magát. A párbaj — melyre okot két fiatalembernek egy lányért való versengése adott — Szilágyi István és Tóth Imre huszárhadnagy között folyt le az előbbi szüleinek lakásán. Szilágyi Vilma, a párbaj halottjának nővére éppen akkor lépett a szobába, mikor bátyja a fekete golyót huzta ki s vallomásában állítja, miszerint halotta, hogy Tóth Imre tréfálkozva mondta testvérének: „Pista, peched van, tied a fekete”. A párbajt kezdetben mindkét fél tréfára vette s az ügy akkor vett komoly fordulatot, mikor Tóth Imre egy szerb nyelven írott levelező-lapon emlékeztette ellenfelét, hogy meg kell halnia. A levél vétele után Szilágyi István be sem várva az egy évi határidőt, agyon-

lőtte magát. Az összegyűjtött bizonyítékok alapján Szápár József kir. ügyész a büntető törvénykönyv 283. szakasza alapján öngyilkosságban való részesség büntette miatt vádiratot adott be a kir. törvényszékhez Tóth Imre most már kilépett hadnagy ellen. A vádtanács minden valószínűség szerint fő-tárgyalás elé utalja a tragédia ügyét s az esküdteket nekünk módjukban lesz a bonyolult, de minden esetre szenzációs érdekességű ügyben ítéletet mondani.

§ Megrágalmazott főmérnök. Pogány Géza lakatossegéd a nyugati pályaudvaron volt kazánfűtői minőségben alkalmazva, amely állásából azonban elbocsátották. Elbocsátása után bezárva intézett 1908. április 8-án a Máv. balparti üzletvezetőséghez, amelyben azzal vádolta meg Schmidt László főmérnököt, a nyugati pályaudvar műszaki hivatalának főnökét, hogy kiszekirozta állásából, mert nem vitt neki ajándékot. Azt is állította a főmérnökről, hogy egy alkalmazottjának 50 koronáért hamis bizonyítványt állított ki. A Máv. balparti üzletvezetősége a vádak tekintetében nyilatkozattételre hívta fel Schmidt László főmérnököt, aki igazolta azok alaptalanságát. A kir. ügyészség erre hatóság előtti rágalmazás vétségéért fogta perbe Pogány Géza lakatos, akinek ügyét ma tárgyalta a büntető törvényszék dr. Makucz bíró. A tárgyaláson a vádlott a valódiság bizonyítását kérte, amit a bíróság el is rendelt. A lefolytatott tárgyalás után a bíróság bűnösnek mondta ki a vádlottat a hatóság előtti rágalmazás vétségében és ezért az enyhítő körülmények figyelembe vételével Pogány Gézát 20 korona fő- és 10 korona mellékbüntetésre ítélte. Az ítélet jogerős.

Nyiltter.

§ Rovathban közöltékert nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

Most jelent meg!

HEMOPATIA

A vérgyógyítás és eredményei.
Érdekes, tanulságos népszerű orvosi könyv.
Ara füzve 1K., diszkötésben 1K.60 fill.

Kapható minden könyvkereskedésben és a szerzőnél: dr. Kovács Izsó orvos. Budapest, V., Váci-körút 18. sz.

SZENT-LUKÁCSFÜRDŐ

gyógyfürdő, BUDA.

Téli és nyári gyógyhely.

Természetes forró-melek kénes források, iszapfürdők, iszapborogatások, masszázs, vizgyógyítás, gőzfürdők, kő- és kádifürdők, gyógyvizeszuhók. Olcsó és gondos penzió. Csusz, kőszvény, ideg-bőrbajok, lakás, ellátás felől kimerítő prospektust küld ingyen a Szt.-Lukácsfürdő igazgatóságára, Buda

Dr. HARMATH GYULA

TÜDŐBETEGEK

gyógyintézete

Budapest, VII. ker., Rákóczi-ut 32. szám.

Tüdő-mellbajok: Asztma, Tuberkulózis I. és II. stádiumában, vérkőpés, tüdőcsucsuhurut) a legújabb gyógymódokkal kezeltetnek.

Szérum-kezelés! Kamara-inhalációk! Az 5 éve fennálló intézetben kezelt betegek 70 százaléka gyógyul.

Bemelés 12-2 és 2-4-ig.

A Wettenstein-Ambulatorium

Budapest, VI., Bulyovszky-utca 5.

és a Dr. Wettenstein-Sanatorium-R.-T.

szanatoriumában Margitliget, Pomáz mellett.

Pestmegye a tüdőbetegek és egyéb tuberkulózisban szenvedők Wettenstein József dr. gyógymódjával nyerne gyógykezelést.

Kellemes nyaralás!

Pormentes, tiszta, hegyi levegőjű nyaralót bérelhet távol a főváros zajától és mégis a fővárosban, könnyen megközelíthető gyönyörű hegyes vidéken. A nyaraló előnyei: a főváros központjától 20 perc alatt elérhető. A villa-megállótól csak pár percnyire. Óriási árnyas kerttel a hegy oldalában! A három nagy szoba, eselőd szoba, konyha, nagy veranda és melléképítményekből álló nyaraló uri kényelemmel be van burkolva. Bővebbet Erzsébet-körút 50. I. emelet, vagy telefonon: 586.

Magyar vonatkozású emléktárgyak

Albumok Budapestről

Képes levelezőlapok

Szénásy Béla

csász. és kir. udvari szállító
levélpapír-áruháza

IV., Ferencziak-tere 9.
(Kossuth Lajos-utcai oldal.)

SPORT:

Alagi versenyek.

— Első nap. —

Két hónapnyi szünet után hangos lesz ismét a kies alagi verseny. Kezdetét veszi ugyanis az Urlovasok Szövetsége égisze alatt az öt napra tervezett nyári meeting. Érdekes újítást fogunk tapasztalni e meeting keretében, még pedig egy futamot, melynek nyertője a közönség közt ki lesz sorsolva, amit az agilis vezetőség igen ügyes számítással a versenyek nagyobb sikere érdekében állított be a programba.

Az első nap nevezési módfelett sikerült, amit mutat az is, hogy a legkisebb nevezés — de csak egy futamban — tíz ló. A hat futam közül négyben urlovasok szállnak nyeregbe, kettő pedig belföldi professzionistáké.

A Megnyitó handicap huszonhárom kötelezettjének javarésze startolt is. Az esélyek a lehetőségig ki vannak egyenlítve s így elég nehéz helyzete lesz Lorum-nak, hogy megelőzze Himpellér-t. Jól fognak még futni Rébus és Geri is.

Az Eladók versenyében szintén népes mezőny lesz. A sok közepes ló közül még legjobban Tabula tetszik nekünk, habár a Geist-lovak (Madár, Moneta) szintén elég jóknak látszanak arra, hogy nyerjenek. Számolnunk kell Recolte-tal és Megállj-jal is.

Az Ujpesti akadályverseny 4000 méterén talán Pengő viheti győzelemre kedvező súlyát, habár Péda sem hagyható számításon kívül. Beleszólhat a finishbe Daczo is, ha menőkedvében van.

A Marquis gátverseny handicap-jellegű s négyéves és idősebb lovak számára áll nyitva. Értékes tiszteletdíjat alkalmassint Krause fogja megszerezni Orgazda nyergében, mely ezen új metierjében igen hasznos lónak látszik. Vesélyes először Campanile, majd Alabárd lehet.

A napot bezáró Váci-díj hároméveseké, 1800 méter távján az eddigi futások alapján Cascadeuse-t vehetjük elsősorban kombinációba, míg a helyeket Jupiter és Glaukopis foglalhatják el.

Jelöltjeink:

- I. Lorum — Himpellér — Geri
- II. Tabula — Geist-ist. — Recolte
- III. Pengő — Péda — Daczo
- IV. Orgazda — Campanile — Alabárd
- V. Pejacsevich-ist. — Jankovich-ist.
- VI. Cascadeuse — Jupiter — Glaukopis

Bécsi versenyek.

— Tizenegyedik nap. —

Az első futamban Ksiace Pan számításhoz vehető ellenfelei nem startoltak s a Lubomirski-lónak nem került nagy fáradságába a már tulbajszolt Kaiseruhlant megverni. A második futam favoritja Raspberry lett, mely elég biztosan nyerte a versenyt a szintén fogadott Mirabeau ellen, mely-

nek lemaradása istállóját érzékenyen érintette, mert feltétlen bizalommal lett starthoz küldve.

A Lady Patroness-verseny mezőnye csak négy résztvevőre zsugorodott össze. Közülük Halt lett a ring favoritja, de elég hive volt Nemesis-nek is. A verseny tényleg a kettő között dőlt el, még pedig az utóbbi javára, mely remek startjával már az indításkor biztosította a győzelmet. Hogy mégis csak nyakhoszszaal nyert, ez nagyon jó ajánlólevél Halt képességeire.

A negyedik futamban a bizalom Pírok felé fordult, mely azonban csak harmadik lett Volonsy és Calville után, melyek szintén fogadva lettek. A nap legszebb versenye kétségkívül ez a futam volt, mert oly elkéseredett vetélkedés folyt a győzelemért, hogy alig lehetett megkülönböztetni, melyikük haladt át elsőnek a célon.

A Parsifal-handicap-ban Saprísti győzelme ejtette ámulatba a fogadókat, mely pehelysúlyával ugyancsak heves küzdelem után utasította vissza a startfavorit Vansittart támadását. Az Akadályverseny nagyon törpére zsugorodott mezőnyével igen változatos volt. Edömér-t ugyanis hamarosan fel kellett tartani, mert valami baja történt. Már most a három résztvevő közül hol egyik, hol másik vezetett. Az utolsó gátnál Petronella van elül, de a sikon beéri Sturm és oly közel jut a vezetőhöz, hogy ezt akadályozza s bár holtversenyben érték be, Petronella lovása óvást emelt, aminek a stewardok helyt adtak és Sturm így elesett az első helytől. A napot bezáró futam még egy meglepetést hozott. Bougre vitatta el a fogadott Menkő-től az elsőséget s így a Szemere-istálló coupja alaposan vízbe esett, pedig az utolsó pillanatokban ugyancsak tekintélyes összegét helyezte el lóva győzelmére.

Részletes eredmény a következő:

I. Neubani díj. Díj 3000 korona. Táv 2000 méter. 1. Hg. Lubomirski L. 36 pm Ksiace Pan 51 kg (Winkfield), 2. Mautner V. 46 pm Kaiseruhlan 63 és fél kg (Korb), 3. Zombory R. 36 pm Bank-bán 52 és fél kg (Hewitt). Futottak még: Triglav (Vivian), Volga (Jones). Biztosan felhosszal nyerve, félhosszal harmadik. — Tot.: 10:20, 20:34, 55.

II. Eladóverseny. Díj 3000 korona. Táv 1100 méter. 1. Marasesti ménes 46 stpk Raspberry 52 és fél kg (Hewitt), 2. Lov. Wiktor St. 46 shir Mirabeau 51 kg (Miles), 3. Lov. Wiktor St. 36 sm Add ide 45 és fél kg (Hollinger K.). Futottak még: Sepoy (Hollinger L.), Palkó (Jones), Polymnia (Gulyás), Capucina (Finán). Biztosan egy hosszsal nyerve, három hosszsal harmadik. — Tot.: 10:24, 20:25, 27, 58.

III. Lady Patroness-verseny. Díj 8000 korona. Táv 1000 méter. 1. Baltazzi A. 46 pk Nemesis 53 és fél kg (Winkfield), 2. Hg. Hohenlohe Oehringen 46 sk Halt 53 és fél kg (Hewitt), 3. Br. Springer G. 36 sm Gavache 50 és fél kg (Fergusson). Futottak még: Mony (Korb). Nyakhoszszaal nyerve, nyolcz hosszsal harmadik. — Tot.: 10:25, 20:22, 21.

IV. Kétévesek eladóversenye. Díj 3000 korona. Táv 1000 méter. 1. Rödey R. sm Volonsy 52 és fél kg (Hewitt), 2. Rauch K. pk Calville 51 kg (Jones), 3. Wiltonhofi ménes pk Pírok 52 és fél kg (Korb). Futottak még: Carlotta (Fergusson), Stradella (Finán), Fleuriste (Abos), Elgin (Dyk), Samuella (Cockeram), Azizie (Gulyás). Nyakhoszszaal nyerve, félhosszal harmadik. — Tot.: 10:44, 20:31, 41, 27.

V. Parsival-handicap. Díj 5000 korona. Táv 1600 méter. 1. Dreher A. 46 stpm Saprísti 48 és fél kg (Vivian), 2. Jankovich-B. Gy. 56 pm Vansittart 60 kg (Janek), 3. Br. Springer G. 36 pk Szepegő 45 kg (Guttman). Futottak még: Integrity (Jones), Fellah (Korb), Gyöngyösi (Winkfield), Lanzendori (Cockeram), Fecske (Tausz), Old Coin (Peschka), Oberbayer (Izményi). Küzdelem után nyakhoszszaal nyerve, egy hosszsal harmadik. — Tot.: 10:72, 20:48, 37, 63.

VI. Akadályverseny. (Handicap.) Díj 4000 korona. Táv 3200 méter. 1. Jankovich-B. Gy. 56 pk Petronella 61 és fél kg (Fries), 2. Schindler L. 56 sk Ambra 60 kg (Huxtable). Futottak még: Edömér (Slinn), feltartva, Sturm (Sparkes), mely Petronellával holtversenyben elsőnek érkezett be, nekilovaglás címén az utóbbi lovasának óvása folytán diszkvalifikáltatott. Egy hosszsal nyerve. Tot.: 10:38 20:37 30.

VII. Háromévesek handicapja. Díj 3000 korona. Táv 1100 méter. 1. Dreher A. sm Bougre 53 kg (Vivian), 2. Szemere M. pm Menkő 52 és fél kg (Dyk), 3. Baltazzi A. pk Schiksel 62 és fél kg (Winkfield). Futottak még: Tok (Huxtable), Tête de Chien (Hollinger), Vesd el magad (Cockeram), Mami (Miles), Bolero (Hewitt), Ninós (Tausz), Galega (Finán), Edison (Robertson), Gróf (Pretzner), Bouie de neige (Baumgartner), Schön Agnes (Fergusson), Gounod (Korb), Bella donna (Jones), Come in front (Gulyás), Peronelle (Peschka). Küzdelem után nyakhoszszaal nyerve, másfélhosszal harmadik. — Tot.: 10:54, 20:59, 100, 68.

— Tizenkettedik nap. —

Egy sikereken gazdag meeting zárul le holnap a Freudenauban s körülbelül három hónapig szünetelnek a galoppversenyek. A Jockey Club meg lehet

elégedve önmagával, mert a versenyek szakszerű összeállításával, továbbá önzetlenségével és igazság-szeretettel teles mérvben megnyerte egy a publikum, mint az istállótulajdonosok elismerését.

Még a zárnap is a legbiztatóbb képét tárja elénk az elsődrendű sikereken bővelkedő napnak nagy nevezéseivel és az anyag jóságával. A futamok közül kiemelkedik a 30,000 koronával dotált Állam-díj, melyet tavaly még a tavaszi meeting keretében küzdöttek ki négyéves és idősebb lovaink. A Derby-távon most is előkelő társaság fog találkozni, a mezőny pedig okvetlenül népesebb lesz, mint a tavalyi. Érdekességet az fog nyújtani, hogy a múlt évi Derby győztese: Stixenstein is meg fog jelenni a startnál, elég kár azonban, hogy a Styx-műről még most is nagyon bizonytalan híreket hallunk. Valószínű indulók ezek: Verőfény (Miles), Papucshős (Korb), Kahlenberg (Aylin), Virgilius (Janek), Gánna (Krouzil), Stixenstein (Pretzner), Sonnwendstein (Hewitt), Boncompagno (?), Dorian Gray (Winkfield), Matschaker (Carslake). Az első esély természetesen Kahlenberg-et illeti meg, dacára annak, hogy mindegyik ellenfelének fontokat kénytelen czedálni. A helyekre már sokkal nehezebb a választás, mert Verőfény, Virgilius, Dorian Gray, Matschaker jóformán egyforma chanceot visznek starthoz.

Nagy vonzerővel bír a Matchbox-verseny is, mely kétévesek számára van nyitva s távja 1200 méter. Jávor eddigi formái alapján kiemelkedő esélyvel bír riválisai felett s előreláthatólag nem fog neki akadályt okozni a táv sem. Helyre Testör-t várjuk, sőt jó szereplést helyezünk kilátásba Pazar-nak, egy még sötét Beregvölgy-ménnek, melyről igen kedvező hírek vannak forgalomban.

A Maxim-handicap 1200 méterén nagy társaság fog találkozni. A súlyelosztás Bézigue chanceait tolja előtérbe, azonban meg kell jegyeznünk, hogy teljes formáját kell kifutnia, hogy Ovidius-t megelőzhesse. Jó szereplést várunk még Mi ez-től és Grammaire-től is.

Jelöltjeink:

- I. La Catharina—Kalina—Gourmande.
- II. Frog—Ferdusi—Volonsy.
- III. Kahlenberg—Matschaker—Virgilius.
- IV. Jávor—Testör—Pazar.
- V. Bézigue—Ovidius—Mi ez?
- VI. Edömér—Motolla.
- VII. Relly—Kár—Sikló.

() Kupamérkőzés a Margitszigeten. Vasárnap délután ismét találkozik a két hatalmas rivális a Margitszigeti Sporttelepen. Ezúttal a Magyar Kupa vándordíjért és a díjjal járó aranyérmek elnyeréséért fog folyni az előreláthatólag igen heves és izgalmas mérkőzés. Az FTC. csapata valószínűleg teljes lelkesedéssel indul a küzdelembe, hogy három hét óta pihent kemény ellenfele fölött ismét győzelmet arathasson. Az MTK. erősen készül revanchot venni legyőzőjén. A mérkőzésre 1.20 K. sportjegy váltandó, melyben a szigeti belépő is befoglalatik. II. hely 60 fillér. Bíró: Fehéry Ákos (Csepel) lesz. Előzőleg a II. csapatok mérkőznek. Itt is revanchot akar venni az MTK. II. az M. L. Sz. díjgyőztes második csapata, a FTC.-től legutóbbi legyőzetéséért. Bíró: Lucius (BTC.)

() Az országos regatta. Az evezős-szövetség nagy regattáját holnap tartja meg a pesti dunaágban. A verseny célpontja a Margit-sziget déli csücskénél lesz. Tizenhárom számból áll a program, de számos nevezést csupán skiffversenyekben adtak le. A csapatversenyekben két-három nevezéssel találkozunk csupán, három szám pedig, sajnos, Row-over lesz.

A versenyek időszaki beosztása a következő: Délelőtt 9 óra: Margitszigeti-díj (négyéves verseny). Négy nevezés. Egyes verseny (senior). Hat nevezés. Árpádföldi-díj (négyes verseny). Két nevezés. Junior-nyolozás. Row-over. Junior dubló. Négy-nevezés. Délután 5 óra: Junior skiff. Hat nevezés. Pannonia díja (négyes verseny). Row-over. Bajnoki négyes. Két nevezés. Junior-nyolozás. Három nevezés. Bajnoki skiff. Öt nevezés. Vendégek versenye (négyes). Három nevezés. Senior dubló. Három nevezés. Senior-nyolozás. Row-over.

() A pozsonyiak jubileuma. A nagy gonddal előkészített pozsonyi jubilaris torna- és atletikai verseny egész nagy sporteseménynyé fejlődik. A nevezések felszaporodtak 221-re. Wienből 27, Brünnből 6, Prágából 21 nevezés érkezett. Az érdeklődés mindenfelé oly nagy, hogy a pozsonyi sporttelep ez alkalommal aligha nem fog kicsinek bizonyulni. Ha az időjárás is kedvezni fog, min-

den valószínűség szerint több országos rekord is meg fog dőlni, mert mint ismeretes, a pálya teljesen szélmentes s minden tekintetben teljesen megfelelő. A versenyek délután félhárom órakor kezdődnek 100 méteres futásokkal s félnyolc órakor fog végződni a háromezer méteres gyalogló-verseny.

() A vasárnapi uszóverseny. A Müegyetemi Atlétikai és Football-Club nemzetközi uszóversenyének második részét tudvalevőleg vasárnap este 7 órakor bonyolítja le a millennéris verseny-pálya uszómedencéjében. A verseny nemzetköziségének biztosítására irányuló tárgyalások sikerre vezettek, amennyiben a bécsi WAC. és I. Wiener Amateur Schwimm Club részvételén kívül még a berlini Opitz is startol. A külföldiek közül a teljes magyar uszógárda Halmay Zoltánnal és Las-Torres Bélával élén emeli indulásával a remekül díjazott verseny szintjét. A meeting végén nemzetközi vízpolomérikzés lesz a FTC kiváló, nemzetközi győzelmeiket aratott csapata és a jóképességű bécsi I. Wiener Amateur Schwimm Club között. A verseny a BTC-Crickotter mérkőzés után este 7 órakor kezdődik; a világitás a szerdai verseny tanúsága szerint oly jó, hogy az uszoda bármely helyéről kényelmesen végig lehet tekinteni a nappali fényben uszó medencéjét.

() A frankfurti vívóverseny ügye. A Magyar Atlétikai Szövetség vívószakosztálya f. hó 8-án tartott ülésében hozott határozat alapján vizsgálatot indított a frankfurti csapatverseny és bécsi osztrák kardbajnoki verseny ügyében. Egyben a következő határozatokat hozta:

1. Magyar vívó, idegen országbeli vívóval egy csapatban soha semmilyen körülmények között nem indulhat.
2. Külföldi egylet színeiben magyar vívó csak akkor indulhat, ha az illető egylet országában a versenyt megelőzően legalább félévig egyfolytában tartózkodott.
3. Magyar vívó, bármely külföldi versenyen induljon is, köteles nevezését a MAC vívószakosztálynak tudomásul vétel végett bejelenteni. Ez a határozat egyéni és csapatversenyeknél egyaránt érvényes.

() A pozsonyi torna- és atlétikai versenyek. A holnap megtartandó pozsonyi jubiláris torna és atlétikai versenyre a nevezések fölszaporodtak 221-re. Wienből 27, Brünnből 6, Prágából 21 nevezés érkezett. Az érdeklődés mindenfelé oly nagy, hogy a pozsonyi sporttelep ez alkalommal aligha nem kicsinek fog bizonyulni. Ha az időjárás is kedvezni fog minden valószínűség szerint, több országos rekord is meg fog dőlni, mert a pálya teljesen szélmentes s minden tekintetben teljesen megfelelő. A versenyek délután fél 3 órakor kezdődnek 1000 méteres futásokkal és fél 8 órakor fognak végződni a 3000 méteres gyalogló versenyekkel.

ETTRICH

repülőgépei

és alkatrészeit.

Repülőgépek és repülőgép-motorok, mindenféle rendszerűek, Drzeviecki csavarok, repülőgép-alkatrészek, aeroplan-szövetek azonnal szállíthatók.

Az „Ettrich” - repülőgépek

vezérképviselete Magyarország és Ausztria részére

OFFICE d'AVIATION

WIEN, I., Stubenring 6.

Telefon 22945. Interurban,

A repülőverseny ideje alatt található 10-12 óráig:

BUDAPEST, BRISTOL-SZALLÓ.

Ügyvédi és bírói vizsgára, az összes jogi vizsgákra, államháztartásközpont államvizsgákra gyorsan biztos sikerrel készülhet el

Dr. Erős Vilmos

jogi szemináriumában

Budapest, VII., Wesselényi-utca 13. Telefon 118-57

Nem téveszthető össze hasonló intézetekkel.

Fiókiintézet: Kolozsvár, Paris-utca 11.

KÖZGAZDASÁG.

Jó termés lesz!

— A földművelésügyi miniszter 53.90 millió mm.-ra becsüli a várható búzatermést. —

Budapest, június 11.

A mai napnak kétségtelenül legfontosabb eseménye az, hogy a földművelésügyi miniszter ma közzétett első számszerű termésjelentésében 53.90 millió mm.-ra becsüli az 1910. évben várható búzatermést. Ennél fontosabb és jelentősebb dolog — bármilyen mozgalmas időköt éljük is — a közel múltban nem volt. Mert nagy dolog ez. Annyi kedvezőtlen gazdasági év után végre egy olyan év előtt állunk, mely az ország lakosságának zömét képező földművelő osztályra nézve az anyagi megerősödés évét jelenti. Erre a megerősödésre pedig nagy szüksége van az országnak. A nép szegény, a közterhek pedig óriásiak és egyre növekedők. A legújabb politikai események következménye gyanánt immár bizonyosra vehető, hogy Bécs igen jelentékeny közös terheket rak népünkre; az államadóságok ijeszto mértékben szaporodnak s nincs parlamentünk, mely gátat tudna vetni az adóprés erős működésének. És talán ez az egyetlen momentum, ami ürmöt vegyít a jó terméskilátás okozta örömbbe, mert hiszen ez a nagyobb jövdelem legfőljebb csak az elmúlt évek veszteségeit fogja pótolni — és aligha jelenti nemzeti vagyonunk látható gyarapodását.

A mai jelentés egyébként mindenben igazolja az eddigi jelentések optimisztikus hangját. A kenyérmagvak pompás fejlődése olyan terméshozamot ígér, amint az évtizedek óta nem volt példa. Igaz, nagy része van ebben a bevetett terület növekedésének és helyesebben annak, hogy az idén kiszántások alig voltak, míg a múlt évben az eredeti területtel szemben közel félmillió kat. holdra rugott a tavaszszal kiszántott buzaterület. Tetemesen emelkedett azonban a valószínű hozam is. Míg ugyanis az átlagosan várható termés 1909 június 15-én búzából 5.83 mm. volt, addig 1910. június 11-én a földművelésügyi miniszter 8.78 mm.-ra becsüli a várható átlagtermést holdanként. Ennek a magában is kiváló eredménynek azonban nagy nyomatókat ad az a körülmény, hogy maga a hivatalos jelentés is kifejezi azt a nézetét, hogy további kedvező időjárás esetén a terméshozam még javulni fog. Ezt támogatja a mi saját nézetünk is, úgy hogy — feltéve természetesen a normális időjárást — mi az idén várható búzatermést hatvanmillió mm.-ra becsüljük a múlt évi 30.85 millió mm.-al szemben. Hogy az idei terméskilátások nagy súlyát szemléltessük, ideiktatjuk a legutóbbi évek hasonló szaku becsléseit. Ezek szerint volt (millió mm.-akban):

	1908 jun. 15.	1909 jun. 15.	1909 évi eredmény	1910 jun. 11.
	becslés	becslés	eredmény	becslés
Buza	36.98	33.43	30.85	53.90
Rozs	12.02	11.26	11.96	15.74
Árpa	12.51	14.29	15.65	15.17
Zab	11.02	12.36	13.30	11.94

Alább közöljük szó szerint a földművelésügyi miniszter hivatalos jelentését a mezőgazdasági helyzetről, mely így szól:

Az általános helyzet.

Május hó végén és június hó elején az időjárás általában kedvező volt, bár zivataros eső és jégeső helyenkint előfordult s utóbbi némi kárt is

okozott, mindazonáltal a vegetáció haladása megfelelő volt, főleg az őszi szempontjából, amelyek az ország nagyobb részében jól állanak. A tavaszi kalászosokra az időjárás folytatólag sem volt megfelelő; áll ez különösen a zab és részben a tavaszi árpavetésekre, amelyek fejlődését mindenütt ma sem tartják kielégítőeknek. A beérkezett átlagos termésbecslési eredmények szerint a zab még a múlt évi eredményénél is jóval kisebb hozamra nyújt kilátást. Ezen nem kielégítő állapotának oka abban keresendő, hogy már kelőse idején sem volt egészen tökéletes. A vetések ugyanis egyenlőtlenül keltek és mert hosszabb ideig folyton változó, többnyire azonban a zab-vetésekre kedvezőtlen fagy, hűvös szeles, esős időjárás uralkodott, a gyenge s érzékeny növény nem volt képes sem a tavasz elején, sem most a jobb időjárás beálltával erőre kapni. A zab-vetések nagyon sok helyen állandóan sárgás-világos színben fejlődtek, ezenfelül az országnak csaknem minden részén egyenlőtlenül lévén a vetés, a bokrosodása nem volt megfelelő. Tömérdek gaz, vadrepeze és mácsonya is előidéztek a vetések visszacsését és így természetesen a terméskilátások a helyett, hogy mindenütt kielégítően javultak volna, néhol hanyatlottak is. Az előzményeket tekintve sajnos, hogy a zabvetéseknek további hanyatlása sincsen még kizárva, amit igazol az az állapot, hogy maguk a gazdák mind tömegesebben panaszkodnak.

A tavaszi árpában is van némi hiba, annyi baj azonban, mint a zabban, sehol sincsen. Üszög és kevés rozsa mutatkozik ugyan ebben is, hasonlóan az őszi szempontjából az árpavetések hozamát közepesenek s részben jó közepesnek jelezhetni. Az őszi repce közép és közepesen felüli eredménnyel bízik. A repcét már learatták és most csépelik meglehetősen jó eredménnyel. Az őszi árpa aratása mostanában fog megindulni.

Az őszi kenyérmagvak közül a buza és a rozs, hála a kedvező időjárásnak, országsszerűen jó eredménnyel bízik. Eddig még a rozsa kárt sehol sem okozott. A buza és néhol a rozs levélzetén fellépett rozsa a szárazakat és kalászosokat megkímélte és mert a buza és rozs szára, ugyszintén kalásza is teljesen erőteljes és egészséges, ennél fogva remélni lehet, hogy a mai kedvező terméskilátások aratásig fokozódni, illetve javulni is fognak még a szem minősége által.

A buza és rozs további javulását a kitünően fejlődő szemképződésből lehet következtetni, a kenyérmagvak ugyanis, minthogy többnyire jól kalásztak és a virágzás is szépen folyt le, ennél fogva természetesen további kedvező időjárás esetén csak jó eredményt lehet remélni. A kilátások tehát az idő szerint az őszi gabonafélékből igen kedvezőek és pedig magtermésre éppen úgy, mint szalma-hozamra nézve, különösen a meg nem dőlt vetésekből várnak jó eredményt, bár a rozsa stagnálása, sőt pusztulása folytán még a dőlt gabonavetésekben is jó magot remélnék. Ez utóbbiaknál legfőljebb csak az aratás nehézsége fog némi gondot okozni, és éppen ugydwr24-c-igüw-öőőőőő;snrdluomemf

A szőlőkben erősen folynak a munkálatok; úgy a permetezés, mint a kapálás és kötözés napirenden van. A peronospora kisebb mértékben már is mutatkozik, különösen ahol permetezés nem volt kielégítő vagy idejében nem történt meg.

A gyümölcsstermés kilátások nem egyenlők; helyenkint szépen mutatkozik termés, másutt azonban alig van valami.

A számszerű adatok.

Felhívásomra a gazdasági tudósítók buzgó, czéltudatos és tárgyilagos termésjelentésekkel (számbeli, területi és természetlag becslésekkel) lehetővé tették, hogy az idei terméskilátások felől már összesített eredményeket közölhetek.

A bevetett szalmás termények (őszi és tavaszi kalászosok) területei a gazdasági tudósítók részletes adatainak mérlegelésével főbb eredményeiben a következők:

	terület	6.138.360 k. hold
Buza	1.963.823	„
Rozs és kétszeres	2.061.200	„
Árpa	1.932.740	„
Zab	„	„

Bár az itt közölt területi adatok még nem tekinthetők véglegeseknek, mindazonáltal tájékoz-

tatásul felhasználhatók a valószínű terméseredmények kimutatására és pedig annál inkább, mert hiszen ezek a becslési adatok több, mint 2000 gazdasági tudósítónak a véleményét fejezik ki. Ezen hozzávetőleges adatok szerint tehát különösen az észlelt területe jelentékenyen emelkedett, növekedett azonban az árpa és a zab területe is, bár az utóbbi a zabvetéseknek tökéletesen fejlődése által elég sok helyen alkalmassint csökkent ismét az időközben történt kisebb-nagyobb mértékű kiszántás következtében.

A gazdasági tudósítók június hó 9-iki terméseredménye szerint az átlagos terméshez kat. holdankint megközelítőleg így alakult az országban.

Buza	8.78 mm
Rozs	8.01 mm
Árpa	7.36 mm
Zab	6.17 mm

Ezen átlagok alapján tehát a remélhető termés:

Buza	53.90 millió q
Rozs	15.74 " "
Árpa	15.17 " "
Zab	11.94 " "

Amint már fentebb hangsúlyoztatott, általános kedvező időjárás esetén nincsen kizárva a buza és rozs-vetéseknek további javulása, ellenben az árpa- és főként a zab-vetésekhez fűződő remények aligha fogják az eddigi becsléseket igazolni, éppen az elég sok helyen mutatkozó tökéletes fejlődés következtében.

A mezőgazdasági állapotokra vonatkozó részletes adatok a következők:

Buza.

Az őszi és tavaszi buza területének jelentékeny mértékű kiterjedése, a vetéseknek korai tavasztól észlelt többnyire megfelelő fejlődése, a szár és kalásznak nagyobbára tökéletes gyarapodása, bár igen sok helyen a levélrozsda is fellépett, reméljük engedik, hogy az idejű aratás a múlt évihez viszonyítva valamivel hamarabb következik be és jóval gazdagabb eredménnyel fog végződni, mint tavaly. A rozsda és üszög kevés kárt okozott; már a tekintetben, tekintettel az előrehaladott időszakra, nagyobb agyályokra el is lehet ok. Egyedül tehát csak a hőség okozhatna bajt; remélhetőleg azonban ettől meg leszünk kímélve, éppen az erőteljes vetések ellenállási képessége folytán. Rovarok és férgek nem okoztak a buzában számottevő kárt. A buzával bevetett 6.138.360 k. holdnyi területen átlagos számítással reméljük lehet 8.78 q buzát és így megközelítőleg 53.90 millió q-ra tehető az ezidei terméshez, a múlt évi 30.85 millió q buzával szemben. Hogy vármegyéknél minő termésátlagokra van kilátás, kitűnik a következőkből, figyelembe véve az országos termésátlagot, amely kat. holdankint 8.78 q-ra rugott; kat. holdankint 8.78 q-n felüli eredményt várnak: Esztergom 10.30, Pozsony 9.52, Trencsén 9.02, Fejér 9.22, Sopron 9.12, Tolna 9.00, Bács-Bodrog 9.15, Csongrád 9.63, Heves 9.26, Jász-Nagykun-Szolnok 9.10, Békés 9.83, Arad 9.11, Csanád 9.24, Temes 9.01, Torontál 9.34, összesen tehát 15 vármegyében. Kat. holdanként 8.00—8.78 q buza-termés várható: Bars 8.74, Hont 8.27, Nógrád 8.36, Nyitra 8.70, Zólyom 8.28, Baranya 8.61, Győr 8.70, Komárom 8.27, Moson 8.58, Somogy 8.60, Vas 8.16, Veszprém 8.76, Zala 8.62, Pest 8.63, Abauj-Torna 8.44, Bereg 8.12, Borsod 8.71, Gömör 8.56, Zemplén 8.28, Bihar 8.56, Hajdu 8.63, Szabolcs 8.30, Szatmár 8.25, Szilágy 8.00, Krassó-Szörény 8.30, Brassó 8.58, Kis-Küküllő 8.41, Kolozs 8.03, Nagy-Küküllő 8.16 és Torda-Aranyos 8.23, összesen tehát 30 vármegyében. Végül kat. holdankint 8 q-n aluli termés remélhető: Árva 6.50, Liptó 7.50, Turóc 7.29, Sáros 7.48, Szepes 7.35, Ung 7.58, Máramaros 7.38, Ugocsa 7.27, Alsó-Fejér 7.89, Beszterce-Naszód 7.77, Csik 6.90, Fogaras 7.13, Háromszék 7.46, Hunyad 7.96, Maros-Torda 7.96, Szeben 7.94, Szolnok-Doboka 7.76 és Udvarhely 7.07, összesen tehát 18 vármegyében.

Rozs és kétszeres.

Az őszi rozs és kétszeres terméskilátásai, a szár és kalásznak rendes fejlődése és a szemképződés kedvező lefolyása által nagy átlagban jók. A va-

lószerű bevetett terület 1.963,823 kat. hold és mivel a kat. holdankint országos átlagtermés már most is 8.01 q-ra becsültetik, a termés hozzávetőleges eredményét 15.74 millió q-ra tehetjük, a múlt évi 11.96 millió q-val szemben. A rozs aratásához a homokosabb részekben a jövő hét vége felé már hozzáfognak; a rozs kalászában, a mag szépen zsendül, szalmája is már sok helyen egészen az érés utolsó stádiumában van. Szalmából iz jó hozamot várnak. A vármegyéknél termés átlagok kat-holdankint az országos átlaghoz, a 8.01 q-hoz viszonyítva, a következőképp csoportosíthatók: kat. holdanként 8.01 q. felüli termésre van kilátás: Esztergom 10.40 q., Nyitra 8.32, Pozsony 8.38, Trencsén 9.08, Baranya 8.74, Fejér 8.26, Győr 9.37, Moson 8.19, Sopron 8.54, Tolna 8.88, Veszprém 8.36, Zala 8.07, Bács-Bodrog 8.56, Csongrád 8.52, Heves 8.26, Jász-Nagykun-Szolnok 8.58, Abauj-Torna 8.17, Bereg 8.21, Gömör 8.34, Békés 9.39, Hajdu 8.54, Szatmár 8.28, Szilágy 8.08, Arad 9.29, Csanád 10.00, Krassó-Szörény 8.34, Temes 9.10, Torontál 9.86, Beszterce-Naszód 8.58, Brassó 8.44, Hunyad 8.16, Kisküküllő 9.39, Nagy-Küküllő 8.71 és Torda-Aranyos 8.32, összesen tehát 34 vármegyében. Kat. holdankint 7.50—8.01 q. termésre van kilátás: Hont 7.69 q., Liptó 7.50, Nógrád 7.63, Turóc 7.57, Zólyom 7.95, Komárom 7.67, Somogy 8.00, Vas 7.73, Pest 7.61, Borsod 7.81, Sáros 7.51, Ung 7.69, Zemplén 7.84, Bihar 8.00, Máramaros 7.83, Ugocsa 7.98, Alsófehér 7.61, Csik 7.56, Kolozs 7.54, Maros-Torda 8.00, Szeben 7.84, Szolnok-Doboka 7.84 és Udvarhely 7.94, összesen tehát 23 vármegyében. Végül kat. holdankint 7.50 q-n aluli termésre van kilátás: Árva 6.32, Bars 7.23, Szepes 7.24, Szabolcs 7.11, Fogaras 7.32 és Háromszék 7.34, összesen tehát 6 vármegyében.

Árpa.

Az őszi árpa aratása a napokban már megkezdődik, a terméseredmények iránt jóformán egyhangúak a vélemények, azaz nagy átlagban az őszi kielégítő és jó hozamot ígér, a tavaszi is nagyobbára jó termésre biztat, bár nem mindenütt kielégítően, nagyon szépen megsűrűsödött és jól kalászott főleg az Alföldön. A hegyvidékeken is meglehetősen szép és még további gyarapodását is remélik. Az árpa bevetett területét 2.061.200 kat. holdra becsülve és minthogy a gazdasági tudósítók országos átlagban és kat. holdanként 7.36 q. hozamot remélnék, ennélfogva a valószínű eredmény 15.17 millió q-ra tehető a múlt évi 15.65 millió q-val szemben.

Kat. holdankint a vármegyéknél termésátlagok szemben az országos átlaggal, 7.36 q-val, így alakulnak:

Kat. holdankint 7.36 q-n felüli termésre van kilátás: Liptó 7.50 q., Nyitra 7.31, Pozsony 8.00, Trencsén 8.01, Zólyom 7.81, Baranya 8.10, Fejér 7.41, Győr 7.35, Moson 7.70, Sopron 8.33, Tolna 8.04, Vas 7.50, Veszprém 7.81, Bács-Bodrog 8.07, Csongrád 8.81, Ung 7.61, Borsod 7.37, Békés 7.84, Bihar 7.56, Hajdu 7.40, Szatmár 7.65, Arad 7.73, Csanád 7.52, Temes 7.45, Torontál 7.33, Alsó Fehér 7.64, Brassó 8.33, Hunyad 7.80, Kisküküllő 7.30, Nagy-Küküllő 7.74 és Szeben 7.80, összesen tehát 31 vármegyében. Kat. holdankint 6.50—7.30 q. termésre van kilátás: Árva 6.50 q., Hont 7.20, Nógrád 7.07, Turóc 7.08, Komárom 7.11, Somogy 7.00, Zala 7.22, Heves 6.51, Pest 7.00, Abauj-Torna 7.11, Bereg 7.06, Gömör 7.21, Sáros 7.10, Szepes 7.22, Zemplén 6.61, Máramaros 6.66, Szabolcs 6.78, Szilágy 6.65, Ugocsa 6.00, Beszterce-Naszód 7.24, Csik 6.59, Fogaras 6.53, Krassó-Szörény 6.66, Maros-Torda 6.88, Szolnok-Doboka 6.92 és Torda-Aranyos 6.57, összesen tehát 26 vármegyében. Végül kat. holdankint 6.50 q-n aluli termést várnak: Bars és Esztergom 6.00, Jász-Nagykun-Szolnok 6.47, Háromszék 6.11, Kolozs 6.39 és Udvarhely 5.91, összesen tehát 6 vármegyében.

Zab.

Az ország legnagyobb részében az utóbbi időben meglehetősen javult, mindazonáltal most nem kielégítő még, sőt néhol annyira megrikkult a réz névze kedvezőtlen időjárás folytán, hogy emiatt egy részét kiszántották. Általában az összes szemes termények között a zab áll a leggyengébben, egyes megrikkult vetéseket takarmánynak is kaszálták. A korai zab már zászlóját hányja, ellenben a későbbben vetett zab csak most hajt szárba. Néhol nagyon gazos, különösen a vadrepeze és a mácsonya lepte el az idén nagyon erős mértékben. A zabbal bevetett terület 1.932,740 kat. holdra becsültetik. Kat. hol-

dankint az országos átlag 6.17 q. és így az eddigi állapotot figyelembe véve a várható terméshez lesz mintegy 11.94 millió q., a múlt évi 13.39 millió q-val szemben. A kat. holdankint és vármegyéknél várható termés-átlag az országosan mutatkozó 6.17 q. átlaghoz viszonyítva így alakult: Kat. holdankint 6.17 q. és ezenfelüli termésre van kilátás: Esztergom 6.40 q., Hont 6.53, Liptó 6.50, Nógrád 6.40, Nyitra 7.17, Pozsony 7.57, Baranya 6.85, Fejér 6.22, Győr 6.25, Moson 6.44, Somogy 6.33, Sopron 6.47, Tolna 6.50, Veszprém 6.74, Bács-Bodrog 6.85, Jász-nagykun-szolnok 6.46, Abauj-Torna 6.52, Borsod 6.27, Gömör 6.36, Ung 6.46, Csanád 6.30, Temes 6.59, Torontál 6.97, Alsófehér 6.72, Beszterce-Naszód 6.39, Brassó 7.26, Fogaras 7.06, Kisküküllő 6.53, Kolozs 6.40, Nagy-Küküllő 6.26, Szeben 6.99 és Udvarhely 6.27, összesen tehát 32 vármegyében. Kat. holdankint 5.50—6.17 q. termés remélhető: Árva 5.81 q., Bars 6.02, Trencsén 5.80, Turóc 6.00, Zólyom 5.97, Zala 6.02, Csongrád 6.13, Pest 5.69, Bereg 6.01, Sáros 5.91, Szepes 5.70, Békés 6.00, Bihar 5.88, Hajdu 5.73, Máramaros 5.65, Szatmár 5.57, Szilágy 6.13, Arad 5.94, Hunyad 5.54, Maros-Torda 5.89, Szolnok-Doboka 5.74 és Torda-Aranyos 6.09, összesen tehát 22 vármegyében. Végül kat. holdankint 5.50 q-n aluli termés várható: Komárom 4.90, Vas 5.44, Heves 5.17, Zemplén 5.34, Szabolcs 5.24, Ugocsa 5.20, Csik 5.33, Krassó-Szörény 5.33 és Háromszék 5.11, összesen tehát 9 vármegyében.

Országos összesítés.

VIDÉK	Június hó 9-én várható			1909. évi termés
	Bevetett terület kat. holdanként	Átlagos termés méter mázsa	Összes termés	
Buza.				
Duna balp.	361.660	8.75	3.166.200	1.388.045
Duna jobb.	1.013.500	8.68	8.804.100	6.103.473
Duna-Tisza köze	1.278.000	9.13	11.665.700	5.826.853
Tisza jobb.	457.100	8.34	3.812.400	2.238.537
Tisza balp.	981.100	8.70	8.542.700	3.870.515
Tisza-Maros szöge	1.415.000	9.12	12.913.700	8.178.589
Királyhágón tül várm.	632.000	7.90	4.994.000	3.243.025
Országos összeg és átlag	6.138.360	8.78	53.898.800	30.849.833
Rozs.				
Duna balp.	255.523	8.21	2.099.400	1.407.287
Duna jobb.	569.100	8.21	4.673.300	4.087.864
Duna-Tisza köze	407.800	7.81	3.184.000	2.401.872
Tisza jobb.	195.900	7.89	1.539.800	1.053.302
Tisza balp.	368.100	7.76	2.857.000	1.985.629
Tisza-Maros szöge	50.000	9.34	467.400	300.493
Királyhágón tül várm.	117.500	7.84	920.600	722.055
Országos összeg és átlag	1.963.823	8.01	15.741.600	11.957.137
Zab.				
Duna balp.	231.540	6.31	1.462.200	1.336.259
Duna jobb.	348.100	6.19	2.157.400	2.567.512
Duna-Tisza köze	366.200	6.47	2.371.200	2.741.700
Tisza jobb.	263.200	5.99	1.576.400	1.621.730
Tisza balp.	227.900	5.80	1.302.100	1.542.850
Tisza-Maros szöge	209.000	6.34	1.324.900	1.673.744
Királyhágón tül várm.	286.800	6.08	1.746.200	1.909.092
Országos összeg és átlag	1.932.740	6.17	11.940.400	13.392.947
Árpa.				
Duna balp.	555.700	7.32	4.066.100	4.514.488
Duna jobb.	483.200	7.60	3.671.300	3.745.137
Duna-Tisza köze	876.200	7.25	2.787.300	2.856.719
Tisza jobb.	242.200	7.07	1.714.500	1.630.060
Tisza balp.	190.000	7.05	1.408.600	1.349.458
Tisza-Maros szöge	105.900	7.62	806.900	844.970
Királyhágón tül várm.	108.000	6.98	753.400	706.612
Országos összeg és átlag	2.061.200	7.36	15.178.100	15.647.453

MOLL-FELE SEIDLITZ-POR
 feltűnő hatással házi és minden gyomorbetegségek, melyekből a rossz emésztés és székrekedés szokott keletkezni. A gyógyszerárakban MOLL készítménye kérésre. Eredeti dobozokban
2 korona.

FŐ SZÉKELDÉS:
 MOLL A. gyógyszerész, cs. és kir. udv. száll által
Bécs, I., Tuchlauben 9. szám.
 Vidéki megrendelések naponta posta-utólevél mellett teljesítenek. — A raktárakban tásák határozottan MOLL A. aláírásával és vadjeggyel ellátott készítményeket kérni.

MOLL-FELE SÓSBORSZESZ
 a legjobb fájdalomcsillapító, bedörzsölés, csusz, köszvény és egyéb meghűlési bajoknál. A raktárakban ólommal zárt (plombirt) üvegekben
2 koronáért kapható.
MOLL-készítmény kérésre.

Szterényi József és az Agrárbank. Már megírtuk, hogy Szterényi József lemondott az Agrár- és Járadékbank r. t.-nél viselt elnöki állásáról. Ez ügyben ma a bank igazgatósága a következőket teszi közzé: A Magyar Agrár- és Járadékbank r. t. ez év január havában felajánlotta Szterényi József v. b. t. t. volt kereskedelmiügyi államtitkárnak a bank igazgatósági elnöki állását, aki annak kikötésével, hogy a bank a képviselősséggel az 1901: XXIV. t.-cz. alapján összeférhetlen üzletheit az összeférhetlenség ellátását biztosító módon fog törekedni rendezni: az elnöki állást elfogadta. Minthogy mindezekig nem sikerült az összeférhetlenséget megszüntető megoldást találni az 1901: XXIV. t.-cz. szerint pedig a mandátum benyújtásakor a képviselő maga tartozik összeférhetlen állását bejelenteni, ez az időpont pedig már a hó 23-án állana be: Szterényi ennek megelőzése érdekében és elkerülendő, hogy ellene netán valaki összeférhetlenségi bejelentést tehesen, az Agrárbanknál viselt igazgatósági elnöki állásáról már ma lemondott és a bank kötelékéből kilépett. Miután az igazgatóságnak arra vonatkozó többszöri kísérlete, hogy Szterényit elhatározásának megmásként bírja, eredménytelen maradt és méltányolva azt, hogy Szterényi a politikai pályától visszavonulni nem akar, a lemondást őszinte sajnálattal tudomásul vette.

Az OMKE igazgatósági ülése. Az OMKE igazgatósága tegnap este tartotta gyűlését. Fürst Bertalan elnöki megnyitóját után Beck Géza h. főtitkár terjesztette elő az egyesülés legutóbbi tevékenységéről szóló jelentést. Kiemelte a városi vám reformja, a vagonhíány megelőzése, továbbá az ügynöki díjak megadóztatása ügyében indított akcióit. Referált továbbá számos közigazgatási, vasuti és postai ügyben végzett eredményes eljárásról. Ezután dr. Szende Pál számolt be a képviselőválasztási akcióról, amelyet egészen vége sikerültnek lehet mondani. A kereskedelmi és ipari foglalkozáshoz tartozó képviselők száma lényegesen emelkedett. A többi képviselő közül is számosan, épp a jelentősebb politikai körök kijelentették, hogy elfogadják az OMKE. programját. Az OMKE. agitációjának eredménye végül, hogy néhány jellegzetesen antimerkantilista képviselő kimaradt a házból. A főtitkár jelentését az igazgatóság egyhangulag tudomásul vette.

Frigyessy Adolf az Universale biztosító igazgatóságában. A bécsi Universale Általános Népbiztosító Társaság, amelynek Budapesten is van fiókja, legutóbb beavallotta igazgatóságába romániai Frigyessy Adolfot, az „Adria” Biztosító Társaság elnöki igazgatóját. Ez a választás összefügg azzal a megállapodással, amelyet a két biztosító-társaság érdekeltnek közös ellátása ügyében legutóbb létesített.

Elvesztett alapítók. A „Részvénytársaság Raky-féle módszer utáni furásokra” című vállalat most tette közzé az 1909. évi üzleteredményéről szóló mérlegét. Ebből azt lehet megállapítani, hogy a társaságnak nincs szerencséje a furásoknál. 1909-ben 213.921 koronát veszített, míg 1908-ban vesztesége 244.730 korona, 1907-ben pedig 219.741 korona volt. Ehhez képest alapítókja 525.000 koronával szerepel a mérlegben.

Harez a Vacuum Oil Company ellen. Már többször írtunk a Vacuum Oil Companyról, a mely ellen most egy erőteljes mozgalom indult meg. A Magyar Államvasut igazgatósága és az osztrák vasutak azonos rendszabályokkal fognak az amerikai Vacuum Oil Company magyar és osztrák fizeméi ellen fellépni. A Magyar Államvasut igazgatósága e célból Bécsbe küldte megbízottait, a kik az osztrák kormány delegátusaival az eljárásra vonatkozóan tárgyalnak s meg is állapodnak. A Vacuum Oil Companynak Magyarországon Almásfűzítőn van fiomítója. A tervbe vett rendszabályok eredménye olyan lesz, hogy az amerikai tár-

saság, ha nem is szünteti be az üzemet, minden esetre korlátozni lesz kénytelen.

Megalakult a szeszpartell. Ma tartotta alakuló közgyűlését a Magyar Szeszipar r. t., amely együttesen 175.000 hektoliter finomítási üzemképességgel bíró négy oly szeszfinomító vállalat közreműködésével létesült, amelyek részére 120 mezőgazdasági szeszfőző 80.000 hektoliternyi kontingensnek finomítása van szerződésileg biztosítva. A vállalat alapításában résztvettek: a Bóni Gyártelep és Mezőgazdasági Részvénytársaság (Szabolcsm.), továbbá a lipótmegyei, szepesmegyei és sárosmegyei mezőgazdasági szesztermelők szeszfinomító részvénytársaságai azzal a céllal, hogy ez az egyesülés a finomítandó nyersszükséglet bevásárlását, valamint a finomított szesz árusítását közös pénzeszközökkel s egységes rendszerrel intézze. A vállalat amelyet a Magyar Bank és Kereskedelmi Részvénytársaság finanszíroz, szoros viszonyba kíván lépni a Mezőgazdasági Szesztermelők Országos Egyesületével, amelynek alelnökét, Bujanovich Gyula országgyűlési képviselőt a felügyelő-bizottság elnökéül meg is választotta, hogy együttes működéssel végre megvalósítsák a gazdakörök ama régi törekvése, miszerint a fent említett megyei mezőgazdasági szeszfinomítók mintájára a mezőgazdasági szesztermelés többi gócpontjain: Nyitra-, Pozsony-, Bars-, Trencsén- és néhány erdélyi megyében is maguk a szesztermelő gazdák tömörítessenek szeszfinomítókat alapítására, esetleg szeszgyűjtő állomások szervezésére, valamint a gyümölcösszesz értékesítésére. Az új társaság alapítókja egyelőre 460.000 koronában állapított meg és az igazgatóságba beavallattak: a Magyar Bank és Kereskedelmi Részvénytársaság kiküldöttei: Elek Pál vezérigazgató elnöként, továbbá Vajda Imre és Bér Gyula igazgatók, ezenkívül Mandel Dezső, a nyírbátori szeszgyár vezérigazgatója alelnöként, Stark Fülöp, a lipótmegyei szeszfinomító, György Lajos, a sárosmegyei szeszfinomító és Darányi István, a szepesmegyei szeszfinomító kiküldöttei, míg a felügyelő-bizottságba az említett elnökön kívül báró Ghilány Imre, az eperjesi szeszfinomító, Rácz Emil, a nyírbátori szeszfinomító, Grósz Lipót, a löseai szeszfinomító kiküldöttei, továbbá Szücs Bertalan és Török Ottó a finanszírozó pénzintézet vezérigazgatói. Az új vállalat Darányi Istvánt nevezte ki vezérigazgatójává, akinak vezetésével a szervezési munkálatok azonnal megindíthatnak, s a társaság tényleges működése legkésőbb szeptember elején megkezdődik.

Érdeklődés a Hazai Bank részvényei iránt. Az utóbbi időben az értéktőzsdén nagy érdeklődés nyilvánult meg a Hazai Bank részvényei iránt. Ezt a nagy keresletet többféleképpen magyarázzák. Így azt mondják, hogy a bank affiliált vállalatai, főleg az ipari vállalatok igen kedvezően fejlődnek, úgyhogy ezek alapján a Hazai Bank nagyobb osztalékot, 16 koronát fog fizetni. E mellett azonban nagy nyereségei vannak a banknak a tárczájában lévő értékpapirokból is. A banknak az 1909. évi mérlege szerint 8.616.939 kor. 79 fillér értékű értékpapírja volt a tárczájában. Ebből állampapírok és befektetési értékek voltak 2.206.929 kor. 95 fillér, bankrészvények 219.257 kor. érték, ipari vállalatok részvényei pedig 6.191.059 korona értékben. Ezek a papírok pedig mind azon az alacsony árfolyamon vannak beállítva a mérlegbe, amelyen a szerb-háborus idők hatása alatt állottak, úgy hogy azóta a részvények mind 2-300 koronás árfolyam-emelkedést értek el. Így pl. van a bank tárczájában körülbelül 7-8000 drb. nasici tanningyári részvény 300 koronás árfolyammal, holott a papírok ma 600 koronán állanak; ugyanez áll a rózsahegy-i textilipari, az első magyar gazdasági gépgyári stb. részvényekkel is, úgy hogy csak az ily módon előálló látens tartalékok több milliányi jövedelemszaporulatot jelentenek, úgy hogy a bank minden nehézség nélkül emelheti osztalékját és keresztülviheti alapítókérmelését. Bár erről az igazgatóság még tartózkodással nyilatkozik, mindazonáltal nincs kizárva, hogy rövidesen sor kerül erre is.

A Rigler Papírárugyár Részvénytársaság ma tartotta rendes évi közgyűlését báró Halvany Károly igazgatósági elnök elnöklésével. Az igazgatóság évi jelentése meglepéssel konstatálja, hogy az 1909-10. évi üzletmenet örömdetes fejlődést mutat fel, ami a tiszta nyereségnek lényegesen emelkedésében jut kifejezésre. Az évi jelentés szerint az értékesítési tartalékalapra 85.000 koronát, kétes külvárosok leírására 26.334 koronát fordítottak, mindazonáltal az áruforgalom 163.749 koronával 2.454.314 koronára emelkedett és a mérleg 148.687 K tiszta nyereséggel zárult. Az igazgatóság javaslatához képest elhatározta a közgyűlés, hogy 10.964 koronát az igazgatóság tagjainak szokásos jutalmára, 15.000 koronát az alkalmazottak javadalmazására, 75.000 koronát az 5 százalékos osztalék (részvényenként 10 korona) kifizetésére és 6000 koronát a tartalék emelésére fordít, 41.723 koronát pedig új számlára visz át. A felmentvény megadása után elhatározták, hogy az osztalék a hó 15-től körül kifizetésre. Végül a felügyelő-bizottság eddigi tagjait újra megválasztották.

Uj malom részvénytársaság Brassóban. Brassóban néhány gazdag román és szász nagybirtokos három millió korona alapítókéval gőzmalom részvénytársaságot alapított, amely meg ebben az évben, valószínűleg közvetlenül az aratás után megkezd működését. Az alapítás élén Bratianu Achilles, a román miniszterelnök fivére és Schnalle Henrik brassói nagybirtokos állanak.

Vegyészek tanácskozása. A Magyar Vegyészeti Gyárosok Országos Egyesülete ma dr. Helvey Tivadar elnöklésével választmányi ülést tartott, amelyen dr. Bokor Gusztáv titkár jelentést tett az országos ipari kísérleti intézet létesítése iránt megindult mozgalomról. Az előadó behatóan ismertette azokat a jelentős feladatokat, amelyek ily intézetre a mi viszonyaink között várakoznak, de hozzátette, hogy miután az intézmény az egész hazai iparnak és annak keretén belül a jövő iparos nemzedéknek nevelését is szolgálni hivatott, kizárólag állami feladatnak tartja az eszme megvalósítását. Hosszabb vita után elhatározták, hogy az ipari egyesületeknek és kérdés tárgyalására kiküldött közös bizottságába Hercz József vezérigazgatót, Pfeifer Ignác műegyetemi tanárt, valamint az egyesület titkárát küldik ki, míg a további elhatározás jogát a választmány magának tartja fenn. A választmány ezután tudomásul vette, hogy az egyesület több rendbeli beadvánnyal fordult a földmívelésügyi kormányhoz a növényzsírgyártmányok forgalombahozatalát megnehezítő kormányrendeletek módosítása érdekében. A kereskedelmi miniszternek a quebrachofa, a kukoricaolaj, valamint a naftalin kikészítési eljárására vonatkozó kérdései, az érdekelt gyárak meghallgatása után elintézés nyertek. A hazai fadesztilláló gyárak kérése folytán az egyesület sürgős beadvánnyal fordult a kereskedelemügyi miniszterhez a végből, hogy az ecetsav importjára Szerbiában fennálló prohibív vámok a legkisebbi szerződéses tárgyalások alkalmával mérsékeltesse.

Az „Adria” Tengerhajózási R.-T. terjeszkedése. A parlamenti helyzet tisztázása után az államszükségletek ellátásán kívül egyik legsürgősebb feladata a törvényhozásnak az egyes tengerhajózási társaságok szubvenciójának elintézése lesz. Az Adria tengerhajózási r. t. igazgatósága szerződésének megújítása ügyében már az előző kormányval megkezdte a tárgyalásokat és azokat a mostani minisztériummal folytatja, mert a felforgó kérdésekre nézve még nem sikerült teljes megállapodást létesíteni. Az 1901. évi VII. tcz. értelmében a törvényhozásnak joga van ugyan a társaságot arra szorítani, hogy jelenlegi szerződését 1921. végéig főtartsa, ha az erről szóló törvény 1910. végéig beozikkelyeztetnék. A kormány azonban a tiz esztendővel ezolött megkötött és nagyrészt már elavult szerződést nem kívánja változatlanul meghosszabítani, hanem azon különféle módosításokat óhajt. Egyes, ma már fontossággal alig bíró járatok vagy egészen megfognak szünni, vagy ritkábbak lesznek, míg más

Földbirtokosok **4%—4½%** alapon kaphatnak tőkeamat törlesztéses kölcsönt, a birtok-érték 65—75%-a erejéig. Régi és bármily bonyolódott tartozások konvertáltatnak. — Telekkönyv-kataszter küldendő. **Teljesen díjtalan értesítés 48 óra alatt.**

Tisztviselő- és Jelzalog-Kölcsön Részvénytársaság, Budapest, Erzsébet-körut 22. szám

Járatokat sűrűbbé tesznek majd; így például Braziliába most már az évi 6 járat, amelyre szerződés az „Adria“-t kötelezi, nagyon kevés és ezért a társaság már magától 9 járatot tart fenn, de ezt valószínűleg 12-re fogja fölemelni. Nagyobb arányú fejlesztést igényel a Földközi-tengeren való szolgálat is. A fokozottabb szolgálat fejében a társaság az eddig élvezett államszolgálat fölemelését kéri, amitől értesülésünk szerint a méltányosság szempontjából a kormány sem vonakodik. Ha az új szerződés úgy létesül, ahogy a tárgyalások eddigi menetéből következtetni lehet, az „Adria“ hajóparkját lényegesen növelni fogja és még a mostani, 1911. végével lejárt szerződés megszűnése előtt, több nagy hajót kell építtetnie, hogy legalább megrendelnie.

Az iparvállalatok ügynökeinek megadóztatása. Ismeretes, hogy Wekerle Sándor pénzügyminiszter a nyilvános számadásra kötelezett vállalatok ügynökeinek utólagos megadóztatását rendelte el. E rendelet ellen a Magyar Gyáriparosok Országos Szövetségének vezetésével legtöbb ipari egyesületünk felszólalt s annak enyhítését és módosítását kérte. Amint értesülünk, Lukács László pénzügyminiszter a körrendelet revízióját rendelte el s legközelebb megjelenik az újabb körrendelet, mely egyrészt a felmerült félreértéseket eloszlatja, másrészt pedig a törvény rendelkezéseit az üzleti élet viszonyainak megfelelően viszi keresztül.

Őszkor jön az új kölesön. Amióta a Kuehen-kormányának többsége lett, egyre határozottabb formában lép föl az, hogy a kormány előveszi azokat a kölesön-aktákat, amelyeket még Wekerle készített annak idején elő, egy Párisban felveendő 500 millió kölesön tárgyában. Ellenőrizhetetlen forrásból csakhamar híre ment, hogy a kormány ezt az 500 milliót már 800 millióra emeli fel, sőt felhivatalos források is megerősítették ezt. Csak a minap jelentették azt is, hogy *Ullmann* Adolf a kölesön dolgában már meg is állapodott a Rothschild-csoporttal és a megállapodások alapján legközelebb ismét Párisba utazik. Ugy látszik azonban, a kölesön még sem vétetik fel olyan sűrűsen, mert a legilletékesebb helyről azt közlik velünk, hogy a kölesön felvétele csak az *össze fog megtörténni*, amikor egyrészt megszűnik a törvényes felvétel, másrészt pedig elmúlik a már beköszöntött holt szezon a pénzpiacokon is. Ugyanezen a helyen azt is tudjuk, hogy a kölesön nem lesz 800 millió, hanem csak 500—600 millió, ezt azonban, tekintettel a kedvező termésre és a parlamenti helyzetre, jóval kedvezőbb feltételekkel kapja meg Lukács László, mint a legutóbbi kölesont.

A kölesönnel egyébként lapunk más helyén részletesen foglalkozunk.

A Patten cég megszűnt. Az amerikai s jórészt az európai gabonatorzsdéknek valóságos réme volt Patten James, a buzakirály, aki milliókat szerzett a merész s nem éppen kifogástalan üzleteivel. De nem minden üzlete sikerült Pattennek. Az év elején ugyanis, amikor ügynökei, arra a hírre, hogy Argentínában rossz termés lesz, rendkívül nagy mennyiségű búzát vásárolt össze, később kiderült, hogy a híresztelés a valósággal ellentétes, mert a termés jó volt s a búza ára nem emelkedett. Ezen az üzleten Patten néhány millió dollárt vesztett s alighanem ez az oka annak, hogy a tőzsdéről a magánéletbe vonult vissza s felosztatta cégét s meglévő üzleteit átadta a Battler, Dracier és társa cégnek, amely egymillió dollár alaptőkével kezdi meg július 1-én működését. Az új cégnek egyik tagja Patten testvére.

Új gyufagyári részvénytársaság. Ugy látszik a gyufamonopóliumra spekulálnak azok, aki az utóbbi időben gyufagyárat alapítanak. Azt hiszik ugyanis, hogy a kormány, ha a gyufamonopóliumot behozza, borús áron fogja megváltani a működő gyufagyárakat. És úgy látszik, jól spekulálnak. Nemrégiben Budapesten ismét alakult egy gyufagyári társaság „Aetna“ magyar gyufagyár részvénytársaság néven. Alaptőkéje 400,000 korona, amely 1200 darab 200 koronás törzs és 800 darab 200 koronás elsőbbségi részvényre oszlik. Igazgatósága: dr. Heinrich Antal, Dozsenyi Gyula,

Rainer Lajos, Deutsch Adolf, Hoffmann Gusztáv, Kren Imre és erdösi Baiersdorf Richárd.

Bevált-e az iparfejlesztés? Az Országos Ipari egyesület szennel pályázatot hirdet annak a kérdésnek beható tárgyalására: bevált-e a szubvenzió-rendszer az iparfejlesztésben; különös tekintettel Magyarországra. A kérdés felfejtésére ismertetendők a külföldi példák és eredmények; külön fejtgetendők hazánk állapota; mérlegelendő az állami kedvezmények (1907. évi III-ik t.-cz.) hatása, a gépségély, a direkt pénzügyi szubvenciónak hatása főképp a gyáriparra, továbbá a műves és kisiparra, végre a háziiparra. Minden pályamunka irógépen, a papírnak csak félfoldalára tisztázandó és bekötve 1911 február 1-ig az Országos Ipari egyesület irodájához benyújtandó. Minden pályamunka jellegével látandó el s a szerző neve lepecsételt jellegű levélben csatolandó. Jutalom a báró dr. Kornfeld Móricz igazgatósági tag által erre a célra rendelkezésre bocsátott pályadíj: ketőezer korona. A pályadíj csak abszolút becsü munkának adatik ki, mely az egyesület tulajdonába megy át. Ez ügyben az Országos Ipari egyesület igazgatósága ad bővebb felvilágosítást.

Az „Atlantica“ tőkeemelése. Az „Atlantica“ Tengerhajózási Részvénytársaság igazgatósága — amint már megirtuk — folyó hó 18. napjára rendkívüli közgyűlést hívott egybe, amely közgyűlésnek egyetlen tárgya a társaság 4.000.000 korona alaptőkéjének 10.000 darab 200 korona névértékű részvény kibocsátása által 8.000.000 korona összegre felemelése. A kibocsátandó új részvények átvétele az e célra alakult syndicatus által már eleve biztosított s ennek keretében a részvényeknek felét az alapszabályok értelmében a társaság alapítói vannak jogosítva átvenni, míg a másik felének átvételére a részvényesek gyakorolnak elővételi jogot, az alapítókkal egyazon árfolyamon. Az alaptőke felemelésének célja a társaság megrendelt új, összesen 29.000 tonna hordképességű gőzhajója vételárának részleges kiegyenlítése, míg a hátralékos vételár kifizetése a megkötött szerződésekben olyképen rendeztetett, hogy sem további részvénytőke-felemelés, sem kölesönök felvétele szükségessé nem vált. Az új hajók a társaság erősen megnövekedett forgalma folytán váltak szükségessé és ugyanazon típus szerint épülnek, amely típus a társaság jelenlegi hajójánál kitűnően bevált. A társaság forgalmába a folyó év november hava és a jövő év január hava közötti időben vonatnak be az új gőzösök, amelyek építéséhez a hajógyárak már hozzá is fogtak.

A Kaposvári Kölesönös Segélyegylet borüzlete. A Kaposvári Kölesönös Segélyegylet átvette a dr. Szabó-féle borpinceszéket 500.000 korona vételárért. A vétel azonban — amint nekünk írják — nem a legjobban sikerült, mert az intézet sehogyszem tudja a bort értékesíteni, mi által veszteségek érik egyrészt ennél az üzletnél, másrészt tőkéinek lekötöttsége megakasztja normális bankügyleteinek kifejtését. Nem mulaszthatjuk el itt rámutatni arra az anomáliára, hogy vidéki intézeteink utóbbi időben egyre-másra fektetik tőkéiket apró, egészségtelen vállalatokba, miáltal nemcsak tőkéiket immobilizálják a rendes banküzlet fejlődésének rovására, hanem elaprózza a bankvezetőség tevékenységét is, minnek legjobb esetben — veszteség szokott a vége lenni.

A Folyam- és Tengerhajózási R.-T. a keleti szolgálatban. Ismeretes, hogy a Keleti Tengeri Hajózási R.-T. a Hitelbank érdekkörébe kerülve, szorosabb viszonyba lépett az ugyane bank érdekkörébe tartozó Magyar Folyam- és Tengerhajózási R.-T.-gal. Jelentettük, hogy ennek a tranzakciónak igen előnyös következményei lesznek mindkét társaságra nézve. Most arról értesülünk, hogy a két hajózási társaság között már megegyezés is történt az irányban, hogy az *árufuvarozásban egyöntetűen járnak* el olkópen, hogy a Folyamhajózási R.-T. direkt szállíthat azokra a vonalakra is, amelyeket a leveletel forgalomban a keleti látott el. Sőt a Folyamhajózási direkt fuvarvételreket és *consolementeket fog kiadni*, ami nemzetközi forgalomban nemcsak a hajózási társaságra, hanem a szállítóközönségre nézve is nagy előnyt jelent.

Fizetéseképtelenség. A bécsi hitellezői védőgyet jelentí, hogy Steiner Lipót kereskedő, Aranyosmaróthon fizetéseképtelen.

MUSCHONG-BUZIASFÜRDŐ
BUZIÁSI PHÖNIX ÁSVÁNYVIZ
BAKTERIUM MENTES természetes ásványvíz
ÜDÍT-GYÓGYÍT. Kapható mindenütt.
Budapesti Főraktár: Eötvös-utca 44. Telefon 86-2A.

TŐZSDÉK.
A BUDAPESTI ÁRU- ÉS ÉRTÉKTŐZSDE
Gabonatorzsde.
Budapest, június 11.

A Készárúpiacozon ma barátságos volt a hangulat. Mérsékelt kínálattal szemben a malomok elég jó vételkedvet tanúsítottak és mérsékeltlen jobb árakat is fizettek, mivel pedig másrészt az eladók sem voltak túlkövetelők, elég élénk forgalom fejlődött ki. Elkelt mintegy 16.000 q buza a tegnapinál 5 fillérrel drágább áron. A legdrágább eladási ár 11.85 korona volt 78.80 kilós tiszavidéki buzáért, a legolcsóbb pedig 11 korona 75 kilós feleőmagyarországi buzáért. Egyéb gabonaművek: a rozs 5 fillérrel olcsóbb, a zab és a tengeri 5—5 fillérrel drágább. Forgalomba került: 200 q zab 7.35—7.40 koronás áron, 1200 q zab 7—7.40 koronás áron és 400 q tengeri 5.50—5.55 koronás áron. A határidőpiacozon a mai üzlet aránylag nyugodt lefolyású volt. Megnyitáskor lanya volt az irányzat és a tegnapi zárlatnál alacsonyabban indultak az árfolyamok, a forgalom folyamán pedig, amely nem volt valami nagyon élénk, valamivel barátságosabb hangulat mellett mérsékeltlen ingadoztak, utóbb pedig javult vételkedvre némileg emelkedtek az árfolyamok. Zárlatkor lanya maradt az irányzat. Az októberi buza ma 6 fillérrel a tegnapi zárlaton alul 9.40 koronán indult, előbb 9.38—9.45 között ingadozott, később 9.35-ig ment vissza és zárlatkor 9.38 után 9.35 koronán maradt.

A tegnapi zárlathoz viszonyítva, végeredményképpen ma az októberi buza tíz fillérrel, az októberi rozs nyolc fillérrel, az októberi zab négy fillérrel a júliusi tengeri kilévez fillérrel, az új tengeri hét fillérrel esökkent.

A készárúüzlet jegyzéke a mai tőzsdén a következő volt:

Buza	kilós	ár 100 q.	kilós	ár 100 q.
Tiszavidéki	75	—	79	23.35—23.45
"	76	—	80	24.60—24.70
"	77	23.95—24.45	81	—
"	78	24.35—25.15	82	—
Fegyermegyei	75	—	79	23.25—23.15
"	76	22.65—25.55	80	23.25—23.15
"	77	24.40—24.35	81	—
"	78	24.65—24.15	82	—
Pestvidéki	75	—	79	24.45—23.60
"	76	—	80	24.35—24.35
"	77	24.40—24.65	81	—
"	78	24.35—24. —	82	—
Dánvági	75	—	79	23.85—23.30
"	76	—	80	—
"	77	24.25—24.10	81	—
"	78	24.55—24.70	82	—
Décskai	75	—	79	23.05—23.23
"	76	24.25—24.10	80	—
"	77	24. —	81	—
"	78	23.40—24.55	82	—
Roszs I-rendű új	—	—	—	15.55—16.55
középmínőségű új	—	—	—	15.55—15.20
Arpa takarmány I-rendű	—	—	—	11.70—12.40
II-rendű	—	—	—	11.40—11.60
Zab I-rendű	—	—	—	14.30—14.60
II-rendű	—	—	—	13.40—13.80
Tengeri belvidi új	—	—	—	10.90—11.20

Eladott:
Buza. Tiszavidéki: 1200 q 78.8 k 23.70 K, 250 q 78.4 k 23.00 K, 100 q 78 k 23.20 K felső, 100 q 77 k 22.60 K, 300 q 77 k 23.10 K, 200 q 77.5 k 23.30 K felső, 400 q 75 k 22.25 K felső.
Pestvidéki: 100 q 77 k 22.80 K, 100 q 77 k 22.60 K, 350 q 75 k 700 q 75.5 k 22.30 K, 600 q 75 k 22.30 K.
Kalocsai: 100 q 77 k 23 K.

Szmokingöltöny 40, prima selyem beléssel **45,** Frakk, v. Ferencz József-öt. egészen selyem-beléssel **55 frt.**
legnagyobb angolelmékből, csakis mérték szerint, első-rangu kivitelben.
ZÉLINGER SAMU angol készpénzrendszerű őr szabótermében IV. ker., Belváros, Magyar-u. 3., I. em, Kossuth Lajos-utca mellett. — Telefon 116—59.

Bánsági: 100 q 80 k 23.40 K, 100 q 78 k 23.20 K, 300 q 77 k 22.60 K.
 Bácskai: 1000 q 76 k 22.50 K.
 Felsőmagyar: 400 q 79 k 375 q 76 k 22.65 K, 400 q 75 k 22.10 K, 500 q 75 k 22 K.
 Román: 6600 q 79.5 k 23.60 K.
 Rozs: 100 q 14.70 K kpf par, 100 q 14.80 K kpf par.
 Zab: 100 q 14.30 K, 200 q 14.05 K, 300 q 14.12 K, 100 q 15.05 K, 100 q 14.40 K, 100 q 14.30 K kpf, 100 q 14.80 K, 100 q 14.50 K, 100 q 14.45 K kpf.
 Tengeri: 100 q 11.05 K kpf, 200 q 11 K kpf, 100 q 11.10 K kocsiira.

A határidőpiacon kötöttettség

Délelőtt:

Előforduló kötések (50 kg.-kint) 1910-re:

Buza októberre 9.40—9.43—9.38—9.45—9.35—9.38
 Rozs októberre 7.10—7.12—7.09—7.13—7.07—7.11
 Zab októberre 7.32—7.33—7.19—7.23—7.20—7.21
 Tengeri júliusra 5.49—5.43—5.43—5.43—5.43—5.43
 Tengeri augusztusra 5.64—5.65—5.58—5.58—5.58—5.58
 Új tengeri májusra 5.83—5.85—5.76—5.76—5.76—5.76

7 óra 30 percéig zárulnak:

Buza októberre 9.36—9.37
 Rozs októberre 7.07—7.08
 Zab októberre 7.21—7.23
 Tengeri júliusra 5.42—5.43
 Tengeri májusra 1911-re 5.77—5.78
 Repce augusztusra 12.—12.10

Budapesti gabonaforgalom.

1910. június 9-től 1910. június 10-ig.

	Érkezett	Elszállított
	méter mázsa	
Buza	4904	—
Rozs	811	—
Zab	453	—
Arpa	11816	3621
Tengeri	4132	3524
Liszt	1670	12526
Korpa	—	1263

Értéktőzsde.

A tőzsde ma teljesen lanyha volt. Egyedül az osztrák hitel volt keresve és emelkedett is 2.25 koronával. A magyar hitel iránt ma kevés érdeklődés mutatkozott, csekély forgalom mellett mérsékelt ingadozott az árfolyama és végre majdnem épp úgy zárult a déli tőzsdén, mint tegnap az utótőzsdén. Az Államvasut ma is teljesen el volt hanyagolva, csak elvétve fordult elő benne üzletkötés változatlan jegyzések mellett. A helyi értékek piacán is csendes volt ma az irányzat, mi mellett a forgalom is korlátozott maradt. Valamivel élénkebb érdeklődés csak a jelzálog, az Államvasut és a Magyar Villamosági iránt mutatkozott, amelyek emelkedő irányt követtek, míg a többi érték csak nehezen tudta a tegnapi jegyzését fentartani.

Az előtőzsdén előfordult kötések:

Osztrák hitel 671.75—674, Magyar hitel 846.50—845—847, Államvasutak 754.50, Leszámlítóbank 564.75—564—565, Jelzálogbank 486.25—489, Rimamurányi 692, Városi villamosvasut 378.50, Közüti 713—712.

A déli tőzsdén előfordult kötések:

Osztrák hitel 673—673.25—672.75, Magyar hitel 845.50—845, Államvasut 754.25, Leszámlítóbank 564, Jelzálog 488, Rimamurányi 691, Közüti 712.50, Városi villamosvasut 378.50.

Utótőzsde délután 4 órakor:

Osztrák hitel 672.25, Magyar hitel 840.—, Államvasut 753.70, Jelzálog 487.25, Rimamurányi 691.—, Leszámlító 563.50, Közüti 711.50, Városi 378.50.

Bécsi gabonátőzsde.

Bécs, június 11. (Saját tudósítónktól.) A piac a magyar terménybecslést várja s ezért tartózkodó. A forgalom egészen szűk keretek között maradt, az irányzat pedig nyugodt.

Jegyzetett buza: tiszavidéki 12.25—12.50, bánáti 11.75—12.10, mosoni és győri 10.60—11.20, tótfelvidéki és délvásuti 10.60—11.20, marchfeldi 10.20—10.55, orosz 11.25—11.75.

Rozs: tótfelvidéki 7.95—8.10, csepeli 7.90—8.10, pestmegyei 8—8.15, délvásuti 7.95—8.10, osztrák 7.90—8.20.

Arpa: maláta 6.40—6.65, takarmány 5.90—6.30. Magyar tengeri 5.90—6.05, Cinquantin 7.90—8.40. Magyar zab 7.95—8.15, válogatott 8.15—8.50, osztrák 7.40—7.65.

Bécsi értéktőzsde.

Bécs, június 11. Az érdeklődés ma is az osztrák hitelrészvények felé fordult, amelyek folytonos budapesti vásárlásokra jelentékenyen emelkedtek.

Egyébként a piac nyugodt volt. Korlátok közt Dunagőzhajózási és egyes ipari értékek, különösen simmerinigi vágongyár részvényei javultak. A déli tőzsde megnyitásokor az irányzat szilárd és az árfolyamok változatlanok.

Tizenegy órakor: Osztrák hitel 673.25, Magyar hitel 846.50, Laenderbank 501, Union 603.50, Államvasut 754, Délvásuti 120.50, Dunagőzhajózás 1171, Simmeringi vágongyár 260, Török sorsjegy 259 K.

Egy óra 30 percéig: Osztrák hitel 673.75, Magyar hitel 846, Laenderbank 501, Union 603, Államvasut 754.50, Délvásut 120, Alpési 726.— K, Török sorsjegy 258.75 K.

Bécs, június 11. (Magyar értékek zárulása). 4 százalékos arany-járadék 118.20, Tiszai és szegedi kölcsön sorsjegy 156.20, Magyar hitelbank részvény 845.— Magyar leszámlító és váltó részvény 563.—, Rimamurányi 689.50, Magyar cukoripar —.—, Adria hajózási részvénytársaság 489.—, Magyar koronajáradék 92.30, 4 százalékos magyar földleherm. kötvény 92.75, Magy. nyorem-kölcs. sorsjegy —.—, Kassa-Oderbergi Vasutcsöv. —.—, Magyar jelzálogbank 487.—, Magy. kereskedelmi bank —.—. Az irányzat gyengült.

Bécs, június 11. (Osztrák értékek zárulása). 4.2 százalékos papír-járadék 94.20, 4 százalékos osztrák arany-járadék 117.—, 1860-as sorsjegy 171.—, Osztrák hitel-sorsjegy 539.—, Angol-osztrák bankrészvény 311.50, Bécsi Bankvein 512.90, Osztrák magyar bank 18.12, Déli vasut 118.40, Dunagőzhajózási társ. 1170.—, Dohány-részv. 388.—, Cs. k. arany (vert) 11.38, Német bankv. 117.55, Osztr. Lloyd 582.—, 4.2 száz ezüst jár. 94.20—98.10, Osztr. koronajáradék 94.20, 1864-es sorsj. 328.—, Osztrák hitelintézet részvény 671.75, Union-Bank 601.75, Osztrák Landerbank 499.50, Osztrák-magyar államvasut 753.50, Elbevölgyi vasut —.—, Alpési részvény 724.25, 20 frankos 19.10, Londoni váltóár 240.82, Lipótkohó 524.—, Török sorsjegy 259.25.

Külföldi értéktőzsde.

Berlin, június 11. Zárlat. (Saját tudósítónktól.) Zárlatkor jegyeztetik: 4.2 százalékos papír-járadék —.—, 4 százalékos osztrák arany-járadék 99.40, osztrák hitelrészvény 210.90, Déli vasut 24.10, orosz bankjegyek 216.60, 4 százalékos új orosz kölcsön 90.90, Disconto Commandit 187.40, Dinamitruszt 186.90, Harpeni 196.20, Unifikált török járadék 94.40, 4.2 százalékos ezüst jár. —.—, 4 százalékos magyar arany-járadék 95.10, Magyar koronajáradék 92.50, Osztrák-magyar államvasut 161.40, Bécsi váltóár 849.75, Olasz járadék 105.20, Ált. villamosági Edison 271.10, Gelsenkircheni 299.70, Laurakohó 175.50.

Frankfurt, június 11. Zárlat. 4.2 száz.-os papír-járadék —.—, 4 száz.-os osztr. ar.-jár. 99.40, Magy. ar.-jár. 95.10, Osztr. hitelint. részv. 211.10, Osztrák-magyar államvasut 161.60, Eszacknyugati vasut —.—, Bustiehradi vasut —.—, Londoni váltóár 204.70, Bécsi Bankvein 137.30, Villamos részvény —.—, 3 százalékos magyar aranykölcsön —.—, 4.2 százalékos ezüstjárdék 97.95, Osztrák koronajárdék —.—, Magyar koronajárdék 92.35, Osztrák-magyar bank 129.70, Déli vasut részvény 24.10, Elbevölgyi vasut —.—, Bécsi váltóár 849.83, Párisi váltóár 810.83, Union bankrészv. —.—, Alpési részv. —.—.

Hamburg, június 11. (Zárlat). 4.2 százalékos ezüst járadék 98.70, 1860. sorsjegy 174.—, Déli vasut 24.—, 4 százalékos arany-járadék 99.70, Osztrák hitelrészvény 210.90, Osztrák-magyar államvasut 161.25, Olasz járadék 104.50, 4 százalékos Magyar arany-járadék 94.90

London, június 11. Angol consol 82.1/4.

Páris, június 11. (Zárlat). 3 százalékos francia járadék 98.52, Osztr. arany-járadék 100.10, Magyar arany-járadék 98.90, 5 százalékos boigár kötvény 1896. évről 516.—, 3 3/4 százalékos Olasz járadék 105.70, Déli vasuti elsőbbségi kötv. 284.—, 5 százalékos marokkói járadék 422.—, 4 százalékos 1890. román kölcs. —.—, 4 százalékos amort. románjár. 1905. 94.25, 5 százalékos orosz járadék 104.05, 4 és fél százalékos 1909. orosz járadék 101.55, 4 százalékos spanyol jár. 96.50, 4 százalékos unifikált török jár. 94.47, Török sorsjegy 228.—, Török dohányrészvény 414.—, Osztrák földhitelintézet 1246, Osztr. Landerbank 531.—, Magyar jelzálogbank 521.—, Banque de Paris 1830, Banque Ottomane 74.—, Osztrák-magyar államvasut —.—, Déli vasut —.—, Meridionalvasut 695.—, Hartman gépgyár 603.—, Rio Tinto 1712, Suererie d'Egypte 73.—, Tula 349, Urkányi közszén 190, Chartered 43.75, De Beers 438.—, East Rand 134.50, Jagersfontein 213.—, Trans. Land Comp. 78.25, Váltó Amsterdamba (rövid) 208.81, Váltó német piacokra (rövid) 123.25, Váltó Bécsre (rövid) 104.93, Váltó Belgiumra (rövid) 1/16, Olasz arany-váltó rövid 1/16, Váltó Svájcra (rövid) 1/32, Csekk Londonra 252.65, Magánkamatláb 2/4.

Üzleti tudósítások.

Sertéskonzumvásári jelentés.

(A székessövárosi állatvásár és közigazgatási igazgatóságától.) Június 11. Előző napi eladatlan maradvány 951 drb sertés, 53 drb süldő. Pótfelújítás 91 drb sertés. Összesen 1142 drb sertés, 53 drb süldő. Eladatot 360 drb sertés, 1 drb süldő. Mai maradvány 682 drb sertés, 52 drb süldő.

Arjegyzés. Zsirsertés. Öreg I. rendű 350 kg. felül életsúlyonással 132—138 fillér. Fiatal nehéz 300 kg. felül életsúlyonással 138—150 fillér. Fiatal közép 220—300 kg.-ig életsúlyonással 148—158 fillér. Fiatal könnyű 120 kg.-ig életsúlyonással 144—152. Süldő beföldi elősúlyban 140 fillér. (Az árak minden levonás nélkül kilogramm súlyban értendők.) A vásár irányzata lanyha. Az árak változatlanok.

IDEGENEK UTMUTATÓJA
 Legajánlhatóbb beszerzési források
BUDAPESTEN.

Biztosítás.

Assicurazioni Generali (Trieszti ált. biztosító-társaság). Alakult 1831-ben. Részvénytőke és tartalékalap 366,829.741 kor. 68 fill. Budapest, Dorottya-utca 10., az intézet saját házában. Életbiztosítás minden módozat szerint, valamint fuellátási és leánykiházasítási biztosítások. — Tűz-, szállítmány-, betérések lépés elleni és tüvegbiztosítások. — Jégbiztosítás a Magyar jég- és viszonthbiztosító részvénytársaság (Budapest, Nádor-utca 5. sz.) által. Részvénytőke és tartalékalap 7,000,000 korona. Egyenkénti és csoportos balesetbiztosítások (egyenkénti balesetbiztosítások díjvisszatérítéssel is) az Első o. ált. baleset ellen biztosító társ. által (Budapest, Dorottya-utca 10. sz.)

Első Leánykiházasítási Egylet m. sz. Gyermekek és életbiztosító intézet. Budapest, VI., Teréz-körút 40—42. Alapított: 1863. Legelőnyösebb díj, táblázatok gyermekek és mindennemű életbiztosításokra, havi befizetések mellett is. — Tartalékok: 10,000,000 korona. Eddig kifizetett biztosított összeg hét millió korona. Biztosítási állomány 46,000,000 korona.

Bankok és takarékpénztárak.

Budapesti takarékpénztár és Országos Zalogkölcsön Részvénytársaság. Befizetett részvénytőke: 10 millió korona. Központ és Magy. kir. szab. osztályosorsjáték főelárusító helye; VI. kerület, Andrássy-ut 5. Kézi zalogüzletek: IV., Károly-körút 18; IV., Ferenciek-tere 4. Irányi-utca sarkán, VII., Király-utca 57., VIII., József-körút 2., VIII., Üllői-ut 6. sz.

Víz- és légszuszvevzeték és csatornázás.

Pizurnyi L. utóda Janisch János és fia, Budapest, VII., Jósika-utca 12. sz. csatornázási vállalkozó, épületbádógos műhelye és horgany díszítőműhely gyára. Légszusz- és vízvezeték, központi fűtések, szellőztető készülékek, szivattyuberendezés, árnyékezők, vízeldek, mindennemű gőz-, magán- és nyilvános fürdő, hidegvízgyógyintézetek, melegvízkészítő-berendezések, fűtő-tűzhely öszeköttetéssel, gépek, világítási, fűtési és műszaki célokra. Saját légszusz-készülék minden házában. Telefon 20—83.

Magyar-Siemens-Schuckert-művek.

villamosági részvénytársaság, Budapest, V. ker. Lipót-körút 5. Gyár: Pozsonyban. Telefonszám 211. és 212. Táviratcím: Siemenschuckert. Készít: Villamosvilágítási és erőátviteli központi telepeket és berendezéseket. Villamos vasutakat. Egyenáramu, forgóáramu és váltakozóáramu generátorokat és motorokat, vezetékanyagot, kábeleket, iv- és izzólámpákat, kapcsolóeszközöket, biztosítókat, wattóraszámolókat (Schuckert-rendszer), vezetékberendezéseket központi telepekhez való bekapcsolásra. Világító-testeket. Ivlámpaszuszvevket. Különlegesek: Felvonók, ventilátorok, szivattyúk, hordozható villamos furógépek, villamos bánya furógépek, villamos berendezések, mezőgazdasági és ipari célokra.

VIZÁLLÁS.

MÉTER		MÉTER					
	jan. 10. jun. 11.		jun. 10. jun. 11.				
Duna	Schärding	2.95	2.98	Tisza	M.-Sajó	0.26	0.18
	Passau	4.17	4.25		Tekés	0.22	0.28
	Linz	1.78	1.76		V.-Nagy	0.26	0.45
	Bécs	1.77	1.79		Zokaj	0.01	0.05
	Pozsony	3.53	3.50		Tiszafüred	0.10	0.02
	Komárom	4.36	4.30		Szolnok	0.28	0.14
	Budapest	4.07	4.00		Csongrád	0.40	0.32
	Paks	0.—	3.77		Szeged	1.50	1.46
	Mohács	5.—	5.02		T.-Bécs	2.77	2.75
	Gömbös	6.65	6.05		Tital	4.56	4.50
Ujvidék	5.18	5.14	Újváros	1.18	1.17		
Pancsova	4.42	4.35	Tapoly	0.40	0.40		
Orsova	4.27	4.24	Bodrog	0.11	0.04		
Morvafalu	1.85	1.86	Sajó	1.55	1.50		
Zelina	0.44	0.38	Hernád	0.25	0.24		
Tronceda	0.25	0.28	Herény	0.15	0.32		
Szerec	0.55	0.54	Herény	0.22	0.25		
Báta	Szt.-Gottárd	0.10	0.10	Kőrös	Cserecs	0.36	0.35
Sárvár	0.31	0.35	M.-Vár	0.12	0.14		
Győr	3.67	3.68	Békéscsaba	0.38	0.30		
Váradi	0.—	2.52	Tonka	0.02	0.04		
Zakány	1.22	1.21	Garambó	0.—	0.80		
Bács	2.36	2.37	Borosjenő	0.32	0.30		
Eszék	3.91	3.90	Békés	0.62	0.46		
Mura	M.-Szerdah	1.88	1.90	Gyoma	0.60	0.56	
Száva	Zágráb	0.24	0.26	Gy.-Fehérvár	0.02	0.08	
	Szilvásk	1.31	1.20	Branyicska	0.—	0.90	
	Mitrovicza	4.50	3.65	Soborsán	0.—	0.38	
	Ded	0.12	0.28	Arad	0.75	0.86	
	Szatmár	0.42	0.38	Makó	0.90	0.90	
	Kraszna N.-Majtény	0.—	0.88	Temes	K.-Kereszt	1.16	1.10
	Latoros-Munkos	0.10	0.10	Béga	Kiszé	0.90	0.85
	László-Homvá	0.20	0.18		Temesvár	0.—	0.04
	Új-Ferencvá	0.—	0.—		Bácskisk	0.30	0.35

Szerkesztői üzenetek.

S. Lajos, Kassá. Az említett eset nem a most lezajlott, hanem a múlt választások alkalmával történt. Két sógor áll egymással szemben. Az egyik függetlenségi, amásik kormányparti volt. Az ellenzéki sógor szénája meglehetősen rosszul állt, a választók bizalma a kormányparti jelölt felé hajlott. Ezt nem is titkolják s az egyik népgyűlésen elég érthetően tudtára is adták. Ekkor az ellenzéki jelölt a programbeszédét félbehagyva, e szavakkal fordult a választókörzökhöz: "Látom, hogy tisztelt honfitársaim sógoromat szerencsésen eltekintve, az ellenzéki sógoromat szerencsésen eltekintve, az ellenzéki sógoromat szerencsésen eltekintve..."

H. L. Salgó-Tarján. Nem lehet a tizedet letenni. H. J. B. M. 1. A kérdéses téves tudósítást a felhivatalos "Ávirati Iroda" adta. 2. Csak a legkritikább esetekben érdeklődünk embertársaink felekezeti állapotát iránt, így hát érthetően fogja találni, hogy a kérdezett képviselő arról se tudjuk, melyik felekezethez tartozik. H. Géza, Eger. A kézirat meg van és sorra kerül. Vera. Időszerű üzeneteket készíthet a most érő számoza felhasználásával. Kissé már megszikkadt kalászleteket két oldalt megpirítunk, egyenként bemártogatjuk fővegt jobbsá s minden szeletre egy-egy kanálnyi jól megcukszított számozat teszünk s a számozat cukros habbal borítjuk. Az epres-szeleteket vajjal kikent lemeze teszük, a túzhelyen pirosra süttük, míg a tetejét forró vajjal öntjük le. Gyorsan készül és jóízű.

Sarika. 1. Ben = Benda Jenő. 2. Nőtlen, 21 éves. 3. Endrődi Sándor már nem lakik a Havas-utczában. Uj ezime: Bimbó-utca 32. R. Boldizsár, Budapest. Az öntök családi viszálukba nem akarunk avatkozni. Még akkor se tanácsos ez, ha az egymással szemben álló felek személyét, természetét s minden körülményeit jól ismerjük. Gyakori eset, hogy apa és fi félreérti egymást. Ennek magyarázatát legtöbbször nagy körültekintéssel és az ezzel járó különböző világnézethez találjuk. Az idő halad és a koros emberek nem értik meg, nem akarják elismerni, hogy gondolkodásuk némely tekintetben már elavult. A fiatazság viszont nem veszi tekintetbe az öregek tapasztaltságát s mindent jobban akar tudni. Közösös elnézéssel szépen helyreállhat az egyetértés.

Viola. Manuel portugál király mindössze husz esztendő és így az európai uralkodók Benjáminja. A spanyol király már huszonnégy esztendő. XIII. Alfonzról küllömben e lehet mondani, hogy már születése előtt király volt, mert hat hónappal apja halála után született. H. B. S. Errettégi bizonyítványát legközelebb a sorozó-bizottság előtt kell bemutatni. Ha bizonyítani tudja, hogy tanulmányait folytatja, huszonnégy éves koráig elhalaszthatja a bevonását. Bármely lovaszredhez. A közös huszárezredek száma 16.

N. K. Arad. A királynak tényleg van szőlője a Tokaj-Hegyalján. Tarcalón van a szőlőbirtokának a nagyobb része; de néhány katasztrális hold van magán az igazi híres tokaji-hegyen is a mintegy 40 holdnyi lehet ez az összes mintaszőlőbirtok, melynek a termése és a pinézében érlett régi zamatos borai kincseknek érnek. E királyi szőlőbirtokok nagyobb részét még Rákóczi Ferenc szabadságharcra után - szerették! Rákóczi - s más nagy kurucz főuraknak a szőlői akkortájt jutottak - idegen kézre. M. F. Berlin. Vághó Pál, a jeles festőművész Jászapáti lakik, ahol családja régi földbirtokos. Vághónak az apja is kapitány volt a hajdani Jász-kerületnél; a játszatyafiak - magok között - ezért nevezik Pál mestert - kapitány Balinak. Kecskeméti előfizető. A debreczeni Hortobágy nagyobb pusztája - Bugaczinál. A Hortobágyhoz tartozó puszták terjedelme közel 50 ezer katasztrális hold. Repülőversenynek eszményi terep volna ez az óriási síkság, hanem itt még az a bökkenő, hogy itt még mindig fúj a - szél! Már pedig a mai aviatikusok olyanok, mint a cigányok. Kiállják a hideget, meleget, hanem a szél mindig veszedelmes rájuk.

Sorsolás.

L. J. ref. I. elkész. Csaroda. Az említett részjegyek értékelnek. Ezt a Hazai Bank Nádor-utcai fiókja alapította meg hosszas utanjárás eredményeképpen. Nem árt azonban, ha direkt is ír nevezett banknak, amely szerkesztőségünk felkérésére díjmentesen és szívesen fogja elintézni a kérdést. M. J. Sókut. Az olasz Vörös kereszt sorsjegy 7421 sorozat 08 szám 32.95 lirát nyert. A többi nem sorsolták. F. K. Fülök. 4143-065 Bazilika 13 koronát nyert. A többi nem húzták ki. Váradi Ilke Váradi Antal kedves munkatársunknak nagylehetőségi leánya, r. k. F. K. Tornócz. Nem nyert. Legzélszerűbb, ha a Hazai Bank Nádor-utcai fiókjához fordul, amely készségesen el fogja intézni. Sz. L. Tiszakeresény. Nem nyert. Z. S. Kicskó. Nem nyert. F. K. Tornócz. Nem húzták ki. Sch. L. Tabód. Nem húzták ki.

Kivonat a hivatalos lapból.

— Junius II. —

Kinevezések. Bosznia és Hercegovina országos kormányának főnöke dr. Fürth Ernő bécsi gyakorló orvost ideiglenes minőségű járóorvossá a IX. fizetési osztályba Cazinba; dr. Moucha Miloslav bosnyák-dubica városi orvost ideiglenes minőségű járóorvossá a IX. fizetési osztályba Zupanjabba; a pénzügyminiszter Misztrik Béla okleveles vas-kohómérnököt a selmezbányai bányászati és erdészeti főiskolához tanársegéddé; a tenkei adóhivatalhoz Varga Imre gélniezbányai adóhivatali gyakorló adóhivatali tiszté ideiglenes minőségben; Vörös Tibor felmérési növénykedé ideiglenes minőségű kataszteri irattárt kezelő irodatisttá nevezte ki.

Névmagyarisítások. A belügyminiszter kisk. Klein Géza budapesti lakos Konrádra, Edlisz Gizella budapesti lakos családi nevének Elckre kért magyarosítását megengedte.

Pályázatok. Bosznia és Hercegovina országos kormányához a bosnyák-hercegovinai kereskedelmi iskolákban a könyvvitel, a kereskedelmi számtan, a ke-

reskedelmi levelezés és irodai munkálatok, valamint a kereskedelmi és jogisme tanításával egybekötött több tanítói állásra július 15-ig; a pozsonyi posta- és távirdaigazgatóságokhoz a Kostyán községben (Turócz vm.) betöltendő postaügynöki állásra július 8-ig; a varazdini pénzügyigazgatóságokhoz a krapinai adóhivatalnál betöltendő adóosztályi állásra két hét alatt; a nyitrai törvényszék elnökehez a miavai járásbírósnál betöltendő irnoki állásra négy hét alatt; a pécsi posta- és távirdaigazgatóságokhoz a Tormás községben (Baranya vm.) betöltendő postaügynöki állásra július hó 8-ig; a márianosztrai országos letartóztatási intézet igazgatóságához közfegyőri állásra július hó 10-ig nyújtandók be a szabályszerűleg felszerelt kérvények.

IDŐJÁRÁS.

Az elmúlt nap időjárásának áttekintése:

Hazánkban tegnap majdnem mindenütt volt jobbára zivataros, de nem nagy eső. A hőmérséklet országoszerre emelkedett. Maximuma 33 fok C. Egerben, minimuma 11 fok C. Árvaváralján, Botfalun és Nagyszébenben.

Prognózis a következő huszonnégy órára: Meleg idő várható, helyi zivatárokkal. (Sürgöny-progn.: Meleg, zivatarak.)

Table with columns: Állomás, Légnyomás mm. 700 +, A hőmérők jel. Celsius skálán, Szélirány és erő, Felhőzet, Csapadék mm., Hőmérséklet max. min. Rows include various stations like Budapest, Debrecen, etc.

Feloldás szerkesztő: PURJESZ LAJOS. Kiadó-tulajdonos: A Magyar Újságkiadó Részvénytársaság. Igazgató: ERDŐS ARNOLD.

BUDAPESTI ÉRTÉKTÖZSZE. Table with multiple columns: Allamadossag, Zaloglevek, elsobbsegok, Bankok, Takarékpenztarak, Biztosito tarsasagok, Goszalmok, Iparviallatok, Iparviallatok, Sorsjegyek. Lists various financial instruments and their values.

KÜLÖNFÉLÉK

Valahol messze, valahol távol...

Valahol messze, valahol távol
Egy szomorú lány perczekek számol,
Nehezen tűnnek, nehezen múlnak
S könyei folynak, könyei hullnak
Valahol messze, valahol távol...

Valahol közel, tán épp e házba
Fekszik egy fiú betegesen lázba
S fogja a tollat reszkető kézzel:
„Várij, elmegyek, ha elmúlt az éjjel”...
S a hajnalt a lány hiába várja...

Króó József.

(Az utópia.) A svájci béketársaság folyó évi közgyűlésén Dumas Jakab, párisi jogász ilyen címen tartott előadást: „A hágai békekongresszus keresztény eredete.” Mító a kereszténység létezik, — kezdte a felolvasó, folyton hangsúlyozza tilalmát: Ne öl! Az Ur is mondta Péternek: „Tedd helyére szabályadat!” A középkorban a Treuga Dei ugyanerre az alpra helyezkedett. A hágai konferenciák írói és diplomatái mindnyájan az evangélium szellemében tárgyalták és tárgyalják a világbéke kérdését. Mikor a második kongresszus összeült, az összes anglikán püspökök és lelkészek közül nagyon sokan üdvözlő leveleket küldtek a kongresszusnak. Ugyanezt cselekedte a nők nemzetközi békeligája is. Pontról-pontra kimutatta azután Dumas, hogy a hágai békekongresszus összes határozatai az ó- és újtestamentum idevágó tanításával a legszorosabb összefüggésben vannak. Lelkes szavakkal mondotta el az Argentína köztársaság és Chile közt létrejött béke történetét. Ez szintén a békekongresszusnak volt köszönhető. Mikor a béke létrejött, a Kordillerák egyik hegyescsúcsán hatalmas Krisztus-szobrot emeltek, melynek talapzatán ezek a szavak olvashatók: „E földön béke és az emberekhez jóakarát!”

(Burgonya mint lótakarmány.) Egy német gazda a következőket írja: Évek óta, jó burgonyatermés és oly árák mellett, amelyek a takarmányanyagokhoz képest nem túl magasak, előszeretettel etetem a lovakat párolt burgonyával. Ezt a takarmányt kezdetben csak kis mennyiségben alkalmaztam hüvelyes és gabonaművek darájához, a mennyiséget azonban később mindig megnagyobbítottam, az éretakarmányadagot csökkentettem és három év óta szinte kizárólag párolt burgonyával

etetem igáslovaikat. A párolt burgonyát egy kádban, amely minden istállóban van, vízzel összekeverjük és a kádból rozs-szecsckára a jászolba öntjük.

Nyáron azonkívül kapnak a lovak este zöldtakarmányt, luczernát és réti füvet, télen szénát. Ha sok zöld takarmányom van, akkor azt burgonya mellé délben is adom. Ebben az esetben kap négy 16 50 kg. burgonyát, ha nyerstakarmányt csak este adok, akkor 75 kg. burgonyát kap négy 16. Az én igáslovaim kicsinyek, 5 láb 3 hüvelyk és 5 láb közöttiek, 26 fogatom van a négy lóval, tehát négynégy egyforma koru állatom. És mégis dacára annak, hogy egész éven át egy kilónyi magtakarmányt sem adok lovaiknak, azok a legnehezebb munka idején is jó kondícióban vannak, feltűnő sima szőrűek és sohasem mondják fel a szolgálatot. Sokkal kevésbé izzadnak, mint magtakarmányozásnál, kólikájuk ritkán van és akkor is majd minden esetben jó lefolyású az. Ki kell azonban emelnem, hogy párlás előtt a burgonyát föltétlenül tisztára kell mosni és a homoktól megszabadítani.

(A kozák hetman kincsei.) Oroszországban nagy feltűnést kelt egy Suvalov nevű kozák hetman szerencséje, akki a Volga melletti Rosiniki szorosban nagyértékű kincset ásott ki a földből és ezzel szegény emberből egyszerre többszörös milliommóssá lett. A kincs megtalálásának előzményei igen romantikusak. Suvalov, aki most 62 esztendő, résztvett az orosz-japáni háborúban és ott egy Mukdennél elesett tisztól néhány titkos okmányt kapott ajándékba, amelyek a tiszt családi hagyatékából származtak. Ez a tiszt állítólag az utolsó sarja volt egy régi orosz nemesi családnak és örököse volt egy mintegy nyolcz millió rubelt kitevő kincsnek, amelyet a család 1856-ban a Rasiniki szorosban levő egyik kisebb birtokán elásott, mivel kegyvesztett lett és Oroszországból menekülnie kellett. A kozák hetman a drága okmányt évekig hordta magával mindenfelé, anélkül, hogy tudta volna, mi áll benne. Amaz egyszerű oknál fogva nem tudta ezt, mert ne tudott — olvasni. Suvalov fia azonban már valamivel tanultabb, mint az apja és amikor ez felfedezte, hogy voltaképpen micsoda kincset bírnak az igénytelen papíros-okmányban, rögtön fölkereskedtek és az okmányban megjelölt helyen ásní kezdtek. Sokáig hiába ástak, de nem csüggedtek el és két hónapi ásás után végre több vasládára bukkantak, amelyek tele voltak drágakövel és arannyal. A kincs értéke, mint már említettük, meghaladja a nyolcz millió rubelt.

(Szagtalan autómobilok.) Az autómobilokból kiáramló kellemetlen szaga gázok tulajdonképpen nem egyebek, mint félig elégett égési termékek, különösen pedig a hengerező olajok hiányos elégségből származó gázok. A forró felületű kiömlő csatornába freccsenő kenőolajok ugyanis utólagosan elgőzölgnek és sűrű, elégetlen füst alakjában távoznak, melyeknek a végleges kiömlés előtt való tökéletes elégetésével a feladat meg van oldva. A német „Verein zur Förderung des Gewerbefleisses” című egyesületnek autómobilok szagtalanítására vonatkozólag kiirt pályázatára összesen 40 pályázó jelentkezett, melyekből, mint legtöbb méltánylát érdemlőt hármat máris kiválasztottak alaposabb összehasonlítás és megfigyelés céljából. A Lehmann-féle szabadalom, mely e három kiválasztott közt van, lényegében abban áll, hogy az elégetlen gázkeverékhez a kiömlési periódus alatt megfelelő mennyiségű levogót bocsát és azt az elégetésre már alkalmas keverék egy a kiömlő csatornába esapó lánggal meggyújtja. A szerkezet sikeres működését az biztosítja, hogy az olaj porlasztásáról és az olajgőz-légkeverék tökéletes elegyedéséről gondoskodik. Az eddigi próbámenetek kifogástalan eredményéről tanuskodnak és az ott szerzett tapasztalatok szerint a kipuffogó gázok még felesleges bő olajozásnál is teljesen szagtalanok voltak. A készülék, mely hangfogóval is kombinálva van, a motor minden különösebb átalakítása nélkül mindenféle kocsiira felszerelhető.

(Zsidó és katolikus pálmák.) A liguriai tengerparton óriási palmaerdők vannak, amelyeknek hatalmas hosszú leveleit ugyanis élelmes vállalkozók zsidó és katolikus pálmalevelekké dolgozzák fel és jó pénzen eladják. A katolikus egyháznak, mint ismeretes, husvétkor van szüksége pálmáakra, a zsidóknak pedig a sátorosünnepek alkalmával van rá szükségük. A katolikus pálmáakat úgy készítik el, hogy az egyes leveleket még a fán valamivel bekötik, hogy a napsugár ne érhesse és azután a fa törzséhez is kötik. Ezzel azt érik el, hogy a levél nem lesz zöld, hanem áttetsző fehér színű és a levelek fejlődése valamivel szaporább. Márcziusban és áprilisan, koréssel husvét előtt, levágják ezeket a leveleket és Rómába meg Délfranciaországba szállítják. A katolikus pálmákból évente mintegy 6 millió líra értékűt visznek ki. A zsidó pálmák megartatják zöld színüket, de az egyes ágak apró leveleit a hegyek gömbölyűre vágásával némileg stilizálják. Épp ezért ezek drágábbak, mint a katolikus pálmák és darabja 2.—2.50 frankba szokott kerülni, katolikus palma 50 centiméter is kapható.

LIRA HERCEGNŐJE.

— Regény két kötetben. —

IRTA: W. ROBERTS.

12

— Köszönöm, Miva, — mondotta, — te féid által bizonyítod be, Miva, hogy órangyalod vagyok, s hogy pusztán azzal, hogy reám gondolsz, megtöröd a gonosz hatalmak uralmát lelkedben.

Lehajolt s gyöngöden érintette meg ajkával a leány homlokát. Azután megoldotta a csolnak kötelét s elindult a lemenő nap fényében lila szinompával ékes folyón lefelé.

VI.

Tricotrin gondolatai Mivánál maradtak. Sohasem vágyott a gazdagság elérésére, mindig az élet legegyszerűbb formáit kedvelte s azokat tartotta legboldogabbaknak, kik a legkevésbé megelégedtek. És ebben a lelezben akit ő megvédelmezett s a szó szoros értelmében maga nevelt fel nézeteivel homlokegyenest ellenkező tulajdonságok kifejlődése mutatkozik s mindig olyant követel, aminek megszerzését úgy anyagi, mint szellemi körülményei lehetetlenné tesznek.

Tricotrin engedékeny természete nem volt alkalmas arra, hogy a jövő következményeit erőszakkal elterelje utjából s előre láthatta, hogy el fog jönni az idő, midőn Mivát teljesen saját akaratának lesz kénytelen átadni, mint azt már kétségei között az öregasszony előtt sokszor hangoztatta.

A folyón három mértföldnyi távolságban maga előtt észrevette a szénásbárkát, amely a holdfényben ezüstösen tündökölvén lassan uszott lefelé. A hajósok után kiáltott, kik, úgy látszik, rögtön felismerték, mert

szívből jövő üdvözléssel feleltek neki. A bárka megállt s néhány pillanat múlva már átugrotta Tricotrin palánkját s kicsiny csolnakját a bárka mögé kötötte. A hajó parancsnoka karsu, csinos marseillesi volt. Széles meztelen melle kilátszott a nyitott vörös hajósing alól, füleiben nagyarányú karikák csüngtek. Egy Loire-melléki szép lány iránti szerelme vitte rá arra, hogy a veszélyes tengerjárást felcserélje a Loiron való csöndes kereskedéssel.

A hajós azelőtt a déli vizeken kalandozott s részben mivel foglalkozása életveszélylyel járt, részben pedig, mivel az a hir keringett róla, hogy erőszakos és lobbanékony természetű, a leány családja nem egyezett bele, Margot-val való házasságába. Margot vigasztalhatlan volt s nem akart semmi áron lemondani imádottjáról. Emiatt a vőlegény-jelölt s a leány testvérei között elkeseredett ellenségeskedés tört ki, úgy hogy egy rapon a hevesvérű marseillesi nem tudván türtöztetni izzó haragját kést rántott s bizton ellenfele mellébe döfö, ha Tricotrin saját karjával fel nem fogja a szurást s a megfenyítendő helyett maga nem sebesül meg. Ez lefegyverezte a verekedőket, keservesen sirtak mindketten s kérték Tricotrint, hogy bocsásson meg nekik, Tricotrin nevetett, ép kezével magához vonta Margot s így szólt:

— Gyermekem, még most sem félsz e től a tengeri oroszántól? Nem? Egészen biztonságban vagy afelől, hogy téged sohasem fog megsebezni? Na, akkor a testvéreid, hogy büneiket megbocsássam, kénytelenek lesznek rólad lemondani az én javamra, hogy átadhassalak ennek az oroszlánknak. Te vagy az egyetlen szelidítő a mi lobbanékony barátunk számára. És úgy történt. A béke, helyreállott ismét s Tricotrin örökre megnyerte az érző lelkű marseillesi háláját a maga számára.

Endes Girros czivódó természetét ott-

hagyta a Riviéra partjain s rászánta magát a csöndes foglalkozásra Margotja oldalán.

Az éj meleg és csöndes volt, a felhőtlen égen milliányi csillag ragyogott. Tricotrin kinyújtózkodott az illatos szénán, s álomnélküli szendergésbe merült.

Mikor fölébredt, az éjszaka nem múlt el, csak a keleti határon látszott egy fényes sáv a hajnal csalhatatlan jele; a bárka csöndesen uszott a folyón lefelé. Tricotrin figyelmét fájdalommal telt arcu hajós vonta magára, ki mellette feküdt az illatos szénában, s távolba merengő szemekkel bámult bele a víz sötétjébe. Középkorú, jól megtermett lanya, de érzéssel teli pillantású férfi volt. Közönséges munkásbluzt viselt, sötét haja bozontosan lógott be homlokába.

Tricotrin megszólította, de csak fáradt összefüggéstelen feleleteket kapott tőle.

Egyszerű matróz volt, aki semmiben sem különbözött a többitől, csak hogy arca nagy kétségbeesést fejezett ki.

Tricotrin azonnal észrevette, hogy a matróz lelkét mély fájdalom tartja fogva, s mivel szavakkal nem tudta megszólaltatni a vallomást, zenével akarta kicsikarni belőle, hogy könnyítsen rajta. Elővette hegedűjét s bámulatos, megaragadó melódiákat hozott ki belőle. Hovatovább a matróz lelkébe is belépődött a játék varázsának hatása. Lágyan, szinte vigasztalólag ömlöttek szét a hegedű finom hangjai az éjben s a matróz lelke megremegett, mintha most ébredne mély álomból.

— Kedvesem hangjára emlékeztem, — sóhajtott a könyes szemekkel.

A zene elhallgatott.

— Melyik hangjára? — Kérdezte Tricotrin a matróz vállát megérintve.

(Folyt. köv.)

SZINNHÁZAK.

Vasárnap, 1910. június hó 12-én.

NEMZETI SZINHAZ.

A piros bugyellaris.

Eredeti népszínmű táncokkal és dalokkal 3 felvonásban. Irta: Csepregy Ferencz.

Személyek:

Török Mihály bíró	Gyenes
Török bíró	Biaha L.
Kender Julia	Demjén M.
Menczi	V. Molnár R.
Csillag Pál	Bakó
A kapitány	Páffy
Fekete kapitány	Molnár
Fennás Músi	Kovács
Hajas Músi	Abonyi
Köszö Gyurka	Rozsahelyi
Leveles Músi	Bartos
Kisbíró	Maryari
Suták Kata	Izsóné
Lajcsi cigány	Narcisz
Lakatos	Gabányi

Kezdetre 8 órákor.

M. KIR. OPERAHÁZ.

Az országos zeneakadémia vizsgáló előadása.

Kezdetre 1/28 órákor.

URANIA SZINHAZ.

Nincs előadás.

VARSZINHAZ.

Nincs előadás.

A nm. v. és köz. miniszter elismerő leiratával kitüntetve.

Dr. Batizfalvy I. Z. főváros legelső

FOGORVOSI INTÉZETE

áthelyezve: **Károly-körut 3. sz. alá.**

Fájós fogak meggyógyítása Szájpadlás nélküli műfogak, Tartós fogtömések, aranyhidak, koronák. Foghúzások (altatásban is.) Jól használható fogsorok elkészítése és behelyezése. **Jótállás mellett mérsékelt szabott áron. Vidékiek félnap alatt megkapják műfogalkat.**

Siófok-Fürdő a Balaton mellett.

Legkellémesebb és legkényelmesebb tartózkodási és kirándulási hely. — Kedvező vasúti összeköttetés, olcsó menet-érti jegyekkel.

Kitűnő vendéglő és kávéház házi kezelésben.

Szobák június hó 30-ig napi 5-6 koronaért egy személy és napi 5-8 koronaért két személy után. Minden szoba villanyvilágítással bír. Pensiószerű ellátás felnőtteknek napi 9 koronaért. **Kitűnő erősítő gyermekellátás** uszónakkal naponta 5 koronaért. A gyermekek számára külön játszóhelyek a Balaton partján. Levél- és sürgönyczim: **Fürdőigazgatóság Siófok.** Telefon 1. sz.

Elsőrendű zongorák
Kovács Gyula
zongoratermeiben,
Bpest, V., Cresham-palota.
Ferencz József-tér 7.

ROYAL ORFEUM
TELEFON 410-22

Egyetlen városi mulatóhely.
Minden este 8 1/4 órákor
a szenzációs új júniusi műsor
Fritz Grünbaum
és
Carli Nagelmüller
2 új bohózat:
Schlesinger-kácsi, — **Pepita Músi**
mint aviatikus

LITTLE TATE és az összes első-rangu új attrakciók

FOGAK és fogsorokat szájpadlás nélkül, a természetes fogaktól meg nem különböztethető és rágásra kitűnő 10 évi szavatosság mellett készít

Guttermuth János
mű-fog specialista
Budapest, VII., Baross-tér 20. l. em. Jobbra 3.

Kérem a névre és az ajtószámra figyelni, mert ketten vagyunk e házban. — Erkezéskor kérem a kapu alatti táblán levő 3-as számú gombot megnyomni, hogy az érkezők sorrendje betartassék.
Telefon 159-63.

Nekem mondja!?

Én már régen tudom, hogy a Kerpel-kéz- és Kerpel-arczfinomító a legjobb.

A Kerpel-kézfinomító a kezet 3 nap alatt hófehérre és bársonysimára varázsolja, a Kerpel-arczfinomító az arczon előforduló mitesszert, szeplőt, ránczokat elmulasztja és a Kerpel-bőrfinomító mosdószappan a legjobb illatu és a legolcsóbb szappan a világon. 1 Kerpel-kézfinomító 90 fillér, 1 Kerpel-arczfinomító 2 korona 50 fillér, 3 darab Kerpel-bőrfinomító mosdószappan 1 korona 30 fillér. Kapható: Kerpel-gyógytárban, Budapest, V., Lipót-körut 28/9. szám. 1 kézfinomító, 1 arczfinomító és 3 darab szappan franco.

Butorüzletünk
felosztatása folytán
minden elfogadható áron
kiárusítjuk
ugy a raktáron, valamint a még munkában lévő asztalos és kárpitos butorokat, butorszövetek, különféle függönyök és anyagokat és az üzemhez tartozó tárgyakat.

PATYI TESTVÉREK
Bpest, VIII., Rákóczi-ut 7. (Pannónia szálloda mellett.)

Hubert
Terzsgő

HUBERT J.E. cs. és kir. udv. szállító POZSONY

Kiváltunk
ZÁLOGBAN
levő arany- és ezüstékszereket, sorsjegyeket s azokra magasabb kölcsönt nyújtunk.

MANNHEIM SIMON ÉS FIA
Budapest, IV., Párisi-u. 5.
(Főpostával szemben.)

Szőnyeg
ujdonság!
5 frt
80 kr.

Kétoldalas nyírott Jaquard-szőnyeg 300/200 cm. nagyságban elpusztíthatatlan minőségben 5 frt 80 kr. árban kapható.

Szőnyeg-udvar
Budapest, Király-utca 32.
(az udvarban)

Alapítva 1895.

Tatatóváros,
Komárom, Bicske, Győr, Pápa, Kisczell, Szombathely, Székesfehérvár, Mezőkövesd, Eger és vidéke nagykereskedése stb. stb. 20-22 év óta vett-e már azon kereskedőktől rossz paprikát, akik

BUKOR PAPRIKÁJÁT
Árusították? Persze azelőtt bécsapták a közönség nagy részét, ugyanis eladták az éretlen, zöld, fagyos és szálrészekből érlett paprikát, dobta hozzá paprikaereket, hogy erős legyen és elámitották vele a népet, eladták drága pénzért, hogy csak az a jó, a többi festett. De **Bukor** felvilágosította a vevő közönséget, megmutatta, hogy az ő paprikája nem festett, hanem a leggyógyosabb, legértékesebb piros, érett hűveléből van örölve.

Ha a nagykereskedés valódi tisztaság, egészséges, piros, érett hűveléből való paprika-örleményt akar enni, követelje a kereskedőtől **Bukor** szímmel sárgában, leltárazott csomagolt paprikát.

1 kiló ára 20 fillértől felfelé 4 kor.-ig és 140 db a 10 fill., csomagolt paprika 5-10 K.

Rendelő cím: **Bukor Lajos, Tatatóváros**
Magykereskedőknek arpadmény. Telefon Tata 63

„A. B. C.”
Fehérnemű kölcsönző vállalat szállít hivatalok, üzletek, gyárak részére a higiénikusan tisztított törölközőt, padlóruhát, portörölkőt stb. csekély kölcsöndijért, házhoz szállítva, hetenként cserélve. — A mosással járó költségtelenség megszűnik.

Eötvös-utca 30. sz.
Telefon 46-86.

SZINHÁZAK.

Vasárnap, 1910. június 12-én.

VIGSZINHÁZ.

Délután négy órakor helytől

Nick Cartor.

Szöveg: 4 felvonásban. Írta: Bisson Alexandre.
Személyek:

Nick Cartor	Fonyvesi
Helén	M. Harmath
Georges Glancy	Tanay
Mévil	ifj. Ditrói
Carmen	F. Gácsi
Bobby	Szerény
Pauly	Tapolczay
Chick	Bárdi
Arizona Jack	Balassa
Jim	Győző L.
Sam	Sarkadi
Margáthe	Kiss Irén
Catherine	Haraszthy H.
Deborah	Rónasszék
Melhorat	Bihari
A Hamogyező	Thanyi
Biro	Vandrey
Oswald	Kazalitsky

Kezdeté 3 órakor.

Este rendezés helytől

Amer, a pénzügynök.

Bonuzat három felvonásban. Írta: Forest Louis.
Személyek:

Amer bankar	Tapolczay
De Garabas Cleo	Kornai B.
Montsouret Gaston	Tausay
Jelvéau	Vandrey
Jelvéau	Ház István
Lacy	Abolovszky
Lagallarde	Szerény
Engelbe	Komlós L.
Rosahe	Molnár A.
A megszállás hölgy	Kész R.
Házmestérné	Rónasszék

Kezdeté 1/3 órakor.

KIRALY SZINHÁZ.

Délután.

Növendékelőadás.

Az elvált asszony.

Operette 3 felvonásban. Írta: Leon Viktor. Zenéjét szerzőlte: Fall Leo.

Kezdeté 3 órakor.

Este rendezés helytől

Luxemburg grófja.

Operett 3 felvonásban. Írta: Lehár Ferencz.
Személyek:

Luxemburg grófja	Király
Basil herceg	Rákay
Suzsa grófné	Erdő E.
Brissard Armand	Kovács
Vermont Juliette	Fedák Sári
Didier Angéla	Harmath I.
Mencsikoff Szegej	Sárosi
Pavlovics Pavel	Téth
Pelerin	Krasznai
Managere	Ligeti
Báróné	Sári R.
Saville	Palotay
Boulanger	Balazs
Marhan	Egri

Kezdeté 1/3 órakor.

Csődtegeladási hirdetés

Vagyonbuktott id. gróf Festetics Andor csőd-ügyében a csődválasztmány határozata folytán a budapesti királyi Törvényszék mint csődbíróság 22165—910. számú végzésével elrendelte, hogy az Alsószéctén 1908. évi december hó 15. napján felvett pótcsődleltár 1—51. tételi alatt foglalt, 5610 korona becsértékű és az 1909. évi márczius hó 17-ik napján kelt pótcsődleltár 1—6. tételszáma alatt felsorolt, 251 koronára becsült ingóságok u. m. használati és luxusbutorok, mérnöki műszer, magyar stílus hálószoba, virágvázák, gyertyatartók, lámpák, tükrök, antik bőr- és faragott szék, eredeti festmények (Lotz és hollandi), két darab Markettérie-szekrény, kerti padok, székek, asztalok stb., bírói árverés útján adassanak el.

Az árverés megtartására VII. kerület, Király-utca 47. számú házba (a Terézvárosi templommal szemben) 1910. évi június hó 20. és a következő napjainak délelőtt 12 órája tüzetelt ki határnapul.

Az érdeklődők közelebbi felvilágosítást nyerhetnek irodámban (V. kerület, Nádor-utca 16.) s az ingóságok előzetes jelentkezés mellett már az árverést megelőző napokon is megtekinthetők.

Sebestyén József dr.
ügyvéd, csődtegeladó.

2500 kitűnő
minőségű alsó lepedő kerül eladásra darabja K 2.10

Menyasszonyok
dívatos fehérnemű keletgyét K 1.80-tól feljebb legjobban beszerozhető.

Csipeblizok 6 koronaért
bafiszt bluzok 5 koron ért, pongyolák 8 koronaért a legjobb kivitelben

Kiárusítjuk
a raklaron levő férfi felső kabátokat 26 koronától feljebb. Pelerin gallér ... 16 koronától feljebb.

KUNZ ÁRUHÁZ
Budapest, V., Deák Ferencz-utca 10.

A Pozsonyi
Kereskedelmi és Iparkamara

Női
Felső Kereskedelmi Iskolája
Pozsonyban.

Internátus
Ismerkedés ingyen küld az igazgatóság
POZSONY.
861 Mátyás-utca 13.

Szenzaciós újdonság!
Stubnyai Fenyő Sósorszesz!

Nem szabad egy házból sem hiányoznia. — Hűlésből eredő összes bántalmaknál, ugymin: reuma, csúsz, köszvény, fogfájás, fejfájás stb. kitűnő hatás. Hatás és jószágban föltulja az összes eddigi sósorszesz-készítményeket. — Kérje mindenütt a Stubnyai Fenyő Sósorszeszt. — Hat üveg rendelés-nél portómentes szétküldés a készítőtől!

DETRICH ENDRE gyógyszerész, Stubnyafüredő.
Kis üveg ára 40 fillér, nagy üveg 1 korona.

E'-rendű kivitel! Szolid árak!

Washington
"amerikai"
iroda, uri szoba és könyvtárberendezések, angol bőrbutorok

részletfizetésre is.
Árjegyzék és költségvetések ingyen!
Magyarországi Irodaberendezési Vállalat

Nagy és Vértés Budapest, Arany Mocs-utca 29. Bálvány-u. sarok.

Figyelmeztetés!

A Schicht
szarvasszappant
valódi csakis a
Schicht
névvel és a „szarvas” védjegyvel!

JARDIN DE PARIS
VII., Erzsébet királyné-ut 1.
Telefon 167—25. Kezdeté 9 órakor.

A nagy sikerű júniusi műsor!
Már csak néhány este vendégszerepel

MILLA BARRY
Medgyaszay, Ferenczy, Sajó stb. stb.
Budapest szenzációja. Die Schwarze Matti,
Polly Koss és Emil Guttmann a bécsi
Apolló-színház tagjainak felléptével.
16-ikától kezdve esténként

Roda Roda
a kiváló író humoros előadása. — A Tabarin
Bal Mabilie műsora briliáns.

CIRKUSZ BEKETOV
Városliget. Telefon 107-46.
Ma Vasárnap, 1910. június 12-én.
2 ünnepi díszelőadás 2

Délután 4 és este 7/8 órakor
Délután gyermekek félárú
fizetnek. Mindkét előadásban
Prince Charos az emberi majom
és az egész műsor.

EDISON MOZGÓFÉNYKÉP
VÁLLALAT R. T.
BUDAPEST, VI., NAGYMEZŐ-UTCA 21.

Telefon 64-20.

**Minden villanyvilági-
társa berendezett
lakásban és helyiség-
ben tartható**

**Házi mozgó-
fénykép előadás**

Egy előadás díja K 50
A legkedveltebb otthoni
szórakozás :: Megren-
delhető telefon útján is

Telefon 64-20.

KÖLTŐK ÉS ÍRÓK.

A vállalat legújabb kötete:

ALFRED DE MUSSET
Írta KÖNIG GYÖRGY.

Az első magyar Musset-életrajz: részletesen, vonzó
előadásban tárgyalja a költő életrajzát és műve-
dát életét a szoros kapcsolatban mutatja és véle
költészetét. A francia romantika nagy lírikusá-
nak eleven, hű és jellemző képe ez a könyv.
egyaránt érdekes olvasmány a laikus olvasónak
és az irodalommal foglalkozónak.

Ara díszes kartonkötésben 2 kor. 50 fl.

Kapható;

Lampel R. könyvkereskedése
(Wodianer F. és Fiai) R.-T.-nál
Budapest, VI. ker., Andrásy-út 21. sz.
és minden könyvkereskedésben.

Tokaji Bortermelő
Társasága r.-t.
TOKAJ.

Telefonszám: Tokaj 5. Telefonszám: Tokaj 5.
A legmegbízhatóbb beszerzési forrása a
felségce

**tokaji szamorodni
és aszu-boroknak.**
Próbarendelésre alkal-
mas csaportek;

1 posta kosár: 1 palack 0.7 lit. 1904. évi kiváló
1901. évi szamorodni bor; 1 palack 0.7 lit.
1904. évi szamorodni bor; 1 palack 0.5 lit.
1904. évi 3 palackos aszu; 1 palack 0.5 lit. 1901. évi
3 palackos aszu K 11.55

Ladában:
20 palack 0.7 liter 1904. évi tokaji szamorodni K 33.—
12 palack 0.5 liter 1904. évi tokaji 3 palackos K 37.20
20 palack 0.7 liter; 10 palack 0.7 lit. 1904. évi
szamorodni bor és 10 palack 0.5 lit. 1904. évi
3 palackos aszu bor K 47.50

Hordóban:
50 liter 1904. évi tokaji szamorodni bor — 54.— korona.
50 : 1907. : : szamorodni bor — 52.— korona.
50 : 1904. : : szamorodni bor — 52.— korona.
50 : 1901. : : szamorodni bor — 52.— korona.

A csomagolási, borszállítási és szállítási díjat sem számítunk
be. A megrendelés vannti állományig borszállítást küldünk minden
rendelés. Készletes árjegyzék keltezően szolgálunk.
Viaszteladók költségvetésben részesülnek.

SZINHÁZAK.

Vasárnap, 1910. június hó 12-én.

MAGYAR SZINHÁZ

Csáko és kalap.

Vigjáték 3 felvonásban. Írták: Rossler és Roda-Roda. Fordította: Heltai Jenő.

Személyek:
 Vincenza nagyhercegné Z. Mo'nár
 A frieslandi hercegné Vándori
 Lützenburg gróf Gere
 A hadtestparancsnok Németh
 Louckfeld Szirmai
 Az ezredesné Forrai R.
 Minka, a leányuk Toth I.
 Az őrnagy Réthelyi
 Az őrnagyné Bera P.
 Mikovics kapitány Thuróczy
 Kenderesi Törzs
 Rimanski Papp
 Riedel főhadnagy Pártos
 Jager főhadnagy Sebestyén
 Az ezredorvos Vago
 A rendőrkapitány Gyar
 Hechenort Dobi
 Gratignan grófnő Orley F.
 Lili, a leánya Bathori G.
 Von Landiesonné Meszáros G.
 Turóczi Csizsér
 Zimmermann Czobor
 Paliček Tarnai
 A zászlós Pető
 Koruga Körmendi
 Kunicsék Boross
 Korcsmárosné Hubai A.
 Az öreg Ornstein Sáfrány
 Wachawick Karádi

Kezdeté 8 órákor.

APOLLO-PROJEKTÓGRAF

Végszínház-utca 1-3.
 Telefon 68-39.

Rio de Janeiro.
 Leleményes főbűnözők
 Epizódok VII. Edward életéből. — Lily.
 Mikszáth Kálmán temetése
 Mikor az asszony öltözködik.
 A szavalkorúak
 Budapesti tornanőpélya.
 Sok hűtő a burgonyáért.
 A Szent-Kápolna legendája
 Az első feladás hétköznapokon este 7/8 órákor, vasár- és ünnepe napokon délután 8 órákor kezdődnek.

Fővárosi Városligeti Színház

Délután mérsékelt helyretek.

Falu rossza.

Eredeti népszínmű 3 felvonásban. Dalokkal és táncokkal. Írta: Tóth Ede.

Kezdeté 1/2 4 órákor.

Este rendez helyretekkel.

A svihákok.

Operett 3 felvonásban. Zenéjét szerezte: Ziehrer C. M. Magyarostították: Föld Aurél és Mérei A.

Kezdeté 1/2 3 órákor.

FŐVÁROSI NYÁRI SZINHÁZ.

(BUDAI SZINHÁZ)

Délután mérsékelt helyretek.

Hűfőherke és a hét törpe

Varázsszerege dalokkal és táncokkal 9 képmű. Fordította: Varsanyi Jenő.

Kezdeté 3 órákor.

Este rendez helyretekkel.

Rip van Winkle.

Regényes nagy operette 4 felvonásban. Írták: Leithae, Gillo és Ferome. — Fordította: Evva Lajos és Fáy J. Béla. Zenéjét szerezte: Planquette.

Személyek:

Rip-Rip Szánthó
 Lisbeth Lejczyné
 Szellem Albert E.
 Alice Főhy F.
 Derrick Tabori
 Adrien Belczy
 Van der Bütt Latabár
 Nick Virágh F.
 Jean Mezey J.
 Kathrina Kövessy
 Charlotte Kövessy
 Richardson Kövessy
 Hudson Csolnokossy

Kezdeté 8 órákor.

ZUR „SCHOSSENFABRIK“

BÉCS, XVI., Neulerchenfelderstrasse Nr. 2.

Sport-fazon 8 K

Megrendelésnél méltóztassák előírni a fazont, szövet színét, schluss- és osipőbősséget, az alj hosszúságát elől és hátul; ezek alapján minden alj, hűten a megrendelés szerint, lelkiismeretes pontossággal lesz elkészítve és utánvétellel expedálva.

Reklám-fazon 5.— K

Sport 8 korona
 Kiválóan sikkes, sportelőokra is alkalmas alj; fértiszabó-munka, gazdaság sejtás-munkával. — Miedrrel, hűten a kép szerint, de kívánatra miedr nélkül is készíthető, fess övvel, prima angol szövésű kosztüm-kelméből, legfinomabb szürke, drapp barna és oliv mintázatokban, csikós vagy kockás 8.— kor. Jó minőségű félposztóból, fekete, barna, drapp, tegethof, szürke és zöld színekben 10.— K. Prima minőségű sevitőből vagy lüsterből fekete, kék, barna és krém színekben 12.— K. Finom fehér vászonból 12.— K.

Reklám 5 korona. Praktikus utazó- és strapa-alj izlésesen összeállítva és szolid, jó munkával elkészítve. A fess passé selyemfényű bortníval és sujtással van díszítve, olálat berakott, elől hűfáltitk vannak. Uj mintázatu szürke csikós fértisű szövetekből meglepő szép, tartós és jó anyag; drábj 5.— kor. Reklám-posztóból elpusztíthatatlan tartós szürke, drapp, barna, sötétkék, sötétbordo és fekete színekben 6.— kor. Reklám szép selyemfényű atlasz-kangaruból csak fekete színekben 10.— kor. Fehér vászonból bortni nélkül 8.— korona. Reklám-fazon mint miedr-alj minden kivitelben egy-egy koronával drágább.

WIENER MODE

15.—

korona.

Ezen fazonok törvényileg védve vannak.

Wiener Mode 15 korona.

A idei szoknya-divat ezen legszebb alkotásával beigazoljuk a bécsi sikk felülmúlhatatlan voltát. Himzett passével készült, alatta mélyen rakott faltitk vannak. E fazon újszerű és meglepően sikkes, finom kangaruseviot kelméből fekete, tegethof, lila, barna, zöld és krém színekben ára 15.— K. Legfinomabb minőségű tiszta gyapjú kangaruseviotból ugyane színek 20.— K. lüsterből jó minőségben, színek: fekete, kék, szürke barna és krém 15.— K. angol selyemfényű lüsterből ugyancsak e színek 20.— K. Fehér prima vászonból 16.— K.

Földes, 1910. május 2-án.

Tekintetes SCHOSSENFABRIK Igazgatóságának

Tudatom tisztetettel, hogy a rendelt alj megérkezett és pompásan megfelel. Köszönetemet nyilvánítom mindenkinck a legnagyobb meglegedéssel melegen ajánlani. Maradok továbbra is megrendelője
Karacs Piroksa
 Földes, Hajdu-m. Temető-u. 518

Ilyen és hasonló tartalom leveleket naponta kapunk minden kérdés v. keres nélkül.

Magyar levelezés!

Royal Cabaret

Erzsébet-körút 31. szám.

Minden éjjel pont 12 órákor

Nagy kabaré előadás.

Eugène de Trépin, La Melanitta, Lony Lachner, E. de Marcy, Lucie Gascard, Lizzie Pover, Sisters Lilian, Dornella, Lona Chester, Charlotte d'or, Váradi Adél, stb. stb.

Belépődíj éjjeli 1 óráig 1 korona.

Egy órától hajnalig cigányzene és táncmulatság belépődíj nélkül.

Benes Károlyné

Világ kerület, Teréz-körút 26. szám alatt levő elsőrangú angol és francia női divattermélvel kapcsolatos szabászati- és varrodatanintézetében a beiratások a XII-ik tanfolyamra megkezdődtek és naponta d. e. 10-12-ig, d. u. 2-6-ig eszközölhetők.

Alkalmi vételt

ajánl szép és finom

butorok,

perzsa.

szőnyegek,

csillárok-ban

a legnagyobb alkalmi lakásberendezési áruház

VI., Lázár-utca 3.

(BAZILIKA KÖZELÉBEN.)

Jogyeseknek fontos! Vételkényszer nélkül mindenkinek megtekinteni ajánlatos.

Azonnal jogos tulajdona a zongora

vagy pianó, ha Reményi Mihály legújabb rendszerű hitel-össztályából veszi azt meg. — Nem bérel a részletfizetés leple alatt, hanem azonnal sajátja a megvett hangszert. Ugyanazon árak, mintha készpénzzel venné. Előleg 10 forint zetés mellett a legjobb zongorát vagy pianót. Részletes árjegyzék és prospektus díjtalanul küldetik Budapestről, VI. ker. Király-utca 58. Nemcsak Budapestben, de vidéken is bárkinek rendelkezésére áll ezen eddig meg nem létezett alkalom, így könnyű feltételek mellett zongorát vagy más hangszert vásárolni — Zongorák hangolása és javítása a legképeztebb szakmunkások által. 29972

OLBRICH-féle utazási

Budapest, VI., Teréz-körút 6. Telefon 80-44.

Heti műsor:

1910. június hó	Nemzeti Színház	Vigszínház	Magyar Színház	Király-Színház	Fővárosi Városligeti Színház	Fővárosi Nyári Színház
13 Hétfő	Szentiványi álom	Amor, a pénzügynök	A mil iomos	Luxemburg grófja	Nebántsvirág	A doleval nábob leánya
14 Kedd	Mukanyi	Théodoro és társa	A koncert	János vitéz	Svihákok	Pillangó kisasszony
15 Szerda	Wallenstein halála	Amor, a pénzügynök	Csáko és kalap	Luxemburg grófja	Duda kisasszony	Csókírály
16 Csütörtök	Wallenstein halála	Amor, a pénzügynök	A kuruzsló	Az olvált asszony	Duda kisasszony	Bőrogér
17 Péntek	—	Diákélet	Hivatalnok urak	Luxemburg grófja	A pesti zsidó	II. Rákóczi Ferencz fogsága.
18 Szombat	—	Amor, a pénzügynök	Rozma in nőni	Luxemburg grófja	A Smokk-család Svihákok	Lammermori Lucia
19 Vasárnap	—	A tavasz	Csáko és kalap	János vitéz	A pesti zsidó Szerelmeses zonyok	Hajduk hadnagya Színházi képtelenégek

TATÁRRABSÁG.

Regény két kötetben
 Írta:
PEKÁR GYULA.
 Az Akadémia Péczely-ajának idej nyertese.
 Legújabb irodalmunk legkitünőbb történeti regénye II. Rákóczi György uralkodása korából.
Ára a két kötetnek 8 K.
 Kiadta a
FRANKLIN-TÁRSULAT.
 Kapható:
LAMPEL K. könyvkereskedése (Wodianer F. és Fiai) részvénytársaságnál Budapest, Andrássy-út 21. valamint minden könyvkereskedésben.

ÁGY és ÁGY BETÉTEK

Réz és vasbutor, kertiátor, pad, ezék és asztalok, szőnyeg, függöny, ág- és asztalterítők, kárpított butor, paplan, matracz stb. nagy választékban készpénzért, valamint részletfizetésre is kapható.

Pfeffermann Imre utóda
GYÁRMAJÓL:
Budapest, VII., Dohány-utca 58. sz.
Arjegyzéket bárkinek kívánatra ingyen és bérmentve küld.

Minden vasbutor minden méretben.
Minden ág- és asztalterítő minden méretben.
Készpénzes kertiátor minden méretben.
Szőnyeg minden méretben.
Függöny minden méretben.
Kárpított butor minden méretben.
Paplan minden méretben.
Matracz minden méretben.
Stb. minden méretben.

Nálam BUTOR

minden hitelképes, tisztességesen gondolkodó egyén

SÁNDOR IGNÁCZ

szükségletét a legelőször fizetési feltételekkel szerezheti be: 100 koronáig havi részlet 6 korona, 200 koronáig 10 korona, 300 koronáig 15 kor., 500 koronáig 20 kor., 600 koronáig 25 kor., 800 koronáig 30 kor., 1000 koronáig 40 kor. stb. Előlegül 20 százalék fizetendő.

Butorkereskedő, V., Bank-utca 7. (volt Sétány-utca), Erdőházi templom közelében, Váci-körút mellett. — ButoraBudort 1 korona, bélyeg ellenében küldök. — Telefon 104-84.

Tapéta

Legnagyobb raktár bel- és külföldi papír-kárpitokban, „Metaxin” selyem-imitáció, ugyiszintén fal-dísz-lécetek és dombormű-díszítések gazdag választék és legfontosabban elvégezve

THOMAS ÁRMIN
papír-kárpit gyári raktár.
Budapest, Teréz-körút 5.

Első cs. kir. szab. Dunagőzhajózási Társaság.

Hirdetmény.

Folyó évi június hónap 14-én reggeli 11 órakor a helybeli Rudolf-rakparton 234 darab 25 literes és 41 darab 50 literes ócska sörshordó, továbbá 8 köteg 160 darab abroncs, a legtöbbet ígérőnek árverés útján eladatni fog. Amiről a t. cz. vevők ezennel értesítettek.
A forgalmi igazgatóság.

FOGAK

3 koronától szájpádlás nélkül, gyökérel-távolítás föllesleges, aranykoronák és tartós fogtömések, foghúzóak érzéstelenítésel. — Vidékiek 12 óra alatt keljék meg nek. Régi hasznavehetetlen fog-sérti hasznavehetővé alakítok.

Dr. Hegedüs Jakab fogorvos.
Budapest, VII. kerület, Erzsébet-körút 44.
Rendelés egész nap. Részletfizetésre is. 10 évi jutális és fájdalommentes kezelés, tartós fogtömések 8 koronára.

Szabó Emil és Társa

Budapest, V., Ferencz József-tér 6. sz.
— Gresham-palota, a Lánchíddal szemben. —

Telefon 76-49. :: Sürgőncim: Szabók, Budapest.

Szállítunk **BOLINDER** nyersolajmotorokat, **DOBRY**-féle benzinmotorokat és cséplőgépeket, szivógázmotorokat és malomberendezéseket.

Arjegyzéket ingyen és bérmentve küldünk.
Viszontelárusítók kerestetnek.

Nemi betegségek

alapos, gyors és gyökeres gyógyítására férfiaknál és nőknél a fogsiikkos zavarása nélkül legjobban ajánljuk bevált, felkíméletes és nagy gyakorlaton alapuló gyógymodorjainkat fogva

Dr. GARAI szakorvos, rendelő-intézetét
Budapest, Andrássy-ut 24.

GYÓGYÍT: húgyzervi, hólyag-, nemi és bőr-betegségeket, altesti sebket és bujakórt (syphilis), az onferitózis utókövetkezményeit, magömlést, elgyengült férferőt (impotencia) mindenféle női bajokat, fehértályast stb. Eredményes gyógyítás feltétele nélkül továbbiak. Titoktartás biztositva. Rendel. d. e. 10-12 ó. u. 4-ig, este 7-8.

Korszakalkotó találmány !!

Sérvben szenvedők különös figyelmét felhívom

cs. és kir. szab. pneumatikus pelottával ellátott sérvkötőimre. Ezek az egyedüli kötélekek, melyek teljesen fájdalom nélkül viselhetők, mert a pneumatikus pelotta a legerősebb rugó nyomását is érzéktelenné teszi és a legújabb és a legnagyobb sérvet is fájdalommentesen és teljes biztonsággal visszatartja. Ezernyi elismerőlevel a legelőkelőbb orvosoktól és tanároktól. Képes arjegyzéket ingyen és bérmentve küldök.

KELETI J. cs. és kir. szab. sérvkötők gyára
Budapest, IV., Koronaherceg-utca 17.
Alapítva 1878. — Telefon 13-77.

Szenzációs találmány 1909!

„Jupiter” öngyújtó fémgyertya, zsirtalan petrolumtöltéssel. Használata 10-szer olcsóbb, mint a szokásos ily- és stearin gyertyák, mert egyszeri töltésre, amely 1-2 fillérbe kerül, 18-20 óráig tartó szagtalan szép világítást szolgáltat. A láng tetszés szerint kisebbre vagy nagyobbra szabályozható, ezért éjjeli lámpának is használható. „Jupiter” magától gyullad ki, gyufa nélkül, egyszerű nyomásra; a gyújtókerék 10 évi szavatosság mellett ép maradt és funkcióképes. Némkülözhetetlen minden családnál, különösen szállodákban, vendégházakban, üzletekben, gyárakban, templomokban stb. Ár: 6 K., 3 db 16 K., 6 db 30 K., 12 db 57 K. Utánvételek: éjjeli lámpákkal 1 koronával több. Képviselek és elárusítók kerestetnek.

Kéim: Ost.-Ung. Union Unternehmung für pat. Erfindungen Wien, V., Wiedner Hauptstrasse 104.

HAZASULANDÓK FIGYELMÉBE!

JEGYGYÜRÜK, NŐSZAJÁNDÉK-TÁRGYAK

A LEGELŐNYÖSEBBEN

POLGÁR KÁLMÁN

ÉRSZERESZES Műr. 15.
üzletében szerezhetők meg

BUDAPEST, Erzsébet körút 29.

VIDÉKI NEGRENDIFÉLEKRE KÜLÖNÖS DONDOT FORDÍTOK.
ÁRLEGYZÉK 2000 FALVAL INGYENES BÉRMENTVE

BRÜNN-KÖNIGSFELDI MOTOROK

BENZIN és SZIVÓGÁZ MOTOROK

Egyedárusító: **ABELES EMIL** BUDAPEST, V. Váci-ut 14.

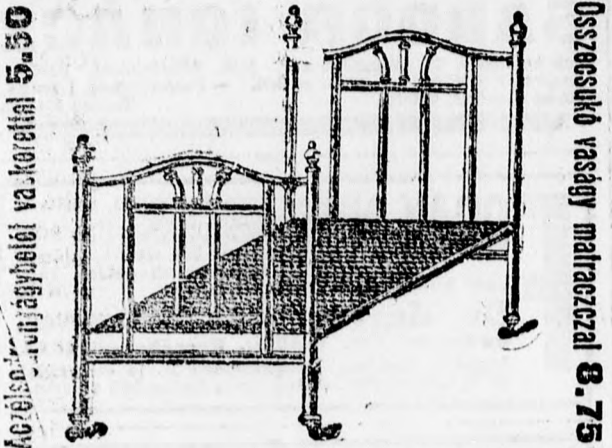
EREDETI SVÉD GYÁRTMÁNYÚ NYERSOLAJMOTOROK
Benzin és nyersolajkomobilos cséplőkészletek és JÉGGYÁRTÓ és HÜTŐBERENDEZÉSEK.
FAMEGMUNKÁLÓGÉPEK.
Szakmában jártas képviselők kerestetnek.

Biztos siker! NŐK FIGYELMÉBE! Biztos siker!
Artalmatlan! Artalmatlan!
 Antiseptikus és higiénikus „Juno-óvszer” megakadályozza a bőrgyermekáldást. Számos orvos által ajánlva. Használati utasítás mellékelve. **Ára 3 korona.** Postai megrendelési titoktartás mellett szállítottunk. Kapható az egyedüli készítőnél, **BLAUN EINHÖ** „Szent Háromság” gyógyszerárban **Temesvár, Józsefváros 7.**

AGYTOLLAK, „MARABU“-hoz,

Agytoll-góztisztítás. **VII., Károly-körút 7.** (A háztól való el- és visszaszállítás még aznap díjtalanul eszközöltetik.)
 (Telefon 71-25.)

Rézágy 32 frt

Az itt bemutatott vaságy **sodronnyal és rézdiszítéssel bármely színre emaillezve 16 frt.** Mindennemű vas- és rézbutort legolcsóbban szállít

NÉMETH fémbutorgyára, **V., Koháry-u. 19a.**

Magyar CEMENTIPARI GÉPGYÁR
Kornis Testvérek
ARAD.

Gyártunk szabadalmazott „RAPID” és más **ceMENT-cserépgépet, hidraulikus, könyökpréssajtót és ceMENTlap-asztalokat; betoncső-, vályu-, jászol-, hatarló- és kéményformákat; betontömb, betontégla-gepet és mindennemű szerszámokat.** Ismertető nyomtatás alatt, kérjen árajánlatot. Homok lelkiismeretes felülvizsgálása és mérnöki látogatás díjtalan.

Most jelent meg!
JOGI PÁRBESZÉDEK
AZ OBSTRUKCIÓRÓL
 IRTA: **SCHWARZ GUSZTÁV DR**
 EGYETEMI NY. RENDES TANÁR.

„Meg van-e engedve az obstrukció és ha nincs, mi az elnyomására való törvényes eljárás.”

Ezt az égetően fontos kérdést világítja meg tökéletes tudással a szerző jelen munkájában.

Kapható minden könyvkereskedésben.

A FÜZET ÁRA 1 KORONA

KOCH
TESTVÉREK BUDAPEST
KÁROLY-KÖRÚT 26.

UJÍTÁSA A FÉLIGKÉSZ ÖLTÖNY

2 óra alatt mértékután készül:

Gyászöltöny (könnyű) K. 46
Divatöltöny (kék v. szürke) K. 48
Luszer v. vászonöltönyök K. 36

Irodákban, üzletekben, hivatalokban ma már mindenütt szembetűnik az

ISOLA

mivel a beleöntött hideg víz, limonádé, ásványvíz, kávé, stb. stb. 3-4 napig is jéghideg marad. Azt pedig mindenki tudja, hogy meleg, fülledt helyiségben mit ér egy pohárka üdítő. — 1/2 literes palackok 7 K.-tól. — Kapható a legtöbb helyen.

Főelárúitók:
Plökl és Haas
 sportáruhaza
Budapest, Andrásy-ut 13.
 Vidéken minden elsőrangú üzletnél.

Védjegy: „Horgony”

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller
 pótléka

egy régióknak bizonyított háziser, mely már sok év óta legjobb bedörzsölésnek bizonyult köszvényéknél, oszónál és meghűléseknél.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatossá legyünk és csak olyan eredeti üveget fogadjunk el, mely a „Horgony” védjeggyel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben K.-80, K.140 és K.2.- és úgyszólván minden gyógyszerárban kapható. — Főraktár: Török József gyógyszerésznél, Budapest.

Dr. Richter gyógyszerára az „Arany oroszlánhoz”, Prágában, Elisabethstrasse 5 neu.

Gerő Mártonnál
VI., Király-utca 22.
Laudon-utca sarok.
Pongyolák, vászonruhák, kosztűmök, luszer-köpenyek, batizt és csipkeblouzok óriási nagy választékban kaphatók.

KERTÉSZ PÁL
Divatnagyrúhá. Divatnagyrúhá.
Budapest, VII. ker., Rákóczi-ut 40 szám.
A FÜRDŐ-IDÉNYRE

nagy választékban, olcsó, szabott árak mellett kaphatók: **Füredőruhák, fürdő-köpenyek, fürdő-sapkák, fürdőkalapok, fürdő-csipkék és fürdő-lepedők. Női és férfi fürdő-fürdő-köpenyek** minden kivitelben és fazonban már 7.- K.-tól feljebb. Gyermekes részére minden nagyság raktáron. **Női fürdő-ruhák** minden nagyságban, voilból és luszerből, dísz: a fazonban 4.50 K.-tól feljebb. Gyermekes részére minden nagyságban 3 K.-tól feljebb. Bő tartalma 1000 ábrás ar-lyezék ingyen és bérmentve. **Női fürdő-köpeny** szép kivitel 7.- K. **Férfi uszó-dress** minden nagyságban 1.60 K.-tól.

MAGYAR-NORVÁT TENGERI GÖZHAJÓZÁSI R.-T.

Fiuméből Dalmáciába és Olaszországba.
 A turisták által elismert legrövidebb és legkényelmesebb összeköttetés.
Fiume-Dalmácia: naponta hajóindulás, ezek közül 4 gyorsjárat Fiuméből Zara, Spalato, Gravosa (Ragusa), Curzola, Castelnuovo és Cattaróig. Az utazás tartama Gravosáig csak 20, Cattaróig csak 24 óra.
Fiume-Venecia: hetenként hat gyorshajó-összeköttetés.
Fiume-Ancora: hetenként három gyorshajó oda és vissza.

Ezen gőzökhöz közvetlen csatlakozásban közlekednek a Budapest felől érkező és Budapestre induló gyorsvonatokkal, melyek a hajóállomásig és onnan közlekednek, ugyancsak Veneciában és Anconában az olasz vonatokkal csatlakoznak és pedig Róma, Napoly, Bari, Brindisi, Bologna, Milano stb. felé.

A gőzhajók modern kényelemmel, hálófülkékkel, kitűnő étteremmel és a kényelmes és kellemes utazás minden kellékével vannak berendezve.

Bővebb felvilágosítást nyújt a **Központi Menetjegytroda, Budapest, (V., Vigadó-tér 1.)** és annak összes magyarországi fiókrodái.

Rendkívül olcsó és kényelmes kirándulási hajójáratok Budapest—Vác és Nagymaros között.

Az „Első cs. kir. szab. Dunagőzhajózási Társaság” közli, hogy kedvező időjárás esetén folyó évi június hó 12-én azaz vasárnap rendkívül olcsó és kényelmes kirándulási hajójáratokat tart fenn Budapest—Vác—Nagymaros között. Indulás Budapest—Petőfi-térről 8 órakor délelőtt és 2 óra 30 perczkor délután, Budapest—Batthyány-térről 8 óra 5 perczkor délelőtt és 2 óra 35 perczkor délután, Budapest—Obudáról 8 óra 20 perczkor délelőtt és 2 óra 50 perczkor délután. Erkezés Vácra 10 órakor délelőtt és 4 óra 30 perczkor délután, Nagymarosra 11 órakor délelőtt és 5 óra 20 perczkor délután. Indulás vissza Nagymarosról 11 óra 30 perczkor délelőtt és 8 órakor este, Vácra 12 óra 15 perczkor délután és 8 óra 45 perczkor este. Erkezés Budapest—Obudára 1 óra 10 perczkor délután és 9 óra 40 perczkor este, Budapest—Batthyány-térre 1 óra 25 perczkor délután és 9 óra 55 perczkor este, Budapest—Petőfi-térre 1 óra 30 perczkor délután és 10 órakor este. Ezen járatok rendkívül mérsékelt menetidőit a következők: Budapest—Vácra (vagy megfordítva) I. hely 60 fillér, II. hely 50 fillér, Budapest—Nagymarosra (és megfordítva) I. hely 1 K 20 fillér, II. hely 80 fillér, Vácra—Nagymarosra (vagy megfordítva) I. hely 60 fillér, II. hely 40 fillér. Négy és tíz év közötti gyermekek féláron, katonatisztek és katonai hivatalnokok az I. osztályon féláron, katonák (legénység) a II. osztályon féláron, a m. kir. állami- (vagy udvari) hivatalnokok a szabályszerű igazolvány alapján az I. osztályon II. osztályu jeggyel utazhatnak. Azonkívül az utazó-közönség kényelmére való tekintettel olcsó menet- és térítjegyek adatnak ki és pedig: Budapest—Nagymarosra és vissza I. hely 1 K 80 fillér, II. hely 1 K 20 fillér, Vácra—Nagymarosra és vissza I. hely 1 K 10 fillér, II. hely 75 fillér. Fenti járatok alkalmával egy nagy s minden kényelemmel ellátott termes gőzös közlekedik, melyen a közönség eső ellen is véltve van. A hajón jó vendéglő van polgári árszikkal a pontos kiszolgálással. Nagymaros és Visegrád között csavargőzös közlekedik, melynek állomása Nagymaroson, közvetlenül a hajó kikötője felett van. Ha e járatokat bármely okból abbahagynak, a társulatról a társulat kellő hirdetést fog közzétenni.

A forgalmi igazgatóság.

Heveny vagy idült bujakór - bántalmak

ur y görvénykór, bőrbajok, rheuma, (Izzag, fekélyek stb) s romlott vértől származó egyéb bajoknál, mint mirigyda-ant, rheumatizmus, a száj, gége gonyedése, daga-atok, onostosis, tehetetlenség és mindenféle szerzett vagy örökelt bujakóros bántalmak esetében, a legmegbizhatóbb minden gyógykezeléssel dazoló betegségtől biztos és győ-kezes gyógyulást nyújtanak.

Dr. Oliver vértisztító piskótái

melyek a francia kormány és a párisi orvosi akadémiá által engedélyezve és a párisi kórházakban egyedül vannak engedélyezve.

Igen kellemes gyógyszer, melyet 60 év óta a legkiválóbb orvosok használnak, mint egyetlen és legjobb vértisztító szert és már számos kitüntetésben részesült.

Ára egy kis doboznak 25 darab tartalommal 5.50 kor., egy nagy doboznak 62 darab tartalommal 11.- kor. Minta és prospectus rendelkezésre áll.

Raktár: **Török József gyógyszerára Budapest, Király-utca 12. és Andrásy-ut 22. szám.**

Párisi Nagy Áruház

Budapest, VII., Rákóczi-ut 38.

Spiritusz-gáz
gyorsforraló

3 Ára
K 50

A spiritusz-gáz gyorsforraló azon tulajdonsággal bír, hogy a felső résztartályban félig töltött spiritusz nem közvetlenül ég, hanem szerkezete folytán egy csőben keresztül gázt fejleszt, mely gázt ha a cső végén meggyújtjuk hirtelen lángokkal ég. Ennél fogva csodás gyorsasággal forral, takarékos, miután nem spiritusza, hanem csak a gáza ég, tehát spirituszt alig fogyaszt. Majdnem teljesen veszélytelen, miután az elzárt spiritusztartály teljesen van elkülönítve a lángoktól. Ezen spiritusz-gáz gyorsforraló használati utasítással együtt ára K 3.30. Minden rendes háztartásban feltétlenül, nyaralóknak pedig különösen ajánlható. Képes nagy árjegyzék az összes létező árucikkekről ingyen és bérmentve.

készpénzért, vagy részletfizetésre legelőszöbben
Butor EHRENTREU és FUCHS
testvéreknek
Budapest, VI., Teréz-körút 2.
Képes árjegyzék ingyen. Telefon 88-59.

Hurutos
bántalmak hatásos és kellemes gyógyszere a Réthy-féle csukorka, melyet pemetesfűből készít Réthy Béla gyógyszerész Békéscsabán. Gyógyszertárban kapható.

Bogdarigós GYÓGYFÜRDŐ

Temes megyében, Temesvár—Radna-Lippai vonalon, Charlottenburg állomástól 7 kilométernyire. Telefonállomás a fürdőtelepen. Kocsit az állomáshoz tanácsos mindig előre rendelni. A fürdő fekvésénél fogva kitünő klimatikus gyógy- és üdülőhely, vize pedig nagy hatású csusz, köszvény, reuma, idegbetegség stb. ellen. Állandó fürdőorvos és gyógytár.

Bővebb felvilágosítást ad **Bogdarigóson:**

Telefonszám 2.

és **Temesvárott:**

NÁGELE ANTAL

gyógyszerész Gyárvaros.

TELEFON 322. SZ.

Megnyitás május hó 1-én.

A szezon szeptember hó végéig tart.

A művészet hatása

a legdrágább nyomtatványon sem lesz figyelembe véve, ha annak illusztrációi nem a leg-tökéletesebb, legművészebb, modern, feltűnő és elegáns módon vonják magukra az olvasó figyelmét. Elsősorú grafikai erők, legújabb eljárások és gépekkel felszerelt műintézetünk kielégíti úgy a legszerényebb, mint akár a legkényesebb ízlést is. Bármilyen kis vagy nagy munkára volna szükség, mindig rendelkezésére állunk.

Magyar Sokszorosító Műpár RT ezelőtt Diváld Károly Grafikai Műhely, Budapest, VIII-ik kerület, Kisfaludy-utca 9. szám.

DIESEL-motorral
a tényleges lóerő
óránként csak 1 fillérbe kerül.
Felvilágosítással és díjmentes költségtérítéssel készségesen szolgál a **Fegyver- és Gépgyár R-t.**
BUDAPESTEN.

The Gresham

Életbiztosító Társaság Londonban
Alapított 1848-ban. Alapított 1848-ban.
Magyarorsz. Igazgatóság Bpsten, V., Ferenc József-tér 5-6. saját palotában.

Elfogad életbiztosításokat a legkülönbözőbb kombinációk szerint, előnyös díjak és feltételek mellett. A „Gresham” kötvényfeltételei kiválóan liberálisak. Kötvényei elővételre és megtámadhatatlanok.

Magyarországi igazgatótanács:
Gróf Andrássy Géza, v. b. t. t. orsz. gyűl. képviselő, elnök. Batthyány Tivadar gróf orsz. gyűl. képviselő. Benyovszky Sándor gróf orsz. gyűl. képviselő. Dr. Gerenday György kincstári jogügyi főtanácsos. Karátsonyi Jenő gróf, v. b. t. t. orsz. gyűl. képviselő. Boglári Simon Jakab a budapesti tőzsde alelnöke.

Igazgatók:
BECKETT A. REGINALD. Vagyonállás 1908. december 31-én K. 241.104.340.45
Ervényben levő biztosítások 600.000.000.—
Biztosított feleknek kifizetett kártérítés 580.018.477.95
Magyar értékben elhelyezett díjtartalék 29.750.213.72

A. THIERRY BALZSAMA
gyógyszerész BALZSAMA
Törvényileg védve.

Egyedül csak az **APACZA** védjeggyel valódi. Biztos hatáson minden légzőszervi megbetegedésnél, köhögés, váladék, rekedtség, gőrcs, tüdőgyulladás, gyomorgörös és más gyomorajdalmaknál minden belső szervi gyulladás, étvágytalanság, rossz emésztés, székrekedésnél stb. Kétség minden szájbetegség, fogfájás, sebek végtagságát, kiütések, különösen influenza stb. — 12 kis vagy 6 dupla-üveg vagy egy nagy családi üveg K. 3.—

A. THIERRY gyógyszerész egyedül valódi **CENTIFOLIEN KENŐCSE**
meglepő, feltétlenül biztos és utátrható gyógyhatású, bármily idült, rákoszerű sebeknél, dagasztók, sebcsodák, gyulladások, fagyos ábak, kelések, ekcéma minden rosszindulatú képződmény, gúnyosítás, feltelegesés tesz minden fájdalmas operáció. 3 tégely K. 3.00
Czím: Schützengasse-Apothekes ucs A. Thierry in Regia. a "el Rohitsch.
Főraktár: Török József gyógyszerésznél Budapest.

E hirdetési rovatban minden szó egyszeri beiktatása közönséges petit betűkből 4 fillérrel, kompakt betűkből szedve 6 fill.-rel fizetendő.

KIS HIRDETÉSEK

E hirdetési rovatban minden szó egyszeri beiktatása közönséges petit betűkből 4 fillérrel, kompakt betűkből szedve 6 fill.-rel fizetendő.

Pénzszekrények, használtak és újak, rendkívül olcsó áron kapható a budapesti pénzszekrényraktárban, Budapest, V. Bálvány-utca 6-C.

Kopogós cseresznyét nagyszemű, egrest belőzésre, étkezésre postakosaránként 3 koronaért főkötőt, kalarabét, ugerkát, káposztát, vajbabet, ezukorhorszót és ujborgonyát 5 kg-ért 2 kor. 40 fillért, ismételődnak előnyarányajánlatot küld gyümölcs-kivitel Csongrádrol.

Kárpitos nyergesek részére mindennemű kellekék képes nagy árjegyzéket kívánatra ingyen küldi a Budapesti Paszománygyár Részv.-társ. Nagymező-utca E. 46.

Kézimunka himzésekhöz, butorhoz, függönyökhöz, lakásberendezéshez, zsinórok, rojtok, bojtok képes nagy árjegyzéket kívánatra ingyen küldi a Budapesti Paszománygyár Részv.-társ. Nagymező-utca E. 46. szám.

Képes levelezőlapokat a legfinomabb kivitelben bármilyen kép után készit 500 drb 15 kor. és feljebb, 1000 drb 20 kor. és feljebb. Magyar Sokszorosító Műipar r.-t. Budapest. 28660

Benes Károlyné VI. kerület, Teréz-körút 26. szám alatt levő elsőrangú angol és francia női divattermével kapcsolatos szabászati-és varrodatanintézetében a beiratások a XII-ik tanfolyamra megkezdődtek és naponta d. e. 10-12-ig, d. u. 2-6-ig eszközölhetők.

Temetkezési vállalkozók, intézetek, egyetek, társulatok részére képes nagy árjegyzéket kívánatra ingyen küld a Budapesti Ravatalgyár Részv.-társ. Nagymező-u. E. 46.

A gyakorló gyorsírók Társasága gyorsírási (Gabelsberger-Markovits rendszerű) és gépirást magyar és német tanfolyamaira, különféle rendszerű, látható írásu írógépekre, beiratkozhatni naponként. Beiratási díj nincs. Tandíj igen mérsékelt. Végzett növendékeinket díjtalanul állásba segítjük. Telefon 18-09. GLOGOWSKY és TARSA, Andrassy-ut 12. és Révay-utca 6. szám. 28644

Magy. kir. szabadalm.
Jógszekrények (nagy jósgmekerítéses) minden nagyszámban. Fűrdőkádak szabadalmazott fűtővel kaphatók
WIESEL ADOLF NÁL Váci-körút 47/a. (Podmaniczky-utca sarok). Telefon 91-20.

Réthy- név látható a valódi pemotefü-cukorka minden egyes darabkáján.

Pénzt rögtön butorra, zongorára, varró gépre, korékpárra, könyvekre és kereskedelmi árukra, ha azokat száraz, tiszta raktárhelyiségünkbe bizományba beraktározza
Tauber VI. ker. Eötvös-utca 6/B. TELEFON 84-33.

Zálogcéduját, Brillantot, gyöngyöt, ékszert, aranyat, ezüstöt és régiséget veszek. Alt-Wien porcellánt, régi bronz, osontárgyakat, szobrokat és olajfestményeket veszek Kertész öszeres és régi-segkerekedő Király-u. 85. Telefon 95-48. Meghívásra jövök.

Koporsó asztalosok részére mindennemű koporsók díszítéseit, összes temetkezési cikkek képes árjegyzéket kívánatra ingyen küldi a Budapesti Ravatalgyár Részvénrtárs. Nagymező-utca E. 46. sz.

A gyermekáldást 2 vagy 3 számra meghatározni, nagyon okos dolog és sok pénzmegtakarítással jár. Az erre vonatkozó pontos utasítást, a melyért sok ezer hálaírat beérkezett, titoktartással küldi 90 fillér magyar levélbélyeg ellenében Frau A. Kaupa, Berlin S. W. 247. Lindenstrasse 51. 28694

6 első díjjal kitüntetve!
Kállai Lajos motorgyára BUDAPEST, VI. Gyár-utca 28. sz.
Teljes jótállás kitérő széplésért:

A hazlaközönségnek legjobban ajánlatnak a valódi Kállai Lajos-féle villamos benzín-locomobil, cséplő-készletek kettős tisztító szerkezettel
Egyedül létező újdonság! Ezen motorok mindenkor üzemben láthatók VI. ker., Gyár-utca 28. szám.
Gépész nélkül könnyen kezelhetők.
Gőzgépek cserébe vétetnek.
Külön gazdasági géposztály Árjegyzék ingyen.

BUTOR
30% megtakarítás!
Régi Butorszalon
Budapest, Ferenciek-tere 3 félmelet. Vétel és eladás
használt és új polgári, urasági lakberendezéseknek, mahagoni és palisander butorok, uri szobák, angol börgarnitúrák és teljesen berendezett minaszobák, keleti szőnyegek, csillárok. — Telefon 82-13. 28589

Zálogcéduját veszek. Elzálogosított brilliánsokat, gyöngyöket, aranyat, ezüstöt és ékszereket 100.000 koronáig költségmentesen kiváltak és teljes értéket kifizetem.
Singer Jakob ékszerkereskedő BUDAPEST,
Király-utca 91. sz. Izabella-utca sarkán. 27588

Automatikus tömegfogó, pakányok részére 4 K. egereknek 2 K. 40 fill. egy éjjel 40 egeret fog felügyelet nélkül, időjárás nem befolyásolja, magától működik. „Eolipse” sváb fogók ezer és ezer sváb és ruszli fogható egy éjjel drbja 2 K. 40 fill. Mindent a legjobb eredmény. Széküldés utánvétel mellett. J. SCHÖLLER, Wien, III.E. Kirchgasse 6. Számot alismoró- és lésozó-levél.

Aki külföldi klisékhöz hasonlókat kíván rendelje szükségletét a Magyar Sokszorosító Műipar R.-T.-nál — Telefon 58-84. —
Kisfaludy-utca 9.
Grafikai műhely

BUTOR
készpénzért vagy részletekre minden kamattal nélkül legolcsóbban. — Óriási választék politurros butorokban
Nagy Imréné Budapest, VI. Váci-körút 9. füljárt Szerecsen-utca 1. Kis képes modern, teljesen új album ingyen. Nagy album 50 fillér.

ROZSAFÜZÉR (LÁNC)

SZIVATTYUK
MŰSZAKI ÉS GÉPIPARI R.T. BUDAPEST VII. VÖRÖSMARTY-U. 19/a

Ajtók, Ablakok, vasrudónyók, használtak és újak, bármily méretekben és alakban, igen olcsón kaphatók.

Wiener A. utódánál BUDAPEST, ÜLLŐI-UT 123. Telefon 62-80. Alapított 1893-ban.

Légszesz és villamos csillárok legelőnyösebben szerezhetőek be **Kuicsár Sándor** bronzárú- és csillárgyárban, Budapest, VI. ker., Dessewffy-u. 9-11.

A címre tessék ügyolni!
VALÓ- di francia különlegességek (óvszerek) csakis
P. Bergueran Fils leghíresebb párisi gyáros-tól legelőnyösebben beszerezhetők
Polgár Sándornál Budapest, VI. ker., Erzsébet-körút 50.
Részletes képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Ajtók és ablakok régi és új vasrudónyók teljes vasalással. Kapuvas, ácsoszatok, kertkerítések, keramillapok, kehlheimi lapok olcsón kaphatók
Kelemen Mór építélet-bontos vállalkozónál Budapest, Nádor-u. 72-74. Flók-útellet Visegrádi-u. 27.

Parlament gyorsírók által vezetett magyar-német gyorsíró iskola. Gépírás és magyar német levelezés-oktatás. A teljes kiképzés díja havi 10 kor. Kereskedelmi akadémia tanárok által oktatótt szaktantárgyak. Az Országos Magyar Gyorsíró-Egyesület hivatalos tanfolyama. Alapította Markovits Ivan 1863-ban. Biztos állás-közvetítés. Nyitva szept. 1-től jul. 1-ig. Havonként új tanfolyamok. Tájékoztatót küld a Gabelsberger szakiskola. (Csak Liszt Ferenc-ter 10. előbb Gyár-utca 4.) Címre vigyázzunk! — Az egyesület ezen kizárólagos szakiskolája írógépezégekkel s más hirdetésünkkel utánzó újabb tanfolyamoktól független. Telefon 64-69. Beiratások egész napon át.
Saját gyártmányu fűthető fűrdőkádak hőmelegítő lálybákkal

WOLLNER M. H. Bpest, V. Arany János-utca 22a. (Bálvány-u. sarok) Telefon 36-62. Árjegyzék ingyen és bérmentve.

25 koronaért készülnek saját műhelyemben mértek után remek szabásban finom kivitelben évtalós férfiföltényök vagy felöltők finom szövetekek. Lichtman Sándor férfiföltő-mester Budapest, Rottenbiller-utca 4-A. sz. Videkre postát minták bérmentve hetben szabásomat kívántra hához küldöm. 28592

Zálogcéduját veszek. Elzálogosított brilliánsokat, gyöngyöket, aranyat, ezüstöt és ékszereket 100.000 kor. költségmentesen kiváltak és teljes értékét kifizetem. 756
SCHILLER IZIDOR ékszerkereskedő Budapest, Sip-utca 8. szám.

Tankönyveket és Segédkönyveket vegyen Magyarország legrégebb és legnagyobb tankönyvkereskedésében
LAMPEL R. könyvkereskedése (Wodianer F. és Fiai) részvénytársaságánál Budapest, VI., Andrassy-ut 21. Itt kapható

az elemi-, polgári-, közép-, felsőbb leány-, kereskedelmi- és magániskolákban s a szakiskolákban használtban levő minden tankönyv és segédkönyv a legújabb kiadásban
Postai megrendelések a beérkezés napján azonnal elintéztetnek.
A kiadásunkban megjelent összes tankönyvek jegyzékét kívánatra készséggel megküldjük.
LAMPEL R. könyvkereskedése (Wodianer F. és Fiai) r.-t. Budapest, VI., Andrassy-ut 21.

Soványosság
Az egyedüli eredménytől kísért háziszor a dr. William Hartley tanár amerikai erőtáp-por. Soványak tartós, szép telt testidomokat nyernek. — Hölgyek remek keblet. Hat hét alatti 20 kilo gyarapodásért jótallást. Vérczegénység, gyengeség, idegesség ellen és gyomorbajoknak nélkülözhetetlen tápszer. Kitüntotve: Chicago, Berlin, London Hamburgban. Köszönő levelek minden országlól. Dobozonként 1 frt 10 kr. Használati utasítással. Főraktár: Balazs Mór E. Budapest, VII., István-ut 11, II/1. Telefon 156-80.

GUMMI ES HALHOLYAGOK László 175 2. 1. 10 K. 10
STERYL
GUMMI-KÜLÖNLEGESÉG
NEUMAYER LIPÓT BUDAPEST, V. VACI-KÖRÚT 337. KUERFENYHÁZ

Kérje ingyen és bérmentve dusin illusztrált főárjegyzékemet. 3000 ábrával, órákról, arany és ezüst tárgyakról stb.
HANNS KONRAD os. és kir. udv. szállító
Brüx, No. 2354 (Cseherozán) Valódi svájci nikkell és horogv-remontoir órák, szabad. Roskopf-rendzer 5 K. 3 drb. 14 kor. Bejegyzett „Sas-Roskopf” nikkell horogv-remontoir óra 7 kor. Valódi ezüst remontoir óra, nyitott 8 1/2 korona. Bizko nikkell röles megengedve va y a pénz visszaratik. 29007

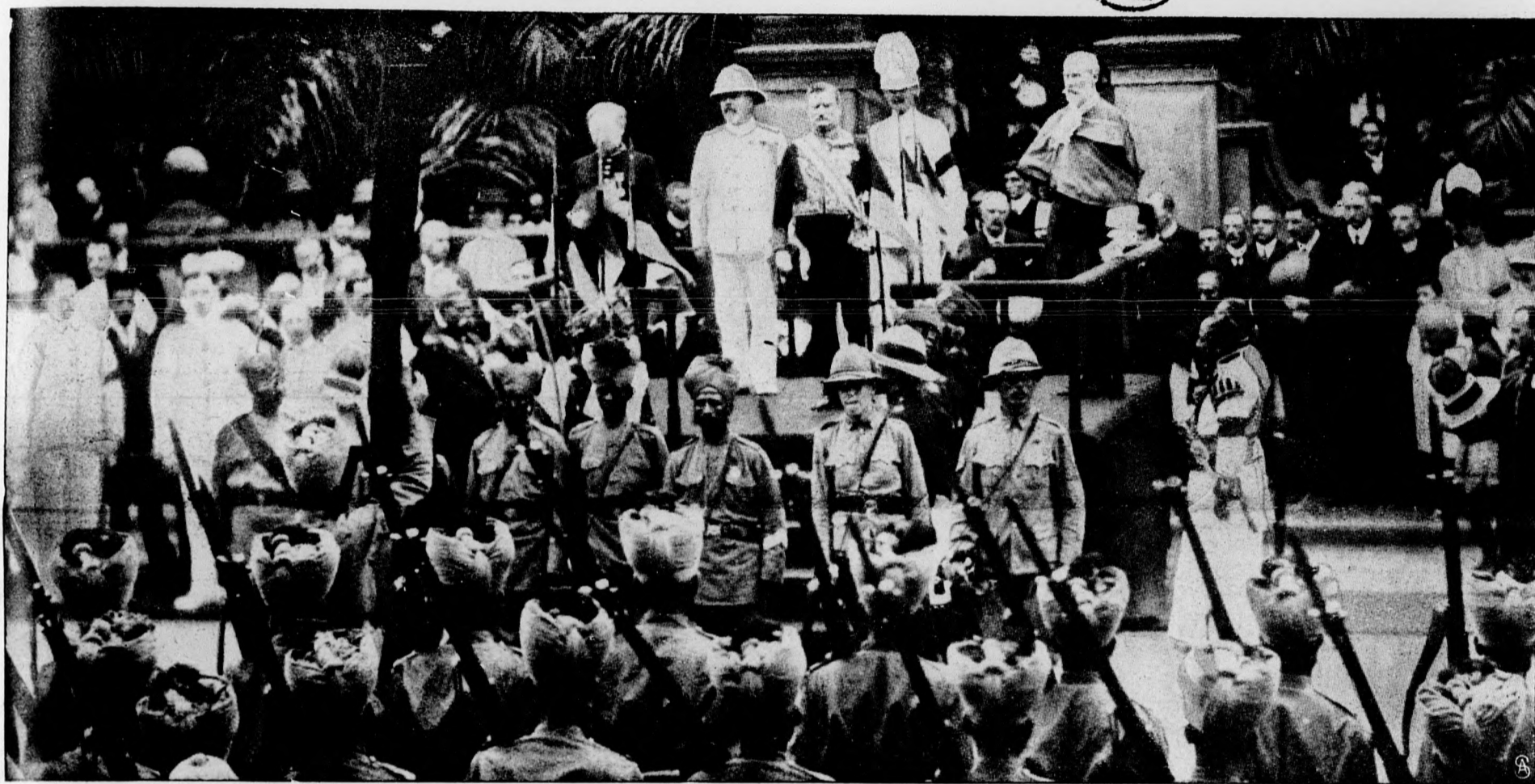
Sztraka menthol fogszapra erős bacilusölő hatásánál fogva a szájureget szagtalanítja, fertőző betegségekét megelőv és fogainkat hófehérré varázsolja. Ara gyógytarakban egy kor, 3 drbot 3 koronaért bérmentve küld Sztraka gyógyszerész Mohol/L. 28892

KWIZDA-FÉLE FLUID
Kifüg-védjegy. Turista-fluid.

Kég bevált aromátus beörzöcsítés az ínak és izmok erősítésére és edzésére. Turisták, kerékpározók, vadászok és lovások által sikertrel hasznátva előes uterősítésre nagyobb trák után.
Egész üveg ára K 2.- Fél üveg ára K 1.20
Kwizda-féle Fluid Valódián kapható a gyógyszertárakban. — Főraktár: T8-ök József gyógyszertárnél, Budapest, Bányu-utca 12., Andrassy-ut 26.

LEGJOBB SZIVATTYUKAT és TÜRREKENDŐKÉNY GYÁRTA
BUDAPESTI SZIVATTYU ÉS GÉPGYÁR RÉSZEVENY-TÁRSASÁG BUDAPEST, V. VACI-UTCA 169

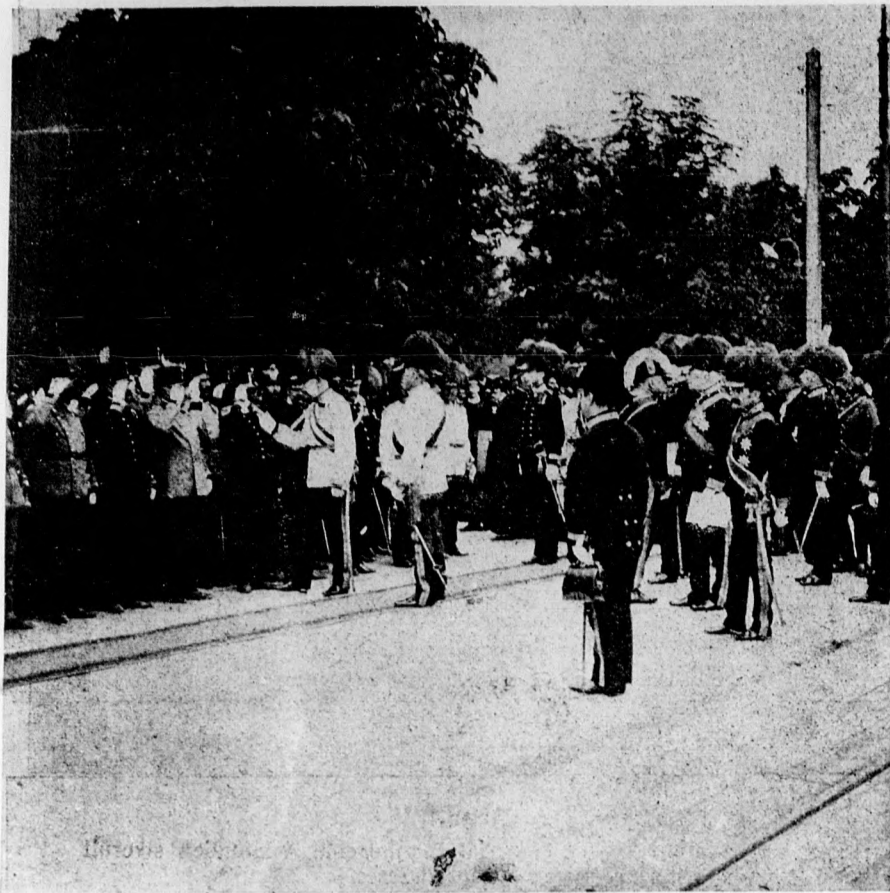
AZ EGYETÉRTÉS VASÁRNAPJA

India új császárnak proklamálása. — Ceylon főköormányzója a hatóságok és a diplomáciai kar jelenlétében proklamálja az új indiai császárt, V. Györgyöt, Anglia királyát. Ceylon fővárosa, Colombo ez alkalommal ünnepi díszben pompázott.

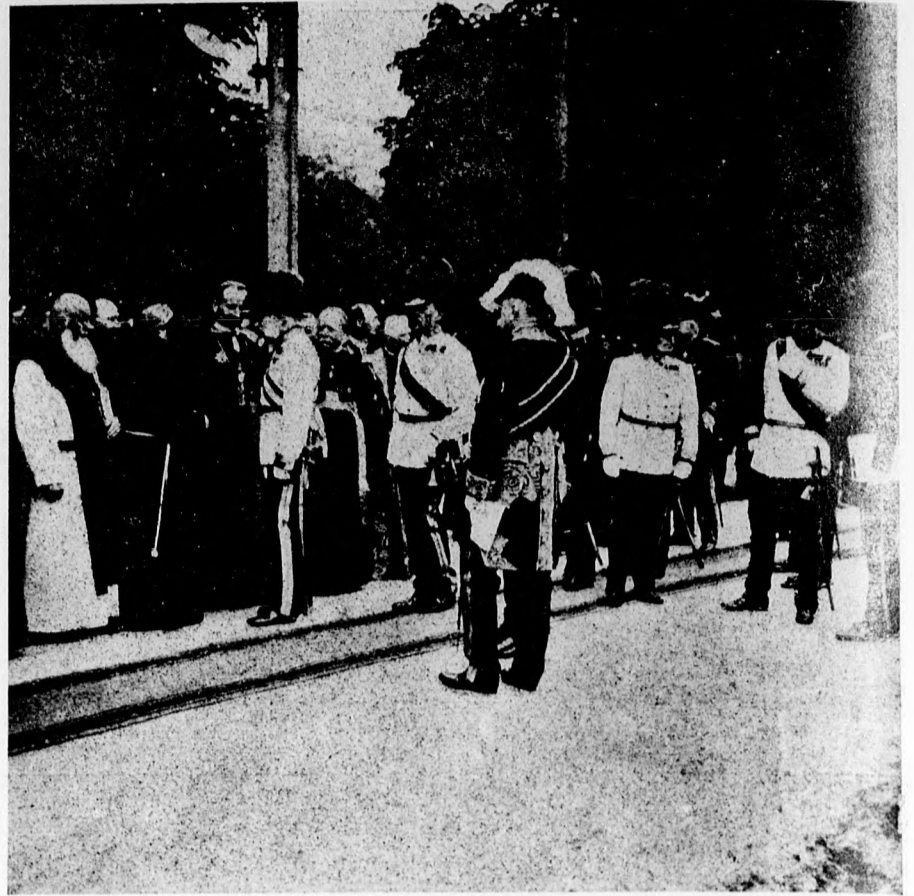

A császár egy szoboravatásán. — II. Miklós orosz császár nemrégiben részt vett Nagy Péter szobrának a leleplezésén. Nagy Péternek négy szobra áll az általa alapított fővárosban. A most leleplezett szobor a Preobraszenszky-ezred egyenruhájában ábrázolja Nagy Pétert.

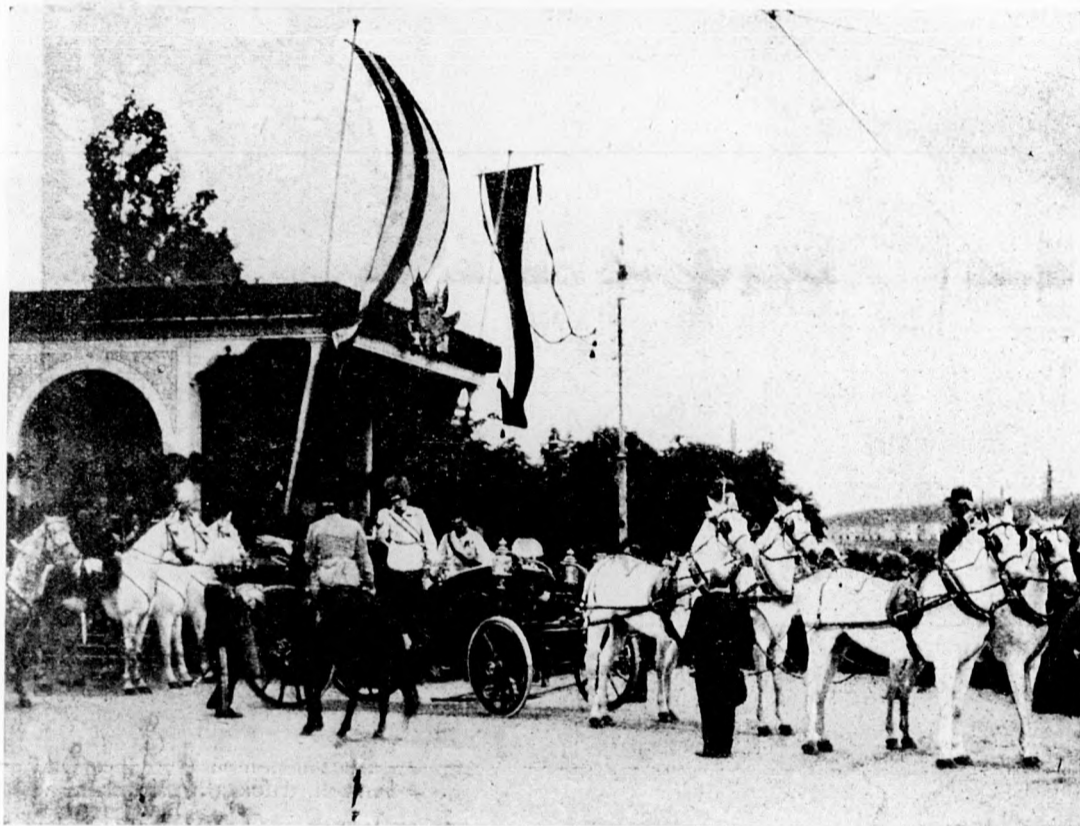
A király Boszniában.

Uralkodónk, mint ismeretes, nagy kísérettel meglátogatta az annektált tartományokat, a hol a hivatalos világ nagy fényvel fogadta. Képünk az uralkodó megérkezését Szerajevoba ábrázolja, ahol első sorban a generálisok csoportját üdvözölte.

A király Boszniában.

Az uralkodót a minden vallásbeli papság köszönti hódolattal. A király különösen szívesen beszélt a francziskánus barátok fejével, ami Stadler érseket kellemetlenül érintette.

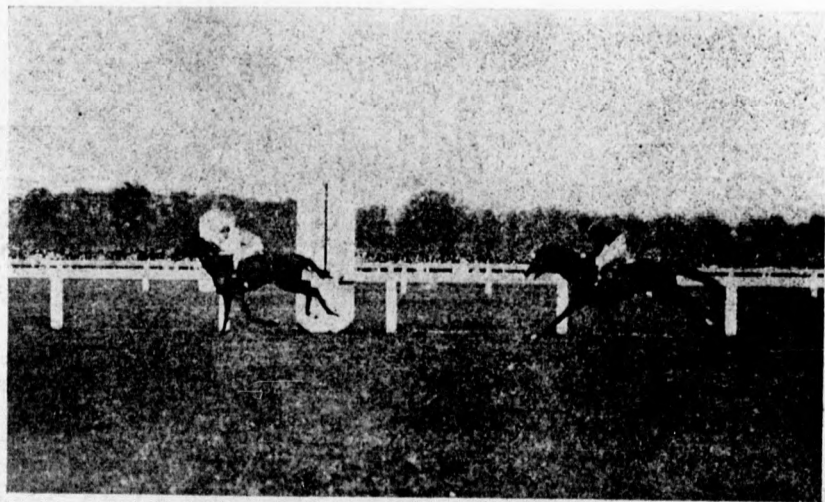
A király Boszniában.

Az uralkodó, miután üdvözölte a hódolatára megjelenteket, beszállt Daumont fogatába és a szerajevói konakba hajtattott.

A párisi autobus új találmányu kereke.

A párisi automobil-omnibusznak óriási hátsó kerekei vannak. A kerék 50 cm. széles és 54 különálló gummilappal van borítva, amelyek külön-külön kieserélhetők.

A bécsi Derby.

Az osztrák lóverseny-pályán, a bécsi Derby 100.000 koronás díját gróf Teleky László Rascal nevű magyar ló vitte el, amelynek nyergében Janek Géza magyar sampionjockey ült. Képünk Rascal könnyű győzelmét örökíti meg. Mögötte másodíknak Péponet érkezett be.

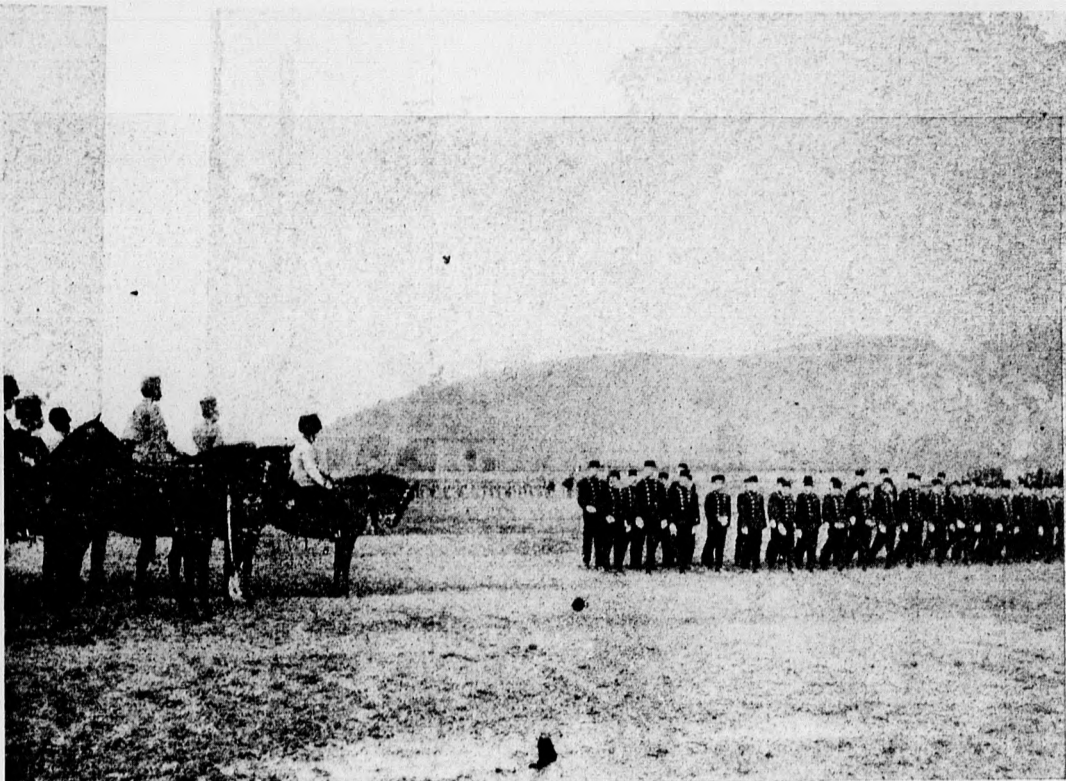
A bécsi Derby.

A győztes «Rascal»-t, nyergében Janek Gézával bevezetik a mázsálóba, hogy a súlyt visszamázsálják.

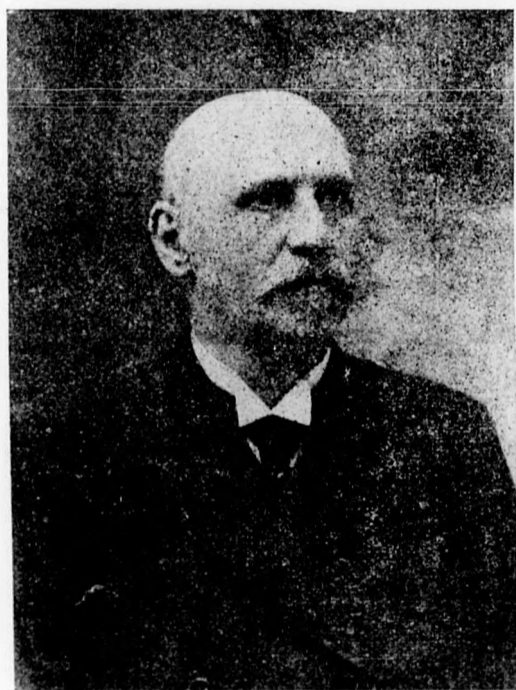
A holland királyi család Amsterdamban.

Vilma királyné a férjével és az egyéves Juliána hercegnővel a napokban tért vissza Amsterdamba. Képünkön látható a királyi pár, midőn az erkélyről köszöni meg a lakosság ovációját.

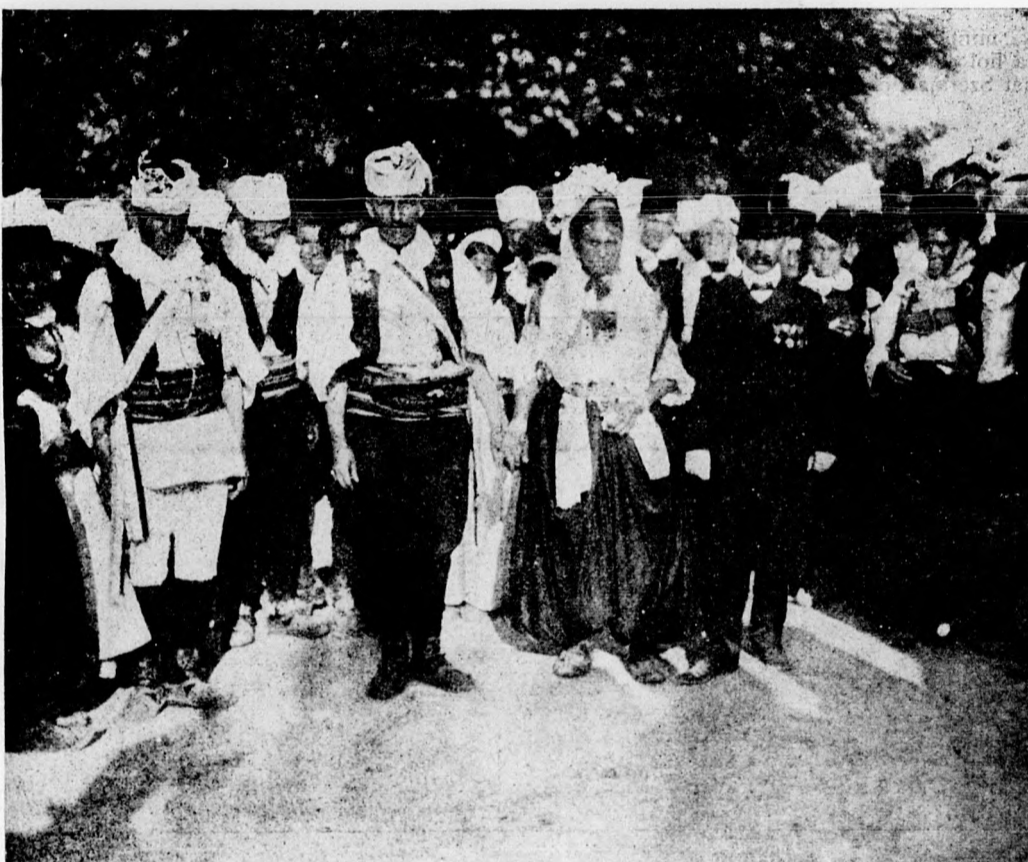
A király Boszniában.

Az uralkodó végignézi a bosnyák katonai növendékek díszmenetét. A kitűnően sikerült defilírozás megnyerte a király tetszését.

Havas Emil,

a Magyar Leszámitoló- és Pénzváltóbank nagyérdemű igazgatója, aki most ünnepelte a bank kötelékében eltöltött negyven éves működésének jubileumát.

A király Boszniában.

Az uralkodó sarajevói tartózkodása alatt kirándult Ilidzsébe, a közeli pompás fürdőbe. Ott egy szerb és egy horvát lakodalmat mutattak be koloval, nemzeti dalokkal. Képünkön a szerb jegyespár látható.

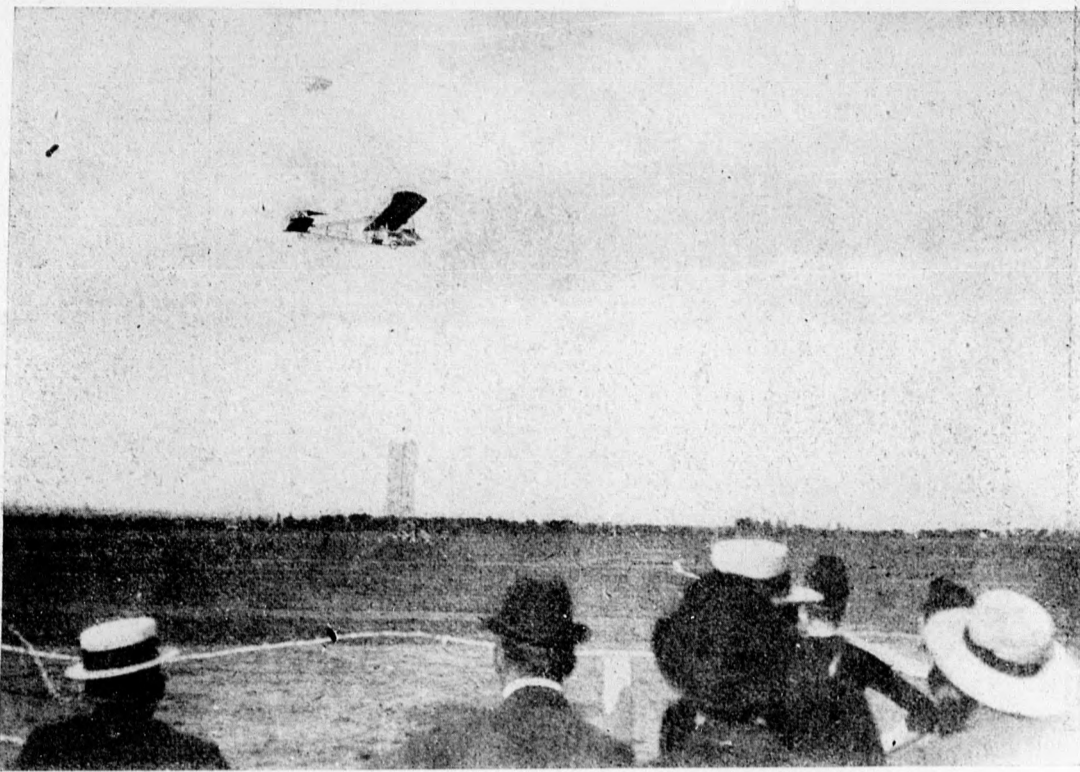
Az angol Derby.

A sportvilág legnagyobb eseményét, az angol Derbyt néhány nappal ezelőtt futották. A versenyt Lemberg nyerte meg. Képünkön a győztes lovat mutatjuk be.

A bécsi Derby.

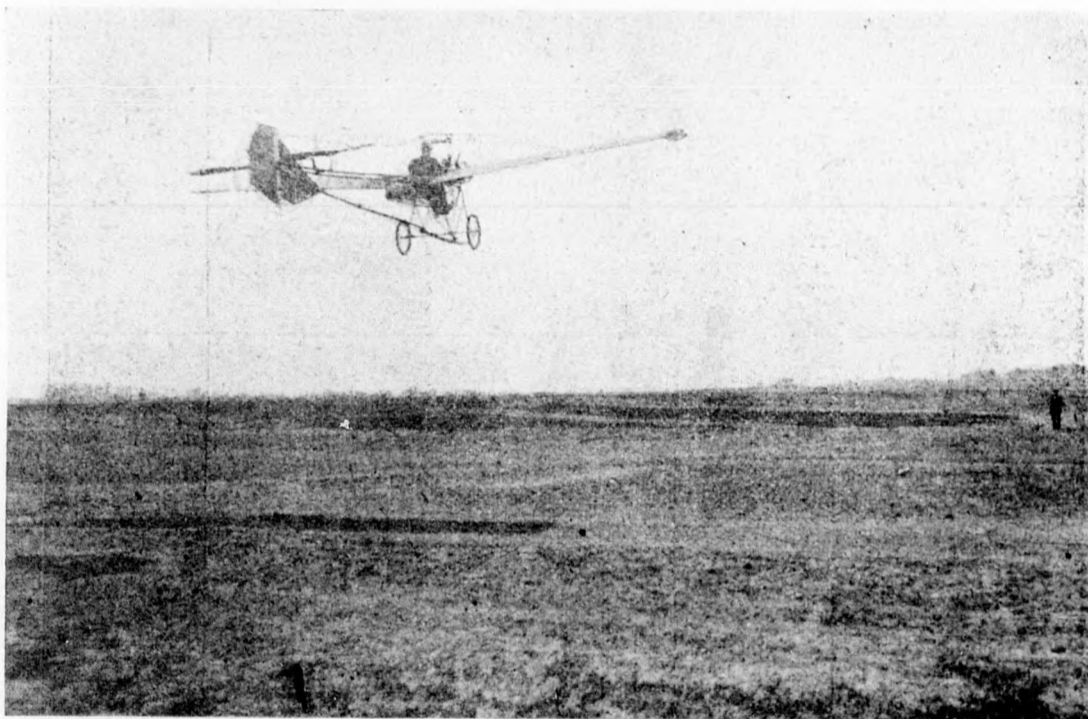
Az osztrák sport legnagyobb ünnepnapján óriási közönség volt kint a freudenauai pályán. Képünk a nagytribün közönségét ábrázolja.

Repülőverseny Budapesten.

Katona Jenő amatőr felv.

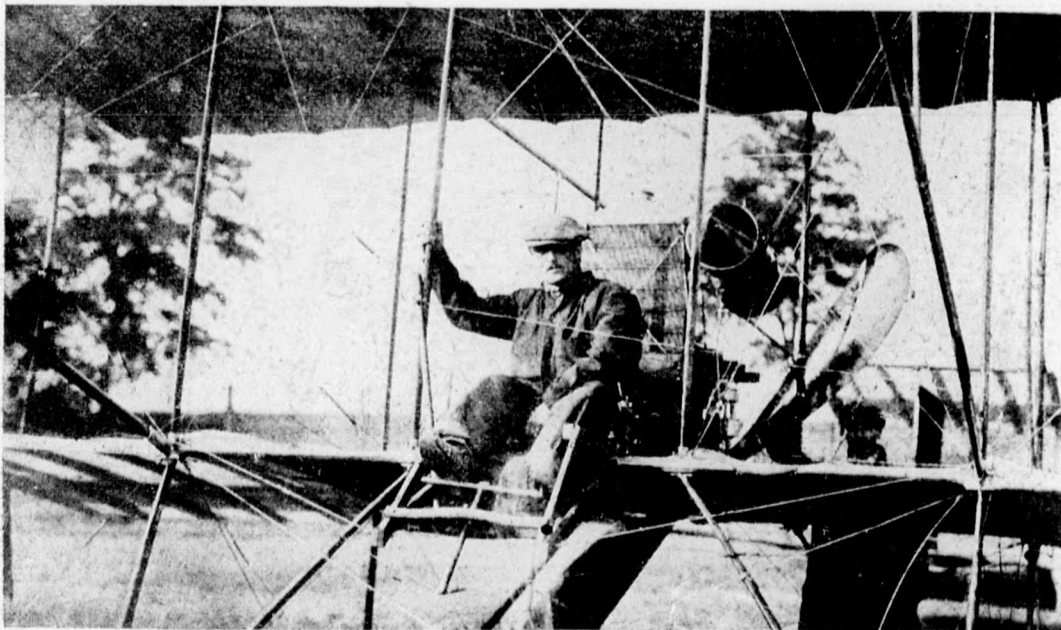
A fővárosban lezajló repülőversenyek ide vonzották a világ minden híres pilótáját és közönségünknek van alkalma gyönyörködni a legszebb produkciókban. Ezen a képen Pischoff látható, amint monoplánjával a győri utazási versenyben indul.

Repülőverseny Budapesten.

Katona Jenő amatőr felv.

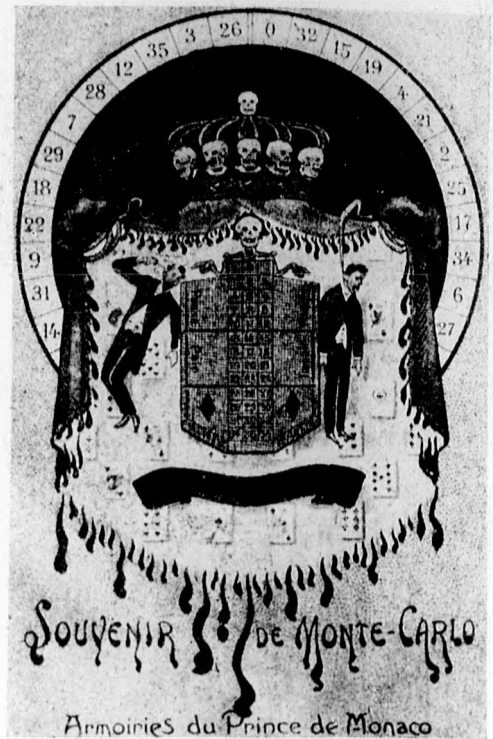
Zsélyi Aladár, az egyetlen repülni tudó magyar aviatikus most súlyos betegen fekszik a sanatóriumban, ahová bukása után vitték. Sikertelenül próbálták rögzíteni a bukás előtti eredményes repülését.

Repülőverseny Budapesten.

Katona Jenő amatőr felv.

Kutassy Ágoston dr. Fahrman-rendszerű biplánján, amelyvel egyszer már kis időre a levegőbe tudott emelkedni. Sok eredményt a nehéz géptől nem lehet várni.

Szatira a levelezőlapokon.

Montecarlóban és Monacóban eltiltották a fejedelmet és a játékbarlangot gonyoló levelezőlapok árusítását. Képeinken egy ilyen levelezőlapot mutatunk be, amely torzítja a fejedelem címerének.

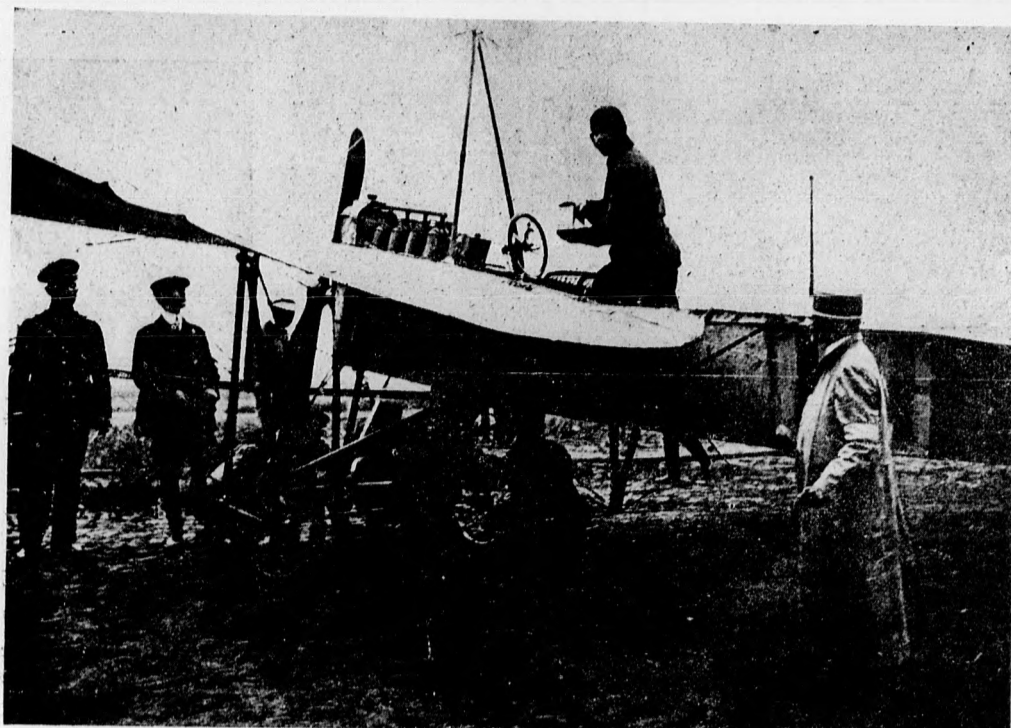
Repülőverseny Budapesten. — Pischoffné, a híres pilóta felesége, aki férjével már többször felszállt.

Repülőverseny Budapesten. — Pischoff, a lengyel születésű pilóta, aki bámulatos repülésével lábba ejtette a budapesti közönséget. Elsőnek indult az utazási versenyben, de Győrt nem érte el.

Repülőverseny Budapesten. — ifj. Tolnay Lajos, a budapesti Aero Club igazgatója Paulhannal, a híres francia aviatikussal, aki megnyerte a london—manchesteri utazási versenyt.

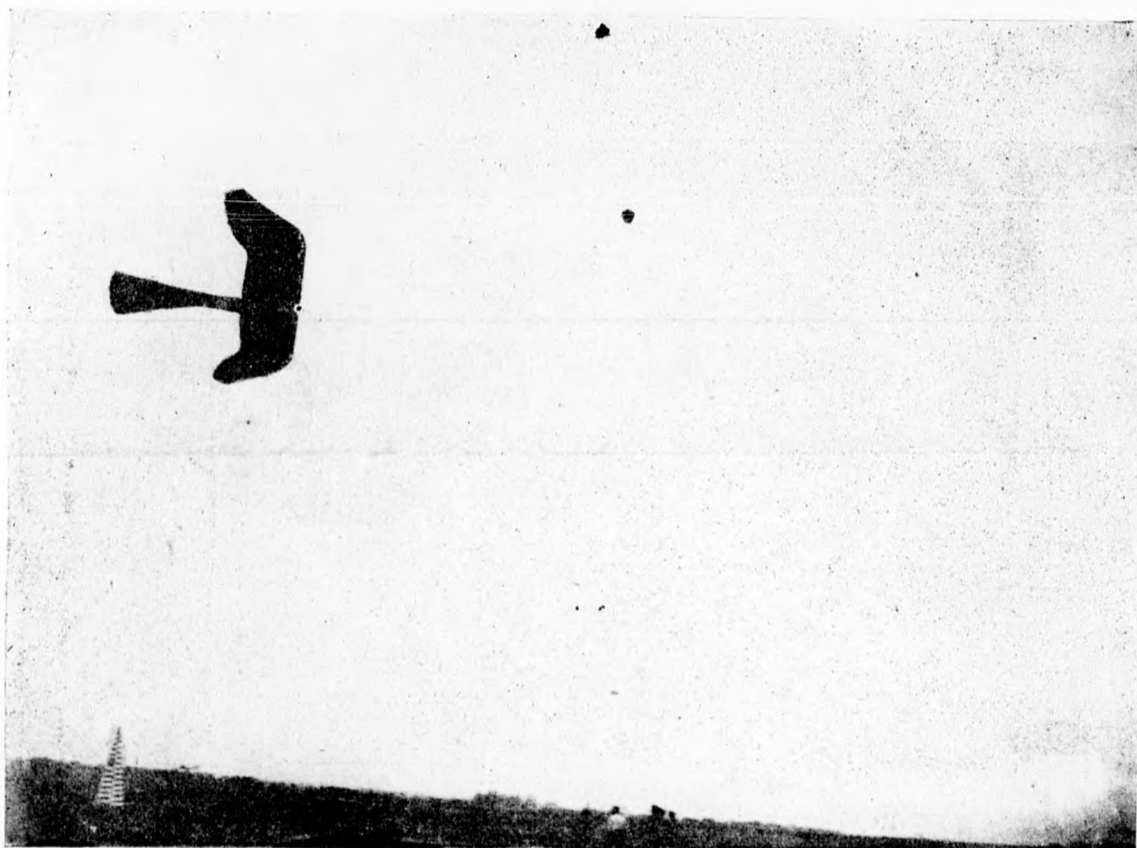

Repülőverseny Budapesten.

Illner, az Etrich-gép pilótája gépét hozza rendbe az indulás előtt.

Repülőverseny Budapesten. — Etrich német mérnök, a «Taube II» nevű monoplán zseniális építője.

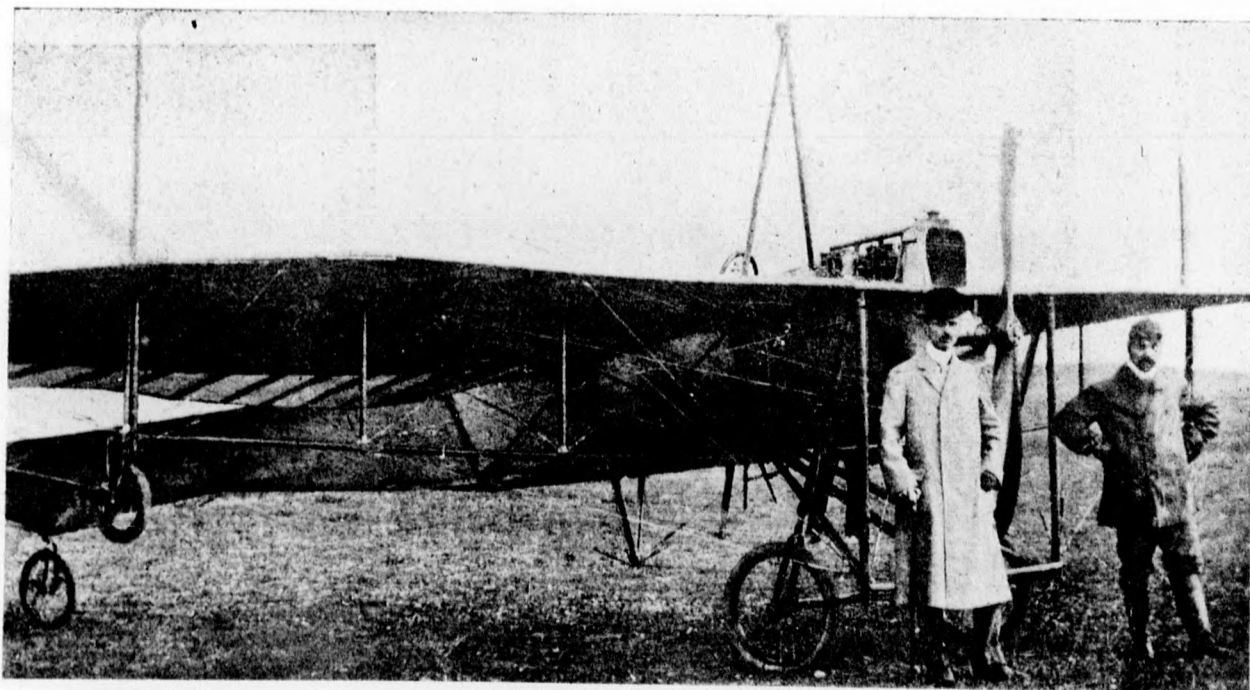

Repülőverseny Budapesten.

Illner a «Taube II.» monoplánnal 450 méter magasban pályázik a magassági díjra.

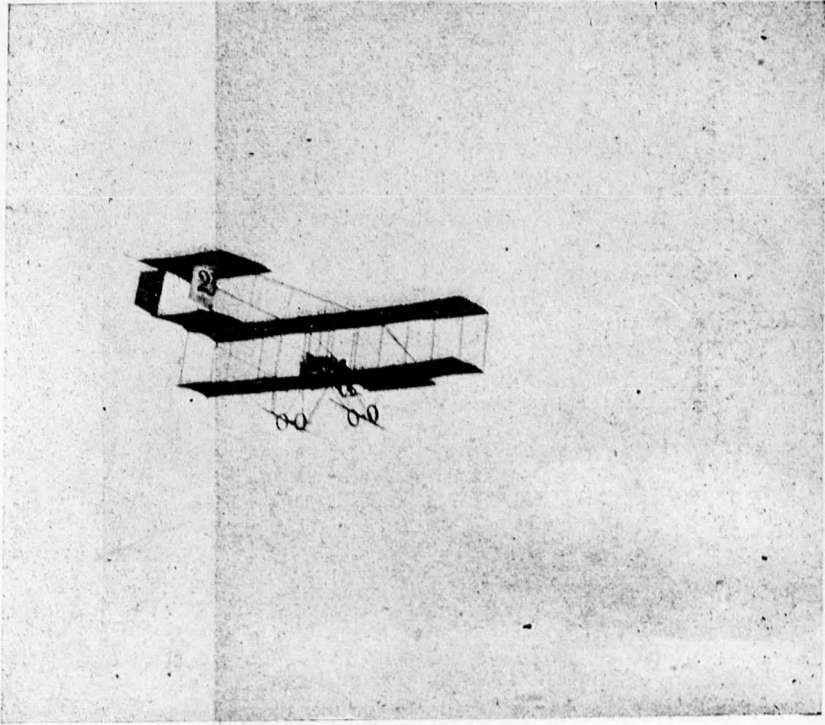

Repülőverseny Budapesten. — Illner, Etrich mérnök pilótája. Legszébb mutatványa, hogy a magasságtól nyílegyenesen dobja le magát, azután hirtelen sikra fordul.

Repülőverseny Budapesten.

Etrich mérnök és Illner pilóta a «Taube II» nevű monoplán előtt. A kis, kecses gépnek van a legtöbb bámolója Budapesten.

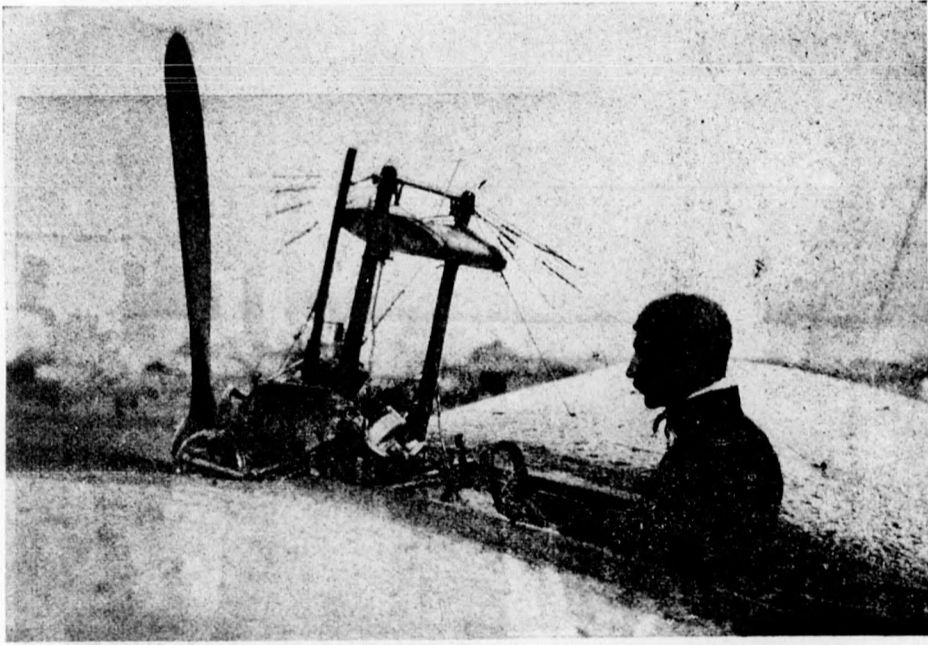
Repülőverseny Budapesten.

Efimoff orosz pilóta repülés közben. Efimoff a napokban szerencsétlenül járt és biplánjával leesve súlyosan megsebesült. Most a szanatoriumban ápolják.

Repülőverseny Budapesten.

A repülőversenyt Budapest színe-java látogatja és naponkint a legszebb társaság találkozik a pályán. Képünkön Lánczy Leó főrendihazi tag látható, amint dr. Bárczy István polgármesterrel beszélget.

Repülőverseny Budapesten.

Zsélyi Aladár, a súlyosan sérült magyar aviatikus gépe nyergében.

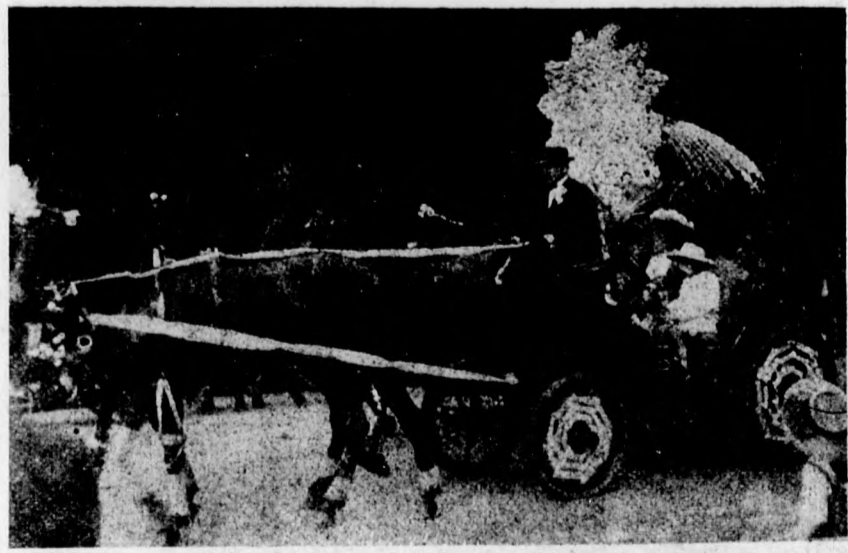
Repülőverseny Budapesten.

Az újságíróasztal a repülőverseny-téren, amelynél a budapesti lapok kiküldött tudósítói végzik teendőjüket.

A bécsi virágkorzó.

Az ezidei bécsi virágkorzó az összes előbbieknél jobban sikerült. Igen sok szépen és ötletesen díszített kocsit vett részt a fölvonulásban. Képünkön egy galambkocsit mutatunk be. Ez a kocsit nyerte el az első díjat.

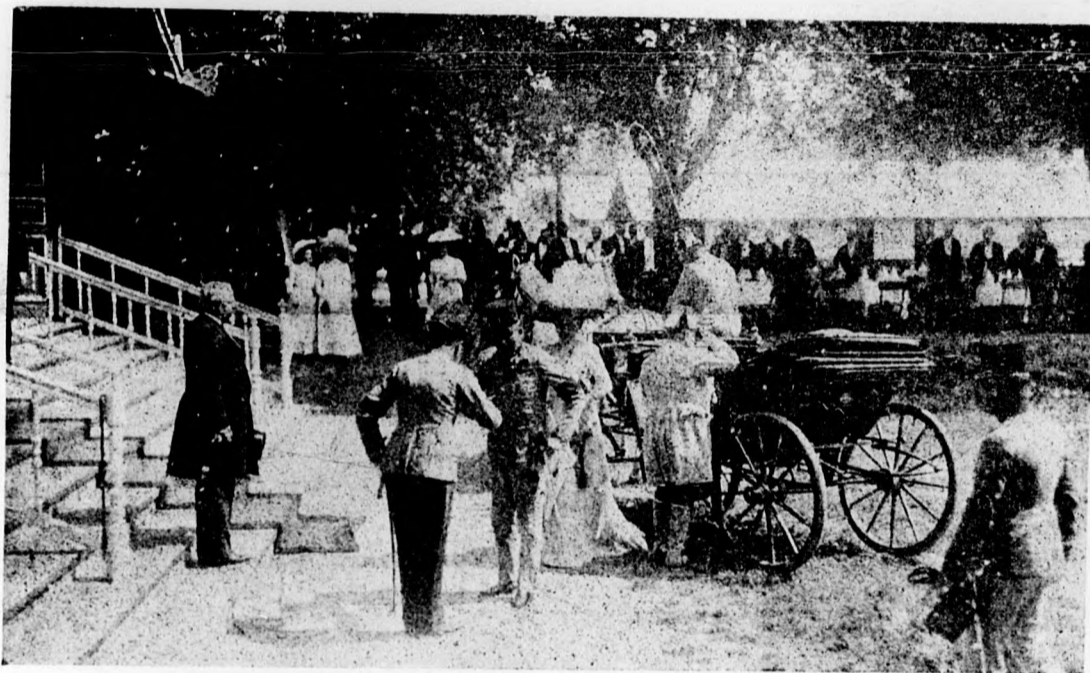
A bécsi virágkorzó.

Egy virágüstökösrel díszített kocsit. A Halley-díszes kocsit nagyon tetszett és a második díjat nyerte.

A belga királyi pár Berlinben.

Az ifju belga királyi pár meglátogatta a német császári párt. A beteg császár helyett a német trónörökös fogadta a királyt.

Nagy hadsereg-ünnep Bécsben.

A bécsi katonatisztek nemrégiben nagy lovas-ünnepet rendeztek az ügetőverseny-pályán, amelyen megjelent Ferencz Ferdinánd trónörökös nejével. Képünk a trónörökös érkezését és fogadtatását ábrázolja.

A bolgár czár Brüsszelben.

Ferdinánd bolgár czár meglátogatta a brüsszeli világkiállítás német osztályát, amely nagyon megnyerte tetszését.

Horthy Pál siremléke.

Horthy Pál siremlékének leleplezése a kerepesi-temetőben.

Horthy Pál siremléke.

Horthy Pál magyar festő- és iparművész néhány évvel ezelőtt Bombay-ban meghalt. Holttestét felesége hazahozatta s most a művész barátai emlékekkel jelölték meg a sirt.

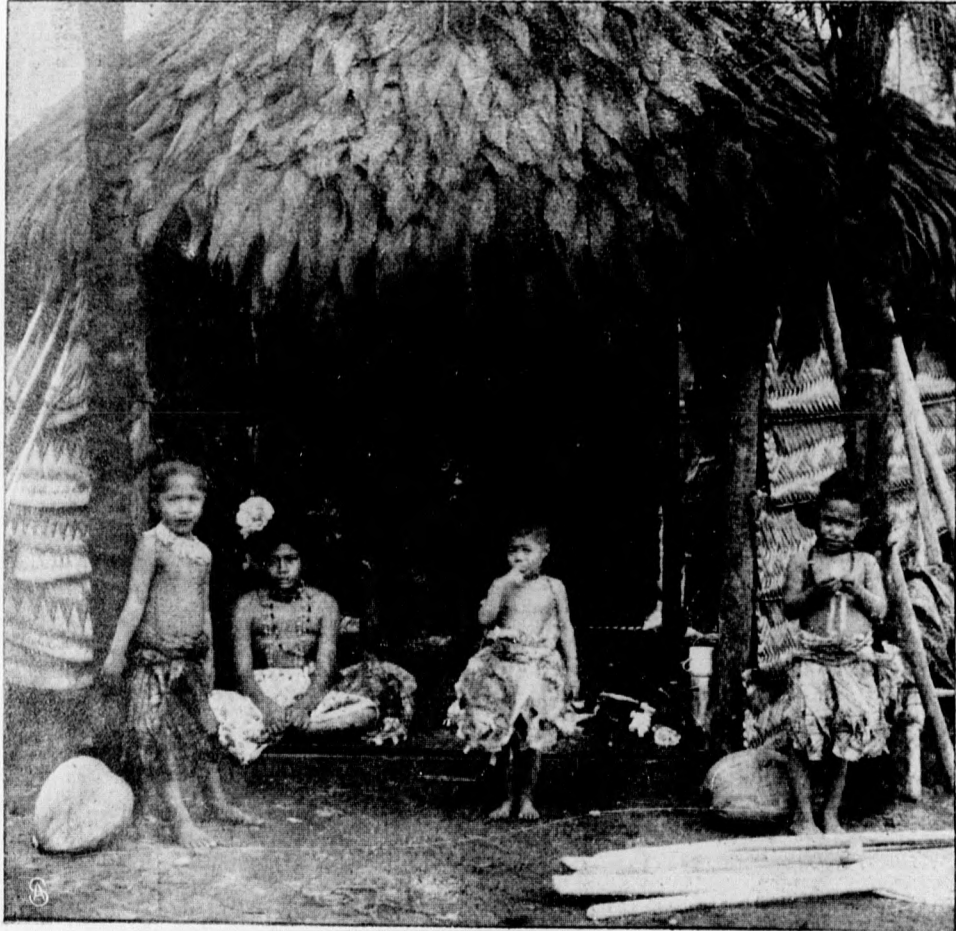
Az angol Derby.

Az epsomi lóversenyter látképe az angol Derby napján. A legelőkelőbb emberek az automobilmek tetején költik el a magukkal hozott elemőzsiát.

Yamagata.

A japán akrobata csoportok kivétel nélkül igen ügyesek. A jelenleg a Beketow-ruszbán fellépő Yamagata japán királyi akrobata csoport, az ügyesség tetőpontját érte el, ezt már fokozni nem is lehet.

A hamburgi állatkertből. — A hamburgi állatkertben most egy csoport samoai mutogatja magát. Képünkön egy samoai kunyhót mutatunk be.

A hamburgi állatkertből. — Samoai asszonyok és gyermekek.

Árva gólyamadár.

Márcziusi, hamvas mezőkön mentem át,
Magányos, árva gólyát láttam lenn a réten. —
A víz bugyborékol, mesélt melódiát...
S valahogy megint ő jutott eszembe épen.

— Bolondos-böhön vártam fön a várfokon.
Nem tudom már hogyan, de egyszer ott találtam.
Azóta nálam eltekozolt kincs sok mosoly, —
Mert őt keresem, de még csak meg se láttam...

— S most mindenhol megint bimbós az orgona,
A szelid esti szél csókokról vígan, elbeszélget.
Meglátom vajjon őt még? vagy most már soha?!
Egy örök vágy ily könnyen röpke semmivé lesz?...

— Kaczag a csönd, S azt mondja mégis e mosoly:
Izgalmas regény jöhet két szemfény — összevillanáson,
S a távolban a karsú templomtornyokon
Mint szívben az emlék a napfény visszalángol.

... Csókos sugártól kizsendül még a kerti gyepp. —
Csacsi gólya, nekünk nem lesz szép délutánunk:
Mert úgy van úgy, hogy ah! miénk soh'sem lehet
Akit szomoruan, bus-szívzakadva várunk.

Hanuszik.

Te igazgasd el...

Te igazgasd el fűm alatt a párnát,
Mílűn szememnek fénye elhővül!
Te csillapítsd el tütt szívemnek lázát,
Mílűn a végőrám rám alkonyul.

S meglásd, a zörű halálnak arzulatja
Milyen szelid és musulyos leszen...
És rúzsák nyilásának hangulatja
Yumul el ekkor is a lelkeimen.

Az elmulásom még iten a létien
Olvail az örűk ragyogásia át...
S lelkeim hursuzú végleheletien
Örűk nászunkról zeng melódiát.

Gerű Attila.

KÖZIGAZGATÁS

A jegyzők és az adókezelés.

— Második közlemény. —

A községi jegyző ma az állami adókezelés terén nagy gondot, fáradságot és felelősséget igénylő munkát teljesít.

A községi jegyző írja össze évenként az adóköteles személyeket és tárgyakat.

Ez összeírásban bent foglaltatnak az adót nem fizető napszámosok is, vagyis ez összeírásnak tartalmaznia kell a község hatósága területén lévő összes önálló egyének és 16 éven felüli családtagjaik, a cselédjeik, egyéb alkalmazottaik névszerű felsorolását, tehát a munka precíz módon való teljesítése egyértelmű a község 16 éven felüli lakóinak évenként ismétlődő összeírásával, vagyis egy kisebb népszámlálással.

A községi jegyző ez összeírás alapján kiveti az I. és II. osztályú keresetadókat; beszedi a III. és IV. osztályú keresetadóvalomásokot, kitöltvén ez utóbbiaknál a hivatalból kitöltendő rovatokat s minden egyes III. o. ker. adót fizetőre nézve külön-külön indokolt írásbeli megadózattási javaslatot készít.

Vezeti és nyilvántartja a kataszteri birtokváltozásokat s egyenként felosztja a községre nézve megállapított földadó összegét.

Kiveti a házostály- és házbéradót, miután egybegyűjtötte a házbérvallomási ivateket.

Vezeti a haddij fizetésére kötelezették egyenkénti nyilvántartását s ennek alapján összeállítja a hadmentességi díj kivétési lajstromot, egybegyűjtvén a fizetőkötelesek vallomási ivateit.

Gyűjti az általános jövedelmi pótdóktetésénél figyelembe veendő kamattérhekéről szóló vallomási ivateket s kiveti a föld-, a házostály- és a házbéradó után járó általános jövedelmi pótdótot.

Összeírja végül az adóköteles fegyvereket és kiveti a fegyveradót.

Az egyes kivétési lajstromok alapján összeállítja a község állami adókönyvét, minden egyes lajstromból előírván abban az adózóknak különböző címeken kivett adó tartozását.

Beszedi a 200 koronán alul fizető adózók összes adó tartozását, negyedévenként írásban megint azokat, akik fizetési kötelezettségüknek eleget nem tettek, teljesíti az adók kénszer uton, végrehajtás által való behajtását, a befizetett, illetve beszédett összegeket a beszédési napi jegyzékben bevételezi, a főkönyvben elkönyveli. Az év végén minden egyes adózónál megállapítja a tartozás és lerovás összegéből a netán mutatkozó hátralékot, illetőleg túlfizetést s az egyenkénti eredmények összegezése után lezárja az állami adókönyvet, mely lezárás kitünteti a községben előirt egyes adónemek külön-külön és együttes összegét, a befizetés számszerű mennyiségét s így az előirással szemben a község terhére előálló, illetve javára szolgáló hátralékot, illetőleg túlfizetést.

Mindezek mellett még kellően okmányolt előterjesztést tartozik tenni a behajthatatlanság címén leírásba hozandó s az ingatlanra vezetendő végrehajtás útján biztosítandó adó tartozásokra nézve, végül pedig teljes anyagi felelősséggel viseltetik az elüljáróság mulasztása, vagy hibája által behajthatatlanná vált adóbeli követelések összegének erejéig.

Mindeme teendők oly halmazát szolgáltatják a munkának, hogy már egy közép-nagyságú 2000—2500 lélekkel bíró községben is teljesen igénybe veszik, sőt felemésztik egy ember egész munkaképességét, ha oly módon látja el az adóügy kezelését, amint azt a vonatkozó törvények, törvényes rendelkezések

előírják, az állam pénzügyi érdekei megkívánják.

Eppen azért, mert az adókezelés lehető precíz voltához az államnak fontos pénzügyi érdekei kapcsolódnak, a felügyeletre hivatott kir. pénzügyigazgatóság fokozott éberséggel kíséri figyelemmel a jegyzőnek ez irányú törekvését s a netaláni mulasztásokkal szemben ragaszkodik a legsúlyosabb fegyelmi büntetésekhez, minek folyamánként a jegyző kénytelen ideje és munkássága javát az adókezelési teendők elvégzésének áldozatul hozni s ehhez képest valódi közigazgatási feladatai gyakorlása, az autonómikus élet által felszínre hozott fontos községi érdekek védelmezése körül sokkal csekélyebb tevékenységet fejthet ki, semmint ezek értéke, a hozzájuk fűződő következmények sulya azt megkíváná, sokkal kisebb mérvben szentelheti tudását, képességét ez ügyeknek, semmint igazi hivatásának betöltése azt megköveteli.

A községi jegyző ma nem rendelkezik idővel arra, hogy fontosabb törvényalkotásokkal népet megismertesse, nem ér rá, hogy annak gazdasági életében, mint tanácsadó mindenütt ott lehessen, nincs ideje kulturális egyletek alapítására, megszilárdítására, azok vezetésének helyes mederbe terelésére, pedig népünk műveltségi színvonalának emelésére nagy befolyást gyakorolnának a jegyző vezetése mellett létrejött olvasóköri, amelyekben a felnőttök közérdekű kérdésekről társalgás, felolvasások útján tájékozást nyernének, nagy mértékben hatna a falusi ifjúság erkölcsi életének nemesítésére, durva modorának szelidítésére, ha ily körökben működvelő előadásokra készülne, a helyett, hogy a csapatok borszós levegőjében egymást trágárságokban tullezítálni igyekeznek. Az iskolából kikerült nép társadalmi életét nálunk senki sem irányítja, művelődésével senki nem tördik, nincs senki, aki a modern gazdasági elvek részére tért hódítani igyekezzen, szóval a népnek nincs szellemi vezetője, mert a jegyző, aki a községi igazgatás szervei közül egyedül lenne a szerepre, teryük hozzá magasztos szerepre hivatott, minden idejével, minden munkaképességével le van foglalva az állami adókezeléssel járó tengernyi teendők számára. Pedig népünk megérdemelné, hogy foglalkozzunk vele, sok nemes tulajdonsága van, amely ma lelke mélyében elrejtve alszik, tanulmányosság nagyfokú s a tanulásra, tudásra való igyekeve sem hiányzik, csak az nincs, aki szunyadó nemes érzéseit felkeltse s tudnivalóságát kielégítse, mert népünkkel, társadalmi, művelődési szempontokból, senki nem foglalkozik attól az órától fogva, amelyben mint gyermek az iskola falait elhagyta.

Mennyivel könnyebb lenne egyes törvények, rendeletek végrehajtása, ha azoknak szükségességéről, a nép erkölcsi, anyagi javainak megőrzése érdekében történt alkotásokról a nép felvilágosítottán, a helyett, hogy azok végrehajtását meggátolni, a végrehajtás érdekében tett hatósági intézkedéseket meghiusítani, kijátszani igyekeznék, ő maga jöjné a végrehajtásra hivatott hatósági szervek segélyére s mily áldásos következményei lennének annak, ha sok üdvös törvényünk, mely ma csak papíron van meg, de az életbe át nem vitetett, ekképen valóban végre is hajtatnák, mert a törvények végrehajtását illetőleg a büntetőjogi szankciónál sokkal hatékonyabb eszköz a nép öntudatos törekvése ama cél felé, amelyet a törvény is elérni kívánt, ehhez azonban szükséges, hogy a nép a törvénynek, mint a célhoz vezető eszköznek célzatait felfogja, értse; ámde lehet-e ezt kívánni a néptől, amelynek konzervatív hajlamain esetleg a törvény rést ütött, tőle pillanatnyilag és látszólag talán kellemtelnek és hiábavalóknak tetsző dolgok türelését vagy eszelekvését, sőt anyagi áldozatok

szózatát kívánja, ha nincs senki, aki a törvény okszerűségéről felvilágosítsa, ha nincs senki, aki megmagyarázza, hogy a törvény az ő jóléte érdekében alkotott, ha nincs senki, aki rá is mutasson a törvény végrehajtásából előálló ama következményekre, amelyek a célul tűzött jobblét megteremtésére valóban közre is hatnak. Nem, ezt a néptől kívánni nem lehet.

Mennyire előmozdítaná a nép vagyonsodását, mennyire fejlesztené gazdasági érzékét, ha a jegyző utbaigazítása, vezetése mellett községi takarékmagtárak, értékesítő hitelszövetkezetek állítatnának fel, ha a nép kivetkőznék maradi gazdalkodási elveiből és áttérne a kertészeti gazdalkodás útjára, amely a kisbirtokból is vagyoni gyarapodásra segítő jelentékeny jövedelmet képes hajtani.

Nyilvánvaló, hogy már a ma jegyzőjének a község társadalmi és gazdasági életében oly tág tér nyílik a legszebb hivatás betöltésére és e téren való intenzív működése oly eredményeket szülne a falusi nép értelmiségének termelése, közigazgatási helyzetének mindinkább fokozódó javulása tekintetében és ez érdekek oly fontosak a nemzeti állam megerősödése, teljes kiépítése szempontjából, arra való tekintettel, hogy a nemzet tagjaiból milliókat és milliókat érintene e működés jótekonny hatása, hogy a jegyzőnek hatáskörében egy pillanatra sem volna szabad hagyni az állami adók kezelésével járó végrehajtási feladatok teljesítését, mivel ebbeli ténykedése egyfelől a munkahalmaz következtében lehetlenné teszi rá nézve, hogy társadalmi és gazdasági kérdésekkel a kellő alaposítással és a cél érdekében szükséges buzgósággal foglalkozhassék, addig másfelől az adóbehajtás teljesítése a nép széles rétegeiben egyre és egyre nagyobb ellenzést kelt iránta, holott igazi feladatait sikerrel csak úgy oldhatná meg, ha népének ragaszkodása, bizalma és szeretete övezi körül.

A jövő jegyzője még inkább gátolva lesz feladatai teljesítésében, ha az adókezelés hatásköréből ki nem vették.

A közigazgatás elmaradhatatlan reformjának a legmesszebb menő decentralizáció jegyében kell megszületnie.

Mindamaz igazgatási feladatokat, amelyek a falusi nép életével kapcsolatban állnak, amelyek a falusi nép mindennapi életében előforduló megnyilatkozások körül forognak, amelyek a népet mozgalmában előforduló tünetek irányítására hivatottak: a községek hatáskörébe kell utalni és a községi szervek közül egyedül a jegyző az, akire a feladatok ellátása nyugodt lélekkel bízható, annál is inkább, mert a reformnak a jegyzőt kell a község élére állítania, a jegyző kezében kell összpontosítania az igazgatás összes szálait. Már pedig hogy képzelhető el, hogy a községi jegyző, akinek minden idejét, egész munkabírását lekötö az állami adók kezelése, képes legyen nagy értékű társadalmi, gazdasági tevékenység kifejtésére és e mellett irányítója, vezetője lehessen a tágított autonómiai életnek, eljárhasson, mint egyes bíró a községek hatáskörébe utalt kihágási ügyekben, a nagyobb, szélesebb és mélyebb mederben mozgó községi bíráskodás terén betölthesse ama fontos feladatkört, melyet a községhez a gyámügyi igazgatás reformja kell, hogy utaljon. Bizonyára mindenkinek be kell ismernie, hogy a jegyzőre nézve ily mérvű teendők ellátása fizikai lehetetlenséget csak akkor nem képez, ha hatásköréből az adókezelést elvonják, mert egyébként, ha megalkotják is a reformtörvényeket, azok végrehajtva soha sem lehetnek s egész Magyarország Potemkinfalvakból fog állani.

Nem lehet, nincs más megoldás, ha az illetékes tényezők művelt, gazdag, a modern igazgatás minden előnyét élvező községeket akarnak Magyarországon teremteni, ha a községi életbe lelket, vért akarnak önteni, mint hogy a jegyzőket fel kell menteni az állami adók kezelésével járó teendők nagyrésztől, mivel ezek ellátására közegek talál-

hatók, állások szervezhetőek, de egy igazi nemzeti belpolitikának mely a nemzet milliós műveltségének emelését, gazdasági jólétének fokozását és így az egész nemzetnek alapjaiban való megerősítését tűzte ki céljául, apostola csak a falu jegyzője lehet.

Az üldözött jegyző.

Mult hónapban megjelent egyik számunkban, rövid kivonatban, közöltük azon fegyelmi ügyet, mely a beregvármegyei barokszói körjegyző, Lator Béla ellen lett indítva az ottani alispán beigazolt üldöztetése — folytán.

Minél hosszadalmasabbá igyekszik a megnevezett vármegye alispánja ezen botrányügyet tenni, annál több alkalmunk nyílik nekünk is a rendelkezésünk alatti adatok alapján megállapítani, — a törvénytelen és hivatalos színrehozott eljárások számát és ezt, szelöztetni.

Mi, akik kellő távolban igyekezünk maradni ezen fegyelmi ügytől, a rendelkezésünkre boesított hivatalos iratokból megállapítottuk, hogy megnevezett Lator Béla körjegyzőt, semmi néven mevezendő főbenjáró fegyelmi vétség nem terheli.

Fel kell tennünk Bereg vármegye alispánjáról, hogy ismeri az 1907. évben kiadott 45623. számú és a felfüggesztési esetek akadályozásáról az összes törvényhatóságokhoz kiküldött belügyminiszteri rendeletet?

És ha ismeri, mi szolgáltatta részére azon jogot, hogy mégis ennek ellenére eselekedett? Vagy talán neki több joga van a törvény és miniszteri rendeletek be nem tartására, mint más — fegyelmi eljárást gyakorló közegnek?

A vármegyei közigazgatási bizottság ez ügyben hozott 1179. számú véghatározata, melyvel az alispáni felfüggesztési határozatot jóváhagyta még nagyobb sérelmet tár fel, mint a felfüggesztésről szóló alispáni határozat.

Nagyobb azért, mert az ez ellen beadott felekezéssel feltárta érdekelt fél, hogy a terhére rótt fegyelmi vétségek miben állnak, tehát ennek megismerésével, feltétlenül meg kellett volna semmisíteni az alispáni határozatot; és nagyobb azért, mert az 1907. évi 92333. sz. belügyminiszteri körrendelettel ki lett mondva, hogy azon hatósági közegek, akik az elsőfokú fegyelmi ügyekben szerepelnek, részt nem vehetnek, ki vannak zárva azon közigazgatási bizottsági gyűlésekből, amelyben az elsőfokú fegyelmi hatóság intézkedett.

Az pedig, hogy ugy az alispán, aki a felfüggesztő határozatot kiadta, aláírta és ugyanazon főjegyző, aki ebben, mint előadó szerepelt, nemcsak résztvettek ezen közigazgatási bizottságban, de éppen ezek magatartása vezette félre a közigazgatási bizottság nagy számát, kétségbe vonhatlan valóság.

Hát csak azért adatott ki az 1907. évi 92333. számú belügyminiszteri körrendelet, hogy azt Bereg vármegye közigazgatási bizottsága be ne tartsa?

Megbotránkoztató ezen fegyelmi ügynél azon fegyelmi pont, hogy „a körjegyző egy képviselőtestületi határozatot csak 4 hónap múlva kézbesített a félnek.”

Mi is hát tulajdonképen ezen történetesen éppen 3 esetben fegyelmi vizsgálat tárgyánál tett mulasztása a körjegyzőnek?

A 8 évig fegyelmi alatt felfüggesztve volt körjegyző nyugdíjba lépése után a körhöz tartozó községeken követeiésbe tette a 10 éven át nem élvezett lakbér-illetményeit.

És mert erről felfüggesztése évétől egy község sem gondoskodott költségvetésileg, sőt a felfüggesztési határozatban erről szó sem volt, az érdekelt községek képviselő-testületei a kérelmet elutasították és ezt a legfelsőbb fórumok is helybenhagyták.

Három községben egy pár hét alatt, a negyedik községben azonban csak egy hónap eltelté után tárgyalhatták ezen beadványt az érdekelt községek képviselőtestületei.

Mivel a legutolsó határozat kézbesítésé-

vel érdekelt volt körjegyző már a másik három község által hozott elutasító határozatot megfeleltette, egyedül a folyamodó érdekelt volt körjegyző kívánságához képest ezt a felekezést miként történendő elintézéséig, kézbesítlenül kérte, hogy maradjon.

És mivel kétségtelen volt az, hogy a késedelmesebben történendő kézbesítéssel a községnek, magának az érdekelt félnek kára, az eljáró jegyzőnek pedig haszna nincs, az érdekelt fél és kártárs kérelmét, az e miatt fegyelmi alá vont körjegyző teljesítette.

És dacára, hogy ugyanezen ügyben a megejtett első fegyelmi vizsgálaton ugyanezen vád alól felmentve és a közigazgatási bizottság által ily értelemben megerősítve, néhány év múlva ugyanezen ügyben az alispán ismét elrendelte ellene a vizsgálatot, mely akként nyert befejezést, hogy a belügyminiszter az egész fegyelmi eljárást beszüntette.

És bár ezt az alispánnak feltétlenül tudnia kellett, mégis háromszor, a felfüggesztésről szóló alispáni határozatban felsorolt fegyelmi pontok között ismét szerepel ugyanezen ügy.

Ugyan alispán ur, kérdjük, mi ez? Tévedés, avagy készakarva kiszámított üldöztetés?

Akár egyik, akár másik ok szülte ezen eljárást, igaz az, hogy egy ártatlan családot, az érdekelt községeket és adófizetőket, akik nemcsak képviselőtestületi gyűléseleg mondták ki és több száz aláírással ellátva nyújtották be alispán urhoz a felfüggesztett körjegyző iránt érzett szeretetük és bizalmuk feltáró kérelmeiket, de minden községből nagyobb számú küldöttség által annak szóbelileg is hónapokkal ezelőtt már oly kifejezés mellett, hogy az azonnali visszahelyezését is kérték ugyanezen most már 5 hónap után is, a helyettesítéssel összekötöttségben álló helyzetben tartani, ez talán nagyobb beszámítás alá tartozik, mint a jegyzőnek azon ténye, hogy csak 4 hónap múlva kézbesített ügyfélnek oly határozatot, amelyre nézve nemcsak az alispán ur, de a legprimitívabb közigazgatási ismerettel rendelkező fél is meg tudta állapítani, hogy ez egyáltalán nem képez fegyelmi vétséget.

Addig is, míg nagyobb kiterjedésekben adnánk kifejezést e lapban a méltatlanokodásokról, egyelőre most csak ennyivel számolunk be és pedig annak felemlítésével, hogy bizony nagy dolog lehet az, hogy egy felülvizsgálati kérelmet közel egy hó eltelté után sem képes Bereg vármegye alispánja rendeltetési helyére juttatni.

Közigazgatási döntvények és rendeletek.

A gőzmozdonyú vasúti vállalatok által eszközölt kisajátítás esetén a tüztávtal ezimén a kisajátítási tervezetbe felvett épületeket a vállalat vagy a tüztávtali szabályoknak megfelelő módon tüzbiztossá tenni, vagy kisajátítani köteles.

Az épülettulajdonosnak eképp vagylagosan biztosított igénye felett a közigazgatási hatóság hivatalos határozat. Ha a közigazgatási hatóság az épület tüzbiztossá tételét mondta ki: akkor a határozatának végrehajtása körül felmerülő vitás kérdések eldöntése is a közigazgatási hatóság hatáskörébe tartozik. (Hatásköri bíróság: 1909. évi 7612 sz. hat.)

A vármegye tisztviselője által a vármegyétől élvezett fizetése után fizetett adó a törvényhatósági bizottsági tagsági minősítés szempontjából még akkor is a vármegye területén fizetettként tekintendő, ha az illető tisztviselő, a külön törvényhatósági joggal felruházott városban, mint a vármegye székhelyén és központján, lakik és fizeti adóját. (Közigazgatási bír. 1909. évi 7080. sz. hat.)

A mérnöki címet jogosan csak az használhatja, aki műszaki tanulmányainak elvégzését törvény szerűen igazolni tudja. (A m. kir. belügyminiszter 1909. évi 2341. sz. határozata.)

Közülaton levő hidakon, a 4000 kgt. meghaladó elegysúlyú járművek szállításának bejelentése csupán a fahidakra kötelező, a köbhidakon való átszállításból eredő károk az 1890. évi I. t.-cz. 115. szakasza alapján meg nem ítélték. (A m. kir. kereskedelemügyi miniszter 1910. évi 22.657. sz. határozata.)

A kihágás elévülése esetén a vádolt felmentésének nincsen helye, csupán a büntetés kiszabása

mellőzendő. Az elévülés a helyreállítási és kártérítési kötelezettséget meg nem szünteti. — A kihágási tárgyalásra hivatalból kiküldött közegek utiköltséget csak kiküldőjeikkel szemben számíthatnak fel. (A m. kir. kereskedelemügyi miniszter 1910. 21.306. sz. határozata.)

A vasúti állomásokhoz vezető közutak jellegét az 1890. évi I. t.-cz. állapítván meg, a közigazgatási hatóságok valamely közutnak ezen közutak hálózatába való felvételét vagy kibágását ki nem mondhatják. (A m. kir. kereskedelemügyi miniszter 1910. évi 9510. sz. határozata.)

A legtöbb adót fizetők névjegyzékének megállapításánál az országos betegápolási pótdadó számításba nem vehető. (A m. kir. közigazgatási bíróság 1909. évi 5062. sz. határozata.)

Községi közigazgatás.

Katonák aratási szabadsága. A honvédelmi miniszter 4483. eln. sz. a. körrendeletet boesított ki a közös hadsereg tényleges állományu legénységének a gazdasági munkák idejére való szabadságolása ügyében. A körrendelet értelmében szabadságot kérni jogosultak azok, akiknek az aratási munkákban való részvételük a család érdekében kívánatos.

A szabadságot a lovassághoz, táborigénységhez, (a nehéz hadosztályokat kivéve) a műszaki, vonat- és egészségügyi csapatokhoz, testületekhez és intézetekhez boesított legénység általánosságban nem kaphatja meg. Egyesek azonban, amennyiben ezt a kiképzés folytonossága és a szolgálati ügymenet fentartása lehetővé teszi a három heti szabadságot e csapattesteknél is megkaphatják.

A rendelet a községi elüljáróságoknak és a esendőrségnek szigorú kötelességévé teszi annak ellenőrzését, hogy a szabadságot nyert katonák az aratási, vagy más mezei munkákat tényleg végzik-e?

A rendeletnek fontos része még az az intézkedés, hogy a szabadság elnyeréséért nem a katona hozzátartozóinak kell írásban folyamodniok az illető parancsnokságokhoz, hanem azt maga a szabadságot kérő katona kéri raporpon, miáltal a szabadság elnyerése költségmentessé válik.

Főispán és alispán vizsgálata. Szenner Maros-torda vármegyei aljegyzőt a főispán állásától felfüggesztette. A vizsgálatot megtartották és az alispán nem látván okot a felfüggesztésre, ma visszahelyezte Szenner az állásába. Ezért a főispán és az alispán között nyíltan kitört a harc. A főispán az alispán eljárását törvénytelennek jelentette ki, a visszahelyezést megakadályozta és fölirt a belügyminiszterhez, kérvén az alispán felfüggesztését.

A pótdadó és a házbérfillér. Vas vármegye közigazgatási bizottságában érdekes vitát keltett a Szombathely városi iskolatanítók felekezése a városi házbérfillér kivételése ellen. A tanítók azt állítják, hogy ők községi pótdadóval meg nem róhatók. A városi tanács a tanítók első felszólamlását azzal utasította el, hogy a házbérfillér nem tekinthető községi pótdadónak s így a városi tanítók azt fizetni tartoznak. A közigazgatási bizottság a városi szabályrendelet alapján megállapította, hogy a házbérfillért a háztulajdonosok fizetik s ezeknek a lakókkal a házbérfillér behajtására vonatkozó megállapodása magánügy, amibe a hatóság nem avatkozhatik. Tehát a bizottság a tanács indokolásának megváltoztatásával ugyan, de az elutasítást helybenhagyta s így a tanítókat is kötelezték a házbérfillér fizetésére. Az érdekelték a bizottság határozata ellen panaszt adnak be a közigazgatási bírósághoz, hol elvi döntést provokálnak arra a kérdésre, hogy a házbérfillér községi pótdadó-e vagy sem.

Változások a főispáni titkári karban. A belügyminiszterium vezetésével megbízott m. kir. miniszterelnök Szent-Királyi Andor vármegyei közigazgatási gyakornok, tb. szolgabíró a belügyminiszteriumhoz fizetés nélküli miniszteri segéd-fogalmazóvá nevezte ki és főispáni titkári minőségben szolgálattételre Hunyad vármegye főispánja mellé rendelte ki. — Vas vármegye főispáni titkárárt, Mindszenti Mihályt hasonló minőségben Makóra helyezte át a belügyminiszter.

A déligyümölesházalók. Egy még 1852-ből származó és természetesen rég hatályát veszített császári nyílt parancs alapján hatvan esztendő óta az egész országot elárasztják idegen jövevények nagyobbbrészt életerős fiatalemberek és munkabíró férfiak, kik azon a ezimen, hogy déligyümölescel házalnak, voltaképen tiltott szerencsejátékból tartják fenn magukat, e czézből végigjárják a vendéglőket és kávéházakat s azok vendégeinek számtalan eszeiben alkalmatlanságot okoznak. Kucsébreknek hívják őket s főjellemvonásuk, hogy magyarul soha egész életükben meg nem tanulnak, bárha némelyik itt vönül is meg és nagyobbbrészt meg is gazdagszik. Szolnokon például van egy kucséber, kinek a vagyonát pár százezer koronára becsülik. Örök titok, hogy a közönség és a hatóságok miért türik meg ezeket a szerencsejátékosokat és ha már megtürik, miért nem jut soha észébe egy magyar embernek, hogy kosarat akaszson a nyakába és ugyanezzel a könnyü munkával keresse kenyerét. Hatvan esztendő óta most történt meg először, hogy egy nagyobb vidéki városnak végre mégis csak szemét szurt a krajnai kucséberék törvényen kívüli állapota és megrendszabályozásukat elhatározta. A főkapitány a főváros tanácsához fordult tájékozódás végett s itt a kerületi elüljárók foglalkoztak a dologgal. Az 1852-iki császári parancsot előkeresték, tanulmányozták és kiderítették belőle, hogy az csak a déligyümölescel való házalást enged meg, de szerencsejáték engedélyezéséről szó sincsen benne. Ez olyan visszaélés, amelyért minden kucsébert felelősségre lehet vonni. Eddig soha sem tették, maguk az elüljárók konstatálták, hogy eddig iparkihágás miatt soha sem indítottak ellenük eljárást. Remélhetőleg ezután szigorubban fogják őket, meg fogják vizsgálni az illetőségüket, a szerencsejátéktól pedig valamennyit eltiltják.

Komárom tvhat. város közgyűlése. Komárom város törvényhatósági bizottsága rendkívüli közgyűlést tartott a közgyűlés örömmel vette tudomásul a kereskedelmi miniszternek azt az intézkedését, amely szerint Komárom város lakóinak az állami cunai nagy hidon ugy a személy-, mint az áruforgalomra nézve vámtmentességet engedélyezett. A közgyűlés elhatározta, hogy 150,000 korona költséggel új polgári fuhskolát épít és a Dunán városi uszodát állít fel. A Pesti Magyar Kereskedelmi Banknak feltételeit a város által felveendő 1,200,000 korona kölcsön dolgában elfogadták. Jávahagyták a polgármester javaslatait a város részére kiutalt 20,000 korona államsegélynek a tisztviselők között való felosztása dolgában.

Győr város közgyűlése ötödfélmillió korona törlesztéses kölcsönt vett föl a Pesti Hazai Takarékpénztárnál 50 évre 5.14 százalék annuitással 97.25 árfolyammal. A közgyűlés a tisztviselőket az új fizetési osztályokba osztotta be a 40,000 koronás állami segítség keretében.

Megüresedett orvosi állások. Bereztócz községi orvosi állásra, 1600 K fizetés, 800 K-ig emelkedő 5 éves pótlék, 400 K lakpénz és husvizsg. díjak. Látogatási díj 1 K—50 fillér, éjjel 2 K—1 K, június 25-ig. Főszolgab. Pancsova.

Dombrád, községi állatorvosi á. 1000 K fiz., 200 K lakp., július 2., d. u. 5-ig. Főszolgab. Kisvárd.

Váralota közs. állatorv. á. 600 K fiz., huszszemledíjak 400 K, vásárok alkalmával 8 K napi-díj, július 12., délután 5-ig. Főszolgab. Veszprém.

Megüresedett jegyzői állások. Honeze, körj. á. 1000 K fiz., 400 K lakpénz, fuvar és irodaút, juu. 27-ig. Főszolgab. Hossva.

Vári adóügyi jegyzői á. 1600 K fiz., 200 K lakpénz június 25-ig. Főszolgab. Beregszász.

Ulna jegyzői á. 2000 K fiz., 400 K uti- és fuvarát., 80 K ujoncz. át., 24 km. hasábfu, szabad lakás, június 25-ig. Főszolgab. Fehértéplom.

Beregszó jegyzői á. 1800 K fiz., 200 K uti- és napi-át., 160 K fuvardíját., 32 km. tűzifa, szabad lakás június 20-ig. Főszolgab. Temesvár.

Buza segédj. á. 1000 K fiz. július 5-ig. Főszolgab. Keles.

Szelistye (Szeben vm.) segédj. ál. július 18. d. u. 5-ig. Főszolgab. Szelistye.

Sajószentandrás segédj. á. jun. 30-ig. Főszolgab. Betlen.

Beregkomlós segédj. á. 1000 K fiz. július 14. Főszolgab. Hossva.

Ózd segédj. á. 1000 K fiz., 150 K lakp., 50 K fűtés, június 29. d. u. 5-ig. Főszolgab. Ózd.

Bustyháza segédj. á. 1000 K fiz. június 25-ig. Főszolgab. Tecső.

Diósjenő alj. á. 1000 K fiz., 200 K lakp., juu. 27. d. 12-ig. Főszolgab. Rétság.

Nyírlugas segédj. ál. 1000 K fiz. jul. 15-ig. Főszolgab. Nyírcsád.

Nagylevárd segédj. á. 1000 K fiz. egy butoros szoba, fűtés, világítással június 15-ig. Főszolgab. Malacska.

Érmihályfalva iktató irtóki állás 600 K fiz. július 17. d. u. 2-ig. Főszolgab. Markovits.

Tolna segédj. á. 1000 K fiz. 120 K lakp. június 25-ig. Főszolgab. Szekszárd.

Csománfalva segédj. á. 1000 K fiz. 100 K lakp. Főszolgab. Tecső.

Horgos (Szeged mellett) közigazg. irtóki á. 800 K fiz. Elüljáróság **Horgos.**

Kiskundorozsma, rendőrfogalm. á. 3 K napidíj. jegyzői oklevél, nőtlenység feltételek. Elüljáróság **Kiskundorozsma.**

Hadad. segédj. á. 1000 K fiz. jun. 24-ig Főszolgab. Szilágycseh.

Kisújszállás rendőrségi díjnoki á. 1200 K fiz. és állami kiegészítés július 15-ig. Polgármester **Kisújszállás.**

A rovatvezető üzenetei.

Főjegyző. Kérdése oly közérdekű és oly nagyterjedelmű választ kíván, hogy arra hosszabb czikkben fogunk válaszolni. Addig szives türelmet kérjük.

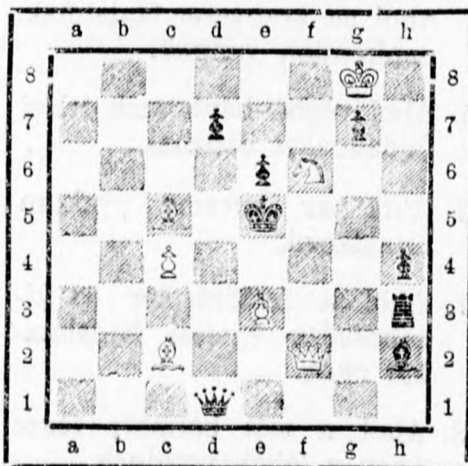
Új község. Pusztának nagyközséggé alakulásakor a gyakorlat az, hogy a főszolgabíró a helyettes jegyzőt és a legszükségesebb elüljárósági tagokat (bíró, pénztáros) ugyane-sak helyettesi minőségben alkalmazza; e helyettes elüljáróság tisztán a szervezési szabályrendelet tervezését készíti meg s teljesíti azokat az elő-munkálatokat, amelyek szükségesek a virilisták névjegyzékének megállapításához és a választandók megválasztásához.

A képviselőtestület megválasztása és megalakulása után azon elüljárói állások, melyek a törvényben elő vannak írva, (bíró, közgyám, nagyközségben pénztárnok, négy esküdt) szabályszerűen betöltendők. Az elüljárókkal kiegészített képviselőtestület letárgyalja a szabályrendeletet s ennek jóváhagyása után tültetnek be a jegyzői s egyéb szabályrendelettel szervezett állások. E tekintetben a törvény nem rendelkezik, de a

SAKK.

65. számú feladvány.

A „Gajdos Sakk-Kör“-nek ajánlja
Kovácsórsi dr. Gold Samu. Newyork.

Matt a második lépésre.

339. számú játszma.

Játszották Bradfordban, 1910. április.
A match II. játszmája.

Spanyol játék.

Nilágos:
Yates
1. e2—c4
2. Hg1—f3
3. Ff1—b5
4. Fb5—a4
5. 0—0
6. Fa4xc6+
7. Hb1—c3

Sötét:
Shories
c7—e5
Hb8—c6
a7—a6
Hg8—f6
d7—d6
b7xc6
.....

Szokásosabb 7. d2—d4, e5xd4 8. Hf3xd4, Fe8—d7 9. Hb1—c3 stb.
7. c6—e5

Sötét ezzel mindenkorra lehetetlenné teszi d2—d4-et. Egyszerűbb volna azonban 7. ... Ff8—e7.
8. d2—d3 Ff8—e7
9. Hc3—e2 0—0
10. h2—h3 Bf8—e8
11. e2—c4 Ba8—b8
12. b2—b3 Fe7—f8

Számításba jön 12. ... Hf6—h5 és utána esetleg f7—f5.
13. Hf3—h2 g7—g6
Az említett huszarlépés most is számításba jön.
14. f2—f4 Ff8—g7

15. Ba1—b1 c7—c6
16. He2—g3 Bb8—b7
17. f1—f5 d6—d5
18. Fe1—c3 g6xf5
19. e4xf5 Vd8—d6
19. ... d5—d4-re előnyösen következnek 20. Fe3—g5. e5—e4

Ez az előrenyomulás most nem jó, mert sötét izolált gyalogot kap.
21. Hg4xf6+ Fg7xf6
22. Fe3—f4 Vd6—e7
23. d3xe4 Ff6—d4+
24. Kgl—h3 d5xe4
25. Vd1—g4+

Erősebb, mint azonnali 25. Bf1—e1, mire 25. ... Vd8—h4 következnek.
25. Kg8—h8
26. Bb1—e1 e4—e3

Az izolált gyalog nem védhető sokáig, a játszma sorsa pedig ezen fordul meg.
27. Bf1—f3 Be8—g8
28. Vg4—h5 Ve7—f6
29. Ff4xe3 Fd4—c3
30. Be1—d1 Bb7—d7
31. Bd1xd7 Fc8xd7
32. Kh2—h1

Fenyegtetett 31. ... Fe3—e5 több figura leoseresülésével, ami után sötétnek még remis kilátásai is volnának.
32. ... Vf6—d6
33. Fe3—f4 Vd6—d1+
34. Bf3—f1 Vd1—d3

Sötét eltalálta a legrosszabbat. Mindenesetre jobb volt a vezéresere, ámbár 34. ... Vd1xh5, 35. Hg3xh5, Fd7xf5, 36. Ff4—e5+, Fe3xe5, 37. Bf1xf5 után világos szintén nyerne.

Sakk-hirek.

A hamburgi versenyek. A német sakkszövetség idei kongresszusa, mely tudvalevőleg július 18-án kezdődik Hamburgban, igen érdekesnek ígérkezik. A mesterverseny tizenhatsz résztvevőre van tervezve, de már eddig is tizenkilenc játékos jelentkezett, nevezetesen *Schlechter, Marshall, Janowski, Leonhardt, Spielmann, Capablanca, Tartakower, Niemzovits, Salve, Johner, Köhnlein, Freymann, Rotlevi, Jacob* stb. Váratlanul tömegesen jelentkeztek az A) főturnára. Ezen az erősebb játékosok részére rendezett mesterjelölt versenyen program szerint csak szintén tizenhatsz lehetnek részt, azonban már mostanig is huszonhét játékos küldte be nevezését. Ezek közül többen természetesen a csoportverseny rendszerű B) főturnára kerülnek, amelyre eddig csak tizenkilenc jelentkeztek. — A hamburgi feladványverseny bíráló-bizottság most adta ki jelentését a német sakkszövetség IX. feladványversenyének eredményéről. A jelentés szerint beérkezett 168 probléma. Ezek közül a pályázók még idejekorán visszavontak 9 pályázatot, míg 32 pályázat mellé megoldásosnak, vagy inkorrektnak bizonyult. A kitűzött díjakra tehát összesen 127 feladvány pályázott, amelyek közül 46 kétlépéses, 43 háromlépéses és 38 négylépéses. A bizottság a díjnyertes feladványokat egyelőre csak a jelikkkel tette közzé s így a nyertesek nevei csak később kerülnek nyilvánosságra.

A Cohn—Post-match. Mint jelentették, Cohn Vilmos és Post Erhardt német mesterek között Berlin bajnokságért április közepén hat nyert játszmaúra menő match kezdődött. Ez a mérkőzés csak a mult hét folyamán ért véget *Post* győzelmével, aki megnyert 6 játszmát, veszített 3 játszmát, míg 3 játszma remis lett. E győzelmével tehát a fiatal *Post* mester megszerezte magának a „Berlin bajnok“ címet, amit eddig *Cohn* Vilmos mondhatott magának.

Newyork. Abból az alkalomból, hogy a hamburgi versenyen Amerikából *Marshall, Capablanca* és *Johner* mesterek vesznek részt, az „American Chess Bulletin“ szerkesztősege 500 dollár összdíj kitűzésével nagyobbszabásu versenyt rendez, mely alkalmas arra, hogy az említett három mester a Hamburgba való elutazásuk előtt komoly játszmat válthassanak. A versenyre *Marshall, Capablanca* és *Johner* mesteren kívül még *Hodges, Tenmenwurzel, Black, Rosenfeld, Jaffe, Hanham, Withaker, Marder* és *Kreyborg* ismert nevű játékosokat hívták meg. — A *Marshall* és *Taft* közt folyó ötjátszmás mérkőzés negyedik játszmáját *Marshall* nyerte meg, aki skót játékban újitással lepte meg fiatal ellenfelét. — Dr. *Lasker* Emanuel világmester, aki hat hétnél tovább tartózkodott Newyorkban, május 20-án Buenos-Airesbe utazott.

„EGYETERTÉS“

politikai naplap.

Kiadóhivatal Igazgató: PAJOR MÁTYÁS.

Kizárólag elsőrangú

Bőröndök és bőröndárak

! kényelmes havi lefizetésre !

Kimerítő bőröndárjegyzék kívánatra ingyen.

Aufrecht és Goldschmied utóda

Elek és Társa R.-T.

Budapest, IV., Károly-körút 10. szám.

Titkos betegségek

gyógyítására legjobban ajánlható 28 éven át szerzett kórházi tapasztalatai alapján

Dr. KAJDACSY

v. es. és kfr. ezredorvos és kórházi főorvos.

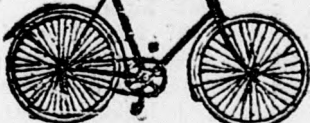
Biztos sikerrel, rövid idő alatt gyógyít húgycsőfolyást, hólyag-
bajt, sebeket, bújakört (syphilit), bőrbajokat, elgyengült
férfierő, idősebbeknél is, önfertőzést és annak utóhatait, ideg-
és hágerőzsbajt, valamint minden női bajokat.

Kezeli d. e. 13 óráig d. u. 4-ig és este 7-8-ig.
Budapest, VIII., József-körút 2. szám.

Levelre válaszol, gyógyszeréről gondoskodik. — Levél
utján is biztos gyógyítker.

Halcat Premier és The Champion

A kerékpárvilágot már 35
év óta uraló eredeti angol

kerékpárokat dupla harang-
csapágygyal és szabadon-
futóval, 3 és 5 évi jótállással,
minden árfelemelés nélkül
szigorúan az eredeti gyári
árakon havi 12 és 15 koro-
nás részletre adjuk és

kerékpár-alkatrészeket

az egész világon létező összes kerékpárhoz, külső és belső
gummit, csengőket, lámpákat, pedálokat, láncokat, konu-
szokat és cseszketet óriási forgalmunk következtében mélyen
leszállított **nagybani eredeti gyári áron szállítunk**
ittott vidékre is hárhova

LÁNG JAKAB és FIA

kerékpár és alkatrész nagykereskedők

Budapest, VIII., József-körút 41. szám.

Pécsmező: Baross-tér 4., és Budán II., Margit-körút 6. szám.
Diszárjegyzékünk 1000 képpel kerékpár
és alkatrészekről ingyen és bérmentve.

SZOBRÁNC
GYÓGYFÜRDŐ Ungmegyében.

Glauceros, hideg kénes, sós viz. Gyomor és máj-
betegség magyar Karlihadja.

Fürdőidény: május 15-től szeptember 15-ig. Előidény:
május 15-től június 1-ig. Utóidény: szeptember 1-től szeptember
15-ig, 20% árengedménnyel a lakásoknál.

Ez a maga nemében páratlan gyógyvíz, mint ivógyógyimód
biztos segítséget nyújt gyomor- és bélbajoknak s alhasi pangá-
soknak, mákacs székrekedéseknek enyhén oldólag hat, májba-
joknak, epohórok és epekővekre oldólag hat. Vértóbulásoknál,
szélhajtások, bűdöselt, gutaizási rohamoknál verítékvonólag, fel-
szívólag hat, csúszos és közvevényes bajoknaknál e kar okozta
erjesi termékekre, elrakódásokra az izületekben, azok olda-
sára és kiküszöbölésére hat. Kővérség, szívelhajasodás ellen,
csukorbetegségeknek, vesebajoknakál egy a csakor-, mint a
fehérjefelvitelét gyorsan és kedvezően befolyásolja.

Mint fürdő különféle izüdmények, daganatokat, izületi
és csontbajokat, csontszétledvezen osztalja. Gőrvény-
kórna daganatok, fekélyek ellen, méh és méh közötti izüdmény-
nyok, haschartya izüdmények felszívódását elősegíti, a legkü-
lönösebb mákacs idült bőrbetegségek ellen bámulatos gyorsan hat.

Vannál állomásai az Alföldön és Pest felől jövőknek
Ungvár, a felesek és illevo Kassá felől jövőknek Nagy-
Mihály, honnan kegyelmes bérkosztón 1 és 1/2 óra alatt
elérhető.

A víz otthon is sikerrel használható. Ára: egy nagy láda
40 fruggel 20 kor. kis láda 20 fruggel 11 kor. A víz a vasúton
szállítási kedvezményben részesül.

Megrendelések és tudakozások: „Szobránc gyógy-
fürdő igazgatóságának Szobráncz gyógyfürdő”
címmel. Posta és távirat-állomás helyben. A fürdő igaz-
gató-orsos: dr. Huszay Gábor Lajos.

A fürdő igazgatósága.

Hol kell Erényi Ichtiol- Salicilt használni?

1. Ahol a viszketegségi bőrbaj ellen nem lehet találni más megbízható szert.
2. Ahol a sömörös viszketegségtől nem tudnak megszabadulni.
3. Ahol a sebek vagy kisebbesedések sok bajt és kellemetlenséget okoznak.
4. Ahol az aranyeres fájdalmak napirenden vannak.
5. Ahol végbél-bántalmak óriási fájdalmakat okoznak.
6. Ahol az excema gyakran mutatkozik.
7. Ahol a feldörzsolés és kisebbesedés égetési fájdalmakat okoz.
8. Ahol a test bármely része vagy a lábak izzadnak.
9. Ahol a viszkető fájdalmak jelentkeznek.
10. Ahol az ótvár nem volt eddig kezelhető teljesen.

Az eredeti „Erényi-Ichtiol-Salicil” 3 koronás dobozokban csak a kizárólagos készítőnél kapható:

ERÉNYI BÉLA
DIANA-gyógyszertára
Budapest, Károly-körút 5

(Postai megrendelések utánvételek mellett aznap szállíttatnak.)

Több mint egy millió készítővel készült ho a világ minden részéből

Mikép gyógyítható

valamely betegség, arról ma már mindenkinek tájékozva kellene lennie, hogy szükség esetén tudja, hová kell fordulnia. Különösen fontos az, hogy megismerje azon gyógyeljárást, melynek erősítő, edző, életető, gyógyító hatását a meggyógyult betegek ezrei bizonyítják. Ez a galván villamosság, mely az általános és nemi ideggyengeség, kimerülés, lehangoltság, feledékenység, fej-és hátfájás, szédülések, álmatlanság, izgatottság, ideges szívdobogás és gyomorfájások, rheuma és köszvény, idegfájdalmak, ischias, zsabák, görcsökkel és rángásokkal járó bajok és bennülsok biztos gyógyító szere. Egy gyönyörű és érdekes könyvben írjuk meg a tapasztalatainkat, mindenki, legyen erős és egészséges vagy beteg, olvassa el azt, nagy hasznára lesz.

ingyen és bérmentve küldjük meg ezt a szép könyvet mindenkinek aki kéri.

ELEKTRO-VITALIZER orvosi rendelő-Intézet
Budapest, Sennelweis utca 4., félelem. 10/D.
Rendelőórák: hétköznapokon 10-12-ig és 3-5-ig,
vasár- és ünnepnapokon 11-1-ig.

Szelvény egy ingyen könyvre.
910. VII.12.

ELEKTRO-VITALIZER orvosi rendelő-Intézet
Budapest, IV., Sennelweis-u. 4., félelem. 10/D.
Kérem részemre díjtalanul, portómentesen és zárt borítékban elküldeni a „Modern Villamos Gyógyászatról” szóló művet.

Kiváncsi!
Név: _____
Cím: _____

Nők részére külön női könyv.

Telkek a Hűvösvölgyben

Égőzölg területen közkutat a telepen, villamos végállomás közelében előnyös fizetési feltételek mellett, olcsó áron kaphatók. Felvilágosítás nyervehető a Balázs-féle vendéglőben, a villamos végállomásnál. — Azonkívül telkek kaphatók a koronától feljebb — önként a Szilágyi telepen 5 éves lefizetésre. Vonatkoztok közvágóhídról. Felvilágosítás nyervehető a Szilágyi telepi vendéglőnél. — Bővebb felvilágosítással a Budapest III-ik kerületi takszékpenztár Lajos-u. 183. szolgál.

FILLÉRES KÖNYVTÁR

Egy-egy kötet ára kotve 60 fillér.

LEGUJABB KÖTETEK:

Szám.	Kötet	Korona.
278.	LÖRINCZY GYÖRGY: Mikszáth Kálmán élete	—60
279-281.	HAVAS ISTVÁN: Új szavalkönyv	1.80
282-284.	SEBŐK ZSIGMOND: Maczkó ur vendégei. Kép.	1.80
285.	HERMÁN OTTONE: Két kicsi tót. Képekkel	—60
286.	HERMÁN OTTONE: Kicsibaj Képekkel	—30
287-289.	MÓRA FERENCZ: Rab ember fia. Képekkel	1.80
290.	SEBŐK ZSIGMOND: Hogyan ne beszéljenek a gyerekek	—60
291-293.	JÓKAI MÓR: A rózsák szigete. Elb. Képekkel	1.80
294.	HAVAS ISTVÁN: A tarkói idegen. Elb. Képekkel	—60
295.	BRUNOVSKY REZSŐ: A találós mesék kincsesháza. Második gyűjtemény	—60
296.	BRUNOVSKY REZSŐ: Válogatott magyar közmondások	—60
297-298.	GYÖKÖSSY ENDE: Ki szereti a népet. Elb. Kép.	1.20
299-300.	GYÖKÖSSY ENDE: Hazavándorlók. Elb. Kép.	1.20
301.	DINGHA BÉLA: Csiribiri herceg	—60
302.	EGRI GYÖRGY: Igaz is, nem is. 8. gyűjtemény	—60

Teljes jegyzéket valamint mintakötetet kívánatra ingyen küld a kiadóhivatal: SINGEB és WOLFNER könyvkereskedése, Budapest, VI. ker., Andrássy-ut 10. szám.